העולם הזה

זוהי האשה שביגללה מתכנסת מועצת הביטחון

שופטת השלום
רות אור

השופטת שהציתה את הגדה

תשקיף

לא היתה מחלוקת על מדיניות התגובה

הידיעות שנפוצו השבוע, בדבר מחלוקת שפרצה, כביכול, בין ראש־הממשלה יצחק רבין לבין שר־הביטחון שמעון פרס, אודות עוצמת מדיניות־התגובה על ההתפרעויות בשטחים המוחזקים, היו חסרות־בסיס.

רבין לא טען, כפי שפורסם, כי היה צריך להפעיל כוחות גדולים יותר מאלה שהפעיל שר־הביטחון. אם היתה ביקורת של ראש־הממשלה על שר־הביטחון, היא התבטאה רק בכך שרבין העיר, לאחר־מעשה, כי צעדים שננקטו לקראת סוף־השבוע שעבר, ניתן היה לנקוט כמה ימים קודם־לכן.

לא רבין ולא פרס, החלוקים ביניהם בנושאים שונים, היו מעוניינים להפיץ ידיעות על חילוקי־דיעות ביניהם בנושא זה. הידיעות שהופצו, למורת־רוחם, נמסרו כנראה על־ידי פקידים בדרג נמוך.

גם השמועות כאילו תבע ראש־הממשלה משר־הביטחון, על־פי עצתו של אריק שרון, להפעיל כוחות־שיריון בערי־הגדה כדי לדכא את המהומות, מצוצות מהאצבע ואין להן כל יסוד.

קיסינג'ר לבגין: „רבין תקיף ממך"

למרות הודעתו של מנהיג הליכוד מנחם בגין, כי סוכם בינו לבין שר־החוץ האמריקאי שלא להדליף דבר על תוכן שיחתם, בעת פגישתם האחרונה בוושינגטון שעליה דיווח בגין לראש־הממשלה, לא נשמר אחד מפרטי השיחה בסוד.

מסתבר כי אחרי שבגין שטח בפני קיסינג'ר את עמדותיו בעניין עליית יהודי ברית־המועצות ואספקת נשק אמריקאי למצריים הגיב קיסינג'ר, ספק ברצינות, ספק בחיוך:

„גם ראש־הממשלה שלך, וגם שגריר ממשלתך בוושינגטון, העלו נושאים אלה בצורה הרבה יותר תקיפה ממך."

מיתקפת־נגד של קיסינג'ר בקשר לסיוע למצריים

נוכח עוצמת המיתקפה היהודית על מימשל הנשיא פורד, בדבר כוונתו לספק בעתיד סיוע צבאי למצריים, עומד שר־החוץ הנרי קיסינג'ר לצאת למיתקפת־נגד נגד ישראל.

קיסינג'ר עומד לגייס גורמים כלכליים רבי־השפעה בארצות־הברית, שיטענו הן באוזני ממשלת־ישראל והן באוזני נציגי יהדות ארצות־הברית, כי עמדתה של ישראל מחבלת בצורה חמורה בכלכלת ארצות־הברית.

קיסינג'ר מתכוון להוכיח, כי את מרבית פריטי הציוד הצבאי שארצות־הברית מתכננת לספק למצריים, יכולים המצרים לרכוש באין־מפריע במדינות מערביות אחרות.

כך למשל, יכולים המצרים לרכוש ללא הגבלה שיריוניות מדגם מ־113, המשמשות גם את צה"ל, והמכונות בשם זלדות, מהאיטלקים, המייצרים אותם ברשות האמריקאים.

„לא ייתכן שישראל תתבע מצד אחד סיוע כלכלי מארצות־הברית ומצד שני תחבל בכלכלתה." יהיה הטיעון שיעלה קיסינג'ר במיתקפת־הנגד שלו.

פורד אינו תלוי ביהודים

עלייתו של ג'ראלד פורד כמועמד בטוח של הרפובליקאים, עם סיכויים חזקים מאד להיבחר לתקופת־כהונה נוספת בבית הלבן, מדאיגה את ממשלת ישראל.

פורד אינו תלוי בקולות היהודים, המרוכזים בערים הגדולות, כמו ניו־יורק ושיקאגו, האבודות לו מראש. ברור לו כי רוב רובם של יהודי ארצות־הברית יצביעו נגדו ויתמכו במועמד הדמוקרטי, כפי שנהגו תמיד. על כן לא יעשה פורד ניסיון מיוחד לחזור אחריהם, ולא יהיה חייב להם דבר.

הכסף היהודי איבד השפעתו בבחירות האמריקאיות

בזירה החשובה ביותר של מערכת־הבחירות האמריקאית איבד הציבור היהודי חלק גדול מהשפעתו המסורתית.

עד כה השפיע הכסף היהודי בבחירות יותר מאשר הקולות היהודיים או ההשפעה היהודית בכלי־

משפטי התנועה – בשנות ה־80

נהגים ישראליים שיעברו עבירות־תנועה במשך השנה הקרובה, יהיו צפויים לעמוד לדין רק בשנות השמונים של המאה הנוכחית — כך קובע מחקר שמור במחלקת הסטאטיסטיקה של מישטרת־ישראל.

על־פי נתוני המחקר, חלה ירידה ניכרת בנכונותם של אזרחי ישראל לשלם דו"חות־חנייה ללא מישפט. אם ב־1965 עדיין העדיפו 78.6% מהעבריינים לשלם קנס ללא מישפט, הרי ב־1974 עשו זאת רק 58% ממקבלי הדו"חות.

לפי הערכת המישטרה תגיע הכמות המצטברת של עברייני־החנייה בילבד, שיש לשפטם, ל־450 אלף בסוף השנה הנוכחית. מי שיקבל דו"ח־חנייה בסוף השנה הזו, יוזמן למישפט רק ב־1981.

התקשורת. גם המועמדים הרפובליקאים היו זקוקים לתרומות־ענק מידי היהודים.

בבחירות 1972 אסף ג'ורג' מק־גאוורן הדמוקרטי 25 מיליון דולרים, מהם 20 מיליון מיהודים. ריצ'ארד ניכסון הרפובליקאי אסף 40 מיליון, מהם שיבעה מיליון מיהודים.

עתה אוסר חוק־הבחירות החדש קבלת תרומות מעל לסכום אישי קטן — אלף דולר לאיש — וכך נמנעת מאילי־ההון היהודיים האפשרות להשפיע על המועמדים באמצעות תרומות־ענק.

צנזורה שונה בעיברית וערבית

סגירתו של העיתון המיזרח־ירושלמי „אל־שעב", בעיקבות עבירה על חוקי־הצנזורה, גילתה כי בישראל מותר, על־פי תקנות הצנזורה, לעיתונים בעיברית לפרסם ידיעות שאינן מותרות בפירסום בעיתונות הערבית.

אל־שעב נסגר לשבועיים, משום שפירסם ידיעה של סוכנות רויטר, על מסיבת־עיתונאים של אש"ף בדמשק שבה נקראו מדינות ערב לסייע „למרד של העם הפלסטיני הכבוש במולדתו."

פירסום ידיעה כזו בעיתונות הערבית נחשב כ„הסתה למרי", ואילו בעיתונות העיברית מתירה הצנזורה לפרסמה משום שאין בה, לדעתה, כדי להשפיע על קוראי העיברית.

מה שמשתמע מכך הוא, שקיים מידע המיועד לקוראי עיברית בילבד, אפילו אם הם ערביים מהשטחים המוחזקים.

אבן בעד מדינה פלסטינית

נשק חדש ניתן בידי יגאל אלון נגד קודמו ויריבו, אבא אבן, בידיעה שהגיעה מאוסטריה, ושפורסמה בעמוד הראשון של ביטאון מיפלגת־העבודה האוסטרית.

לפי ידיעה זו, הביע אבא אבן בוועידת המיפלגה הסוציאליסטית האוסטרית, שאליה הוזמן לצד אש"ף, תמיכה חד־משמעית בהקמת מדינה פלסטינית לצד ישראל, תוך נסיגת ישראל מן השטחים שנכבשו ב־1967, „אם הדבר יביא לשלום ולהכרת ישראל כחלק מן המיזרח התיכון."

העיתון האוסטרי ציין, כי דברים אלה „קרובים מאד" לדרישות הערביות.

דיניץ יסיים תפקידו בינואר 1977

שגריר ישראל בארצות־הברית, שימחה דיניץ, יסיים את תפקידו בוושינגטון בחודש ינואר 1977. על כך סוכם סופית בין ראש־הממשלה יצחק רבין לבין דיניץ, בעת מסעו האחרון של רבין בארצות־הברית.

באותה הזדמנות גם הודיע רבין לסטייט־דפרטמנט את שם המועמד לתפקיד השגריר, שיירש את דיניץ: רב־אלוף (מיל.) דויד („דדו") אלעזר.

שערורייה סביב מישלחת עיתונאים

פרשת מישלחת של עיתונאים ישראליים, שיצאה לביקור במרכז השוק האירופאי המשותף בבריסל, עלולה לעלות במוסדות האיגוד־הארצי של עיתונאי ישראל, ולזכות בגינויים חריפים ביותר.

מסתבר כי נציג ישראל ליד השוק המשותף הצליח לשכנע את הנהלת השוק, להזמין עיתונאי ישראלי לבריסל כאורח, על־מנת ללמוד מקרוב את בעיות השוק. הפרלמנט של השוק הזמין עיתונאי ישראלי להשתלמות של 30 יום בבריסל.

אולם כשהגיעה ההזמנה לירושלים, החליטו הכתבים המדיניים והכלכליים של אגודת עיתונאי ירושלים כי כדאי שבמקום עיתונאי אחד שייצא ל־30 יום, ייצאו 15 עיתונאים להשתלמות של 3 ימים.

ואומנם, לבסוף נכפתה על מוסדות השוק המשותף מישלחת של 15 כתבים, שלא קיבלו ממוסדות איגוד העיתונאים אישור מוקדם לנסיעתם, והעלימו את דבר ההזמנה מחבריהם התל־אביביים, כדי לא להתחלק עימם בנתח השמן.

כרטיסי־הטיסה ניתנו לעיתונאים חינם על־ידי אל־על. אוצר המדינה העניק להם פטור מייוחד ממיסים, והאירוח בבריסל נעשה על חשבון השוק.

קודם לכן מנעה ועדת־האתיקה של איגוד עיתונאי ישראל את כוונת „אל־על" לשגר, על חשבונה, מישלחת של כתבי־תעופה לבריטניה ולניו־יורק, על־מנת „ללמוד" שם את בעיות מסופי־המיטען החדישים.

צפויה ירידה בדולר השחור

למרות העלאת־המחירים הכללית, עליית האינדכס והפיחותים הזוחלים נשאר שערו של הדולר השחור בישראל יציב. הוא נע כיום בסביבות 10.20 ל"י הדולר, ולפי הערכה הוא עשוי לרדת בשמועות הקרובים למחיר נמוך מ־10 ל"י לדולר.

הסיבה העיקרית לעובדה תמוהה זו נעוצה בהתגברות הניכרת בתנועת התיירות לישראל. מרבית התיירים ממירים את הדולרים שלהם בשוק השחור, והדבר גורם לכך שההיצע גדול מהביקוש.

לקראת חג הפסח ויום העצמאות, מצפים לעלייה גדולה עוד יותר במיספר התיירים, דבר שיוזרים כמויות עצומות של דולרים שחורים ויוריד את מחירם.

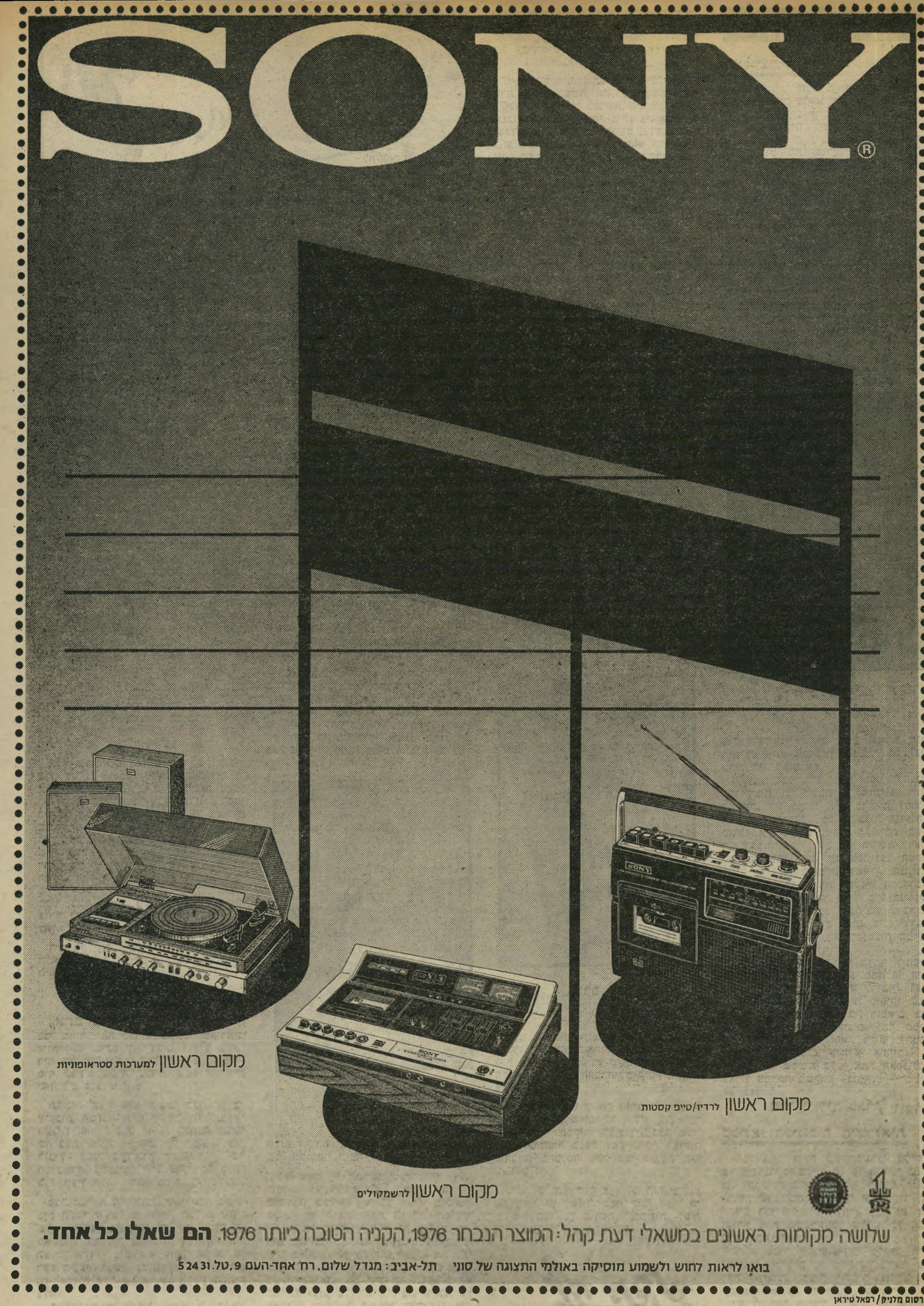
SONY
מקום ראשון למערכות סטראופוניות
מקום ראשון לרדיו/טייפ קסטות
מקום ראשון לרשמקולים
שלושה מקומות ראשונים במשאלי דעת קהל: המוצר הנבחר 1976, הקניה הטובה ביותר 1976. **הם שאלו כל אחד.**
בואו לראות לחוש ולשמוע מוסיקה באולמי התצוגה של סוני תל-אביב: מגדל שלום, רח' אחד-העם 9, טל. 52431
פרסום מלניק/רפאל טיראן

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03-243386. תא־דואר 136 • מען מברקי: „עולמפרס" • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בן־אביגדור • הפצה: „גד" בע"מ • גלופות: „צינקוגרפיה כספי" בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.

קורא יקר,

„לא זכור לי עוד מיקרה דומה, שבו רדפו כלי־התיקשורת בישראל אדם אחד, כפי שרדפו אותי," אמר במרירות רב־פקד יהודה סגלוביץ'. היתה לו סיבה טובה להתמרמר. בית־הדין המשמעתי של המישטרה, שבפניו הועמד ראש הלישכה־לתפקידים־מיוחדים במישטרת מרחב ירושלים לדין, זיכה אותו משני אישומים חמורים שהועלו נגדו: זה של התחברות לזונה, וזה של התרשלות בתפקידו.

רב־פקד סגלוביץ' הורשע אומנם בשישה סעיפים אחרים. אולם היו אלה סעיפים טכניים, חסרי־משמעות, שלא היה בהם כדי להמיט קלון ולפגוע ביושרו המיקצועי של קצין־המישטרה. שיעור הקנס שהוטל עליו, 400 ל"י, שיקף את מידת החומרה שייחסו שופטיו של סגלוביץ' לעבירות שבהן הורשע, אחרי שבחלק מהן הודה בעצמו. בעיקבות פסק־דין זה יוחזר סגלוביץ' לתפקידו, ממנו הושעה בעת שהחלה החקירה נגדו.

אלא שבינתיים הוכתם שמו של סגלוביץ' על־ידי כל כלי־התיקשורת בארץ. כאשר הושעה מתפקידו בסוף השנה שעברה, בעת שהחלה החקירה נגדו, פירסמו כל כלי־התיקשורת בקול תרועה סיפורים מסמרי־שיער על מעשים פליליים שבהם היה מעורב סגלוביץ', כביכול. הגדיל לעשות מכולם האינקוויזטור של הכנסת. כדרכו בקודש, הוא לא נקב בשמות גם הפעם. אבל אותו ח"כ־בלש האשים במפורש, מעל במת־הכנסת, קצין־מישטרה בכיר בכך שהוא נוטל שוחד. לא היה צורך להתאמץ כדי לנחש למי הוא מתכוון.

היה רק קול אחד שהתייצב מול המקהלה האכזרית, שזימרה בקול אחיד. זה היה קולו של העולם הזה.

■ ■ ■

„אתם מוכרחים להיות מקוריים בכל מחיר," התרעמו עלינו כמה מקוראינו הוותיקים. „אתם מתייצבים בראש מבקריה של המישטרה. אבל כשתופסים סוף־סוף קצין־מישטרה שסרח, אתם היחידים שיוצאים להגנתו."

תגובות מעין אלה הובעו באוזנינו בעיקבות הכתבה חיסול חשבונות בעולם־העליון (העולם הזה 2010). הכתבה פורסמה בעת שהחל מישפטו של רב־פקד סגלוביץ' בפני בית־הדין המשמעתי של המישטרה, וסיגנונה חרג מהמקובל בכתבות מעין אלה, המתפרסמות בעיתון זה.

כבר הכתבה הראשונה, שפורסמה בעיקבות השעייתו של סגלוביץ', העלתה שורה של תגובות וסימני־שאלה, לגבי טיב האשמות שהועלו נגדו. העולם הזה היה העיתון היחידי בישראל, שבצד הסיפור על רקע השעייתו של סגלוביץ', נתן פירסום גם לטענות אלה שגוננו על הקצין הוותיק בלהט.

במהלך מישפטו של סגלוביץ', כאשר הושמעו העדויות שהצליחה התביעה להציג נגדו, התחוור יותר ויותר כי ההר הוליד עכבר. על רקע זה פירסם העולם הזה, כתבה מקיפה יותר, שנועדה להסביר מה התרחש מאחורי־הקלעים של פרשת סגלוביץ'.

הכתבה לא כללה רק דיווח עסיסי של העובדות. היא לא פירטה רק את גירסות וטענות שני הצדדים: מקטרגיו ומגיניו של סגלוביץ'. היה זה ניסיון מפורש ומכוון לנקוט עמדה, עוד קודם ששופטיו של סגלוביץ' חרצו את דינו. בין השאר, נכתב באותה כתבה: „יהודה סגלוביץ' ייצא נקי מהפרשה כולה. ייתכן שבית־הדין ימצא אותו אשם בעבירות טכניות מסויימות, חסרות־ערך ממשי. אך אין ספק כי מהבחינה הציבורית, המוסרית והמיקצועית, ייצא סגלוביץ' זכאי. ההפסד הגדול יהיה של המישטרה עצמה. היא איבדה, בגלל מילחמת־הכנופיות המכוערות שלה, אחד מטובי אנשיה."

אני מוכרח להודות, שגישה זו עוררה ביקורת אפילו בתוך המערכת. אבל האנשים שכיסו את פרשת סגלוביץ' למן תחילתה הגנו בלהט על עמדתם. הם טענו כי הסתבר להם מעבר לכל ספק, במהלך חקירתם, כי סגלוביץ' אומנם חף־מפשע בכל אותן האשמות שהועלו נגדו. על סמך

מוחזר סגלוביץ
שעיר לעזאזל

אותה חקירה הם היו משוכנעים שחפותו של סגלוביץ' תוכח גם בבית־המישפט.

לא היתה זו התרשמות שיטחית. היא ביטאה את דעתם של עשרות קציני־מישטרה בכירים, שזעמו על מילחמת קבוצות־הלחץ המתנהלת בצמרת המישטרה, ואשר סגלוביץ' נפל לה קורבן. אחדים מאותם קצינים, שיושרם המיקצועי אינו מוטל בספק, הצליחו לשכנע את כתבי העולם הזה, כי סגלוביץ' אומנם נבחר כשעיר־לעזאזל. הם ידעו כי דווקא עיתון כהעולם הזה, שלזכותו רשימה ארוכה של מאבקים ציבוריים לטיהור שורות המישטרה, הוא העיתון היחידי בישראל שיכול להרשות לעצמו להתייצב בגלוי להגנתו של קצין־מישטרה, כדי להגן עליו מפני לינץ' ציבורי בלתי־מוצדק.

מימצאי בית־הדין המישמעתי של המישטרה חפפו, למעשה, את כל מימצאי כתבי העולם הזה שחקרו בפרשה. היה בכך הרבה מעבר להישג עיתונאי מיקצועי. עצם העובדה שהעולם הזה מתייצב בודד במערכות ציבוריות, לא רק כשהוא תוקף אישים, מעשים ועמדות אלא גם כשהוא יוצא להגנתם, משקף את מעמדו המיוחד של עיתון זה בעיני רבים: אי בודד של שפיות־דעת, של אי־כניעה למוסכמות ומקובלות, של אי־היסחפות בזרם הכללי ובהיסטריה ההמונית.

במישור האישי הוכיח העולם הזה, בפרשת סגלוביץ', כי הוא נשאר נאמן לדרכו: התייצבות לצד הקורבן אפילו אם, במיקרה זה, הוא קצין־מישטרה בכיר.

■ ■ ■

אם כבר עוסקים בהשתלשלות ובתולדות פרשיות שפורסמו מעל עמודי העולם הזה, מן הראוי להזכיר גם מיקרה הפוך לזה של סגלוביץ'. כוונתי לפרשת יהודה פדן.

לפני מיספר חודשים גילה כתבו הכלכלי של העולם הזה, כי יהודה פדן, מנהל החברה הממשלתית־עירונית לשיקום־המלאכה בתל־אביב, שותף למעשה בעסק פרטי, המתחרה בחברה הציבורית שבראשה הוא עומד.

הסתבר כי פדן שותף בחברה פרטית בשם צוהר, שקיבלה שיטחי־קרקע של המדינה באיזור־התעשייה בחולון, בונה שם מיבני־מלאכה המתחרים באלה שבונה החברה הציבורית לאותה מטרה עצמה. חקירה קצרה העלתה, כי העיסקה נעשתה בצורה מוזרה ביותר.

מינהל־מקרקעי־ישראל היקצה שיטחי־קרקע יקרים באיזור־התעשייה של חולון עבור התאחדות־בעלי־המלאכה. זו העבירה את השטחים ואת הבנייה לחברת צוהר, שבה היה פדן שותף לשני קבלני־בניין. השלושה הרוויחו בעיסקה זו כמה מיליוני לירות.

מודח פדן
הפירסום שיכנע

לפני פירסום מימצאי החקירה ברבים נמסרו העובדות שהתגלו למשה מן, מנהל בנק טפחות, שהוא גם יושב־ראש מועצת־המנהלים של החברה־לשיקום־המלאכה, אותה מנהל פדן.

מן הבטיח לבדוק את העובדות ולפעול בהתאם. אולם מאום לא אירע. פדן המשיך לכהן בתפקידו הציבורי, בצד פעילותו המתחרה כבעל עסק פרטי. הפרשה פורסמה בהבלטת מעל דפי העולם הזה (העולם הזה 2007).

נראה כי הפירסום בהעולם הזה שיכנע את משה מן לפעול. כמה ימים אחרי הפירסום מסר מן הודעה לעיתונות, לפיה הודח יהודה פדן מתפקידו.

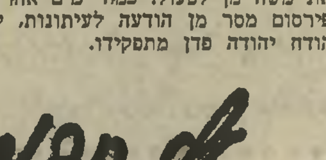

מכתבים

טפילי־צמרת כנופש

קופת־חולים הכללית דורשת העלאת־מיסים ותשלום על תרופות. אך לפני שדרישה זו תידון, יש לתבוע מקופת־חולים שתמכור את בית־דולפין בשבי־ציון. בית־מלון מפואר זה נרכש לא מזמן על־ידי קופת־חולים מה„הפסדים" שלה ומשרת, כידוע, בעיקר את טפילי־הצמרת של קופת־חולים וההסתדרות.

א. סרטן, חיפה

„בורות" — מה היא?

„הפוסל — במומו פוסל." אימרה זו כוחה יפה גם כלפי מי שמכנה זולתו „בור." הדבר עולה בעליל ממיכתבו של מר תמיר סגל (העולם הזה 2008). מיכתב זה דן בדברי בתוכנית־הטלוויזיה השעה השלישית, שנושאה היה: הצעת־החוק הפרטית הבאה לבטל את האיסור החוקי לקיים יחסי־מין הומוסכסואליים.

את כותב המכתב האמור אין להאשים אפילו ברישעות. קוצר־הבנתו בולט לעין. טוען הוא כאילו השוויתי את „חוק ההומוסכסואליזם" ל„חוק חיוב חגירת חגורות־בטיחות" (הסיגנון העיברי המשובש מחול לו). האומנם?

ח"כ בארי
מי שמעיד על עצמו

התקנות המחייבות רוכבי־אופנוע לחבוש קסדות־מגן, ונהגי־מכוניות לחגור חגורות־בטיחות, לא הובאו אלא כראייה לסתור הטענה, (שהועלתה גם בתוכנית הנדונה), כאילו אין מדינת חופש מתערבת בחירות־הפרט, וכאילו אין היא רשאית לדאוג לשלומו ולבריאותו, על אפו ועל חמתו. טענה זו דחה ביהמ"ש העליון, בעתירת האופנוענים לבטל את „תקנות הקסדות", ייתכן שאילו עיין מר תמיר סגל בנימוקי ההחלטה, היה נמנע מכתיבת מיכתבו. מכל מקום, מישפטנים רבים, בהם ידועי־שם, סמכו ידם על הארגומנטציה המישפטית בתוכנית הטלוויזיה.

ניתן, כמובן לטעון, כי הדחף ליחסים הומוסכסואליים אינו נובע ממחלה, אינו טעון ריפוי (לכן אינו ניתן לריפוי), ואינו גורם נזק, אם הוא בא על סיפוקו. שאלה זו שנוייה במחלוקת בין רופאים, בין סכסולוגים ובין פסיכולוגים, ומר תמיר סגל, כמו כל אדם אחר, רשאי לתמוך יתדותיו בבני־סמכא אלה או אחרים.

ברם, מי שמטיח כלפי אחת האסכולות כאילו עמדתה משקפת „בורות" — מעיד על עצמו!

ח"כ ידידיה בארי, ירושלים

מפילאי הפיננסים הישראלית

ליבי רחב וגאה כשהתבשרנו על־ידי שר־אוצרנו, כי בעיית אל־על תיפתר כמובן, ומדיניות הרפורמה לא תיפגם. זאת, למרות שגם ציוותי־האוויר וגם איגוד הימאים הכריזו שלא יוותרו, ולו גם על אגורה אחת משכר־הנטו שלהם. כל הכבוד, רבינוביץ!

אינני סבור שאיש־ציבור כלשהו היה מלהטט בגמישות כה מפתיעה בשעה שדעת הציבור, לרבות יועציו ועוזריו הקרובים, מבצעת בו לינץ' יום־יומי.

יש לי כמה הצעות נוספות, המתאימות

(המשך בעמוד 6)

כיתן מציגה:

פרסום אבנת | בן לם | סטודיו רם

"שגעון" האופנה האחרון בעולם המערבי הוא הג'ינס האופנתי. חצאיות, שמלות וחליפות ג'ינס בעיצוב המשלב אלגנטיות עם

המראה הספורטיבי הצעיר. הג'ינס האופנתי מתאים לכל גיל. לשעות היום – מקום בו רצוי לבוש ספורטיבי. ולשעות הערב ליציאה ולבילוי.

"כיתן" היא המובילה בישראל בייצור וייצוא ג'ינס אופנתי לקצווי תבל. בקשי מבית האופנה שלך את הג'ינס האופנתי של "כיתן".

הג'ינס האופנתי

כיתן

מקבוצת כלל תעשיות

מכתבים

(המשך מעמוד 4)
לממפרמנט ולווירטואוזיות של איש זה:

למשל, הטלת מס־פריצה בסך שלושה אחוזים (3%). מס זה יכניס לקופת־האוצר סכומים ניכרים, בהתחשב בשללם הפנטסטי של הפורצים מדי שנה בשנה. כל הפורצים והשודדים שלא ישלמו מס זה יוכרו כעבריייני־מס, ויוטלו עליהם קנסות ועונשי מאסר על־תנאי. ואם יימלטו לחו״ל, יחשבו להם שילטונות המס את שיעורו, כאשר כל דולר שווה בערכו ללירה. מלבד זאת יובטח להם שהכנסתם השנתית, נטו, לא תיפגע, והממשלה לא תכיר בשום פנים ואופן בהוצאות הכרוכות בקניית כלי־העבודה שלהם. כנ״ל לגבי הקילומטראז׳ ברכב גנוב.

הצעה נוספת: מס לשון־הרע. מס מיוחד בסך חמש לירות יוטל על כל המשמיץ את הממשלה ו/או את מדיניותה ו/או את שריה — אם בכתב, אם בעל־פה ואם דרך אמצעי־התיקשורת. ההכנסות העיקריות תהיינה מהטלוויזיה (ניקוי־ראש) ומאמצעי־התיקשורת בכלל; ביטאוני הסטודנטים; חברי־הכנסת ואנשים כמוני, ועוד שורה ארוכה־ארוכה של גופים.

אפשר, כמובן, להטיל מס גם על האנשים הכותבים ביד שמאל, או על בעלי העיניים הירוקות, או מס על ישיבה ממושכת בגנים ציבוריים ובבתי־קפה בשעות העבודה. והיד עודנה נטוייה.

כן יובילנו אשפנו הפיננסי משיעבוד לגאולה, ומאפלה לאור גדול. בעגלא ובזמן קריב ואימרו אמן!

יוסף כהן, ירושלים

הסוסים שלא יוציאו מהבוץ

לפני מיספר שנים נעשה נסיון־נפל להעלות אל קרשי הבמה מחזמר בשם לחיי הסוסים שיוציאו את עם ישראל מהבוץ.

איני בא להעביר ביקורת על מחזמר זה, בין לחיוב ובין לשלילה, אולם משם ההצגה אני מבקש להקיש למצבנו־אנו. נראה לי שבאמת סוסים (!) מנסים להוציא את עם ישראל מהבוץ.

מסופקני אם את מדינתנו, השקועה כה עמוק בבוץ, עשויים אפילו בני־אדם כישרוניים לחלץ ממנו. והבוץ הוא מן הסוג הגרוע ביותר.

אולם, משוכנע אני כי אם הגה המדינה מופקד בידיים שלומיאליות מסוג אלה של מנהיגי התקופה, הרי אין תימה מדוע אין המדינה נחלצת אלא חמור מכך, שוקעת בו עמוק עוד יותר.

רק מנהיג בעל שיעור־קומה, שדומה כי טרם קם כמוהו בתולדות תקומתנו, עשוי להעלות אותנו על דרך־הזהב שלה כולנו מייחלים.

דני סגל, תל־אביב

מה לא הוגן

אני מוחה על הכתבה אודות אלישבע צ׳יזיס (העולם הזה 2008). הכתבה מרשיעה חשודות, יש בה פיסקות כגון „פרוצה לשעבר״, וזה לא הוגן.

אני יודעת שלא העורך אורי אבנרי כותב כל כתבה בעיתון, אך הגישה הלייברלית „ללא משוא־פנים״ פשטה את הרגל בכתבה זו.

נדמה לי שהיתה זו „התחשבנות״ גסה עם הנשים, אלישבע ואמה, שאותן אף איני מכירה.

שולה לרנר, רמת־חן

עבדים במקום עובדים

ובכן, השביתה בקרגל הסתיימה. הפועלים יקבלו תוספת של 10 אחוזים, וישובו לעבוד בשתי מישמרות בנות 12 שעות.

אם לא הייתי קורא דברים אלה בעיתון, לא הייתי מאמין שבישראל יש פועלים אשר שבוע־העבודה שלהם מסתכם ב־72 שעות (!), ותמורת שכר של פחות מאלפיים לירות לחודש.

אני יודע שהמדינה הזו מנצלת פועלים, אבל עד־כדי־כך? בושה להסתדרות, שכביכול מייצגת פועלים, ובושה גדולה עוד יותר לאותם פועלים, שמאפשרים לנצל אותם בצורה כה מחרידה.

שיסלחו לי אותם עובדים, אבל בעיני הם לא עובדים אלא עבדים. נולדתי במדינה הזאת, ואני מתבייש לחיות בה.

חיים מיזרחי, תל־אביב

להציל את הספינה

ועדות בזיל־הזול / במיקצב דו־רה־מי־סול. / הן צצות כפיטריות / וצדות את הבריות.

רוכשות אמון הכלל / יש חשבון בבנק בל״ל / עם כיסוי וערבים / מנשלים את הרעבים.

הקאריקטורה של השבוע

גולדה: „נדמה לי שיש לנו עדיין כמה מתנגדים!״

ירון ליוואי, תל־אביב

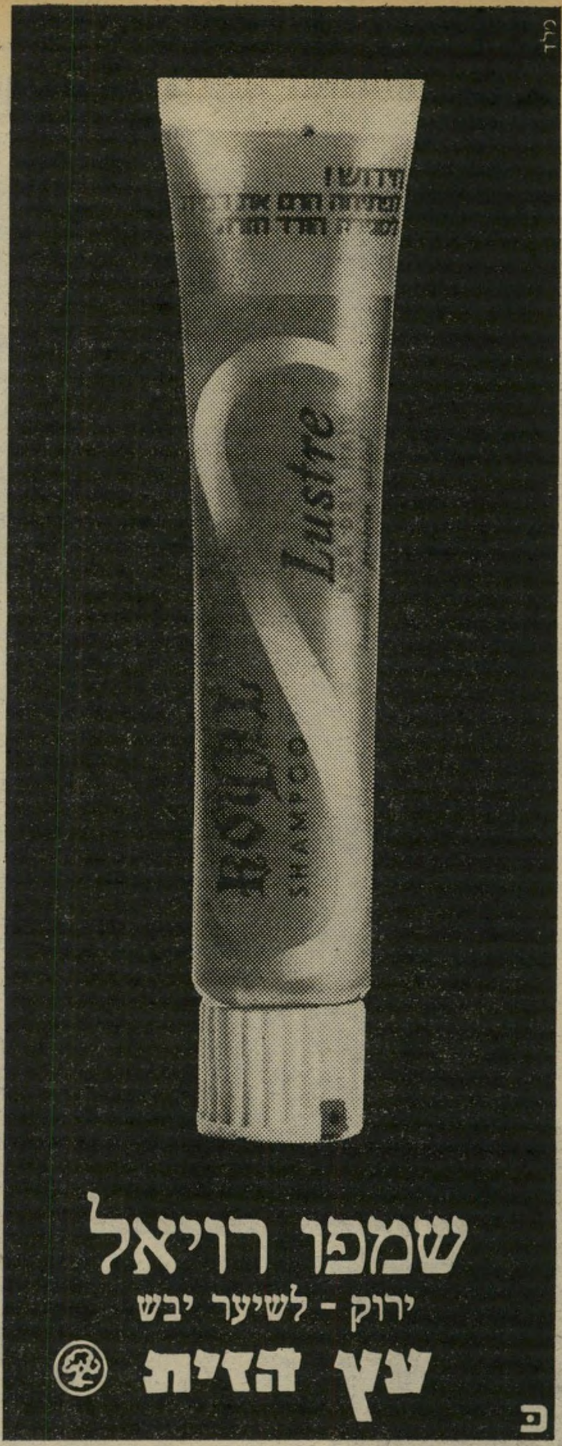

תן טרמפ לחייל

מכתבים

אם לממשלה כדאי / ממנים את מר ברקאי / שיחרוץ גורל השכר / לבל יתנפץ מחר.

הצעת שר־האוצר — למילווה ארוך־קצר / עם כאב ולב שבור / מבקש מן הציבור.

כן להיות — או לא להיות / לא למות ולא לחיות. / להציל את הספינה / פן תטבע המדינה.

שמואל אילון, תל־אביב

להתבייש כמו גבר

במיכתבו במדור „מיכתבים" (העולם הזה 2009) מותח הקורא מאיר לב־רן מקריית־אתא ביקורת על הקוראת אביבה שפירא, אשר מתוך כאב וזעם קראה לעיתונאי שכתב על מה שכתב („חזיר גברי," תגובה על הכתבה אודות לאה רבין, העולם הזה 2008) במישקפיים „גבריות", המבחילות כל יצור אנושי (מתוך הנחה שאכן הוא כזה), ושלח אותה לטיפול רפואי.

מבין אני היטב שכגבר, לא נעים היה

שאול פרידלר
הפוסל — במומו פוסל

לו שהנה, סוף־סוף, קראו לגבריות בשמה הנכון. כדאי אולי לומר למר לב־רן, כגבר, שכל הפוסל — במומו פוסל. הוא־עצמו נזעק וכתב לפי אותם קריטריונים חולניים, שאותם תיאר במיכתבו. ברור לי מאד כיצד היה מאיר לב־רן מגיב, אילו היה מישהו כותב על הנשים כמכשפות או כזונות ומה־לא (ספק אם בכלל היה מגיב).

אדם שכואב לו על עוול שנעשה לו — לא מאתמול כי־אם מזה מיליוני שנים — יש להקשיב לו ולתקן עוול זה. כשדורכים למישהו על הרגל, הוא צועק וזה בריא. יש לקטוע לו את הרגל או לשלחו לטיפול. אם מאיר לב־רן אינו מתבייש במה שכתב, הרי אני מתבייש, כגבר, עבורו.

שאול פרידלר, קריית־שמואל

הסתה פרועה

מאז כנס נצרת, שהתקיים בשבת, 6.3.1976, במחאה על תוכניות הממשלה להפקעת קרקעות של הכפריים הערביים — בחרה בי עיתונות מסויימת כמטרה להסתה פרועה, המסתמכת על שקרים זדוניים. אנשים מסויימים, הידועים בעמדתם האנטי־ערבית הקיצונית, ששו לקראת הסתה זו והוסיפו לה נופך.

הנני רואה במסע־הסתה פרוע זה חולייה במסע נגד מיפלגתי הקומוניסטית הישראלית, נגד הרשויות המקומיות הערביות — כולל עיריית נצרת אשר אני עומד בראשה — נגד כלל האוכלוסייה הערבית ונגד כל מתנגדי מדיניות הדיכוי הלאומי — יהודים וערבים.

האמת היא, שביום שבת, 6.3.1976, נערכו בנצרת שני כנסים, האחד נערך בבוקר על־ידי הוועד לפעולה נגד הפקעת הקרקעות. בכנס זה השתתפו 19 ראשי רשויות מקומיות. בכנס זה לא נאמתי, אלא השתתפתי בוויכוח ותמכתי, כיתר הנוכחים, בהצעת מארגני הכנס לקרוא לשביתה כללית ולהפגנה מול הכנסת, במחאה על התוכניות להפקעת הקרקעות.

הכנס השני נערך אחר־הצהריים על־ידי „חזית נצרת הדמוקרטית", ודן אך־ורק בענייני העיר והעירייה, ובדרישה מהממונה על המחוז מטעם מישרד־הפנים לשחרר את התקציבים המגיעים לעיריית נצרת. בכנס זה נאמתי ועניתי, בין היתר, על כרוזים שהוציאו חברי העירייה מהאופוזיציה. קראתי להם, לפי דברי המשל הערבי הידוע: „מי שביתו עשוי מזכוכית — איננו רוגם בתי האחרים באבנים!"

(המשך בעמוד 9)

ניסית ?

התה היחידי אשר בו עלי הנענע האמיתיים טחונים ומעורבים בעלי התה
(להבדיל מתה מנטה)

ניתן להשגה בסופרמרקטים
במעדניות ובחנויות המכולת.

מוצר בלעדי של: אלון
יבואני ומפיצי "תה מלרוז" בישראל
תל־אביב, רח' מקוה ישראל 23, טל. 625043

"לב" שרותי פרסום בע"מ

צילום: יקי

סדר פסח שלא כהילכתו

חג הפסח יהפוך השנה בכפר הנופש הצרפתי באשקלון לחג ישראלי אמיתי שישא אופי של פולחן האביב.

דן בן־אמוץ, סופר ודמות בוהמית ססגונית, ובני אמדורסקי, אמן וזמר פופולרי, חברו לצמד שיארח את הישראלים הרוצים לחגוג באווירה הקרובה יותר לטבע.

לשניים נמאס לחגוג את חג הפסח כהלכה, סביב שולחן ערוך, עם 4 כוסות יין ומצות. חיפשו ומצאו את כפר הנופש הצרפתי באשקלון הנהנה מתכונות אידיאליות לחגיגה מעין זו — המקום נמצא הרחק מהעיר, בצידו האחד הים ובשני פארק רחב ידיים — והחליטו לחדש את ימי החג במסורות הלקוחות לאו דווקא מספר „שמות".

בן־אמוץ ואמדורסקי מזמינים את כל ידידיהם, חבריהם, חברי החברים וגם סתם אנשים שאוהבים לשמוח, לקחת חלק בהילולה שתערך לאור מדורות ולפידים, צלי־אש, יין ומוסיקה. „השמחה האשקלונית" מבטיחה פולחן שיעמוד בסימן החרות והאביב, וגם — מצות לכל החפץ...

הפתוי

4 גלגלים מניעים את אוסטין: איכות, עיצוב, חסכון ושרות.
אוסטין הפיתוי שאי־אפשר לעמוד בפניו,
אוסטין הפיתוי שלא כדאי לעמוד בפניו.
מחירים ותנאי אשראי מיוחדים.

בוא ותנסה אותה ללא התחייבות ✶ הספקה מידית ✶ תנאי רכישה בשכר מכר

Austin Allegro — **אוסטין אלגרו**

חברה ישראלית למובילים בע"מ

MF

תל־אביב: רחוב המסגר 62, טל. 35882, 03־36537. חיפה: רח׳ הנאמנים 7־5, טל. 04־510246. סוכנויות משנה: ת"א, רכב הצבי, אבן גבירול 54, טל. 03־261915. חיפה, ש. קרביץ, רח׳ הרצל 92, טל. 04־664885. ירושלים: רח׳ ינאי 4, טל. 02־231328. באר־שבע: רח׳ החלוץ 124, טל. 052־74533.
נתניה: רח׳ הרצל 47, טל. 053־30815.

BRITISH LEYLAND

מכתבים

(המשך מעמוד 7)
אינני סבור שהמסיתים עד־כדי־כך אינם יודעים ערבית שיבינו מאימרה זו כאילו אני קורא: „לרגום את הכנסת באבנים".

הנני קורא לכל האנשים הנבונים, בתוך השילטון ומחוצה לו, לראות בעין פקוחה את הסכנות הנובעות מהשתוללות הימין השוביני. לא בהסתה זו ולא באחרת ניתן לחזק את ההבנה והאחווה בין תושבי הארץ — יהודים וערבים — אלא בהפ־סקת כל צורה של אפלייה לאומית כלפי האוכלוסייה הערבית, וקודם־כל, בביטול התוכניות לגזילת שארית האדמות של ה־כפריים הערביים, והפסקת מדיניות הפקעת הקרקעות של אזרחי המדינה הערביים לאחר 28 שנה מאז קום המדינה.

ח"כ תופיק זיאד, ראש עיריית נצרת

כך קופחו יורדי־הים

קראתי את הכתבה „המערכה על אות־המערכה" (העולם הזה 2008), שלפיה העלה עורך־הדין של איגוד קציני־הים, מר ישראל גיל, את המחדל שבאי־הענקת „אות מערכת יום־הכיפורים" ליורדי־הים הישראליים.

בעיתונות הרישמית של המדינה פור־סמו הרבה קבוצות אזרחיות שקיבלו אות —

משה אייזנברג
זילזול במאמץ המילחמתי

ואנחנו, יורדי־הים, מקופחים ומבויישים. לא ייתכן מצב כזה. זהו זילזול במאות רבות של ימאים וקצינים, שבמילחמת יום־הכיפורים עבדו 24 שעות ביממה בהו־בלת נשק ותחמושת לישראל.

אני, למשל, הייתי מרותק לאונייתי לפי צו־ריתוק שקיבלתי ממישרד־העבודה, ולא עזבתי את האוניה שישה חודשים תמי־מים. למשל, בזמן המילחמה עגנה אונייתי בנמל האמבורג שבגרמניה, והנה נתקבלה פתאום הודעה שהונחה פצצה באונייה. כל פועלי הרציף וכל צוותי האוניות הסמו־כות פינו מייד את הרציף והאוניות, ורק אנחנו, הימאים והקצינים הישרא־ליים, נשארנו באונייה כדי לחפש את הפצצה, ולבסוף התברר כי זו היתה הו־דעה כוזבת.

לא נטשנו את האונייה למרות סכנת־החיים שבכך. ראשית, כי היינו מרותקים אליה לפי צו, ושנית, מתוך דאגה לסלק את הפצצה. ביטחון האונייה ומיטענה היו חשובים בעינינו מביטחוננו האישי.

גם במילחמת ששת־הימים ובמיבצע־סיני עבדתי ללא־ליאות בהעברת תחמושת וכו' לישראל. והנה, האוניות עצמן קיבלו את „אות המערכה", והאות הזה מתנוסס בהן במיסגרת יפה. אבל יורדי־הים, שסיכנו חייהם (ולא צריך לפרט כאן למה), לא קיבלו ולא מקבלים. שלד־האונייה זכאי לאות, אבל הימאי החי לא. האין זאת בושה ליוצר המחדל?

משה אייזנברג, קצין שני, צים, חיפה

טעות לעולם צודקת

משטרות:
✶ פתרון בעיית הקור והחום במפעל, ומניעת ראש, עשן וזיהום אויר;
✶ החלפת ארונות המועלים ה־יומיים והחודשיים הקבועים דוגמת אלה של המנהלים;

מעריב, 12.3.76

בנצי שאולוף, בת־ים

WELLA

חן • אנדי

אם אתה גבר

המקפיד על הופעתו ובריאות שיער ראשו -
אתה חייב להשתמש בסדרת

WELLA FOR MEN

1. וולה־מד שמפו (לחפיפה ונגד קשקשים)
2. וולה־מד מי שיער (לטיפוח השיער)
3. וולה קרויטר בלזם (לטיפוח השיער ועור הראש)

חשבץ 2012

זוהי חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל סיפרה. לאותן חספ־רות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חיבור וחיסור כפל וחילוק יש למצוא איזו סיפרה מציין כל סמל של ריבוע.

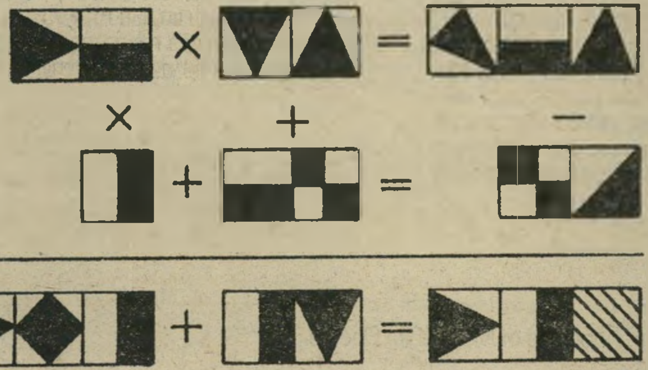

גודלו של עמוד
העולם הזה
הוא 23 ס"מ רוחב ו־33 ס"מ גובה. תמורת
2.400 ל"י
אתה יכול לפרסם בו מודעה בשטח של 758 ס"מ מרובעים — מחיר זול יותר מאשר בעיתוני הבוקר והערב

National

היוצאים מן הכלל של נשיונל.

כלל ידוע הוא כי בכל כלל יש יוצאים מן הכלל, ולכן מציגה חברת נשיונל 3 מערכות סטריאו יוצאות מן הכלל.

כלל נוסף הוא, כי מערכת הסטריאו אינה רק נשמעת, היא גם נראית ולכן הושם הדגש במערכות אלה על עיצוב מרשים היוצר גם אוירה יוצאת מן הכלל.

כל אחת משלוש מערכות הסטריאו, משלבת בתוכה את כל הפריטים המוסיקליים האפשריים: רדיו, פטיפון ורשם קול קסטות.

המסקנה: לו היית רוכש כל אחד מהם בנפרד היה מחירם יקר הרבה יותר.

התוצאה: חוויה שטרם התנסית בה.

1 SG – 2070 מרכז מוסיקלי רב־גוני לבית. מגבר רב־עוצמה 108W(PMPO). מכוון AM/SW/FM/FM STEREO בעל רגישות קליטה גבוהה ביותר. פטיפון משובח בעל דיסקית תקליטים גדולה (30 ס"מ). רשם קול קסטות סטריאופוני מעולה ושני רמקולים גדולים (2 WAY).

2 SG – 1070 מרכז מוסיקלי ביתי המעוצב להפליא. מגבר רב־עוצמה 72W(PMPO). צליל של 4 ערוצים בשיטת "מטריקס". מכוון AM/SW/FM/FM STEREO. רשם קול סטריאופוני משובח, פטיפון ושני רמקולים גדולים (2 WAY).

3 SG – 1020 מרכז מוסיקלי מושלם לבית. מגבר 30W(PMPO). מכוון בעל רגישות קליטה גבוהה ביותר AM/SW/FM/FM STEREO פטיפון משובח, רשם קול קסטות סטריאופוני ושני רמקולים גדולים.

להשיג בחנויות החשמל המובחרות.
מרכז התצוגה אבן גבירול 18, תל־אביב.

National
צעד קדימה אל המחר

National, Panasonic and Technics are brandnames of Matsushita Electric.

פרסום קרמון

בעוד ימים מעטים עלול להתרחש אסון

זורע הפורענות

במדינת־ישראל מותר להתאבד. החוק הפלילי, ש־אסר זאת בכל חומר הדין ושאיים בעונש־מאסר על כל מתאבד (אם לא מת, כלומר), בוטל לפני עשר שנים.

ואם מותר לאדם להתאבד, על אחת כמה וכמה מותר הדבר לרעיון.

עכשיו זה קורה לנגד עינינו. חיזיון מרתק ממש: התאבדותו של רעיון.

הרעיון של ארץ־ישראל־השלמה לקח לידו אקדח טעון, הצמיד את הלוע אל רקתו, והנה, או־טו־טו, הוא עומד ללחוץ על ההדק.

והאקדח, שמו: הפקעת אדמות הערבים בגליל.

■ ■ ■

ארץ־ישראל השלמה אינה ריקה. יש בה שלושה מיליון יהודים ומיליון וחצי ערבים — מילבד מיליון וחצי ערבים נוספים, שגלו ממנה והשואפים לחזור אליה.

איך מיישבים עובדה זו עם החזון של מדינה יהודית?

זוהי באמת שאלה.

להכניס את הערבים לאושוויץ חדשה? לא נעים.

להפוך אותם לעם־עבדים, נוסח רודזיה? לא נעים, וגם לא יעיל. ראו מה קורה ברודזיה עצמה. היא מתפרקת.

לא! יש תשובה יפה, מתקדמת, ברוח חזון הנביאים, הרצל וז'בוטינסקי:

יהיה טוב לערבים במדינה שלנו.

הם יהיו אזרחים שווי־זכויות, וייהנו מכל טוב.

אנחנו נראה לעולם המנוול כולו איך מתייחסים יהודים למיעוט לאומי במדינה שלהם.

חצי מיליון ערבים? מיליון? שני מיליונים? שלושה מיליונים (אחרי שנשחרר את נחלת־אבותינו בעבר־הירדן מיזרחה)? ארבעה מיליונים (אחרי שיחרור צור וצידון)?

לא חשוב! כל המרבה הרי זה משובח. במדינתנו הליברלית, המתקדמת, שוחרת השוויון והאחווה, יש מקום לכולם!

זוהי התיאוריה. היא חיונית לרעיון ארץ־ישראל השלמה, כמו מערכת־העיכול לגוף החדש. עימה חי הרעיון, ועימה הוא מת.

כי בילעדיה, הופך הרעיון של ארץ־ישראל־השלמה מהדורה קטנה ומצחינה של פאשיזם מיזרח־אירופי.

■ ■ ■

כשיש רעיון, צריכים להוכיח את אמיתותו במעשים. **חיכן?**

בשטחים המוחזקים — קשה. הם לא סופחו עדיין. אי־אפשר להביא להם את בירכת התרבות הישראלית: ביטוח לאומי, שיכון־צעירים, מס הכנסה, חיים שכאלה ופטישי־פלסטיק בחגים.

אבל למרבה המזל, יש במדינת־ישראל עצמה, בתחום הקו הירוק, כימעט חצי מיליון ערבים אמיתיים, „ערביי ישראל". רובם הגדול נולדו במדינת־ישראל, זכו בחינוך ישראלי, למדו את ביאליק ואת אחד־העם.

ממש מתנה מן השמיים.

אילו הייתי חסיד של ארץ־ישראל השלמה, הייתי משתמש באוצר זה כדי להוכיח לעולם כולו, לעמי ערב ולעצמנו, עד כמה נכונה האידיאה הנשגבת של חופש ושיוויון במלכות־ישראל השלישית.

הנה כמה הצעות לדוגמה:

לכלול שלושה שרים ערביים בממשלה, בהתאם לאחוז הערבים באוכלוסיית המדינה בתחום הקו הירוק. כדי לפנות להם מקומות, לטובת הרעיון של ארץ־ישראל השלמה, כדאי לסלק מן הממשלה אף את זבולון המר וגד יעקובי.

לצרף לפחות ערבי אחד בניבחרת הלאומית לכדורגל, ובכל ניבחרת אחרת המייצגת את המדינה בחו"ל.

למנות ערבי כראש מישלחת ישראל באו"ם, וחצי תריסר שגרירים ערביים בשגרירויות ישראל ברחבי העולם.

לאפשר את כניסתם של אלפי ערבים לקיבוצים ולמושבים, כחלוצי המהפכה החברתית הערבית.

לשלוח רבבות תלמידים ערביים לבתי־ספר מעורבים בכל רחבי המדינה. (כמו האמריקאים, יכולים גם אנחנו להסיע תלמידים באוטובוסים לבתי־ספר מרוחקים, כדי ליצור את המזיגה הנכונה.)

להנהיג את הערבית כלשון־חובה שנייה בכל בתי־הספר היסודיים, בדומה למעמד העברית בבתי־הספר הערביים.

להבטיח שיוויון גמור בשיכון לזוגות צעירים, בתוכניות־פיתוח, בביטוח הלאומי — בצד הזכות שלא לשרת בצה"ל מטעמי מצפון (בדומה לבחורי־ישיבה, לפאציפיסטים ולנערות דתיות.)

הייתי מבטל, כמובן, את כל הנוהלים המפרידים בין האזרחים, כמו חוקי הנישואין והגירושין, ושאר מעשי־החקיקה המבדילים בין יהודי וערבי על פי הלאום והדת.

אם נוצרה מצוקה בכפר ערבי, מפאת מחסור בקרקע, הייתי מוסר לו כמה אלפי דונמים מקרקעות המדינה, כדי שהעולם כולו ייווכח לדעת איך משגשגים ופורחים כפרי הערבים בישראל.

הייתי ממנה רקטור ערבי לאוניברסיטת חיפה, ודואג לבחירת סטודנט ערבי כיושב־ראש ההתאחדות הארצית של הסטודנטים.

ומעל לכל, כמובן מאליו, הייתי דואג לכך שערבי יכהן כנשיא המדינה — כפי שהציע זאב ז'בוטינסקי בכבודו ובעצמו לפני 36 שנים.

שנה אחת אחרי ביצוע הרפורמה הזאת, היה מצב המדינה משתנה מעיקרו. אפילו יאסר עראפאת היה נאלץ

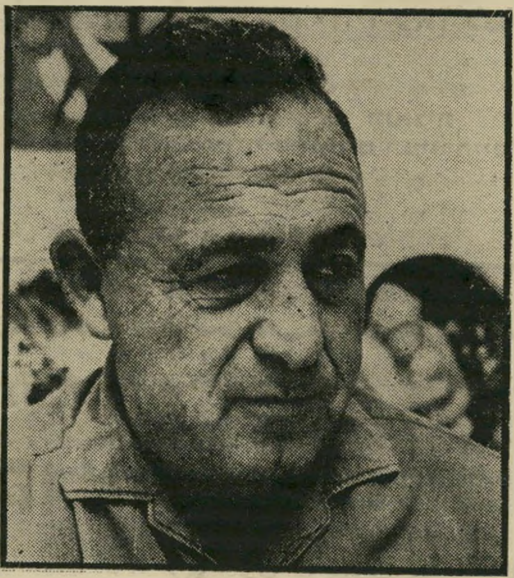

אלוף זורע: „זורע עוולה יקצור אוון"

להודות, בחריקת שיניים, כי ארץ־ישראל השלמה היא המדינה הדמוקרטית החילונית המייוחלת.

■ ■ ■

אבל ראו זה פלא — דווקא חסידי ארץ־ישראל השלמה מתנגדים לכך.

את כל ההצעות הנ"ל הציע, בתקופות שונות, עיתון התבוסנים, ביטאונם של עוכרי ישראל, השבועון המסויים ימ"ש. משום־מה נאבקים למען זכויותיהם של ערביי ישראל דווקא אותם האנשים הסבורים שאסור למדינה לספח שטחים ערביים, ושמוטב לעזור לעם הערבי הפלסטיני לחיות במדינה נפרדת משלו, תחת דגלו הלאומי.

ואילו אנשי ארץ־ישראל־השלמה הם המררים את חייהם של ערביי ישראל על כל צעד ושעל, מקיימים חוקי הפלייה וקיפוח הזועקים לשמיים, מארגנים נגדם פרובוקציות באוניברסיטות ועורכים בהם מדי פעם פרוגרומצ'יק קטן.

ועכשיו, בעצם הימים האלה, עושה ממשלת־ישראל מאמץ עליון, לפי דרישת אנשי ארץ־ישראל השלמה, לסתום את הגולל על כל תיקווה של דו־קיום ישראלי־ערבי בתוך מדינת־ישראל.

ההחלטה להפקיע עוד 6000 דונמים של אדמה ערבית בגליל עומדת לדחוף את הציבור הערבי הישראלי, זו הפעם הראשונה אחרי 28 שנים, לידי מרי אזרחי גלוי, שביתה כללית והתלכדות לאומית.

האיש הזורע את זרע הפורענות הזאת הוא איש ארץ־ישראל־השלמה, קנאי לאומני אמיתי: האלוף (מיל.) מאיר זורע, מנכ"ל מקרקעי ישראל.

כמו כן הוא: זורע רוח, כדי שאנו נקצור את הסופה. *

■ ■ ■

האלוף זורע מעולם לא היה ידוע כגאון־הדור. דויד בן־גוריון הגיע למסקנה זו לפני 17 שנים, אחרי התרגיל המפורסם של גיוס־פתע ופאניקה־המונית, שזכה בפי העם בכינוי „ברווזי־מים" (על שם כינוי־הצופן של אחת היחידות).

הוא העיף את זורע במהירות־שיא מתפקידו כראש אג"ם במטכ"ל.

בינתיים קרתה לזורע טרגדיה אישית. ליבנו לכל איש ששכל בן במילחמה, קל־וחומר למי ששכל שניים. אולם טרגדיה אישית, נוראה ככל שתהיה, אסור שתביא לכך שנניח לבעליה להמיט טרגדיה על המדינה כולה.

„ברווזי־מים" היה בדיחה לאומית. מה שמתקרב עכשיו אינו בדיחה, אלא אסון לאומי. אחרי הברווז, בא העיט.

זורע הוא נחלן קנאי. לפני ארבע שנים הכריז: „מי שמאשים אותי בעשיקת אדמה, אשיב לו שאנו לוקחים בחזרה את כל נחלת אבותינו." ועל גירוש תושבי בירעם ואיקרית אמר: „זהו מיקרה עצוב במיסגרת ההתנחלות היהודית." כי: „החרב שפטה."

איש בעל דיעות כאלה יכול למלא תפקיד כזה, רק מפני שהממשלה רוצה בכך. אילו יזם את הפקעת אדמות הגליל ללא אישור הממשלה, היה עף מתפקידו שוב, במהירות של טיל.

זורע מבצע את המדיניות, והוא עצמו מגלם אותה בכל רמ"ח אבריו. נגד מדיניות זו יש להתקומם ולהפעיל את צופרי־האזעקה, לפני שתמיט אסון על המדינה.

■ ■ ■

המדיניות היא לייהד את הגליל.

הבה אנמר זאת בפה מלא, ללא מילות־האליבי המזכירות מישטר מסויים. לא „לאכלס", לא „לפתח", אלא „לייהד".

אל יתהלל מנשל כמפתח!

כדי לפתח, אין צורך בנישול ובהפקעות — לא מיהודים ולא מערבים. ערב לכך אחד מגדולי המפתחים ב־מדינה — לובה אליאב, שעמד בראש פיתוח חבל־לכיש וניהל מיבצע דומה באיראן. לפיתוח מודרני, המבוסס על עקרונות בריאים של תיכנון וביצוע, די בהחלט בקרקעות המצויות בידי המדינה.

לפתח אפשר באמצעות בנייה לגובה, תיעוש ושיטות חקלאיות החוסכות בקרקע.

לפתח אפשר לטובת שני העמים, על־ידי הקמת ערים וכפרים מעורבים, ועל־ידי טיפוח נמרץ של הכפרים הערביים לצד שכניהם היהודיים.

אך לא לזאת הכוונה. הכוונה הפוכה.

מיליון מילים של שטיפת־מוח בכל כלי־התיקשורת לא ישנו זאת, וכל ערבי בגליל חש זאת בעצמותיו.

לשם כך אין צורך בדימיון, אלא רק בזיכרון. כל ערבי בישראל זוכר, כי אחרי קום המדינה הופקעו שטחים עצומים מידי הערבים שנשארו בישראל, נוסף על השטחים שהופקעו מידי „הנפקדים" ו„הנפקדים הנוכחים".

■ ■ ■

עם קום המדינה הופעלה נגד הערבים המעטים, שנותרו בה, מדיניות של חמס, נישול וקיפוח. היא סתרה לא רק את מגילת־העצמאות, אלא גם את כל כללי ההיגיון המדיני הבריא.

מאז נתנה המדינה לכל אזרח ערבי להרגיש, מדי יום ביומו, שהוא גוף זר במדינה, הנסבל בקושי.

השיטות השתנו מדי־פעם: הפקעת־אדמות, „רשיונות תנועה", מימשל צבאי, מעצרים מינהליים, עידוד להגירה, ועוד ועוד.

אין ספק שבאותן שנים השתפר מצבם הכלכלי של ערביי־ישראל. אך גם אדם עשיר (ואולי דווקא הוא) מתקומם נגד השפלת כבודו האנושי והלאומי.

תחת שנגדל דור שיהווה את החולייה המחברת בין ישראל והעולם הערבי, גידלנו בבתי־הספר הישראליים דור נוכרי ומנוכר, שאין לו חלק במדינה ולא נחלה בישראל.

עם הדור הזה עומדת המדינה להתנגש עתה. תחת להפכו לגייס הראשון של השלום, אנו עלולים להפכו לגייס חמישי במילחמת ישראל־ערב.

נותרו רק ימים, אולי שעות, למניעת הפורענות. מי יעצור את ידי הזורע?

---

* הושע ח': „כי רוח יזרעו, וסופתה יקצורו."

מאת אורי אבנרי

מאחרי הגדר

(כתבה צפונית)

כבכל יום, יצא כתבנו גם היום אל גבול הלבנון, כדי לראות מה נשמע מעבר לגדר. הרי כתבתו:

ערפילי־הבוקר שוב הזהירו לאורך דרך הפטרולים הצפונית. שום תכונה לא נראתה לעין, והפלאחים יצאו כדרכם לעבד את השדות, אם־כי שלשום (ר' כתבתנו — לא יצאו אל השדות, בגלל הגשם). האם היה זה מזג־האוויר הנוח, או שמא ה־הפוגה בקרבות? לאלוהי הגליל פיתרונים...

כתבנו בפעולה
ליד גדר הצפון המלבלבת

את אחמד, פלאח לבנוני, פגשנו כשהוא זורע את שדהו, סמוך לכביש־הדרום ה־לבנוני. „אהלאן אחמד," קראנו לעברו. „אחלאן יורם," ענה לנו אחמד. „נו," שאלנו, „איך חוגגים אצלכם את חג־הפורים?" „ברוך השם," ענה אחמד, „הילדים התחפשו לליצנים והילדות למלכת־אסתר." „ואיך המוראל?" „מאה אחוז, יורם מאה אחוז."

פלאח אחמד
המוראל גבוה, לא מודאגים

נראה כי המאבק הפנימי המתחולל בלבנון עדיין לא הגיע לאיזור. גם הדי היריות לא נשמעו בצפון שטוף־יערות זה, המפכה בפיכפוך מעיינות ומי שלגים ני־גרים בזרם עז בינות לירוק־כתום־סגול של פירחי הרקפת הזכים והתמימים.

ליווינו במצלמתנו הטלסקופית את אחמד שחזר לביתו, חזינו בו (מבעד לחלון חדר־המיטות) כאשר בעל את אשתו. „נו," שאלנו את אחמד „איך היה?" „בסדר גמור," השיב, ורכס את מכנסיו.

עוד יום שיגרתי הגיע לסיומו על כביש הצפון. נשוב אליכם מחר.

ZOO

העורך והמייסד הראשון:
ד"ר מלכיאל זוארץ ז"ל
ממשיכי דרכו יבל"א:
חנוך מרמרי, קובי ניב, אפרים סידון

ציטטה

„...בני־אדם אלה מהמיזרח מובאים ל־גרמניה כדי לעבוד, וכדי שיפיקו תפוקת עבודה גדולה ככל האפשר. זהו עניין טיבעי לגמרי. כדי להגיע לתפוקה אסור, כמובן, להביא אותם קפואים מקור, לתת להם לעבוד עשר שעות; אדרבה, יש לתת להם לאכול, למען יהיו להם רזרבות של כוח..."

„זכות־הענישה נתונה לכל מנהל־מיפעל לגבי פועלים חקלאיים בני העם הפולני... במיקרה זה אין שום רשות רשאית לתבוע לדין בגלל זה את מנהל־המיפעל."

„יש להרחיק ככל האפשר את הפועלים החקלאיים בני העם הפולני מחברת הבית (הגרמני), ואפשר לאכסן אותם ברפתים וכו. אסור שמעצורים כלשהם יהיו כאן למיכשול."

אלפרד רוזנברג,
אידיאולוג המיפלגה הנאצית
והשר לענייני השטחים המיזרחיים הכבושים.

הביאו לדפוס: חנוך מרמרי, קובי ניב.

דבר המערכת

ס"ג לשטיפה - מג"ב

אם זקוקים היינו להוכחה על נחיצותו של מ. הגבול בנצרת ה־אדומה, בא הבולשעביק תופיק ז. והוכיח באותות ובמופתים (כהמופתי חוסייני ימ"ש) כי יפה עשה ש. המשטרה, ש. הלל בשולחו מגב"ו אל עירו של י. הנוצרי.

וכבר הקדים את שר משטרתנו הפקיד האיטלקי ז. פילאטוס אשר שלח לגיונותיו אל הגליל ואף נהג ביד חזקה כלפי אותו יישוע שהפיץ כרוזים, תחת לבקר בבית־הספר.

ואל יטען אותו ז. אדום כי אין פרוטקשן בעירו וכי ערים שלוות ושקטות כנתניה היהודית — אלימות ממנה. כלום ילמדנו קוזאק זה פשע מהו?

ולממשלתנו יישר כוח, שנאמר „ברצות הבורא — אפילו מטאטא יורה" — ומג"ב על אחת כמה וכמה.

פ"ש מ. צאלער

מדינת ישראל **המוסד לבטיחות ולגיהות**

תקן אחזקת ערבים 2/76 (תיקון)

לא יעסיק אדם אלא אם קיים את התנאים הבאים:

א. לא ינעל אדם ערבי אלא־אם־כן יימצאו במקום מזרון או ערימת־קש בגובה 5 ס"מ לפחות לצורכי לינה, פחית מים וכלי לעשיית צרכים (נפרדים), ומנת־לחם של לא פחות מ־300 גרם.

ב. לא ינעל אדם ערבי קודם שווידא הימצאות מטפים ו/או מחבט־גומי ו/או דליי־מים. יש לשלול מן הנעולים סיגריות, גפרורים, מצתים וכל מכשיר אחר העלול לגרום לדליקה.

ג. לא ינעל אדם ערבי קודם שינתק החשמל למניעת אפשרות קצר. במקומות נמוכים המועדים להצפה יש לדאוג לניקוז, או להתקין סולמות שעליהם יוכלו הנעולים לטפס במיקרה של הצפה.

ד. לא יירה אדם בערבי ללא הוראה מפורשת של ראש הרשות המקומית, או מי שהוסמך מטעמו.

ה. בימי שבת או חג, או בכל מיקרה שבו נעולים הערבים למעלה מ־24 שעות ברציפות, יש לדאוג להוציאם ל־10 דקות מדי 20־18 שעות.

ו. לא יצוד אדם ערבים ויכלאם, אלא באישור־בכתב מאת ראש הרשות המקומית.

אדם העובר על התקנות כולן או מקצתן יהא צפוי לקנס של 250 ל"י או 3 ימי מאסר או שניהם גם־יחד.

הארץ

ממישנתו של מייסדו

ההרים רקדו כאיילים
הגבעות רקדו סטפס

ד"ר זוארץ
(בסיפרו „פוקה, פולקה ומפולקה")

וייצמן: המדינה צריכה לתת גז - אך אין מי שילחץ על הדוושה

סיפרו האוטוביוגראפי הנפלא „לך הקלאץ' — לך הדרך" של יוסף וייצמן, מי שהיה מפקד חיל־התחבורה, מסתיים במילות הנפלאות שאומר וייצמן בטלפון לאשתו: „אני נמצא במוסך... אני עושה אוברול... אינני יודע באיזה שעה אחזור..."

איש לא ידע מתי, אם בכלל, יחזור וייצמן. אשתו חיכתה, הילדים בכו, העם ציפה; אך וייצמן בחר שוב להפתיע — השבוע הכריז במפתיע כי הוא חוזר.

מדוע, וייצמן, מדוע עכשיו? — שאלנו אותו.

„המדינה נמצאת במצב מוזר. הכל תקין, העם נפלא — צריך רק לתת גז ולנסוע; אך אין מי שילחץ על הדוושה."

ומה צריך לעשות?

„במישור המדיני יש לאותת לערבים, בווינקר הכי גדול שיש לנו, שאנחנו מוכנים לשלום; אך לא כל דרך־עפר סוג ב' היא הדרך לכך. יחד עם זאת עלינו להכין ריכבנו לחורף הגרוע ביותר."

ומה על המצב הפנימי המידרדר?

וייצמן שוקל כל מילה, ומעניק לה משמעות סימלית: „קודם־כל צריך להחליף את הבובה התלויה על הראי, להוריד את חגורת השומן והניקל הנוצץ, להחליף את הצמיגים המשומשים והזקנים ולעשות עירוי־בנזין כללי."

ואז?

„ואז להחליף את האור ברמזור המדיני־חברתי־כלכלי שלנו מאדום לירוק, ולזנק במלוא העוצמה קדימה. זה צריך להיות היעד המרכזי שלנו — קדימה."

סידרת מאמרים רציניים

א. המהומות ביהודה ושומרון

אותם פרשנים המנסים לתלות את המהומות ביהודה ושומרון בפסק דינה של השופטת הירושלמית או בהתנחלויות או ב„התעוררות הלאומית" של הערבים. עושים מלאכה קלה, שאם הונאה אין בה הרי כולה תמימות.

שהרי העובדה המוזדקרת לעיני כל היא שחולשת הממשלה, וראש הממשלה בראשה, היה היא הפירצה הקוראת ל„גנב המהומות" להשתולל.

שאכן לא בימי גולדה, לא בימי בן־גוריון ואפילו לא בימי שרת או אשכול ארעו מהומות שכאלו — אלא דווקא תחת שלטונו של רבין.

ב. נפילת אנגולה

ברור לכל שנפילת אנגולה בידי הרוסים נתאפשרה ב„זכות" מבוכתו של קיסינג'ר, פחדיו של פורד והיסוסיו של הקונגרס.

אך ניתוח קר ורציונאלי, ללא רגשות שאינם רלוונטים, מביא אותנו לשאלה — מניין אותם מבוכות, היסוסים ופחדים?

ואין ספק — מגעיהם של קיסינג'ר, פורד ושל הקונגרס עם יצחק רבין, הן כשגריר והן כראש ממשלה, הם שיצרו זאת והביאו, בעקיפין או במישרין, לנפילת אנגולה.

ג. כשלון מכבי ת"א

לאחר כשלון מכבי ת"א במשחקי גביע אירופה בכדורסל נטו רבים וטובים להאשים בכך את המאמן האמריקאי הצעיר פרד דוולילי.

נכון אומנם שדוולילי הדינמי עשה שגיאות, ואפילו קשות, פה ושם. אך האם היה די באלו בלבד כדי להביא לכשלון?

לא. היה זה שוב ראש הממשלה שהוכיח קוצר ראות מדינית וחברתית ובמקום לעודד את הקבוצה הלך לראות כדורגל.

ד. נו, הבנתם?

להבדיל

אחרי ששלושת הערבים הכלואים נשרפו, אמרתי לכל מיני חברים שלי: „אבל זה הרי מה שלימדו אותנו בבית ספר — שהגרמנים כלאו יהודים והם נשרפו."

„כן," אמר מישהו, „אבל הגרמנים עשו זאת במתכוון."

זה נכון.

„וחוץ מזה," אמר מישהו אחר, „גם הכמויות קובעות. זה לא אותן כמויות."

גם זה נכון.

וזה הכל. לשעה זו.

זכרונות נבג ישראל:

פוגרום וליקחו

המיקרה אירע במושבה קטנה ושלווה של חיידקי גריפה, אי־שם בסמוך לוושט. היה זה ערב־שבת ואני שטתי לי בצינורות־הלימפה בתיקווה לדוג איזה דג או שניים לארוחת־הערב, והייתי שמח וטוב־לב.

לפתע הגיח מולי סטרפטומיצין ענק ובעט בי בקרסול תוך קריאה „חיידצ'ק עלוב" (כינוי־גנאי שתרגומו: חיידקון).

היתה זו הפעם הראשונה שבה נתקלתי בתופעת האנטיביוטיקה.

ענן אבק מבשר רעות
הסטרפטומיצינים באים! הסטרפטומיצינים באים!

הדבר גרם לי הלם קשה. החלטתי לעזוב הכל, ולהתמסר לפעילות ציבורית למען אחי החיידקים. עזבתי את הלימפה, ולמרות תחנוני הורי עליתי לגרון, ושם ייסדתי את מדינת החיידקים.

מאחרי הגדר

(כתבה דרומית)

כבכל יום, יצא גם היום כתבנו אל גבול ישראל כדי לראות את יורם המיזרחי מעבר לגדר. הרי כתבתו:

ערפילי הבוקר שוב הזהיבו לאורך גדר הפטרולים הצפונית. שום תכונה מיוחדת לא נראתה לעין. הקיבוצניקים עיבדו את שדותיהם, המטפלות שיחקו עם פעוטותיהן ויורם המיזרחי הסתובב עם צלמו ליד הגדר, וניסה לפתות איכרים לבנוניים. האם היה זה מזג־האוויר הנאה, או שמא הפוגה במתיחות? לאללה פיתרונים...

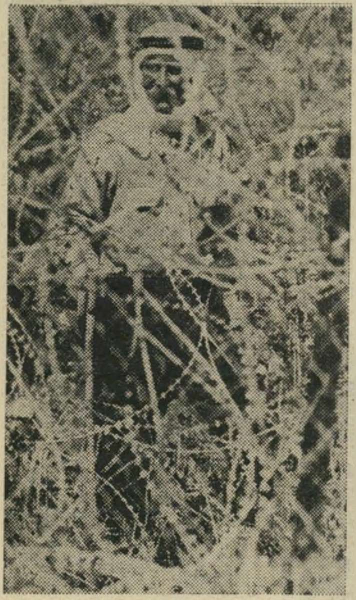

כתבנו בפעולה
ליד גדר הדרום משגשגת

„אהלאן יורם," קראנו לעברו. „אהלאן אחמד," ענה יורם. „איך חוגגים אצלכם את חג־הפורים?". „התחפשנו לליצנים ולמלכות־אסתר," עניתי לו בבדיחות־הדעת. „ואיך המוראל"? שאל יורם. „מאה אחוז, אינשאללה," עניתי.

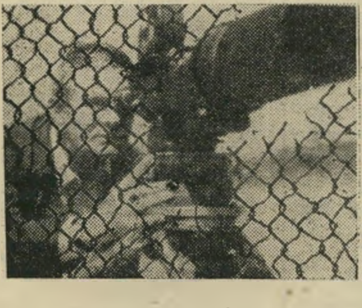

פלאח המזרחי
לא מודאגים, המוראל גבוה

נראה כי המאבק הפנימי המתחולל בין יורם ובין מערכת „מבט־לחדשות", לא נתן את אותותיו על פני השטח. גם הדי היריות לא נשמעו באיזור פסטוראלי זה, האפוף עננת הוד קדומים אפרפרה המתעבה בפיזוזי רטטים מעל פיסגת הג'רמק הגאה.

ליווינו במצלמתנו את יורם שחזר לביתו, ובעזרת העדשה הטלסקופית שברשותנו הצלחנו לחדור מבעד לחלונו שעה שהכתיב דבריו אל הרשמקול והתקשר למונית שתעביר את הסרט לירושלים.

עוד יום שיגרתי הגיע לסיומו על כביש הצפון. נשוב מחר.

על הוויסקי הממוקש של „כושי" רימון
ועל מצוות פרו־ורבו של ח"כ מאיר פעיל

■ מנהיג תנועת החרות, **מנחם בגין,** עורר את זעמם של אנשי המגבית באמריקה. בגין הובא לשם והופיע באסי־פות מטעם המגבית, אולם הק־דיש את מיטב זמנו להתרמה לכיסוי חובות תנועת החרות. כך, למשל, אסף בארוחת־ערב בבית המפיק **סם שפיגל,** בי־לוס־אנג'לס, רבע מיליון דולר. אנשי המגבית שם טענו כי הסכום יכול היה להיות גדול יותר, לולא כמה עשרות אלפי דולרים שהוציא בגין קודם־לכן עבור תנועת החרות.

■ שר הבריאות **ויקטור שם־טוב** סיפר השבוע כיצד הפסיק לעשן: „השתתפתי בי־כנס מטעם האגודה למילחמה בסרטן. ישבתי על הבימה, ותוך כדי נאומי הוצאתי חפי־סת־סיגריות ועמדתי להצית לי אחת. לפתע שמעתי מישהו מאחרי גבי לוחש לי: ,מה הוא עושה? הוא בא לכנס ש־נועד למנוע עישון, ומעשן על הבמה?!' מייד החזרתי את החפיסה לכיסי, ומאז אני לא מעשן, למרות שאם ילחצו עלי אודה על האמת: פה־ושם אני גונב איזו סיגריה, בחשאי, כ־שאני הולך לבית־השימוש".

■ בישיבת ממשלה בנושא החינוך, השתתף גם מנכ"ל מישרד־החינוך־והתרבות **אל־**

רים לתקציב כמה מיליונים." ראש־הממשלה **יצחק רבין** מיהר לשסע את סיפורו של ידלין, וקרא: „ואז נעלם זלמן ארן מן החלום."

■ בדיון שהתקיים בכנסת בנושא ההפלות המלאכותיות, השתתף גם הח"כ הדתי **אב־רהם ורדיגר.** ח"כ **מאיר** („מאירק'ה") **פעיל** הפריע ללא הרף לדבריו של ורדיגר בק־ריאות־ביניים. לבסוף פקעה סבלנותו של ורדיגר, שקרא ל־עבר פעיל: „אתה אומנם מבין גדול בכל נושא שבעולם, אבל תשאיר לי בבקשה נושא אחד, שבו גם אני במיקרה מבין." פעיל לא נותר חייב, והשיב: „בנושא של פרו־ורבו אני מבין מצויין, הרבה יותר טוב ממך!"

■ בהזדמנות אחרת מתח מאיר פעיל ביקורת קשה על העיתונאים, ואמר: „כולנו מ־כירים את העיתונאים האלה, איך הם עובדים ומהי הרמה שלהם." קרא לעברו שר־הסעד, **זבולון המר,** שעל תקציב מישרדו נסב הדיון: „אך לעו־מת העיתונאים, אני מכיר כמה חברי־כנסת שהם ממש גאו־נים!"

■ בשבוע שעבר שהה בישראל צוות של הטלוויזיה הצרפתית. הצוות, שנשלח יחד

כחי, שני חריצי־גבינה צר־פתית מסוג קממבר. **בלה הנר־גשת** קנתה בקבוק־יין במיזנון של בית סוקולוב והזמינה את כל אנשי הלישכה, כולל העית־נאים שנכחו במקום, לחאפלה מאולתרת של יין וגבינות.

■ בעל מלון קארוואן האילתי, **אברהם ספקטור,** נזכר השבוע כי בשנת 1968 העסיק כפועל את **שימעון** („כושי") **רימון,** אחד הנא־שמים במשפט „הקשר הישר־ראלי" בגרמניה. באחד הימים נעלמו לספקטור 70 בקבוקי־וויסקי. הוא קרא למישטרה, שבדקה את כל העובדים במכו־נת־האמת. גם כושי, בעל הפ־נים התמימים, נבדק — ונמצא כי הוא משקר. אך ספקטור, שלא האמין כי כושי מסוגל

לשידור משום שבמחלכו קרא שיר מפרי־עטו על כפר־קאסם, הגיב על הפסילה בצורה מקו־רית: „אילו זה היה שיר של **מוחמד זייאד** (ראש עירית נצרת, איש רק"ח), היו משד־רים אותו, כדי להוכיח עד כמה הערבים שונאים את היהודים."

■ ראש עיריית באר־שבע, **אליהו נאווי,** נשאל בראיון־רדיו על־ידי המראיין **יעקב אגמון:** „עם מי קל לך יותר להסתדר? עם היהודים או עם הערבים?" השיב ראש־העיר, שלאחרונה יש לו בעיות עם חבריו לקואליציה העירונית: „אם יחליטו להחזיר את באר־שבע לערבים — אני נשאר. אני בטוח שעם **מחמד פהמי** אוכל להסתדר!"

■ למצב לא־נעים נקלע

בני כהן

הרווק התל־אביבי המושבע, נפל השבוע גם הוא במלכודת הנישואין. בני בן ה־38, בן למישפחה תימנית, שהוריו לחמו בשורות לח"י, נשא השבוע לאשה את אירית אייכנר היפהפיה. בחתונתו של בני, ששהה שנים רבות בצרפת, שם עבד כעיתונאי וכעוזר־במאי לכמה מגדולי במאי־הקולנוע הצרפתיים, השתתפו גם רבים מחבריו־לנשק, יוצאי יחידה מהוללת.

בניטו ברלין

שגריר מכסיקו בישראל (מימין), חנך השבוע את תערוכת ציוריו של הצייר היהודי־מכסיקאי הנודע יצחק סטאבאנס (משמאל) בן ה־45 המציג לראשונה, את תמונותיו בארץ בגלרייה של יעל זאבי בנווה־מגן. סטאבאנס (ששם־מישפחתו המקורי סטפנסקי) הוא בעל סיגנון־ציור אישי, והוא מצייר בעיקר נשים באופנת שנות ה־20. כאשר התבקש האלוף (מיל.) רחבעם („גאנדי") זאבי, בעלה של בעלת־הגלרייה, על־ידי אחד האורחים להסביר את ציוריו של סטא־באנס, הצטדק: „מצטער, אני לא יכול. אני עובד־מדינה."

אילנית

היא חנה צח, החליטה לשנות את דימוייה. לא עוד ילדה טובה בשיער בלונדי מסורק ובגדים מסודרים, כי־אם בלונדית סוערת המכסה טפח ומגלה טפחיים. כך, לפחות, מבטיח אמרגנה, הוא בעלה־לשעבר שלמה צח, לקראת תוכניתה החדשה, שאותה מנהל מבחינה מוסיקלית המלחין אלדד שרים (ימין) שהפך בשבוע שעבר אב בעזרת אשתו, עדי קפלן.

עד פלד שדיבר בין השאר על יום־לימודים ארוך, ואמר: „אני מקווה שלקראת 1979 אפ־שר יהיה להאריך את יום־הלימודים. כי אז, לדיברי שר־האוצר, אפשר יהיה לראות את האור שבקצה המינהרה. שר־האוצר **יהושע רבינוביץ,** שנכח בישיבה, מיהר לקרוא לעבר פלד: „אני התכוונתי ל־אור של הרכבת שתבוא ממול."

■ באותה ישיבה סיפר שר־החינוך־והתרבות **אהרון ידלין,** כי הוא מרבה לחלום חלומות שבהם מופיע שר־החינוך־והתרבות המנוח **זלמן** („זיאמה") **ארן.** סיפר ידלין: „הלילה חלמתי חלום, ובחלומי מופיע בפני זיאמה ואומר לי: ,ברפורמה אל תיגע, שלא תקצץ בתקציבה!' אמרתי לו: זיאמה, אבל כשאתה עשית ב־זמנו את תקציב הרפורמה, הזמנים היו אחרים. כיום חס־

עם שלושה צוותים נוספים, לישראל, לבנון, סוריה ומצרים, ריאיין בארץ את מי שהיה שגריר ישראל בצרפת **אשר** („ארתור") **בן־נתן,** ושאל אותו שאלה שנשאלה גם ב־שלוש המדינות הערביות: „מה יקרה אם המילחמה בלבנון תביא למילחמה במזרח התי־כון?"

■ מי שיצאה נשכרת מבי־קור הצוות היתה **בלה דיא־מנט,** המטפלת בעיתונאי־חוץ מטעם לישכת העתונות הממ־שלתית. בלה, ששהתה בפריס תקופה ממושכת יחד עם **נורית פלד,** בתו של אלוף (מיל.) **מתתיהו** („מתי") **פלד,** דוברת צרפתית רהוטה. משום כך זכו אצלה הצוותים הצרפתיים שהגיעו לארץ ביחס מיוחד. כאות־הוקרה על יח־סה זה שלחה לה הטלוויזיה ה־צרפתית, באמצעות הצוות הנו־

היה לגנוב את הוויסקי, עמד לבטל את תלונתו למישטרה. היה זה כושי שנשבר לבסוף, לקח את השוטרים לאחת הד־יונות. שם גילו, לתדהמתם, שטח מגודר ועטור שילטי־אזהרה: „זהירות מוקשים." ה„מוקשים" לא היו אלא בק־בוקי־הוויסקי הגנובים, שנחו שם לבטח.

■ המשורר הערבי, עסקן מפ"ם, **מוחמד וואתד,** ש־ראיון עימו בגלי צה"ל נפסל

המוציא־לאור **אלי לנדאו.** לנ־דאו, שהוא סרן־צנחנים (מיל.) שלזכותו נרשמו 99 צניחות, החליט לחוג את צניחתו ה־100 בצורה מקורית: לצנוח לשלג. הוא לא עשה זאת בחרמון, אלא בעיירת־נופש באלפים הצר־פתיים. הוא קפץ לשלג, ושקע בו עד מעל לראשו. כשהצליח לחלץ את עצמו, גילה כי צנח במורד גיבעה. הוא העדיף ל־התגלגל בשלג עד למרגלות ה־גיבעה, מאשר לטפס אל פיס־גתה. שם ישב והמתין עד ש־

אנשים

יבואו לאסוף אותו. אולם במקום מיזחלת־השלג שאמורה היתה לאספו הגיעה אליו, כעבור כשעה, נערה יפהפיה על מיגלשים. היא הודיעה לו כי יהא עליו לטפס אל ראש־הגיבעה, כיוון שרק משם יכולה המיזחלה לאספו. משך יותר משעה נאלץ לנדאו לזחול בשלג במעלה הגיבעה, עד שהגיע למקום שממנו נאסף. למרות זאת יכול היה לנדאו להתגאות לפחות בדבר אחד:

„אני, כנראה, הצנחן הישראלי הראשון ששילם 200 פראנק עבור הזכות לצנוח!”

■ העיתונאי האמריקאי **ג'ימס מק־קארתני**, שהוא כתב רשת עתוני נייט, נטל על עצמו מיבצע חסר־תקדים. הוא יצא לברית־המועצות ואיתר שם, למרות הקשיים, מישפחות יהודיות שקרוביהן עלו לישראל, שוחח איתן וקיבל את כתובות הקרובים בארץ. לאחרונה הגיע ארצה, איתר את

קארן דונסקי

הדוגמנית הוותיקה, וחברותיה־למיקצוע חניתה צנטנר, בתיה דיסנצ'יק ורוזי דאי, היו בין האורחים הרבים שבאו לפתיחת המיסעדה החדשה, לה־ביסטרו, בצפון תל־אביב. הארבע התיישבו ליד שולחן נפרד, התעלמו מתשומת־הלב הכללית שהופנתה לעברן השתזפו בשמש והוכיחו שכמויות־ענק של גלידה אינן מפריעות לגיזרתן.

הקרובים השוהים בישראל ונפגש איתם. עתה הוא מתכונן לחזור לוושינגטון עיר־מגוריו, לפרסם סידרת כתבות בנושא המישפחות היהודיות החצויות, שמחציתן מעבר למסך־הברזל ואילו מחציתן האחרות בישראל.

■ כשמשוטטים בעולם כדי לחפש חפצי־אמנות, צריך לא רק ידע אלא גם תושיה. זאת למדה על בשרה בעלת־הגלרייה **רות חפר**, אשתו של המשורר **חיים חפר** היושב כיום בלוס־אנג'לס כקונסול ישראל. רות סיירה בגואטמלה והגיעה לשם ערב חג־המולד. נמל־התעופה היה שומם. המישרדים היו סגורים וכולם אמרו לה „מאנייאנה” (שפירושו, בספרדית, מחר). רות לא התייאשה. היא חיפשה בספר־הטלפונים את השם כהן, וכדי לוודא שכהן יידע אנגלית, חיפשה ליד השם את התואר דוקטור. כשנמצא אחד כזה, צילצלה אליו. הסתבר לה, להפתעתה, כי הוא יודע לא רק אנגלית כי־אם גם עברית. האיש קישר אותה עם הקונסוליה הישראלית ועזר לה לפתור את בעיותיה.

■ הפסלת **אילנה גור** התאכזבה קשות משלא הצליחה לרכוש בית־מגורים שבו חשקה נפשה, בשכונת בל־אייר בלוס־אנג'לס. אילנה חיפשה זמן רב בית מתאים, שיכיל גם מיגרש־טניס. לבסוף מצאה את מבוקשה, ונטלה את בעלה **לני**. הבעל אישר את המציאה, שמחירה היה אמור להיות 750 אלף דולר. כאשר טילפנו אל הסוכן להודיעו על החלטתם, הודיעם כי זה־עתה רכש את הבית החיפושית **ג'ורג' הריסון**. באותו ערב יצאה אילנה לבלות עם בעלה, בחברת קונסול־התרבות של ישראל בלוס־אנג'לס, חיים חפר, לבילוי משותף. בתום הערב הודיע לני לאשתו אילנה, כי יעניק לה, כפיצוי, חפץ שבו חשקה כבר מזמן: מכונית רולס־רויס.

■ חדשות עצובות הגיעו ארצה אודות המולטי־מיליונר העליז, **ברני דויטש**, שמימן במשך שנים את פעולות הליגה להגנה יהודית, **גאולה כהן** וכל חוגי הימין הקיצוני. איל־הבורסה היהודי־אמריקאי, שהורשע בעבירות כלכליות, יושב עתה בכלא במדינת פנסילבניה. הוא שוכן בתא יחד עם חמישים אסירים, מהם כעשרים יהודים. מאחר שהוא דתי ואוכל רק כשר, אין הוא יכול לאכול את מרבית המזון המוגש בכלא, ומתקיים על ירקות וביצים — מרחק גדול מארוחות־הפאר שבהן היה מורגל, ושאליהן הזמין ביד נדיבה את ידידיו ומכריו בארץ. שלוש פעמים בשבוע מבקר רב יהודי אצל האסירים היהודיים — אך לא בשבתות. אף אחד מן האישים שהחניפו לו, שעה שקיבלו ממנו הון־עתק בצורת תרומות לא עזר לו.

■ **מוני יקים**, שלפני עוזבו את הארץ ניהל מרתף אמנותי, פתח בניו־יורק בית־ספר מזורז למימיקה, במיסגרת בית־הספר לתיאטרון שהוא מנהל.

■ הזמר **אריס סאן** עבר כבר את המיליון הראשון שלו. מועדון־הלילה שלו בניו־יורק מצליח ביותר. הוא מלא קהל אמריקאי, יווני וישראלי. אריס סאן עצמו נוסע ברולס־רויס עם נהג כושי, מתכונן להביאם עימו לביקורו הבא בישראל כדי להרשים את הנייטיבס. אגב, בניו־יורק החלה במכירה מוקדמת של כרטיסים להופעתה של **יפה ירקוני**.

מרים ברנהארדט

הציירת, מצאה דרך מקורית לפתוח את תערוכתה, המתקיימת בימים אלה באחת הגלריות בתל־אביב. היא הזמינה לפתיחת ילדי־אמנים, ולימדה אותם לצייר ולערבב צבעים. הילדים שלמדו היו (מימין לשמאל) רינת ברנהארדט, בתם של הציירת ובעלה גיורא; איילת שחר, בתם של המפיק רפי שחר ואשתו נלי; אורלי רווח, בתם של השחקן זאביק רווח ואשתו שולה, וליזה פוקס.

לולה שאנצר

המורה הנודעת לפיתוח־קול, משכה תשומת־לב כללית וגרמה לחרמת־גבות כשהופיעה להצגת המאה־וחמישים של הצגת־היחיד של השחקנית בקי פריישטדט (מימין). תשומת־הלב נבעה מן העובדה שמרבית הנוכחים טעו בה וחשבו כי לולה איננה אלא ראש־הממשלה לשעבר, גולדה מאיר, בשל הדימיון הרב שבין השתיים.

טרודה זוהר

הפקידה האחראית על קישרי־החוץ בוועד־למען־החייל, רגילה כבר לתשומת־הלב הרבה שהיא מעוררת בכל מקום אליו היא מגיעה בשל דימיונה הרב לננסי, אשתו של שר־החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר. איש־העסקים בן־ציון ספקטור נדחם מהדימיון בין השתיים, כשפגש בה במסיבה, בה השתתפה גם מימי ויינברג (משמאל), אלמנתו של משה ויינברג.

תמרורים

הוענק • אות מילחמת יום־הכיפורים, על־ידי שר־הביטחון **שימעון פרס** לשר־הביטחון לשעבר **משה דיין**, בטכס קצר שנערך בביתו שבצהלה.

זכו • בפרס ישראל תשל״ו בבלשנות ערבית ומיזרחנות, הפרופסור **גבריאל בר** מן האוניברסיטה העברית בירושלים וסגן־אלוף **עזרא מני**, מחיל־המודיעין של צה״ל. לפרופסור בר יוענק הפרס על מחקריו בהיסטוריה החברתית והכלכלית של המיזרח־התיכון. סא״ל מני יקבלו על מילונים שחיבר למונחים צבאיים ערביים ו־תירגומם לעיברית. הפרס יימסר לזוכים במוצאי יום־העצמאות.

זכתה • בגביע־המדינה בכדורסל קבוצת הפועל גבת/יגור, אחרי שהגביע היה 20 שנה בידי קבוצת תל־אביביות.

פרש • מתפקיד מנהל נמל־התעופה בן־גוריון אל״מ (מיל.) **אליעזר** (צ׳יטה) **כהן**, קצין בכיר לשעבר בחיל־האוויר, לאחר שניהל את נמל־האוויר הבינלאומי במשך שנתיים. עבר לעבוד כקצין ראשון במישרה מלאה במטוסי אל־על.

נבחר • לתפקיד יו״ר התאחדות הסטודנטים הארצית, איש הליכוד **דובי ברגמן**, רווק בן 26, סטודנט לתואר שני בחוג להיסטוריה של ארץ־ישראל.

נפרדו • הנסיכה הבריטית **מרגרט** ובעלה, הלורד סנאודון, אחרי 16 שנות נישואין. נישואיהם של בני־הזוג היו מעורערים מזה שנים, אך רק עתה הסכימה המלכה **אליזבת** לתת לפירוד אישור רישמי, שכונה „הפרדה מישפטית". על הפירוד הוחלט לאחר כשלון נסיונות־הפיוס בין בני־הזוג, בשל ידידותה של הנסיכה עם גבר צעיר ממנה ב־17 שנים.

נפטרה • אשת הפירסום ויחסי־הציבור **מרים גולן**, בגיל 38, לאחר מחלה

מרים גולן
נפטרה

ממושכת. עיצבה את פני יחסי־הציבור ב־תחום הפצת הסרטים בארץ.

נפטר • ברומא, בגיל 75, במאי התיאטרון והקולנוע האיטלקי הנודע **לוקינו ויסקונטי**, לאחר מחלה ממושכת. בין סרטיו המפורסמים: רוקו ואחיו, הברדלס, הארורים ומוות בוונציה.

נפטר • העיתונאי **שלמה שחורי**, מי שהיה יו״ר אגודת העיתונאים בחיפה והצפון, וראש מערכת העיתון דבר משך למעלה מ־20 שנים. שנים רבות שימש חבר במועצת העיתונות ובאיגוד הארצי של עיתונאי ישראל.

נפטר • בעיר־מגוריו מוסומלי, בגיל 80, **ג׳וזפה ג׳נקו רוסו**, אחרון הדונים של המאפיה בסיציליה, מי שהוגדר בשנת 1971 כאחד הבוסים הגדולים של המאפיה באי. בראשית שנות ה־60 היה ממארגני רשת הברחת הסמים מאירופה לארה״ב. למרות שאת מרבית שנות חייו הקדיש ל־פעילות המאפיה, בבית־הסוהר ישב רק שנים אחדות, כיוון שזוכה במרבית מישפטיו מחוסר־הוכחות.

מבצע פסח

שטיחי כרמל

שטיחים מקיר אל קיר

✱ פרטים בחנויות „שטיחי כרמל"
ואצל נציגי רשת „מרבדי כרמל"

כרמקירלקיר
מושג חדש בתרבות הדיור

הופיע!!!
גיליון חודש מרס של
חדשות המשטרה
ירחון המשטרה בארץ ובעולם

★ מיבחר כתבות ענק על הפשע בארץ ובעולם
★ הרצח השישי בשרון: הרוצח מסתובב חופשי
★ במסתרי המכון הפתולוגי
★ כתבת ענק: שוד על הבוקר

הפצה: „גד", צ׳לנוב 13, תל־אביב

אתה והלירה

אכזבה בניו־יורק

הדוגמנית **לאה שוורץ** הפטירה אנ־חת־רווחה. בחדר הקטן, בקומה השישית של מלון „הילטון" בניו־יורק, הסתיים זה־עתה שבוע האופנה הישראלית (שהיו למעשה שבועיים). במשך תקופה זו ניס־תה, בשעות היום, להציע ולמכור לקנ־יינים את הסחורה הישראלית של מיפעל

דגם „מצקין" בארצות־הברית
איחור באמריקה

„אילנית", שבו היא משמשת כמנהלת־הייצוא. בלילות ישנה באותו חדר, על מיטה צרה, בין השמלות.

לאה שוורץ, מבכירות הדוגמניות ה־ישראליות, היתה הנציגה היחידה של עולם הדוגמנות הישראלי בשבוע־אופנה זה. מארגנת התצוגה, הנציגות המיסח־רית הישראלית בניו־יורק, העדיפה (בצ־דק) לחסוך כספים, ובמקום להטיס דוג־מניות מישראל, לקחו המציגים דוגמניות מקומיות.

2000 קניינים ביקרו בקומה השישית של „הילטון", לראות מה מציעים היש־ראלים, והזמינו סחורה ב־6 מיליון דולר בקירוב, סכום קטן בהרבה מן המצופה. ישראל מקווה לייצא השנה לארצות־הברית מוצרי־טכסטיל ביותר ממאה מיל־יון דולר. ההזמנות שבאו בשבוע האופ־נה, מראות כי אין סיכוי להגיע לייצוא זה.

ישראל מציגה באמריקה אופנה יש־ראלית פעמיים בשנה, לקראת עונות ה־קיץ וחורף. בתצוגה זו היו הקניינים, שעימם שוחח „העולם הזה" חלוקים בדעותיהם לגבי הצלחת התצוגה. הביקו־רת נמתחה בעיקר על מועד התצוגה. זה היה בדיוק בשעה שרוב הקניינים נמ־צאים בסיורי־קניות באירופה ובמיזרח הרחוק. השבוע בניו־יורק נערך אחרי שבוע דומה בגרמניה. לדעת המבקרים, מוטב היה להקדים את התצוגה בניו־יורק לזו של גרמניה, וכך היה ניתן להג־דיל את מיספר המבקרים.

נקודת ביקורת שנייה נגעה להרכב ה־מציגים. שבוע־האופנה נמשך שבועיים, וזוהי תקופה ממושכת ויקרה מדי. תחת שיתרכזו בסוג מסויים של תצוגות, הציגו כאן ממעילי־עור ועד בגדי־ים ומעילי־גשם.

אולם נקודת־הביקורת העיקרית היא שפוטנציאל המכירות לישראל טמון בשוק המשותף, ולא באמריקה. לפני כמה חו־דשים הטילו ארצות־השוק מכס של 18%, לערך, על כל מוצרי־הטכסטיל מן המיז־רח־הרחוק. ישראל פטורה ממכס זה, בהיותה קשורה בשוק. כך היא מתחרה בנקל בתוצרת הזולה מן המיזרח הרחוק, ויש לה סיכויים יוצאים־מן־הכלל באירו־פה. באמריקה אין מכס כזה, והמיזרח הרחוק מכה את ישראל בכל. כך, למשל, נחטפה תוצרת ישראל בג'ינס באירופה. אולם באמריקה נמכרים מוצרי־ג'ינס של טייוואן במחצית המחיר לעומת הישרא־ליים (זוג־מיכנסיים ישראלי 22 דולר, לעומת 15 מטייוואן).

גורם שני, שפגע במוצרי־היוקרה היש־ראליים, כמו „בגד־עור", הוא השפל. ה־אמריקאי יהסס להוציא 300 עד 500 דולר על מעיל־עור של „בגד־עור", כאשר תו־צרת תורכית נמכרת לו ב־50 דולר, וסחו־רה מפולין או מיוגוסלביה ב־35 דולר.

המוצרים שהלכו באמריקה היו מוצרי־האיכות במחירים סבירים. היתה הצלחה טובה מאד למעילי־הגשם של „סלפטר", „מצקין" ומוצרי „אלסקה". היה ביקוש טוב לסריגים הישראליים, וכן לביגדי־הילדים כמו תוצרת „עמק", „טופז" ו־„טיב־טוב".

כך מרמה ישראל את ממשלת אמריקה

מוסדות ישראליים מעסיקים באמרי־קה ישראלים רבים בעבודות־ביטחון. בדי־קת תלושי־המשכורת שלהם מגלה כי אין מנכים להם מס־הכנסה באמריקה. ב־תלוש יש ניכוי לביטוח הלאומי באמרי־קה, אולם אין כל ניכוי למס־ההכנסה שם. כיוון שאין הם משלמים מס ביש־ראל, מכאן שממשלת ישראל מרמה את ממשלת אמריקה, חוסכת כך מיליוני דו־לרים שהיה עליה לשלם למס־ההכנסה האמריקאי.

התרחבות ב„כור" אירופה

חברת הסחר של קונצרן „כור" ב־אירופה, „כור־אינטרטרייד", מתרחבת ל־לא הפוגה. החברה, שפתחה את פעולו־תיה לפני כשנה, עם שני סניפים, חונכת כיום את הסניף ה־13 שלה, בארצות סקנדינביה.

מרכז החברה הוא באמסטרדם, בני־הולו של **בני גאון**, לשעבר מנהל „תדי־ראן־שיווק". לחברה סניפים פעילים ב־תורכיה, יוון, ספרד, אוסטריה, צרפת, אנגליה, גרמניה, איטליה וארצות סקנ־דינביה.

בני גאון
גידול באירופה

מי־ומי בעשירים

מי זוכר את **משה כרובי**, נהג „אגד" שפתח סטייקיה בשם „מי־ומי" בדרך פתח־תיקווה, ותוך כמה שנים היו לו כאלה „מי־ומי" ברחוב דיזנגוף (פיצריה) וגם ביפו? העסק הלך לו, כיוון שהגיש איכות ולקח מחיר נמוך, תוך כוונה להרוויח על מחזור־מכירות גדול.

לפני שנה אסף את מיטלטליו, הגיע ללוס־אנג'לס לראות מה ניתן לעשות שם. הוא בחר מקום עם חנייה לייד בית־ספר ברחוב פיירפקס (רחוב הישראלים), ופתח שם פלאפליה בשם „מי־ומי". כיוון שהנהיג את שיטותיו מישראל — איכות טובה, סלטים חינם, חיוך רחב — הלך לו קלף גם שם. הפלאפל הוא עכשיו באופנה, כיוון שנמאסו על האמריקאים, הנוהגים לחטוף בצהריים משהו קל, ההמבורגר או הטאקו המכסיקאי.

לכרובי עזרה גם נוכחות בית־הספר בסמוך למקום. הוא נשא חן בעיני איל בתי־הקולנוע הצעיר, **לני לווינגראוב** (בעלה של הפסלת הישראלית **אילנה גור**). השניים הקימו שותפות בשם „מי־ומי", והחליטו ללכת על רשת של פלאפליות „מי־ומי" בכל ארצות־הברית. השבוע הם חונכים עוד שתיים בלוס־אנג'לס, כאשר המפעיל שילם דמי־זיכיון בסך 35 אלף דולר, וקנה את הפלאפלים והסלטים ממיטבח מרכזי של חברת „מי־ומי". הפלאפליה הראשונה של כרובי עשתה בשנה הראשונה רווח, לפני מס, בסך 250 אלף דולר. מזה נשארו לו כ־200 אלף דולר.

ההצלחה של כרובי ו„מי־ומי" היתה לצנינים בעיני בעלי פלאפליות אחרות בסביבה. אלה שכרו ישראלים, שהציתו את הפלאפליה של כרובי כבר פעמיים. המציתים נתפסו והם עומדים עתה לדין.

לפני ימים אחדים הגיע ללוס־אנג'לס גם שותפו של כרובי לפיצריה ברחוב דיזנגוף, שמכר את חלקו, והוא עומד לפתוח יחד עם כרובי ולני מיסעדת „מי־ומי" כמו הקודמת שלהם.

כאשר הישראלים הופכים פלאפל לדולרים רבים, האם פלא הוא שיש יותר מ־150 אלף ישראלים בלוס־אנג'לס, והיא העיר הישראלית השלישית בגודלה בעולם, אחרי תל־אביב וניו־יורק? הישראלים מעדיפים עיר זו לא רק בגלל מזג־האוויר הישראלי. יש בה מכסיקאים, שניתן לנצלם בלי צורך להתנגש עם האמרי־קאים. הישראלים נוהרים לעיר בהמוניהם וכך נפתחו בימים אלה בלוס־אנג'לס חנות לגרעינים־בוטנים ומועדוני־לילה ישראליים. רק עיתון בעברית חסר, כדי שהכל ירגישו כמו בבית.

אגמון ינהל את הדלק

אברהם אגמון ינהל את חברת „דלק", במקום **עימנואל רסין** הפורש. רסין היה מייסד החברה, שבעליה הם ממשלת ישראל וגופים ציבוריים ופר־

אברהם אגמון
חזרה לישראל

טיים. אגמון היה בעבר מנכ"ל מישרד־האוצר, ועסק לאחרונה בריכוז המילחמה בחרם הערבי.

אמנון ברנס עובר לברזיל

אמנון ברנס, הצבר שחקים באמרי־קה חברת־ענק בשם „דיילין", ואיבדה אחרי שצברה הפסדי־ענק, ויתר לאח־רונה על מניותיו בחברה לטובת הבנקים הנושים. לברנס היו למעלה מ־10 אחוזים במניות החברה. אומנם, מאז פרשת ה־הפסדים חדל המיסחר במניות, וכימעט ואין להן ערך, אולם בשנה האחרונה מנוהלת החברה על־ידי מנהל כישרוני, המקצץ ללא רחם בכל ביזבוז, ומעמידה על הרגליים. מצבה של „דיילין" השתפר עד־כדי־כך, שבקרוב יחודש המיסחר ב־מניותיה בבורסה האמריקאית.

אמנון ברנס עצמו, אשר בעבר קיבל משכורת של מעל 30 אלף דולר לחודש, מסתפק עתה ב־3000 דולר ממקורות שו־נים, מהם הוא משלם 1000 דולר דמי־מזונות לאשתו־לשעבר. ברנס התמנה עתה כמנהל־מכירות של חברה אמריקאית ל־מיכשור רפואי, ביקר מטעמה בבראזיל, והגיש לשילטונות שם הצעות להקמת פרוייקט גדול.

ריקליס: הפסדים ומשכורת

העיתונות האמריקאית סיפרה לאח־רונה כי **משולם ריקליס**, השולט ב־חברות־הענק „ראפיד־אמריקן" ו„מקרו־רי", הגדיל את משכורתו מ־600 אלף דולר לשנה למיליון דולר לשנה.

הגדלה זו באה, למרות שהפסדי־החב־רה גדלו מ־40 ל־60 מיליון דולר בשנה השוטפת.

הוגדל היטל על כבד ולשון

תוך ניצול ההתייקרויות הכלליות, ה־עלתה הממשלה בשקט את ההיטל על כבד קפוא מ־3 לירות לקילו ל־4.5 לירות הקילו, ומחיר קילו כבד קפוא יהיה עתה 21 לירות. גם ההיטל על לשון קפואה הוגדל מ־2.25 לירות לקילו ל־4.25 לי־רות הקילו, ומחירה עתה יהיה 29.75 לירות הקילו.

ההיטלים הללו, כמו ההיטל על מחיר בשר קפוא, הם בלתי־חוקיים, ולא יעמ־דו במיבחן מישפטי. הממשלה אינה יכו־לה להטיל מכס על ייבוא־בשר, בגלל התנגדות אירגון המכס האירופי של ה־שוק המשותף.

הירשמן מנכ"ל „חרות"

עמי הירשמן התמנה מנכ"ל חברת „חרות", השייכת ל„סולל־בונה". הוא הח־ליף את **עמי זיו**, שהצטרף לחברת־הניהול של **צבי רכטר**, מי שהיה מנ־כ"ל „סולל־בונה".

הירשמן הוא מהנדס במיקצועו, וניהל קודם את סניף ירושלים של „חרות".

פיין ינהל את „מוריץ טוכלר"

אברהם פיין ינהל את חברות ה־ברוקרים „מוריץ־טוכלר". פיין ייכנס ל־תפקידו באחד במאי. קודם היה מנהל „בנק למלאכה". את „מוריץ־טוכלר" ני־הל קודם **מאיר פיינגרש**, שהתמנה כחשב של חברת־הכימיקלים „כצ"ט".

זוג צעיר,

על מנת לעזור בפתרון בעיית הדיור שלכם, הכין משרד השיכון שיטת סיוע לזוגות צעירים על מתן הלוואות לזכאים בסכומים ניכרים לקניית דירה. במסגרת השיטה יוכל כל זוג צעיר שאין לו דירה לרכוש דירה המתאימה לצרכיו ויכולתו. להלן יוסבר לכם כיצד אנו, אנשי חברת "שיכון ופיתוח לישראל בע"מ", נעזור לכם במימוש זכותכם להיות מתכנית סיוע זו.

הודעה חשובה
לחיילים משוחררים

(כמשמעותו בחוק חיילים משוחררים, הוראת שעה 1973)

תוקפו של החוק המזכה אותך בהגדלת המשכנתא בשיעור של 20%, פג ביום 31.3.76.

כדי לא לאבד זכותך זו, עליך לסיים את תהליך החתימה על המשכנתא **לא יאוחר מיום 31.3.76.**

נצל זכותך,

חב' שיכון ופיתוח לישראל מציעה לך מבחר דירות בתנאים נוחים בכל רחבי הארץ.

לפרטים פנה מיד אל אחד מסניפי החברה ברחבי הארץ

אם אתם רוצים לקבל סיוע מה עליכם לעשות?

לגשת ללשכת הרשמה לסיוע לזוגות צעירים במקום מגוריכם כדי לממש את זכאותכם להכלל במסגרת הסיוע. בלשכת ההרשמה גם יוסבר לכם מהו גובה ההלוואה שתוכלו לקבל וכמה יהיה עליכם לשלם כל חודש כהחזר.

לאחר שתקבלו את הודעת הזכאות מטעם משרד השיכון מוזמנים אתם אל אחד מסניפי "שיכון ופיתוח" כדי שנוכל לעזור לכם להגשים את מטרתכם - דירה משלכם.

כיצד תעזור לכם חברת "שיכון ופיתוח לישראל"?

לשיכון ופיתוח מאגר דירות גדול בכל רחבי הארץ. מקרית שמונה בצפון ועד אילת בדרום. אנו נעזור לכם לבחור מתוך מאגר זה דירה המתאימה לכם. לאחר מכן נקשר אתכם עם אחד הבנקים אשר באמצעותו תקבלו את הסיוע לו אתם זכאים.

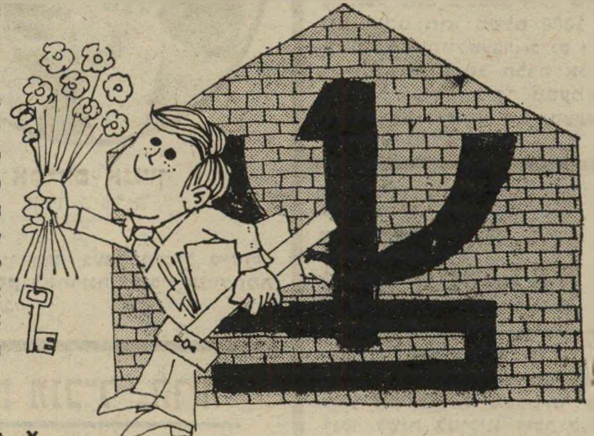

היכן נמצאות הדירות אותן אנו מציעים לכם? *

מקום	שטח	חדרים	מחיר
חיפה והצפון			
בית שאן	70	3	140.400
טבריה	72	3	120.000
כרמיאל	72	3	124.800
מגדל העמק	72	3	121.000
נצרת עילית	76	3	130.000
עפולה	72	3	122.000
קרית שמונה	57	2	116.500
אור עקיבא	57	2	83.200
אור עקיבא	71	3	114.400
חיפה. שער עליה	71	3	146.900
" "	54	2	105.000
טירת הכרמל	71	3	139.100
מעלות	71	3	130.000
נשר. גבעת עמוס	69	3	123.600
נשר. גבעת עמוס	57	2	108.200
נהריה	73	3	141.000
נהריה	71	3	130.000
נהריה	47	2	103.000

מקום	שטח	חדרים	מחיר
עכו	54	2	111.400
עכו	69	3	128.500
עכו	75	3	153.300
עתלית	70	3	123.200
עתלית	69	3	121.000
עתלית	57	2	97.900
פרדס חנה	72	3	133.900
פרדס חנה	57	2	101.800
צור שלום	72	3	134.900
צור שלום	69	3	126.400
צור שלום	57	2	118.700
קרית אתא	72	3	139.300
קרית ים	57	2	110.300
תל־אביב והמרכז			
אשדוד	52	2	99.600
אשדוד	72	3	133.900
יפו ב'	76	3	158.600
נתניה. ק. נורדאו	69	3	140.100
" "	71	3	143.200
קרית גיורא	75	3	131.800
רחובות	73	3	142.100

מקום	שטח	חדרים	מחיר
ירושלים			
אשקלון •	71	3	135.200
אשקלון •	71	3	124.800
אשקלון •	74	3	130.000
ירושלים. נוה יעקב	71	2	162.900
קרית גת	52	2	93.600
קרית מלאכי	70	3	117.500
" "	77	3½	124.000
באר־שבע והדרום			
אילת	70	3	164.300
אילת	74	3	173.700
אופקים	69	3	117.000
אופקים	78	3	130.000
ב"ש. מצדה	58	2	99.700
ב"ש מצדה	37	1½	73.100
דימונה	65	3	125.000
דימונה	68	3	130.000
נתיבות	70	3	117.400
ירוחם	68	3	113.000
ערד	55	2	115.400

פרטים מלאים והרשמה במשרדי החברה:

נצרת: רח' כרמל 9/4. **כרמיאל:** בנין המועצה המקומית חדר 2/28/ב'. **חיפה:** רח' הרצל 4. **תל-אביב:** רח' הארבעה 18/א **ירושלים:** רח' מרדכי בן הלל 15. **אשקלון:** רח' שפירא פינת רח' עגנון. **קרית גת:** רח' הגפן 116. **אשדוד:** רח' אילת 4. **באר־שבע:** בנין מרכז הנגב. **אילת:** רח' ששת הימים. פינת לוס אנג'לס.

* רשימה זו כוללת את יתרת הדירות המוצעות לזוגות צעירים והיא משתנה בהתאם לביקוש.

דירות שיכון ופיתוח-דירות איכות ורווחה

לישכת הפרסום הממשלתית

איך השתלטה על שוק הצמודים מאפיה שחלבה את הציבור והאוצר וגרפה עשרות מיליוני ל"י

המאפיה של הצמודים

קר אולם בית־המישפט בתל־אביב הושלך הס. על דוכן־העדים ניצב מפקח־מישנה נתן רסקין, שביקש מבית־המישפט להאריך את מעצרו של המישנה למפקח־על־הבנקים בבנק־ישראל, יצחק גרוסמן. מולו ניצב פרקליטו של גרוסמן, עורך־הדין צבי הכהן, אשר שאל את רסקין:

„אם פקיד באוצר או בבנק־ישראל מנצל מידע פנימי שיש לו, לצורכי רכישת ניירות־ערך, האם זו מעילה באמון?"

רסקין: „זוהי מעילה באמון."

הכהן: „ואם עובד ציבור מנצל ידיעות שהגיעו אליו, תוך כדי תפקידו, כדי להגן על חסכונותיו, האם זו עבירה?"

רסקין: „זו עבירה."

הכהן: „אם כך, תצטרכו עתה לבדוק מי מראשי האוצר או בנק־ישראל רכש ניירות־ערך, ומי מעל באמון."

כאשר שאל הכהן את רסקין שאלות אלה, ספק אם ידע מישהו — להוציא את גרוסמן, ואולי גם את רסקין — למי מרמזים הדברים. די היה במעצרו של האיש

מאת

יגאל לביב

מיספר ארבעה בבנק־ישראל כדי לגרום תדהמה כללית. מה שעורך־הדין הכהן ניסה לומר בבית־המישפט לאנשי המישטרה היה, כי אין הוא מכחיש שלקוחו קנה ומכר ניירות־ערך תוך ניצול מידע שהגיע אליו תוך כדי עבודתו, כממונה על שוק ההון בבנק־ישראל, אולם זוהי עבירה אתית, לא פלילית.

אם המישטרה והתביעה יתעקשו לטעון כי זוהי עבירה פלילית, יצטרכו לנקוט אותם אמצעים, ולעצור כל פקיד או עובד־ציבור באוצר או בבנק־ישראל שעשה מעשים דומים לאלה של גרוסמן. רמיזה זו של עורך־הדין הכהן לא היתה סתמית, אם־כי הוא מכחיש בכל תוקף כי התכוון למישהו מסויים.

מיהו הסוכן המיסתורי?

מזה כמה שנים היה ידוע כי אישיות בכירה ביותר בבנק־ישראל קונה ומוכרת ניירות־ערך, ועושה רווחים נאים ביותר מפעולות אלו. אולם עד למעצרו של גרוסמן לא ניראו פעולות אלה פליליות. עתה, כאשר המישטרה טוענת כי מעשהו של גרוסמן היא עבירה פלילית, מה דינה של אותה אישיות בכירה?

זהותה של האישיות, והעובדה שהיא עוסקת בקנייה ומכירה של ניירות־ערך, ידועה למתי־מעט בילבד. אישיות זו היא נגיד בנק־ישראל, משה זנבר.

זנבר החל משקיע בניירות־ערך עוד קודם להתמנותו כנגיד בנק־ישראל, באוקטובר 1972. הוא כיהן בשתי מישרות: כיושב־ראש מועצת־המנהלים של הבנק־לפיתוח־התעשייה, וכיועץ מייוחד לשר־המיסחר־והתעשייה. משכורתו היתה אז 3500 לירות לחודש, וכמעט כל הוצאותיו כוסו על־ידי מקום־עבודתו. גם שכר דירת־הפאר שבה התגורר, ברחוב פינקס בתל־אביב, שולם על־ידי הבנק־לפיתוח־התעשייה.

כאשר התמנה כנגיד בנק־ישראל, קיבל את הדירה בתנאי חינם, ולא היה צריך להשקיע אף אגורה אחת כדי לרכשה. נעשה למענו הסדר בלתי־חוקי מייוחד, עת הבנק־לפיתוח־העשייה העלה רטרואקטיבית את משכורתו, בגובה הדרוש לתשלום תמורת דירת־הפאר, כאשר מחיר הדירה הוערך, בכוונה, בשווי קטן ביותר.

על הסדר בלתי־חוקי זה לרכישת הדירה מנהל כותב שורות אלה מאבק מישפטי ממושך, הממתין עתה להחלטת בית־המישפט־העליון.

מעורבותו של זנבר בתחום ניירות־הערך היתה ידועה לכמה ממקורביו עוד קודם שהתמנה כנגיד. מדי־פעם נהג לתאר את הישגיו בתחום זה, והיה מתגאה בסוכן ניירות־הערך שלו. זהותו של סוכן זה אף היא שמורה בסוד כמוס. מידע מהימן נוקב בשמו של עובד בן־עוזר, מי שהיה אחראי למחלקת ניירות־הערך של הבנק־לייצוא ועתה הוא נציג חברת־ההשקעות של בעלי הבנק־לייצוא, האחים מאיר, בבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.

הקשר בין זנבר לעיסקי האחים מאיר אינו מיקרי. לפני כעשר שנים, כאשר שימש זנבר כיועץ וכאיש הקובע של שר־האוצר פינחס ספיר, עמד הבנק־לייצוא בפני התמוטטות. זנבר דאג להציל את הבנק, בכספי האוצר. פרשה דומה נשנתה לפני כמה שנים, כאשר הוקם הבנק־הבינלאומי־הראשון, למרות שמרבית גורמי הכלכלה בארץ טענו כי הוא מייותר. שוב דאג זנבר כי הבנק־הבינלאומי ירכוש את הבנק־לייצוא במחיר מופרז, העשיר את האחים מאיר בכמה מיליוני לירות מכספי משלם־המיסים.

אם אכן משמש בן־עוזר כאיש־אמונו של זנבר, בעיסקי ניירות־הערך, טיבעי יהיה קשר זה של דאגה בין הנגיד הנוכחי לבין בעלי־הבנק בעבר. קשר זה הוכיח את עצמו גם כשהיה זנבר האיש הקובע בבנק־לפיתוח־התעשייה. למרות שכספי הבנק נועדים למימון התעשייה, נתן הבנק פיתאום הלוואה גדולה לכל־בו שלום של האחים מאיר. כנ"ל גם לגבי התקופה שבה הוקם מיגדל־שלום ואיש לא נחפז לקנות בו מישרדים. שוב היה זה זנבר, האיש הקובע אצל ספיר, שכפה על מישרדי־הממשלה לקנות קומות שלמות בבניין במחיר מופרז.

האם עסק משה זנבר אף הוא בקנייה ובמכירה של ניירות־ערך?

החשוד יצחק גרוסמן, בצאתו מאולם בית־המישפט בתל־אביב. גרוסמן מסרב לומר לחוקריו דבר, לפי הוראת פרקליטו. חוקרי המישטרה מעמיקים את עבודתם, ומבקשים לבדוק את כל עיסקי ניירות־הערך שבהם היה יצחק גרוסמן קשור, בגלל עבודתו.

אם אכן תתחיל המישטרה לחקור בכיוון שעליו הצביע עורך־הדין הכהן בבית־המישפט, עלולה היא להביא למעצר, בעקבות סגן המפקח־על־הבנקים, גם של אישים אחרים.

אולם פרשת גרוסמן, התופחת והולכת ככדור־שלג, טומנת בחובה עוד הפתעות רבות נוספות.

תרגילים בעשיית כסף

הפרשה החלה עת הבחינה רשות ניירות־הערך באוצר, כי רואי־החשבון של חברת־ההשקעות של גרשון רוזוב, עוז, מסתייגים מכמה סעיפים במאזן החברה. הרשות דרשה הבהרות, וחשדותיה גברו כאשר התחמקו בעלי־החברה, והחלו מפעילים לחצים, באמצעות עורך־הדין שלהם, מיכאל פירון, לביטול הדרישה להבהרות. כאשר הרשות לא נרתעה וקיבלה את ההבהרות, בסופו של דבר, התברר כי מנהל־החברה חשוד בכמה מעשים פליליים.

המנהל, זוהר פלדבוי, ניהל קודם־לכן אותה חברה עצמה, כאשר היתה בבעלות קונצרן כלל. גם שם עשה מעשים דומים, אולם כשנודע הדבר למנכ"ל כלל, אהרון דוברת, העדיף זה לעצום עין מאחר שפלדבוי ידע יותר מדי על מעשים שונים של ראשי כלל. כלל מכרה את עוז, עם פלדבוי, לרוזוב, ושם נשנתה הפרשה. אך הפעם מסרה רשות ניירות־הערך את החומר שבידיה למישטרה.

חקירות המישטרה העלו, כי עיסקותיו של פלדבוי נעשו בעיקר עם משה רוזנבלום, מנהל המחלקה לניירות ערך של הבנק־הבינלאומי־הראשון. הוא נעצר ונחקר, ותוך בדיקת המיסמכים אצלו התגלו מיסמכים על מכירות במאות אלפי לירות לאשה בשם רבקה כהן, בעלת חשבון בבנק־המיזרחי. חשבון זה נוהל על־ידי יצחק גרוסמן. המישטרה תפסה את ניירות החשבון והתברר לה, באמצעותו, כי גרוסמן קנה ומכר ניירות־ערך במיליוני לירות באמצעות שני הבנקים, הרוויח על הפרשי המחירים מאות אלפי לירות.

המישטרה חושדת כי הבנק־הבינלאומי מכר, באמצעות גרוסמן, ניירות במחיר הנמוך משוויים, וגרוסמן ורוזנבלום הת־

המאפיה של הצמודים

(המשך מעמוד 19)

חלקו ביניהם בהפרש. באותה עת שימש גרוסמן סגן־מנהל מחלקת־מילוות־המדינה בבנק־ישראל, ובתוקף תפקידו ידע היטב מה יקנה הבנק או ימכור בבורסה, וכך ידע מה כדאי לקנות או למכור.

עד כאן, מה שידוע למישטרה. אולם פרטים אלה הם קצה זעיר ביותר של הקרחון האמיתי, שעיקרו הקנוניה הגדו־לה בין גרוסמן לבין כמה חברות להשקעה בניירות־ערך, שבמשך שבע השנים ה־אחרונות שלטו בשוק הצמודים ועשו עש־רות מיליוני לירות תוך העלאת והורדת השערים כחפצן. חבורה זו קרויה, בין יודעי־דבר, המאפיה־של־הצמודים, כאשר גרוסמן תורם את הידע הפנימי ואת היכו־לת לקנות ולמכור בכספי בנק־ישראל, ושותפיו עושים את הרווחים בשיתוף עימו, מקניות ומכירות של צמודים.

התחלת הקריירה של גרוסמן, שהוא כי־יום בן 34 בלבד, היתה בשנת 1968, כאשר החל להיות אחראי על ענייני הצמודים. אותה עת היו תעודות מילווה־הקליטה ש־הוצאו לא־רשומות בבורסה, ולא־סחירות. הן נמכרו מחוץ לבורסה בארבעים אחוזים משוויין, כיוון שלא ניתן היה לסחור בהן באופן חוקי. גרוסמן ידע, כי תוך זמן קצר יודיע בנק־ישראל על רישום תעודות אלו בבורסה, דבר שיעלה את ערכן במאות אחוזים. הוא פנה אל אחד מסוחרי ניירות־הערך (שאישר זאת לפני), קנה באמצעותו — ישירות על שמו — תעודות־קליטה ב־כמה מאות אלפי לירות, ואחר־כך שלח את חותנו כדי שיקנה כמויות נוספות.

כאשר הודיע בנק־ישראל על רישום התעודות, מכרו אותן גרוסמן וחותנו ועשו ריווחי־עתק. התרגיל מצא חן בעיני גרוס־מן והוא החל בונה לעצמו תרגילים נוס־פים. בינתיים התמנה כנציג בנק־ישראל בבורסה לניירות־ערך, קשר קשרים הדו־קים עם כמה מסוכני־הבורסה הזריזים וחריפי־השכל, כגון משה לביא (הראו את לביא), משה רוזנבלום (הבנק־הבינלאומי־הראשון), וכן עם קבוצת עמנואל קוק וחברת אי־בי־איי.

פרשת 1968 חזרה על עצמה שנים אח־דות לאחר־מכן, כאשר החליט פיתאום בנק־ישראל לרשום בבורסה את תעודות מילווה־הביטחון עד 1970. גרוסמן וחבור־תו, שידעו על כך מקודם, קנו בשקט עתודות בעשרות מיליוני לירות וכאשר הודיע בנק־ישראל על הרישום, הרקיעו השערים שחקים. אחר־כך היה צריך בנק־ישראל לשמור על השערים הגבוהים, ב־אמתלה ששערים גבוהים מסייעים למדינה לגייס כסף. חבורת גרוסמן מכרה בשערים הגבוהים, והרוויחה שוב.

תרגיל נוסף מסוג זה נעשה אחרי מיל־חמת יום־הכיפורים. שערי הצמודים ירדו בעשרות אחוזים כאשר בנק ישראל, משום־מה, הניח להן לרדת. המאפיה של הצמודים קנתה כמויות אדירות, ואז החי־לה במסע בעיתונות, באמצעות עיתונאים נאמנים ובעזרת בנק־ישראל, תוך סגירת הבורסה למשך שבוע לחימום האווירה. השערים עלו פלאים, והמאפיה של הצמו־דים גרפה שוב רווחים אדירים.

הברווז שהטיל ביצי־זהב

ב דיקה שיטתית של דרך פעולת בנק־ישראל בבורסה לניירות־ערך, תגלה קשר ברור בין רכישות־צמודים על־ידי המאפיה או מכירתן, לבין פעולות בנק־ישראל כפי שנקבעו על־ידי גרוסמן.

דרך אחרת של ניצול מידע התעוררה בינואר 1974, כאשר הודיע בנק־ישראל על הרעת תנאי תעודות מילווה־הפיתוח שהוא מנפיק, תוך ביטול אפשרות הברי־רה. הרעת תנאי התעודות החדשות העל־תה את שערי הקודמות ב־25%, תוך שבוע. כל מי שידע קודם־לכן מה יקרה, וקנה תעודות, גרף מיליונים.

או, למשל, עתה, כאשר החליט בנק־ישראל להרע את תנאי־ההצמדה של ה־תעודות החדשות, דבר שהעלה את מחירי הקודמות. שוב, אותו תרגיל עצמו.

כאשר פניתי אל עובד בן־עוזר, בשאלה אודות קשריו בענייני ניירות־ערך עם משה זנבר, השיב כי ראשית, כבנקאי, אינו מוכן לדבר על ענייני לקוחות. שנית, הוא הכחיש כל קשר עם זנבר מאז נתמנה כנגיד בנק־ישראל. אשר לתקופה שקדמה לנגידות, אין בן־עוזר זוכר אם היה או לא היה לקוח שלו. היו לו לקוחות רבים, לטענתו, והוא לא יכול לזכור את כולם.

במדינה

העם

שתי פג'ישות

הפגישה באבו־דיס מטילה את צילה על הפגישה בניו־יורק

לשנייה אחת הם עמדו זה מול זה: נער ערבי בן 10, שהחזיק בידו אבן, וחייל ישראלי, שהחזיק בידו נשק חם.

הנער רץ עם חבריו לעבר כביש יריחו. יתכן מאד שלא הבין בדיוק במה העניין. התלמידים המבוגרים יותר בוודאי אמרו לו שהם מפגינים למען דתם ועמם, האיס־לאם והעם הפלסטיני. הוא זרק את האבן לעבר מכונית שעברה בכביש.

החייל ידע בדיוק מה הוא עושה. אין צורך בגבורה כדי לכוון נשק לעבר ילי־דים, ואין זה לכבודו של צה"ל שיש בו חיילים כאלה. אבל בשיכלו המוגבל בוו־דאי סבר החייל שהוא עושה מעשה טוב. כמו קנאים לאומניים רבים, היה נדמה גם לו שהוא פועל למען עמו, בשעה ש־הוא מביא על עמו אסון. כך חשבו גם אנשי מישמר־הגבול בכפר־קאסם, בליל אוקטובר ב־1956, וכך חושב הרב משה לווינגר (ראה להלן).

הפגישה בין הילד והחייל נסתיימה תוך שניות. הילד נפל מתבוסס בדמו, נאבק כמה ימים עם המוות, ונפח את נשמתו הצעירה (ראה עמודים 29—28).

כלי־התיקשורת הישראליים עשו נסיון מטופש להצניע את הידיעה. שידורי־ישר־אל הזכירו את מות הילד בידיעה מיש־נית, בתחתית מהדורת־החדשות, וכעבור שעה העלימו אותה ביכלל. הטלוויזיה שמה את הידיעה במקום החמישי, לא הזכירה אותה בעיקר החדשות. אבל קדו־שים טיבעם להתגבר — והקדוש בן ה־10 מכפר אבו־דיס עוד יטריד את המדי־נה זמן רב.

נסיגה אל השכל. כמה שעות אחרי מות הילד נערכה בביתן־הזכוכית בניו־יורק פגישה שניה.

איש לא זרק אבן, ואיש לא ירה — אך התוצאות של פגישה זו עשויות להיות מרחיקות־לכת לא פחות.

זה מול זה ישבו שגריר מדינת־ישראל ונציג אש"ף — בשני הקצוות של שולחן־פרסה אחד.

לפני חודשיים יכלה להיערך אותה ה־פגישה באותו המקום, כאשר הוזמן אש"ף לדיון אחר של מועצת־הביטחון. אז הח־ליטה ממשלת־ישראל שלא להשתתף ב־דיון יחד עם אש"ף.

אנשים ברי־דעת בישראל הזהירו את הממשלה מפני איוולת זו, שלא היתה אלא החרמה עצמית ומסירת הפורום הבינלאו־מי העליון לאש"ף. הם ראו בדיון הזדמ־נות חיובית בדרך לדו־שיח ישראל־פלס־טיני: „מוטב לדבר במקום לירות." דיון באו"ם, גם כשהוא סוער ומר, קובע לפחות את העובדה שאלה הם שני הצדדים לסיכ־סוך שביניהם יש ליצור מצב של שלום.

יתכן כי כבר אז הבינו קברניטי המדי־ניות הישראלית שהם עשו שטות — מסוג השטויות שממשלת־ישראל נוהגת לעשותן בזירה הערבית, בהיעדר ייעוץ שקול ומחשבה יסודית רצינית. אבל אז כבר היה מאוחר מדי. מטעמי יוקרה, לא יכלה הממשלה לבטל את החלטתה.

הפעם היתה הממשלה נבונה יותר. היא ביצעה נסיגה — נסיגה שקטה מעמדה אווילית, שפירושה: התקדמות שקטה לע־בר עמדה סבירה יותר. כל נסיגה כזאת היא חיובית — גם כשהיא נעשית תחת לחץ המאורעות, ללא מחשבה מוקדמת ומחוסר ברירה.

ביגלל האידיוטיזם. לפני חודשיים, היתה ישראל מוכנה לסמוך על הגיבור התורני שלה, הנציג האמריקאי פאט מויניהון, שיסביר את עמדתה ויטיל וטו על החלטה שנפסל על־ידי ממשלת־ישראל, למרות שהיתה זאת החלטה חיובית דווקא. מאז נעלם מויניהאן מן הזירה, ואין אדם בעולם המוכן לייצג את העמדה הישראלית לגבי מילחמת־הדת בגדה המערבית, ש־פרצה ביגלל אידיוטיזם ישראלי. החובה הוטלה על שיכמו של חיים הרצוג, שנאלץ להתמודד עם יריבו מאש"ף היושב מולו.

הפגישה באו־דיס הטילה את צילה על הפגישה בניו־יורק.

השטחים

פוגרום בחברון

רבם של מתנחלי חברון עמד בראש הסתערות מזויינת בשיטת „עליהום!"

200 גברים, רובם חמושים ברובים או־טומטיים ובתת־מיקלעים, ערכו פאנטאזיה ברחובות חברון. הם ירו באוויר, הבריחו מהרחובות ילדים ומבוגרים, דהרו במכו־ניות כשהם יורים ללא־אבחנה.

„נתתי הוראה לכל תושבי קרית־ארבע: במידה שיזרקו עליהם אבנים — לירות באוויר! במידה שתימשך השלכת האב־נים ותהיה סכנה — מותר גם לפגוע!" הסביר הרב משה לווינגר, רבם של מתנח־לי חברון והמנהיג של גוש־אמונים.

ערביי חברון לא תקפו את מתנחלי

הרב לווינגר (משמאל)
„לירות כדי לפגוע!"

קריית־ארבע. ביום הרביעי בשבוע שעבר, הם הצטרפו להפגנות־המחאה שפשטו ב־ערי הגדה המערבית וכפריה, במחאה על מה שניראה בעיניהם כניסיון לנשלם מ־הר־הבית.

השבאב המקומי ניצל הזדמנות של טכס רישמי לחנוכת בניין בית־המישפט בעיר, שבו עמד ליטול חלק שר־המיש־פטים חיים צדוק. הצעירים הקימו מחסומי־אבנים, הבעירו צמיגים, הכריחו סוחרים לנעול חנויות.

מילחמת־קודש. כאשר נודע הדבר בשיכוני־האבן של קריית־ארבע, אחזה במתיישבים היהודים רוח של מילחמת־קודש. דומה שחלקם חשו כי הגיעה השעה לנקום את דמם של טבוחי חברון משנות השלושים. מנהיגם הרוחני, הרב משה לווינגר, קנאי קיצוני אחוז תזזית משי־חית, הלהיבם לכך. הוא נטל את הפיקוד לידיו, הורה לגברים החמושים לרדת לעיר התחתית הערבית, „כדי להפגין נוכחות," כפי שהסביר.

הפגנת הנוכחות הפכה התפרעות של כנופייה משולחת־רסן. מול צעירים ער־ביים משולהבים ומוסתים, שיידו אבנים,

עזר וייצמן
נחיתת־אונס

יועץ ראש־הממשלה, אלוף (מיל.) אריאל שרון, מצא את עצמו השבוע במצבו של אותו תלמיד בית־ספר יסודי, שבסוף שנת־הלימודים קיבל תעודת־גמר בנוסח הבא: „עולה לכיתה ג' — אבל לא בבית־סיפרנו."

כאשר נודע כי הוא עומד לסיים את ייעוצו לראש־הממשלה ב־31 בחודש זה, זכה אריק לתישבחות כמעט מכל צד. אלא שכל צד העדיף לראות אותו בצד השני. ראשי הליברלים, שמחה ארליך ואריה דולצ'ין, הפליגו בשבח כישוריו הצבאיים של חבר־מיפלגתם־לשעבר וכבר תבעו עבורו את הפיקוד על פיקוד־המר־כז של צה"ל. ואליו שר־הביטחון והר־רמטכ"ל, שלא חסכו אף הם כלפי חוץ שבחים מאריק, הפגינו את תשוקתם שהוא יחזור לפעילות פוליטית־אזרחית.

היחיד שרצה לראות אותו במחיצתו, ואף ביקש ממנו להמשיך בתפקידו, היה ראש־הממשלה יצחק רבין. אלא שהוא חשש לנקוט כל צעד מעשי שיממש את רצונו זה. אפילו כאשר קיבל רבין את התפט־רותו של אריק והודיע זאת לשרים בישי־בת־הממשלה השבוע, הוא בחר לכך עי־תוי שלא העיד על אומץ־לב מופרז.

רבין ניצל הפסקה בישיבת־הממשלה, בעת ששר־הביטחון נעדר ממנה לפרק זמן קצר, כדי להודיע לשרים את דעתו ש־מקומו של אריק הוא בשורות צה"ל. בהעדרו של פרס — המיכשול העיקרי בדרכו של אריק חזרה לצה"ל — לא היה אפילו מי שיתווכח בנושא זה עם ראש־הממשלה.

פרישתו של אריק שרון מתפקיד היועץ היתה צפוייה. ועם זאת היא היתה מפ־תיעה. שכן, לפי כל התחזיות, שנחזו כבר מהיום בו מינה רבין במפתיע את אריק כיועצו, אמור היה שרון להפוך את פרי־שתו לנושא ציבורי ראשון במעלה. ציפו כי הוא יקשור אותה להסכם־הביניים, להתחלת הנסיגה מסיני, לניסיון פינוי ה־מתנחלים מקדום, או כל נושא אחר שיהיה בו כדי לשמש דגל פוליטי.

אבל שרון, כדרכו, הפתיע שוב. הוא לא קשר את פרישתו לשום מאורע אק־טואלי. בניגוד מפורש למישאלות־הלב של עיתונאי הליכוד, שמיהרו לקשור את פרי־שתו לעוצמת התגובה של צה"ל להתפר־עויות בגדה, כל קשר בין ההתפטרות ומה שאירע בגדה, היה מיקרי בילבד. אריק גם לא חיפש עיתוי שבאמצעותו יוכל להפוך את פרישתו לקרש־קפיצה פוליטי. הוא פרש בצורה שתובן כמחאה על מדי־ניות כללית ועל שורה של מעשים או „מחדלים", ולא כתגובה ספונטאנית על מאורע חד־פעמי.

עד כמה שהדבר יישמע אבסורדי, נאלץ יועצו של ראש־הממשלה לפרוש

דווקא משום שראש־הממשלה והיועץ הסכימו כימעט בכל - לא יכול היה היועץ להמשיך - כי ההסכמה לא יושמה במציאות

אריק שרון ויצחק רבין
„עולה לכיתה ג׳ — לא בבית־סיפרנו!"

היועץ שהתפוצץ

לא ביגלל חילוקי־דיעות עם ראש־הממשלה. הוא הגיש את התפטרותו דווקא בגלל העובדה שבתחומים רבים, מדיניים וביטחוניים, שוררת בינו לבין רבין הסכמה כימעט מלאה הן בראיית הדברים והן לגבי משמעותם וחומרתם.

אלא שהיועץ לא יכול היה להשלים עם כך, שרבין אינו מתרגם את הסכמתו עימו ללשון מעשים. הוא התפוצץ.

רבין פחד מעימות

אפשר לייחס לאלוף שרון, כפי שעושים רבים מידידיו ויריביו גם יחד, תכונות של רב־תככן, שהשאיפות הפרסונאליות שלו אינן יודעות גבול ומעצורים, והמשחק מישחק ציני וקר בעקרונות ואנשים כדי לקדם את הקאריירה הפוליטית שלו.

צריך להתאמץ מאוד, ולהשתחרר מהרבה דימויים שאריק עצמו סייע ביצירתם, כדי להשתכנע שהדברים הם הרבה יותר פשוטים ומובנים מכפי שמנסים לתאר אותם. אריק פרש מתפקיד היועץ בשל אותן סיבות עצמן שהביאו אותו להסכים לקבל את התפקיד.

בדיוק כמו יצחק רבין מצד אחד, ושמעון פרס מצד שני, מעריך שרון כי ישראל עומדת בפני סיבוב חדש של מילחמה. בהיות מיקצועו איש־צבא ולא מדינאי, הוא ראה את תפקידו לא בייעוץ כיצד למנוע מילחמה, אלא בייעוץ כיצד להתכונן לנצח בה כאשר תיפרוץ.

כמו יצחק רבין, ובניגוד לשר־הביטחון והרמטכ"ל, מעריך אריק, שצה"ל אינו מוכן דיו, בצורה שתבטיח לו ניצחון במילחמה הצפוייה. זהו כל רקע המחלוקת בין אריק ורבין מצד אחד לפרס וגור מצד שני. זהו גם הנושא שדחף את אריק לפרוש מהכנסת ומהחיים הפוליטיים, כדי לנסות להשפיע על ההיערכות הצבאית של ישראל. הוא רצה לעשות זאת במיסגרת צה"ל. כאשר נימנע ממנו הדבר, ניסה לעשות זאת כיועצו הביטחוני של ראש־הממשלה. כאשר הסתבר לו שבתפקיד זה אינו יכול כמעט להשפיע על דמותו של הצבא ועל המתחולל בו, ביקש פעם אחרי פעם, 19 פעמים רצופות, לאפשר לו לחזור לצה"ל.

אריק האמין, וזוהי כמובן זכותו, שהתפקיד בו הוא יכול לתרום ביותר לצה"ל הוא תפקיד הרמטכ"ל. השבוע, כאשר התפטר, הוא היה מוכן להסתפק בהרבה פחות מזה. הוא הצהיר על נכונותו לחזור לצה"ל „בכל תפקיד." אלא שפרס ומוטה גור, ששללו את החזרתו לשירות סדיר, ידעו כי כל תפקיד שיינתן לו, ויהיה זה אפילו השולי ביותר, יחזיר אותו מייד לרשימת המועמדים לתפקיד הרמטכ"ל הבא. ואת זה הם ניסו למנוע בכל מחיר.

רב־אלוף גור, שזכה בגיבויו המלא של שר־הביטחון, חשש כי החזרתו של אריק לשירות־סדיר תערער את ההארמוניה השוררת עתה בפיקוד־העליון ותחדש את מילחמות־הגנרלים.

הסיבות מאחורי מיכתב ההתפטרות, שהגיש היועץ לראש־הממשלה בשבוע שעבר, נשארו אותן הסיבות שעמדו מאחורי בקשתו להתפטר לפני חצי שנה ולפני כחודש. הוא דחה מדי פעם את ביצוע ההתפטרות, לא משום שהאמין שמצב הדברים ישתנה. היה זה ראש־הממשלה שנתן מדי פעם לאריק סיבות טובות להאמין שהוא מוכן לצאת לעימות גלוי עם שר־הביטחון והרמטכ"ל בשאלת החזרתו של אריק לצבא. אבל רבין לא מימש הבטחות אלה.

כאשר הודה השבוע ראש־הממשלה בפומבי, כי דעתו הנחושה היא שמקומו של שרון הוא בשורות הצבא הסדיר, היתה זו הודאה מפורשת בכישלונו. רבין אמר למעשה, כי אין בכוחו לכפות את דעתו לא על הרמטכ"ל ולא על שר־הביטחון, וכי למעשה בענייני־צבא אין לו כל סמכות.

נראה כי מחוסר־ברירה ייאלץ אריק להשלים עם העובדה ששערי צה"ל נעולים בפניו. התחום היחידי שבו יוכל להמשיך לפעול, יהיה התחום הפוליטי.

גם בתחום זה נוטים רבים לפרש על פי הירהורי ליבם את כוונותיו ותוכניותיו של שרון. ההערכה כי פרישתו נועדה לאפשר לו לחזור שוב לפעילות פוליטית במיסגרת הליכוד ולהסתערות מחודשת על מנהיגות מחנה הימין, עלולה להתגלות כמוטעית.

אזעקת־שווא בליכוד

אחד מאלה שסברו כך, היה אלוף (מיל.) עזר וייצמן, שחזרתו שלו לחיים הפוליטיים השבוע, היתה קשורה קשר אמיץ בפרישתו של אריק.

היחסים בין שני אלופי הליכוד האלה הם מורכבים ומסובכים ודו־ערכיים במהותם. בין השניים שוררים יחסים של הערכה וזילזול הדדיים. הם לא היו מעולם שותפים פוליטיים. גם כיום, למשל, יכול היה אריק לשלול את הסכם־הביניים ולהיות חלק מהמערכת שביצעה אותו, ואילו עזר יכול היה לתמוך בהסכם, אבל להישאר מחוץ למערכת.

הקרע בין השניים נוצר בתקופת מינויו של רבין כראש־הממשלה. עזר שלף אז את „מיסמך וייצמן" המפורסם, שנועד להוכיח את אי־כשירותו של רבין לתפקד במצבי־לחץ. אריק יצא להגנת רבין, כינה את עזר „עריק פוליטי". עזר הפך את הכינוי למחמאה, כשטען: „אני אריק פוליטי."

לפני כחצי שנה נעשה ניסיון לתווך בין השניים ולהשלים ביניהם. עזר הטריח את עצמו ונסע במכונית הלאנצ׳יה שלו עד לחוותו החקלאית של שרון, שם נערכה סולחה בינו לבין אריק.

אלא שהסולחה לא בישרה שום שותפות חדשה. להיפך, כאשר הגיעו לאוזני עזר ידיעות על התארגנות פוליטית להקמת מיפלגת־המנהיגים, שאריק שותף לה ושעזר לא הובא בסודה, הוא נעלב עד עומק ליבו. למרות שאותה התארגנות־כביכול, שהיתה יותר מסע־גישושים בין גנרלים לשעבר, מתומכי הליכוד והמערך גם יחד, לא הפכה לשום דבר מעשי, נוצרה בעזר ההרגשה שמשאירים אותו בצד.

היה צורך באירגון פגישה נוספת בין אריק לוייצמן, לפני כחודש, על מנת להבהיר לעזר שאין ממש בהתארגנות זו. אריק עצמו עדיין פוסח על שתי הסעיפים, אינו יודע אם מוטב לחזור לפעילות פוליטית בליכוד, או במיסגרת גוף חדש.

האמת היא שיותר מכל דבר אחר, מוצא עתה אריק סיפוק בעבודה החקלאית בחוותו שבדרום. שם הוא מגדל כבשים, אבטיחים ומלונים לייצוא, ובונה את ביתו החדש. „למה לא מאמינים לי, שאילולי הייתי חרד לגורל המדינה, שום כוח בעולם לא היה מוציא אותי משם?", קבל אריק בחודשים האחרונים באוזני אורחיו.

בשבוע שעבר, ערב נסיעתו של עזר וייצמן לבריטניה, במיסגרת מסע הרצאות לרגל הופעת סיפרו באנגלית, נודע לו על פרישתו הצפוייה של אריק. הערכת־המצב של עזר היתה שעם פרישתו יסתער אריק מייד על מנהיגות הליכוד, כדי לכבוש לעצמו את מנהיגות מחנה הימין. הוא לא רצה להופיע עוד פעם בציבור כמי שנגרר אחרי אריק. לכן מיהר להודיע, ללא הכנה מוקדמת ובמפתיע, על חזרתו לפעילות פוליטית בליכוד. הוא עשה זאת בעת שארז את מיזוודותיו לנסיעה לחו"ל.

עזר, שטען בשנים האחרונות כי הוא נמצא במוסך, בתקופה של חימום־מנועים לקראת המראה פוליטית חדשה, זינק זינוק־חירום. הוא נאלץ לנחות נחיתת־אונס בליכוד מתוך חשש שאריק יקדים אותו.

הוא עלול להיות מופתע, כמו הרבה אחרים, כאשר יסתבר לו כי הוא נחת שם ביגלל אזעקת־שווא.

הפעילו המתנחלים נשק חם, מתוך כוונה ברורה ובידיעה מוקדמת שהם עלולים לפגוע ולקפד חיי אדם.

הרב לווינגר עצמו התגלה כצלף בלתי־מוצלח, כשירה בנשק שהיה בידו לעבר המפגינים הערביים ברחובות חברון. לא ברור אם עשה זאת אחרי שהותקף באבנים, ואם אכן נשקפה סכנה לחייו, אבל הוא עצמו הודה שהשתמש בנשקו. על־פי עדויות של חיילי צה"ל שנכחו במקום: „הוא ירה כדי לפגוע. ואם לא פגע, זה מפני שאינו מסוגל לפגוע."

טענתו של הרב לווינגר לאחר־מכן, כי אילו קיבל אישור מצה"ל להפעיל את הנשק שבידי המתנחלים נגד המפגינים, היתה שקר גס. במידה שאכן היה אישור למתנחלי חברון להפעיל את נשקם, הוא ניתן להם רק למיקרה שיותקפו. הנשק לא נועד לשימוש לצורך פרובוקציה שפלה, שנעשתה תוך חיקוי של הפוגרומים ברוסיה הצארית.

על פי אחת העדויות ניסתה כנופיית לווינגר להצית חנויות בשוק של חברון, ואפילו העלתה באש חנות אחת, „כדי להוכיח לערבים שלא משתלם לסגור חנויות," כפי שטען אחד המתנחלים.

המתנחלים מחוץ לחוק. ועוד יותר מכך. כאשר ניסו חיילי צה"ל למנוע מהמתנחלים להשתמש בנשק חם כלפי מפגינים, שיידו בהם אבנים, התנגדו המתנחלים לחיילים בכוח. באחד המיקרים הם אף פעלו באלימות נגד המושל־הצבאי המקומי וסגנו, מנעו מהם לבצע את תפקידם.

היה זה רק טיבעי שמתנחלי חברון המתפרעים, והרב לווינגר בראשם, יועמדו לדין על שימוש בלתי־חוקי בנשק והפרעת הסדר הציבורי. אך תחת זאת התרפס בפניהם שר־הביטחון, ניהל עמם משא־ומתן, ביקש שיימנעו מירי בפעם הבאה.

אם היתה דרושה הוכחה נוספת לכך שהמתנחלים בשטחים עומדים מחוץ לחוקי המדינה, וכי הם רשאים ליטול את החוק לידיהם, נתנה אותה ממשלת־ישראל השבוע.

פלסטינים

תזוזה ב־1976?

פרופסור מזווינסקי מארגן מיפגש בניו־יורק בין אש"ף למנהיגי האירגונים היהודים באמריקה

הבדיחה האחרונה הנפוצה בוושינגטון מספרת, כי שר־החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר הגיע לרומא, רכש בד עבור חליפה, ניגש לחייט רומאי ידוע. הלה הביט בבד ובקיסינג'ר, טען כי כמות האריג אינה מספקת עבור חליפה. הנרי סירב לוותר על הבד, לקחו עימו לפריס, ניגש שם לחייט ידוע. גם חייט זה הודיע כי כמות הבד אינה מספקת עבור חליפה. הנרי לא התייאש, לקח את הבד עימו לישראל, ניגש לחייט והיה נכון כבר לשמוע את התשובה הרגילה, כאשר לפתע בישר לו החייט כי יתקין עבורו חליפה לתפארת. הנרי המופתע שאל את החייט, כיצד ייתכן שאותה כמות בד לא הספיקה לחליפה עבורו ברומא ובפריס, ואילו בישראל היא מספקת. חייך החייט והשיב: „אצלנו, בישראל, אתה קטן מאד."

אולם, כאשר מספרים חוגי הנשיא פורד את הבדיחה הזו, אין הם שוכחים להוסיף, כי הפעם נטל הנשיא פורד את הטיפול בנושא המיזרח־התיכון, בידיו, אישית, והוא לא קטן לא בישראל, ולא בשום מדינה אחרת.

מהלך־מיבחן. אנשי פמלייתו של פורד טוענים בכל תוקף כי התיאוריה הישראלית, לפיה צפוי קיפאון במגעים במיזרח־התיכון, אין לה על מה שתסמוך. לדיבריהם, הנשיא פורד נחוש בהחלטתו להביא לידי תזוזה רבת־משמעות בין ישראל לערבים. התיאוריה הפורדית מבוססת על כמה הנחות.

פרופסור מזווינסקי
פגישה עם עראפאת

הראשונה היא, שלא יהיה פיתרון במרחב ללא אמריקה. השנייה, כי פורד זקוק להישגים במדיניות־החוץ, שכן כל מה שמתרחש בתחום הכלכלי אינו נזקף לזכותו. ואילו במדיניות־החוץ, אחרי המפלה באנגולה, הוא זקוק להישג מרשים כמו זה של ניכסון עם סין. דעת הקהל האמריקאית זוקפת לזכותו או לחובתו של הנשיא כל מה שקורה במיזרח־התיכון. לציבור האמריקאי ברור, כי המשך הקיפאון יירשם לחובתו של הנשיא.

האסטרטגיה הכוללת של קיסינג'ר הניחה מהלך עם הסורים אחרי המהלך הישראלי־מצרי. אסטרטגיה זו נכשלה, כאשר הודיעו הסורים כי לא ייכנסו למשא־ומתן ללא תזוזה בשאלה הפלסטינית, ואילו ממשלת ישראל מתנגדת עד כה בתוקף לכל תזוזה כזו.

כדי להביא את ממשלת ישראל לידי שינוי עמדתה בשאלה הפלסטינית, מפתח פורד מערכה כוללת לשינוי דעת־הקהל ועמדות הלובי היהודי בעיתונות ובסנאט. עדותו של הארולד סונדרס היתה מהלך מסוג זה, שנועד לבחון את

(המשך בעמוד 25)

קח את ישיקה בידיים...

„המצלמה לעולם צודקת"
זהו אולי משפט מעט
יומרני. אך מפעלי
„ישיקה" היפניים ונציגיהם
בכל רחבי העולם, יכולים
לומר אותו בבטחון מוחלט
שאל כל מי שמצלם במצלמות
„ישיקה" והוא יאשר כי מצלמות
אלו (מהפשוטה ועד המורכבת) הן
מצלמות המתוכננות לצילום חד
ומדויק ביותר הן בשחור לבן והן
בצבע. חברת „ישיקה" שמצלמותיה
מיועדות למיקצוענים ולחובבים כאחד הקימה תחנות שרות וייעוץ
בכל רחבי העולם ועתה גם בישראל. לכן-קח את „ישיקה" בידיים...

גידי גיא סוכנויות לצרכי צילום בע"מ

משרד מכירות ומעבדת שרות ארצית: רחוב ח' באייר 46 (ככר המדינה) טל. 269644

"לב" שרותי פרסום בע"מ

בנשף ובמסיבה הפלש האלקטרוני תמיד איתך!

* גדול יצרני הפלשים ביפן "SUN PAK" אצל „פוטו ברנר"!
* מבחר גדול במיוחד של מצלמות מ־75 ועד 1,000 ל"י.
* פיתוח תמונות צבעוניות אצל המעבדות הגדולות ביותר בארץ!
* מחשבי כיס לכל תפקיד!

REALTON — KING'S — POINT

פוטו·ברנר
חיפה, רחוב החלוץ 37

אנו מוחים

נ ג ד השימוש בגאז לפיזור הפגנות וכעונש להמונים.
נ ג ד מכות באלות ובשוטים.
נ ג ד מניעת עזרה רפואית למוכים ולנפגעים.
נ ג ד הכאת ילדים.
נ ג ד „מתנחלים" הנוטלים בידם את החוק ויורים ברחובות עיר ומשסים באוכלוסיה את כלביהם.
נ ג ד שלילת הזכות לפולחן דתי בירושלים על־ידי חסימת הדרכים בכוח.
נ ג ד המצור על רם־אללה ואל־בירה וסגירתן — אין יוצא ואין בא.
נ ג ד המעשים הברוטליים שנעשו בשטחים המוחזקים.

אל תחרישו! אל תאמרו: לא ידעתי!

21 במרץ, 1976.

הליגה לזכויות האדם והאזרח בישראל
תל־אביב, ת.ד. 14192

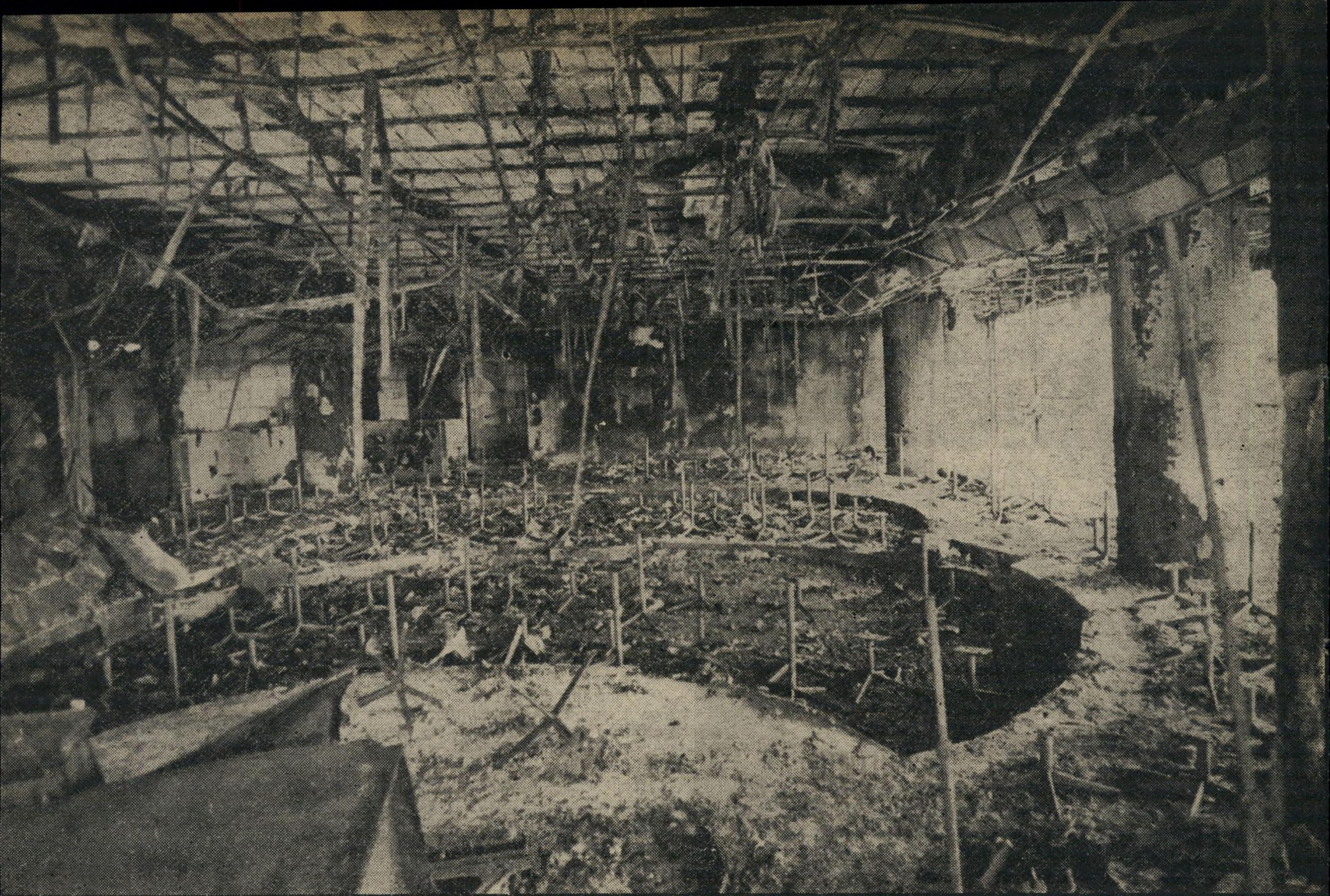

כאן החלה התבערה: מועדון־הלילה של מלון „פארק" למחרת הפשע

המיגדל הלוהט של נתניה

גבי ארז, קצין-הביטחון של מלון „פארק" ב־נתניה, התייחס לתפקידו ברצינות. הוא נלחם בסחטנים שניסו לגבות דמי־חסות ממועדון־חלילה של בית־המלון, הורה לשומרים למנוע כניסת בריונים ולסלק ללא־שהיות כל מתפרע בו.

ארז היה כה תקיף בדעתו, עד שלא־פעם הסתכסך עם מנהל המלון, אלי כהן, שיעץ לקצין־הביטחון שלו להיות קצת פחות קשוח, לעצום עין מדי־פעם ובילבד שהשומרים לא ייאלצו להסתכסך עם הבריונים בכניסה למועדון.

מספר בעל המלון: „ארז לא הסכים לדעתי. תמיד אמר שאם נוותר פעם אחת, זה יהיה הסוף של המו־עדון, ואנשים הגונים יברחו ממנו. היו לנו ויכוחים קשים, אבל בסוף כל ויכוח הייתי מקבל את דעתו של ארז."

אך לא רק בבריונים נאלץ גבי ארז להילחם. הוא ספג מהלומה בלתי־צפוייה גם מבית־מישפט־השלום בנתניה.

ב־3 בינואר 1976 ניסה דויד בוארון, שהירבה להט־ריד את שומרי המועדון, להיכנס פנימה ללא תשלום. הסדרן מנע ממנו את הכניסה, והזעיק למקום את קצין־הביטחון ארז. בוארון איים שישרוף את המועדון ויחסל את קצין־הביטחון. ארז הזעיק את המישטרה, וזו עצרה את בוארון, שהועמד לדין בעוון סחיטה באיו־מים, הסגת־גבול פלילית ואיומים.

למרות ההאשמות החמורות שוחרר בוארון בער־בות, ובית־המישפט ביקש לשמוע חוות־דעת של קצין־מיבחן. לבית־המישפט התברר שלבוארון עבר פלילי עשיר, הכולל הרשעות על שימוש בסמים מסוכנים, איומים, עבירות רכוש ופגיעה בשלום הציבור. נגד בוארון אף היו תלויים ועומדים שני צווי מאסר על־תנאי, אחד שניתן בתיק בית־המישפט־המחוזי בתל־אביב, ושני שניתן בתיק בית־מישפט־השלום בנתניה.

בית־המישפט אף למד לדעת שבוארון, שהתגייס לצה"ל בשנת 1973, שוחרר מהצבא כעבור שלושה חודשים ומאז הוא מתגורר בחדר בבית־מלון, ואין לו מקום־עבודה קבוע. למרות עבר פלילי עשיר זה, ולמ־רות שלושת סעיפי־האישום החמורים שהוגשו נגדו, בפרשת מועדון־חלילה של מלון „פארק", החליט בית־המישפט „לתת לנאשם הזדמנות אחרונה להיטיב דר־כיו." בוארון נקנס ב־1,000 לירות, וחוייב לחתום על ערבות בסך 1,000 לירות לכך שתוך שנה לא יעבור עבירה דומה.

פסק הדין ניתן ב־14 בחודש זה. כבר למחרת היום נראה בוארון כשהוא משוטט על המידרכה סמוך למלון „פארק".

גבי ארז, קצין־הביטחון של המלון, היה המום. פסק־הדין של בית־המישפט היווה לגביו בדיחה מרה. האדם שאיים לשרוף את מועדון הלילה ולרצוח את קצין־הביטחון, הסתובב חופשי. חבריו האלימים בוודאי הסיקו גם הם מסקנות מתאימות.

חמישה ימים לאחר־מכן, ב־19 בחודש, חוצת מו־

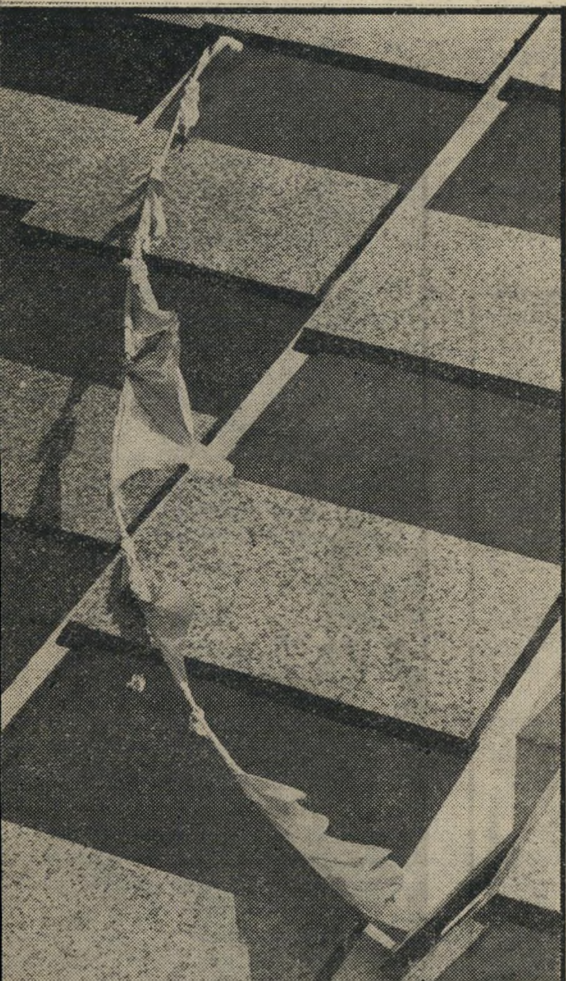

חבל־הצלה ממרומי הקומה החמישית ניס־תה קבוצה נואשת של נופשים, שנלכדו בים הלהבות, לחלץ עצמה באמצעות חבל־סדינים.

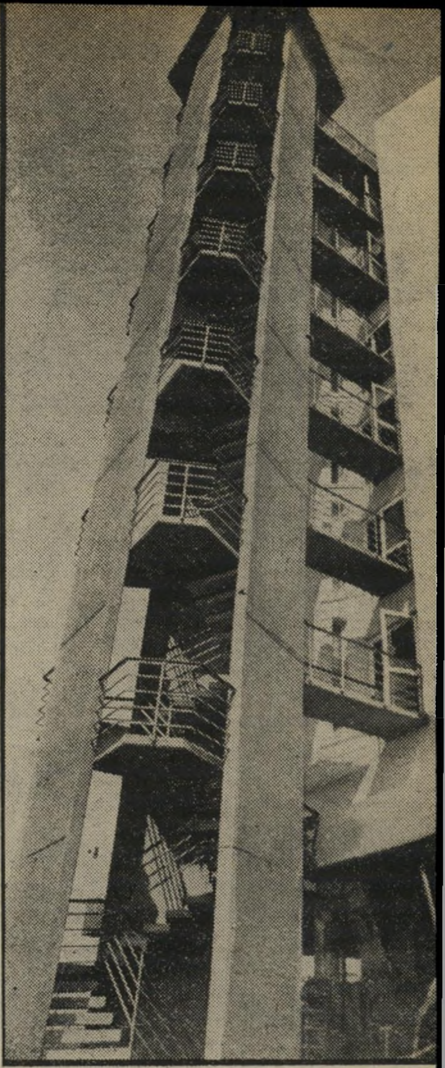

(המשך מעמוד 23)
עדון־הלילה. האש התפשטה במהירות בכל קומות המלון והמיבנה עלה באש.

בוארון הוא חבר באחת מחמש־שש קבוצות־ביריונים הממררות את חייהם של בעלי־העסקים בנתניה.

תושבי העיר מכנים ביריונים אלה „נערי־החוף”, זאת משום שלאיש מהם אין מקום־עבודה קבוע. את שעות־הבוקר הם מבלים על שפת הים, בניסיון להציע את שירותיהם לתיירות קשישות ובודדות, ואילו בשעות הערב הם מטילים חיתיתם על בעלי־עסקים ובעלי מועדוני־לילה.

העובדה שהם יוצאים במישפטיהם בעונשים קלים בלבד אך מגבירה את השתוללותם.

כך אירע אף עם מישל עלייה, שהתפרע לפני חודשיים במועדון של מלון פארק וניפץ בקבוקי־משקה. המישטרה הוזעקה למקום ועצרה אותו, אך בית־המישפט שיחררו בערבות כעבור יומיים.

„נער חוף” נוסף הוא שמעון סופר, שחוצפתו הרקיעה שחקים. לא זו בלבד שהתפרע במועדון־לילה, אלא שכאשר הוזעקו השוטרים למקום, לא היסס לאיים עליהם כי יחסל אותם, וכי דם יישפך והמועדון יוצת.

ניכר בבירור כי השמועה על היד הרכה שנוהג בית־המישפט במתפרעים, פשטה במהירות בין האלמנטים הפליליים שבעיר נתניה.

דיון מישפטי מצחיק

אחרי פרוץ הדליקה הוקם צוות־חקירה מיוחד, בראשות רב־פקד קלמן בורנשטיין, מפקד תחנת־המישטרה בנתניה, כדי לחקור את נסיבות ההצתה. הצוות עצר להקירה שיבעה חשודים.

ביום השני, ה־22 בחודש, הובאו החשודים בפני שופט, להארכת מעצרם. החשודים, שנשלחו למעצר בתחנות־המישטרה בחדרה ופרדס־חנה, הובאו למישטרת נתניה, לשם הוזעק שופט־תורן, ובחדרו של רב־פקד בורנשטיין התקיים הדיון המישפטי.

לתוך החדר צר־המידות נדחסו השופט, התובע המישטרתי, העצורים, שומריהם ומיספר עיתונאים.

אחד החשודים, דויד בוארון, ניראה משועמם. הדיון המישפטי לא נגע לו כלל. בעוד הנאשמים האחרים ניצבו מתוחים לפני השופט, החליט בוארון לתחוב ידיו לכיסי־מיכנסיו.

עד־מהרה תפס בוארון ביטחון. הוא הסיר את מעילו העליון וכיסה בו את פניו, תוך שהוא מסביר לחבריו העומדים לידו: „לא רוצה שיצלמו אותי.”

למרבה הפלא לא הגיב בית־המישפט גם הפעם. משך כל הדיון המישפטי ניצב בוארון לפני השופט, כשידיו תחובות בכיסיו ומעילו מכסה את פניו. מעמד זה, שניראה כאילו לקוח מתוך תיאטרון האבסורד, מצא חן בעיני אחדים מהחשודים האחרים. צ'ארלי מסיקה, העריק מצה"ל מזה שמונה חודשים ואשר איים בעבר פעמים אחדות על בעלי מלון פארק, פרץ בצחוק רועם למראה ראשו המכוסה של בוארון. „תחזיק קלצ'ניקוב ביד, ואז תיראה בדיוק כמו פידאיון,” אמר לו.

חשוד אחר, יונתן דהן, נושא־כליו של בוארון, שלח מבטי־הערצה לעבר הבוס.

לאסון שאירע במלון פארק השלכה ציבורית חשובה. מיבנה המלון וציודו היו מבוטחים. הנזק, הנאמד במיליוני לירות, יכוסה על־ידי חברות הביטוח.

אך המצב שונה בכל הנוגע לביטוח אורחי המלון. בארץ, בניגוד למרבית ארצות אירופה, לא קיים חוק המחייב בעלי בתי־מלון לבטח את אורחיהם ואת חפציהם מפני פגיעות בלתי־צפויות. כל בית־מלון רשאי לבטח את אורחיו בסכום הנראה סביר בעיניו.

בירור בחברת־הביטוח מנורה, שאצלה בוטחו אורחי המלון מפני פגיעות, העלה כי סכומי־הביטוח נמוכים. קיים חשש שהנהלת המלון תיאלץ לשלם, מכספה, סכומי־כסף בלתי־מבוטלים לעשרות אורחי המלון שנפגעו בדליקה, למעלה מסכום

הכניסה למועדון

— מועדון־הלילה וואן־אפ, השוכן בקומת־הקרקע של מלון **פארק**, משך אליו את ביריוני העולם התחתון. כיוון שכניסתם נמנעה, איימו לא־פעם כי יעלו את המלון באש.

דרך ההצלה

— לעבר המדרגות־לשעת־חירום, שניבנו מחוץ למלון, נחסמה על־ידי העשן הסמיך ולשונות־האש שהשתוללו במיסדרונות. אילו היו דיירי המלון מוזעקים לחלץ עצמם בשלב הראשון של הדליקה, לפני התפשטותה, היו מצליחים לעשות זאת ללא תקלות וללא נפגעים.

קומדיה בבית־המישפט

— דויד בוארון, שאיים על קצין־הביטחון של המלון כי יחסל אותו וישרוף את מועדון־הלילה, ניצב ליד חבריו, העצורים, לפני פתיחת הדיון המישפטי בבקשת המישטרה להאריך את מעצרם. במהלך הדיון עמד בוארון לפני השופט כשידיו בכיסיו ומעיל מכסה את פניו. הוא טען שמנסים לצלמו, למרות שבחדר־הדיונים לא נמצאו צלמים. בתום הדיון המישפטי צולם בוארון על־ידי צלם **העולם הזה** כשהוא מוקף שוטרים.

ה„גג" שבו בוטחו על־ידיה מלכתחילה.

אמצעי־הבטיחות לא הספיקו

במרכז מגן־דוד אדום בנתניה נתקבלה קריאת־חירום ראשונה מבית־המלון פארק בשעה 4.55 לפנות־בוקר. ביומן מישטרת נתניה נרשמה קריאת־החירום הראשונה רק בשעה 5.00, ואילו למרכז מכבי־האש בעיר הגיעה קריאת־ההצלה הראשונה שתי דקות לאחר־מכן, ב־5.02. אך גם המישטרה וגם מכבי־האש קובעים, כי הדליקה פרצה זמן קצר אחרי השעה 4.30 לפנות־בוקר.

יוסף לוטן, המתגורר מול המלון, מציין אף הוא כי כבר ב־4.45 התעורר לקול צעקותיהם של ראשוני דיירי המלון שחשו במתרחש. עשרים־שלושים הדקות שבהן השתוללה האש בבית־המלון באין־מפריע, ושרשרת המחדלים שאירעו לאחר־מכן, מעידים כי נושא הנוהלים הקבועים ללחימה בשריפות עדיין מוזנח מאד בארץ.

מבחינה בטיחותית ענה מלון פארק על כל דרישות מכבי־האש. בכל אחת מקומות המלון נמצא ציוד משוכלל לכיבוי־שריפות. מלון פארק הוא אחד מבתי־המלון המעטים בנתניה שהמדרגות־לשעת־חירום בו ניבנו, כנדרש, מחוץ למלון. הנהלת המלון השתמשה, בחדריו, בחומרים חסיני־אש אפילו יותר מכפי שמחייב התקן למניעת שריפות. אך למרות כל אמצעי־הבטיחות הללו ניספו בדליקה ארבעה בני־אדם, ועשרות אחרים נפצעו.

יוסף טוויג, שומר־הלילה של המלון, ששהה בחדר־הקבלה והיה הראשון שהבחין בלהבות, שפרצו מכיוון מועדון־הלילה, איבד את עשתונותיו. הוא לא ידע מה עליו לעשות, ולא נמצא לידו כפתור־אזעקה שבאמצעותו יוכל להזעיק את כל דיירי המלון, להזהירם שימהרו לחלץ עצמם דרך המדרגות־לשעת־חירום. גם אחד המיתקנים החדישים להרחת אש יכול היה להזעיק בעוד־מועד.

טוויג, שבשיחה עם כתב העולם הזה, יומיים אחרי הדליקה היה עדיין המום, זוכר במטושטש כי בשלב כלשהו, לאחר שכבר היה בטוח שבמלון פרצה שריפה, החליט לרוץ לעבר תחנת המישטרה, הלא־רחוקה, כדי להזעיק עזרה. עד היום אין איש יודע מי היו אלה שהזעיקו את מכבי־האש ואת האמבולנסים של מגן־דויד־אדום. עיון ברישומי תחנת מגן־דויד העלה, כי הודעת־החירום הגיעה לשם עוד קודם שהגיעה למישטרה.

סיור בבית־המלון השרוף גילה, כי האגף השוכן מעל מועדון־הלילה נשרף כליל, בעוד האגף האחר נפגע פגיעות קלות יחסית.

דיירי המלון לא יכלו לפלס לעצמם דרך לעבר המדרגות־לשעת־חירום, משום שהמיסדרונות היו מלאים עשן סמיך וכבד שבלם כל נסיון־התקדמות. אך מה שדיירי האגף הנגדי לא ידעו, ואיש גם לא טרח להסביר להם, היה כי אילו המתינו בחדריהם עד לבוא אנשי החילוץ, תוך שדלתות הכניסה ודלתות המירפסות תישארנה סגורות, לא היו נפגעים.

ברגע שפתחו את דלתות החדרים והמירפסות, בנסיונות נואשים להיחלץ, הפכו הדריהם מערבולות של אש, בשל הרוח העזה שנשבה במהירות עצומה מן הים.

השבוע הודיעו ראשי מישרד־הפנים, כי הם עומדים להקים ועדת־חקירה שתבדוק את הרקע לדליקות הרבות שאירעו לאחרונה, וכן את סידורי־הבטיחות.

אך נסיון העבר בהקמת ועדות־חקירה דומות, בעיקבות הדליקות האדירות בבניין צים בתל־אביב ובנמל־התעופה בן־גוריון בלוד, מורה כי ועדות־החקירה הללו לא חוללו כל שינויים מפליגים בתחום זה. לא די בוועדת־חקירה, ולא די במסקנות. מסקנות צריך גם ליישם בפועל.

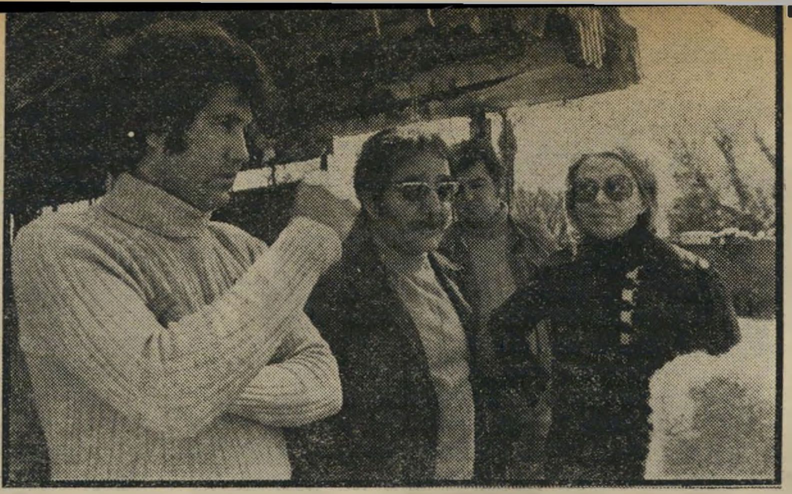

קצין הביטחון — של מלון פארק, גבי ארז, היה הגבר שלחם ללא־פחד בבירידני העיר נתניה, שהתנכלו למועדון־הלילה של המלון. לא־פעם נאלץ לנהל ויכוחים ממושכים עם מנהלי־המלון אלי כהן (באמצע) ובטי קונרייך־המלוט, כדי שלא ירפו ממדיניות היד הקשה שנקט נגד הבריונים.

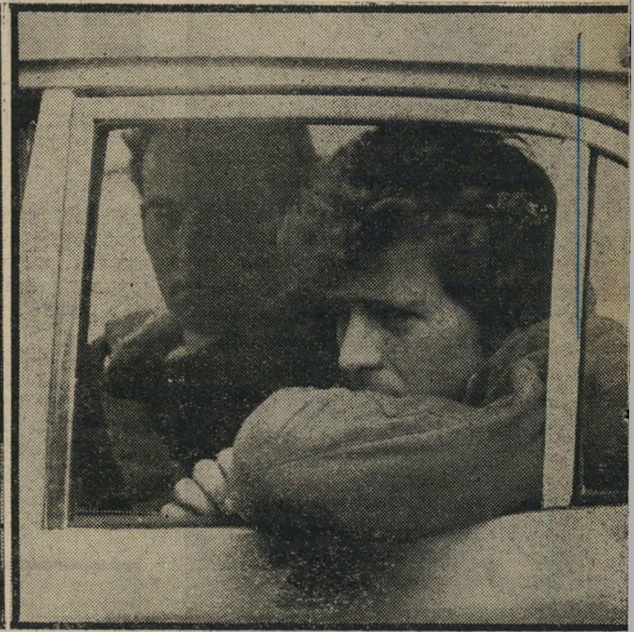

המאיימים — בין העצורים, החשודים על־ידי המישטרה בשריפת מלון פארק, צ׳ארלי מסיקה (מימין), עריק מצה״ל שהתנכל לא־פעם להנהלת המלון, ויונתן דהן (משמאל), נושא־כליו של החשוד הראשי, דויד בוארון. יונתן איים על קצין־הביטחון שיבטל את תלונתו נגד בוארון, הקצין לא ויתר, הזעיק את המישטרה ויונתן הועמד לדין והורשע.

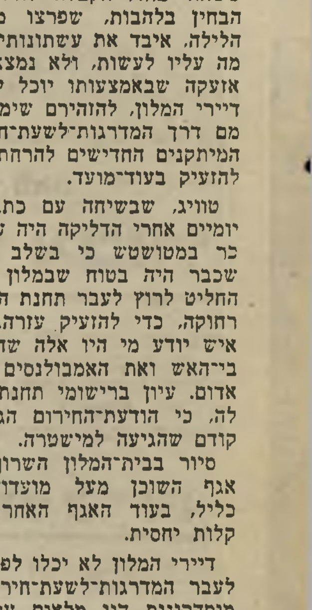

אחרי השריפה — למחרת ליל־הזוועות נכנסו השוטרים לאותם חדרי־המלון שלא ניזוקו קשה, והחלו עורמים את חפצי הדיירים, שרבים מהם נמלטו מהמלון הבוער כשבגד־שינה בלבד לעורס.

במדינה

(המשך מעמוד 22)

התגובות באמריקה לגבי תוכנה. אחרי פירסום ההצהרה, שתוכנה אושר מילה־במילה על־ידי קיסינג׳ר עצמו, התעוררו חילוקי־דיעות בין עוזריו של קיסינג׳ר, לגבי התגובות עליה. אולם ההצהרה הביאה כבר לקריאות בעיתונים החשובים לתזוזה במרחב, שתכלול את הפלסטינים.

תזוזה במימסד. פורד וקיסינג׳ר רוצים להבטיח לעצמם תמיכה של הקונגרס במהלכים החדשים, כדי שבמיקרה של כישלון יוכלו לומר שגם הקונגרס שותף לאחריות, ולא רק הממשלה. כדי לערב את הקונגרס נעשו שני צעדים. האחד, קיסינג׳ר הגיש לקונגרס בקשה לסיוע־רב־שנתי במקום לשנה אחת בילבד. בקשה כזו חייבת לעבור דיון בוועדות־הסנאט, הצריכות לחוות דיעה על המדיניות המיזרח־תיכונית בעת אישור הסיוע הרב־שנתי.

הצעד השני היה הצבת טכנאים אמריקאיים בסיני, צעד שחייב אף הוא אישור של הסנאט בשתי ועדות.

למעשה, מזה שנים רבות לא התקבלו בקונגרס כל החלטה ודיעה חד־משמעיות בנושא המדיניות במרחב.

הנשיא רוצה לקבל החלטה כזו עכשיו, כדי לקשור את הקונגרס למדיניות החדשה שלו בעניין הפלסטיני. כבר עתה נראים סימנים לשינוי בעמדות המימסד האמריקאי.

בנובמבר אשתקד פנתה הוועדה ליחסי־חוץ של בית־הנבחרים אל קיסינג׳ר, וביקשה כי יעשה לפיתרון הבעייה הפלסטינית. לפני ארבעה שבועות, יום קודם שהודיע על התפטרותו, הופיע עוזר שר־החוץ ג׳וזף סיסקו לפני 25 חברי בית־הנבחרים. הוא נשאל אם יש מדיניות או החלטה של המימשל לקיים משא־ומתן רישמי עם הפלסטינים. סיסקו השיב כי אין לממשלה צורך בכל צעד רישמי, מאחר שברור כי ללא משא־ומתן כזה לא יוכלו לעשות דבר.

מקורבי הנשיא פורד מציינים את היעדר התגובה החריפה של המימסד היהודי לשינוי המסתמן בעניין הפלסטיני. הם מציינים כי הנשיא פורד קרא לרבין, בעת ביקורו באמריקה, לפגישה שלישית, שבה ניסה להניעו לגמישות ישראלית כלפי הפלסטינים.

פעולות מזווינסקי. מקורבי הנשיא רושמים לפניהם כי הביטאון הרישמי של הלובי הציוני בוושינגטון, שהתעלם עד כה מן הנושא הפלסטיני, החל בחודשים האחרונים מתקיף אותם בכמה מיקרים, תוך איזכור מפורש של שמם.

יוזמה שנועדה להשפיע עוד יותר על דעת־הקהל ועל הלובי היהודי, באה מצד איש הטוען כי הוא נאמנו של הנשיא פורד, פרופסור נורטון מזווינסקי, הפועל מזה כמה חודשים, לקירוב בין הנשיא לראשי אש״ף, ולקיום מיפגש בין ראשי אש״ף לראשי האירגונים הציונים באמריקה. על מיפגש כזה החליטו בחיוב גם ראשי אש״ף, וגם המנהיגים היהודיים. מזווינסקי ביקר לאחרונה פעמים אחדות בלבנון, נפגש אישית עם יאסר עראפאת (העולם הזה 2003) והשיג את הסכמתו למיפגש. ברור כי המיפגש, שיתקיים בדלתיים סגורות, יכה הדים רבים, שכן עד כה גרס הקו של ממשלת ישראל החרמת כל מגע אם אש״ף.

לדבריו, מדווח הפרופסור מזווינסקי ישירות לפורד, וכן גם לקיסינג׳ר ועוזריו. מתברר כי מישרד־החוץ האמריקאי אינו יודע הרבה על הקורה באש״ף או בסוריה. הוא לא ידע על הפגישות התכופות ועל יחסי־הקירבה בין הנשיא אסד לעראפאת, וכן לא ידע כי עראפאת מעוניין לשמור על קיומה העצמאי של לבנון, כדי שלא להיות תלוי מדי בסוריה. אי־ידיעה זו גרם לטעותו של קיסינג׳ר, שחשב כי סוריה תסכים למשא־ומתן עם ישראל כמו מצריים. לא הובא בחשבון כי סוריה רואה עצמה פטרונית על עניין הלאומיות הערבית והפלסטינית.

השפעת היהודים. מקורביו של הנשיא סבורים כי הוא אינו תלוי ביהודים כקודמיו (ראה תשקיף).

כיוון שירצה להיבחר, הוא יעשה כל מאמץ להזיז את ישראל מעמדותיה העקשניות, כדי שיוכל לרשום לעצמו הישג שיסייע לו במערכת־הבחירות שלו.

כך ראה אותנו השבוע העולם: שוטרים במסיכות מסתערים על נערים מפ

היד החזקה

מראה כמו מימים עב

הם היו בני שש, כאשר כבש צה"ל את עריהם וכפריהם. במשך תשע שנים, הם חיו תחת כיבוש זר.

הרדיו והטלוויזיה העבירו להם את דברי אחיהם שמחוץ לשטחים הכבושים. הם הסתודדו בבתי־הספר והחליפו דיעות על מולדת, כבוד לאומי, שיחרור. פה־ושם נתקלו באנשים מיסתוריים, שלחשו להם דברים בשם „האירגון". הם עקבו במבטי זעם ושינאה אחר מישמרות הכובש בחוצותיהם, ושאלו את עצמם: „במה הם יותר טובים מאיתנו?"

זהו נוער אופייני בשטח של כיבוש. היו כמוהו בארצות רבות, בתקופות שונות. הוא תמיד מחכה לאות כלשהו, לעילה שתגדיש את הסאה, לדחיפה האחרונה למרד.

בשבועות האחרונים זה קרה בכל רחבי הגדה המערבית. הנוער יצא לרחוב, יידה אבנים, צעק סיסמאות, קרא קריאות בוז והידד. הוא הבעיר צמיגים, הדביק כרוזים, חסם כבישים, הניף דגלים לאומיים על בתי־הספר.

זה היה מוכרח לקרות, במוקדם או במאוחר. אך אין זה מיקרה שזה אירע דווקא עכשיו.

השולטאן של השטחים

זה לא קרה כל עוד היה משה דיין השולטאן הישראלי של השטחים.

דיין היה לא־יוצלח ברוב השטחים, ובעיקר בשטח הצבאי. אך היה לו כישרון טבעי כמושל של שטח כבוש. הוא ידע שהמיצווה העליונה היא: למנוע עילה למרד, למנוע הצטברות של לחץ פנימי.

בכל פעם שהיה נדמה כי הנה יצטבר הקיטור בקומקום, הוא מיהר להסיר את המיכסה.

משום־כך הנהיג דיין את „מדיניות הגשרים הפתוחים", שמטרתה האמיתית היתה לשמש שסתום־ביטחון, ולמנוע בשטחים הרגשה של מחנק והינתקות. השיכבה העליונה של החברה בשטחים עשתה עסקים טובים, ראשי החמולות והערים דאגו לפרנסתם, והשקט נשמר.

בימי דיין לא יכול היה לקרות מה שקרה עתה. כאשר שופט צבאי רודף־פירסומת הטיל עונש־מוות על פידאי, הרגיש דיין מייד שהנה נוצר מוקד דרמאתי להתקוממות, ומיהר למנוע את הפיכת הפידאי גיבור לאומי. תוך שעות הודיע הרדיו כי הרמטכ"ל ביטל את גזר־הדין.

כאשר החלו מחרחרי־ריב יהודיים לחמם את האווירה במערת־המכפלה, מיהר דיין לשים לדבר קץ. הוא רץ למקום, קבע סדרים שהשביעו את רצון המוסלמים, והמתח פג.

אילו היתה שופטת־השלום רות אור פוס־

מאת

אורי אבנרי

קת את פסק־דינה בימי דיין, היה פסק־דינה מבוטל בעירעור תוך 24 שעות, או שממשלת ישראל היתה מכריזה בו־ביום כי אינה מכירה בו. כי משה דיין ידע שהסכנה הגדולה ביותר לכיבוש הישראלי היא מילחמת־דת.

בלי בלמים ובלי נהג

רות אור החליטה שיש ליהודים זכות להתפלל בשטח המיסגדים, שהיה סגור ללא־מוסלמים במשך מאות בשנים.

תהית ההצדקה המישפטית לפסק־דין זה אשר תהיה — מבחינה מדינית הוא היה התגלמות של טיפשות לאומית.

דמעות בעיניים: מפגין שנעצר מחזיק בזרועו הפצועה

למרבה האסון, זה קורה בתקופה שבה אין בישראל ממשלה המסוגלת לתפקד.

אחרי פסק־הדין, לא העז איש להגיב. יצחק רבין פוחד מפני השותפים הדתיים־הקנאיים שאותם הכניס לממשלתו. הוא לא העז לעשות, על דעת עצמו, מעשה מהיר ונמרץ כדי למנוע את האסון. קרוב לוודאי שלא חש כלל כי הנה ניתנה דחיפה למכונית חסרת־בלמים.

אחרי שהאסון כבר החל מתרחש, לא ידעה הממשלה מה לעשות. אחרי היסוסים ולבטים, הגישה עירעור לבית־המישפט המחוזי. אבל היא לא דאגה שעירעור זה יישמע מייד. שופטי ישראל רגישים מאד לבעיות לאומיות, והם היו נחפזים לטפל בנושא, אילו נרמז להם שזהו עניין של כיבוי־שריפה. עד היום לא נשמע העירור כלל.

ללא בלמים וללא נהג, הידרדרה המכונית במידרון.

פנים חדשות במראה

כאשר קורה אסון כתוצאה מטימטום, אי־ראיית־הנולד, קהות־חושים ורשל־

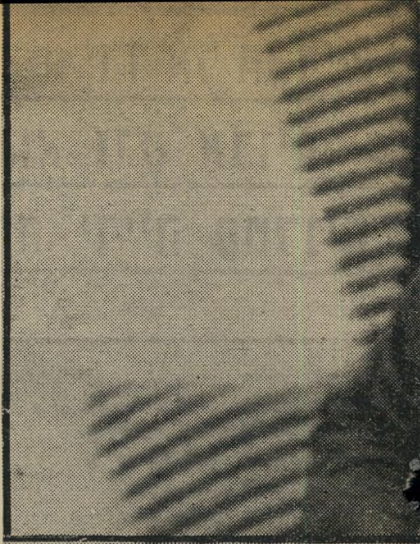

...נים בעיר העתיקה

אנשי מג"ב מחייכים בהובילם מפגין

יריה ברובה־גאזים לתוך המון מפגין

...: שוטרים שומרים בפתח סימטה נטושה

נות, יש לשילטון הישראלי תמיד תשובה סטנדרטית: „יד חזקה".

„היד החזקה" הופעלה. כשלא הצליחה, הופעלה יד חזקה עוד יותר.

השבוע יכלה ישראל להסתכל בראי — והמראה שנשקף לא היה יפה.

תחנות־הטלוויזיה בכל רחבי העולם שידרו — באנגלית, בצרפתית, ברוסית, בגרמנית, ובעיקר בערבית. המצלמות הראו את שוטרי הכובש — שוטרים אופייניים של כובש אופייני, העושים את המעשים האופייניים שעושה כל כובש.

הם הראו את הנוער המתמרד, והוא דמה לנוער המתמרד בכל איזור של כיבוש.

השוטרים היכו, הסתערו, ירו, גררו על הארץ, משכו בשערות, ולפעמים גם ברחו. הנוער התקדם, המטיר אבנים, נחבל, נתפס, נפצע.

כל אדם נורמלי, שאינו מעורב בעניין, שונא אוטומטית את חיילי הכיבוש, ורוחש אהדה אוטומטית לנוער הכבוש. ההצגת כולה היתה שווה מיליארדים לתעמולה הפלסטינית, והערבית בכלל, ושום תקציב ישראלי אינו יכול לתקן את הנזק.

בציבור הישראלי עצמו, עורר המראה רגשות מעורבים. אין ספק שרוב הציבור הגיב כפי שמגיב כל ציבור בכל מדינת־כיבוש: „צריכים לתת להם על הראש",

(המשך בעמוד 32)

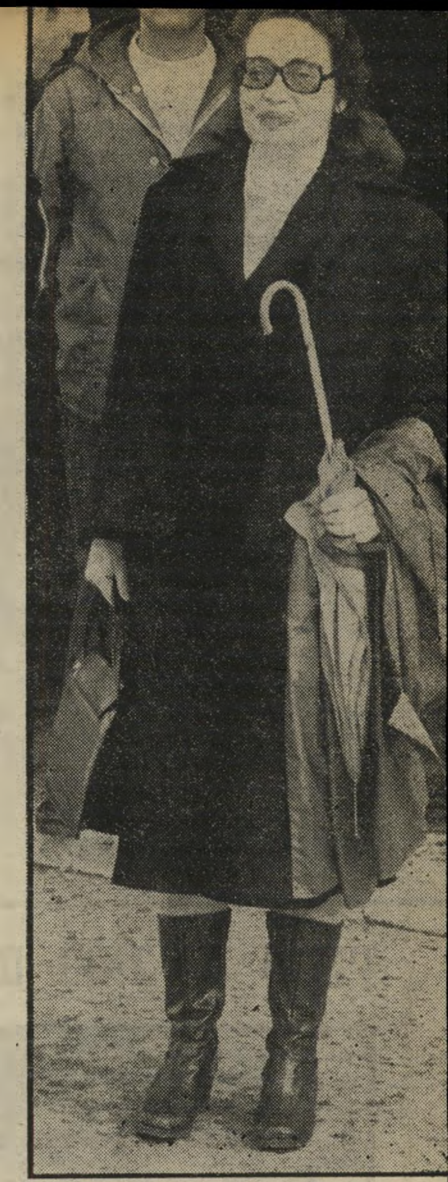

הגפרור שהצית להבה

לעולם אין לדעת. מי היה מנבא, לפני שלושה חודשים, כי האשה השקטה היושבת בבית־מישפט השלום הירושלמי תצית מדורה עולמית, תביא למהומות שבהן ייפצעו עשרות רבות וייהרג ילד, תהפוך נושא ראשי בכל כלי־התיקשורת הערביים, תסעיר את העולם המוסלמי ממארוקו ועד הפיליפינים, תביא לכינוס מועצת־הביטחון ותטיל את המדינה כולה לקלחת הרת־אסונות.

אולם רות אור עשתה את כל אלה. כאשר החליטה לפני חודשיים, ב־28 בינואר, לזכות שמונה צעירים יהודיים, שנאשמו בהפרת הסדר הציבורי על־ידי תפילה בהר־הבית, היא הדליקה גפרור ליד מיטען עצום של חומר־נפץ.

אין ספק שהיא ידעה מה שהיא עושה. כי לפני שש שנים הזהיר השופט אלפרד ויתקון, מפני מעשה זה בדיוק.

היה דרוש לרות אור אומץ־לב רב מאד כדי להחליט כפי שהחליטה. כי בניגוד לאלפרד ויתקון, העומד על פיסגת המערכת המישפטית בארץ, נמצאת היא בתחתית המערכת. ייתכן שהיא השופטת הצוערת ביותר במדינה.

רות אור מכהנת כשופטת־שלום, התפקיד הנמוך ביותר במיקצוע השיפוט, בסך־הכל מזה שנה. המינוי נכנס לתוקפו ב־25 בפברואר 1975 — 11 חודשים לפני פסק־הדין הגורלי. היא מכהנת גם כשופטת בבית־המישפט העירוני, תפקיד נמוך עוד יותר.

לפני־כן כיהנה רות אור, ששמה הקודם היה רות פוקס, כיועצת מישפטית של מישרד־הקליטה. מעולם לא היתה לה פראקטיקה פרטית כעורכת־דין.

דרך לימודיה של הכימעט־צברית — היא נולדה בברלין לפני 45 שנה, שנתיים לפני עליית הנאצים לשילטון, ועלתה ארצה בגיל ארבע — היתה שיגרתית. ב־1949 סיימה את בית־הספר התיכון, עברה ללמוד באוניברסיטה. סיימה שם את לימודי המישפטים ב־1955 ואת לימודיה בקרימינולוגיה ב־1967. יש לה ארבעה ילדים, כולם בנים. בעלה נמנה עם צוות מישרד־הבריאות.

היא לא הסתפקה בזיכוי שמונת הקנאים הלאומניים, מתפללי הר־הבית משורות הימין הקיצוני, שהובאו לפניה. בנמקה את פסק־דינה, העלתה על התורן דגל. היא קבעה כי היהודים זכאים להתפלל על הר־הבית, במיסגרת חופש־הדת.

„איוולת היא...״

בכך הנחיתה השופטת סטירת־לחי על פניו של בית־המישפט העליון של המדינה. כי לפני שש שנים, בעיקבות תפילה דומה של פרובוקאטורים פוליטיים, קיבל המוסד העליון פסק־דין הנושא את הגושפנקה האישית של נשיא בית־המישפט, שישב בראש הרכב של חמישה שופטים — הסמכות המישפטית העליונה.

„איוולת היא שלא לעשות את חשבון־הנפש,״ כתב אז השופט ויתקון בשם החמישה, „מה יעלה לנו מילוי בקשתם של העותרים בכוח־אדם, ומה השלכותיה של מזימה כזאת?״ היו אלה מילים נבואות.

אין זה רגיל לגבי שופט רם־מעלה כזה להשתמש במונח „מזימה״. אין ספק שהוא רצה לאותת בצורה החריפה ביותר לממשלה, שתיקח את העניין בידיה. „המצב רגיש לנו, הרה־סכנות על רקע בין־עדתי, והמקום מועד לפורענות.״ קבע ויתקון: אל לסמכות המישפטית להתערב בעניין, החורג מן התחום המישפטי.

אולם הפוליטיקאים, היושבים בממשלה, התחמקו מאחריות זו, כשם שהם נוהגים להתחמק מכל עניין רגיש, העלול להזיק לקאריירה שלהם. הם התחבאו מאחרי בית־המישפט והרבנות. זו סיפקה לה אליבי דתי: ליהודי אסור להיכנס לקודש־הקודשים. מאחר שאין לדעת היכן בדיוק היה מצוי קודש־הקודשים בהר־הבית, אסור להתפלל שם בכל מקום שהוא.

את הסדק הראשון בחומה זו הבקיע הרב שלמה גורן, באחד ממסעות־צייד־הפירסומת שלו. גורן, שתקע בשופר על הר־הבית בתצלום מפורסם, כשהיה עדיין רב צבאי ראשי, טוען זה מכבר כי ניתן לקבוע שקודש־הקודשים לא יכול היה להיות בחלקים מסויימים של הר־הבית, ושם מותר להתפלל, אחרי נקיטת אמצעי־זהירות (נעילת נעלי־גומי, טבילה).

עד שבאה רות אור והציתה את הגפרור, קפא הכל. שר־הדתות התחבא מאחרי הרבנות, וביקש ממנה חוות־דעת לשש התקנת תקנות. הרבנות קפאה, מכיוון שהרב עובדיה יוסף החמיר באיסור התפילה, הרב גורן היה מוכן להתיר על־תנאי, ומועצת־הרבנות פשוט דחתה את כל העניין. הערובה העיקרית לשקט סופקה על־ידי בית־המישפט.

סטירת לחי

השבוע, ימים מעטים לפני שהילד מאבו־דיס נפח את נשמתו, פסק בית־המישפט העליון שוב.

הוא לא יכול לבטל את פסק־דינה של השופטת רות אור, כי הערעור עליו קבור בינתיים בבית־המישפט המחוזי, ורק אחרי ההכרעה שם יגיע, באחרית הימים, אל בית־המישפט העליון.

אולם השופטים העליונים השתמשו בעתירה אחרת, שבה תבע תייר לאומני יהודי מצרפת את זכות־התפילה על הר־הבית, כדי לחוות דעתם על הפסק של רות אור באורח חד־משמעי. הם דחו את העתירה באופן מוחלט, ותוך כך הביעו דיעה שהשמיטה את הקרקע מתחת לרגלי פסק־הדין של אור. ההלכה היהודית אוסרת את התפילה על הר־הבית, קבעו השופטים, ועל כן אין לייחס תום־לב למי שתובע להתפלל שם מטעמים דתיים.

היתה זו סטירת־לחי מישפטית, והפעם מלמעלה למטה. אך הנזק הנורא שנגרם שוב אינו ניתן לתיקון.

עלי חוסיין אפנה בן ה־10 ירד אל הכביש עם כל הילדים - הוא זרק אבנים - והחייל במכונית ירה ירייה קטלנית

הקורבן

המדינה כולה, כימעט, התפללה בשבוע האחרון על חייו של ילד ערבי בן עשר, שגסס לאיטו בבית־החולים הדסה בירושלים.

עלי חוסיין אפנה, אחד משמונת ילדיו של פועל־בניין ערבי מן הכפר אבו־דיס שליד ירושלים היה, עד לפני שבוע, ילד אלמוני לחלוטין, אחד ממיליון הערבים החיים בשטחים המוחזקים.

אך בשעות־הבוקר של ה־17 במארס, כאשר חגגו ילדי ישראל את חג־הפורים, הפכה ירייה בודדת של חייל צה״ל את עלי הקטן קורבן לאומי. בשעה 11 וחצי בבוקר אותו יום, הובא לחדר־המיון של בית־החולים הדסה, כשמצבו אנוש. אחרי ניתוח שנמשך כארבע וחצי שעות, הועבר עלי למחלקה לטיפול־נשימה נמרץ.

טובי הרופאים של בית־החולים, ומכשירים רפואיים מן החדישים בעולם כולו, הופעלו על־מנת להחזיקו בחיים. הוא שכב שבוע ימים ללא־הכרה, ללא קשר עם הסביבה, כשפעולות גופו מבוצעות באמצעים מלאכותיים מתוחכמים. אחת לשעה, ביום ובלילה, היו רופאי המחלקה מתכנסים להתייעצות. חמישה ימים לאחר הפציעה, ביום השני האחרון, גאל אותו המוות מחיי־הצמח שניכפו עליו.

הילדים יצאו לשחק במלחמה

בבוקרו של היום הגורלי החליטו עלי וחבריו, בני הכפר אבו־דיס, לשחק במישחק חדש. הילדים שמעו בוודאי את מבוגרי הכפר מדברים, בזעם, על נסיונם של היהודים להשתלט על המקומות הקדושים למוסלמים על הר־הבית. אף שלא הבינו במה בדיוק מדובר, ידעו על הכיבוש, ועל ההתנגדות לו. הילדים החליטו לשחק במילחמה, בקרב בין מוסלמים ליהודים.

קבוצת־הילדים הקטנה, שבתוכה היה גם עלי אפנה, התרכזה בצומת הכביש ירי־

מישפחת אפנה ההורים חוסיין וחלווה, ארבעת בניהם וארבע בנותיהם, מתגוררים בכפר אבו־דיס שבשערי ירושלים, וחיים משכרו של האב, העובד כפועל־בניין. בני המישפחה עדיין המומים מהאסון.

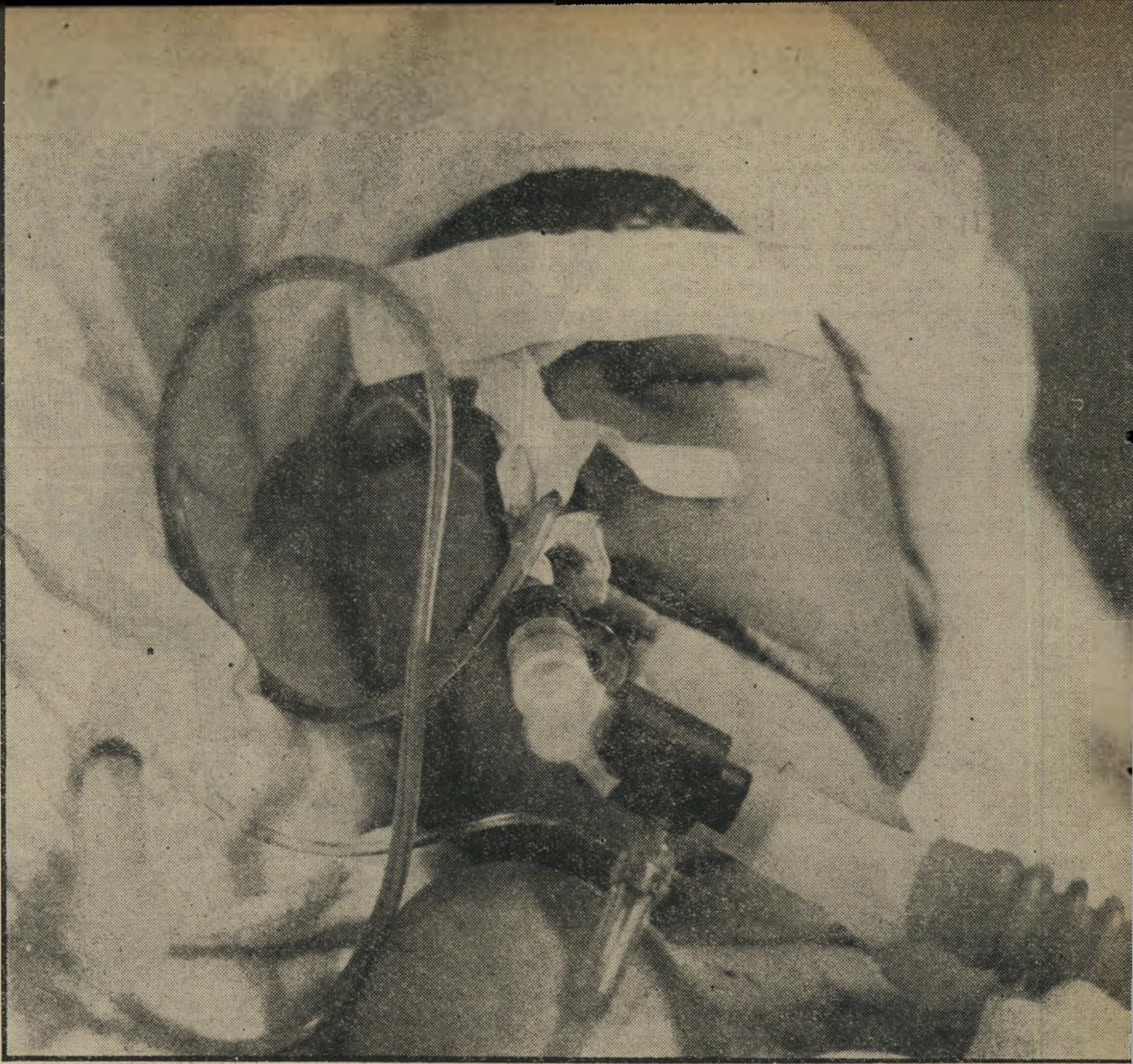

המאבק עם המוות

מאז היום הרביעי, לפני שבוע, כאשר הובא לבית־החולים **הדסה** בירושלים כשהוא פצוע אנוש, שכב הילד הערבי עלי חוסיין אפנה ללא־הכרה. עלי, שנפצע בראשו מכדור שירה חייל צה"ל, עבר ניתוח־מוח שארך כארבע וחצי שעות. אחרי כך הועבר אל המחלקה לטיפול נמרץ, עד שנפטר.

חו—אבו־דיס, שם מצוייה רחבה המובילה לתחנת־דלק. הם הצטיידו באבנים, ופתחו במישחק. לפתע קרבה למקום מכונית, והם ידו בה אבנים. הם ידעו שגם זה חלק ממישחקם של המבוגרים, בייחוד אחרי ששמעו את דיברי הסטודנטים הערביים, שליבו את רוח־המרד בכפר.

אך מייד כשהחלו מיידים את אבניהם במכונית, נפתחה מתוכה אש. חייל צה"ל, מיושבי המכונית, כיוון את נישקו ממרחק של כמה מטרים, היישר אל ראשו של עלי. הכדור פגע בחלק העליון של ראשו של הילד, וחדר למוחו.

החייל וחבריו, שני חיילים נוספים ש־נסעו במכונית, ראו כיצד צנח עלי על הכביש, אך הם המשיכו להשתעשע. הם הוסיפו לירות עד ששלושה ילדים נוספים — שני בנים ובת — צנחו על הרחבה, והאחרים התפזרו במרוצה.

רק אז זינקה המכונית לדרכה, ונעלמה. מכונית של המישטרה, שחנתה במרחק של כ־50 מטרים מן המקום, קרבה ואספה את עלי הפצוע. אך אז, לפי דיבריהם של עדי־ראייה וילדים מתושבי הכפר, קרה אסון נוסף. אחרי שעלי הוכנס למכונית והיא החלה נוסעת, נפתחה אחת מדלתו־תיה והילד הפצוע בראשו נפל מתוכה על הכביש. השוטרים שישבו במכונית שבו ואספוהו, והעבירו אותו מייד לבית־החו־לים הדסה.

הכפר לא יעבור בשתיקה

אחרי חיפושים נמרצים שערכה המישטרה הצבאית, אותרו החיילים שנסעו במכונית־הדמים, ונתפסו עוד באו־תו לילה. להגנתם טענו החיילים, לפני חוקריהם, כי פתחו באש לאחר שהותקפו על־ידי מפגינים. הם הצהירו כי ירו ב־אוויר, ולא היו מסוגלים להסביר כיצד אירע שכדוריהם פגעו בילדים במרחק כה קצר — פחות מעשרה מטרים.

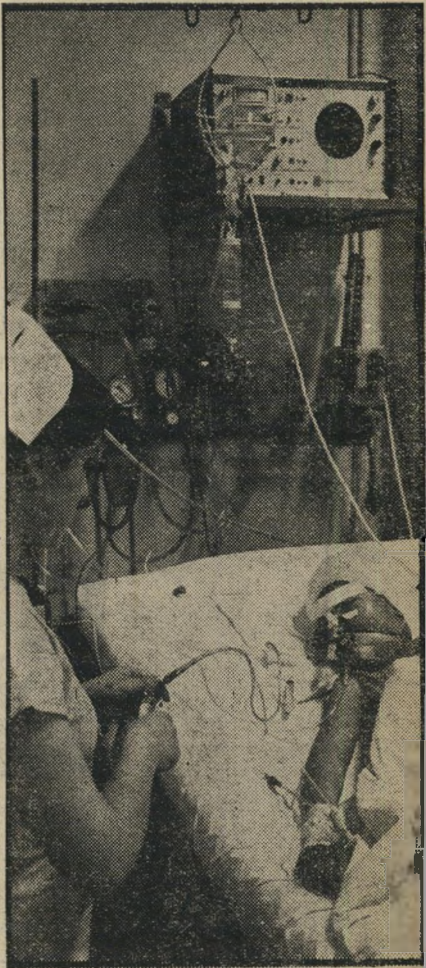

מכשירים רבים הפועלים ב־מחלקה זו חוברו לגופו, והחזיקוהו בחיים באופן מלאכותי.

מדוע פתחו החיילים באש ללא פקודה? מדוע החליטו שמותר לירות במפגינים בני עשר? התשובה על כך תימצא עם תום חקירתם של החיילים האשמים, אם בכלל. אך תהא התשובה אשר תהיה, לא יהא בה כדי להרגיע את הרוחות הסוע־רות בכפר אבו־דיס.

בכפר הערבי השליו, שבשערי ירושלים, שוררת עתה אווירה מתוחה. התושבים המומים ונרגזים. אפילו המתונים ביותר מבין תושבי הכפר מכריזים, כי יש לע־שות משהו, על־מנת להבהיר לישראלים שעל הטרגדיה שהתחוללה בפתח הכפר אין לעבור בשתיקה.

אבו־דיס הוא כפר שקט. הפעם האחרו־נה שנפל בו דבר בעל משמעות ביטחו־נית אלימה היתה מייד אחרי מילחמת ששת־הימים. אז פוצצו השילטונות הישר־אליים ארבעה בתים בכפר, כגמול על ירי של מחבלים באותו מקום, על כלי־רכב של צה"ל שעבר על כביש יריחו—ירושלים. מאז ועד לאותו בוקר שלפני שבוע, שרר שם שקט.

אמר חוסיין אפנה, אביו של הילד: „אנחנו מוסלמים. אנחנו נילחמים למען הכבוד שלנו. אנחנו לא יכולים שלא להי־לחם כמוסלמים!"

הוסיף האב: „עלי היה ילד שקט. הוא רק עשה מה שכולם עשו."

ראש־הממשלה לא היה

השקט והשלווה שציינו את חיי הכפר הופרו, אך עדיין יש מי שמנסה להעמיד פנים, כאילו לא אירע דבר העתיד להטביע את חותמו עוד זמן רב.

גם המעט שניתן היה לעשות על־מנת לשכך את זעמם של בני הכפר ולהרגיע את הרוחות, לא נעשה. ממשלת ישראל אטומת־הלב לא טרחה לשלוח איש מטע־מה, להביע את התנצלותה ותנחומיה ל־מישפחה ולכפר כולו. ראש־הממשלה יצחק רבין לא מצא לנכון לבוא, ואפילו בכבו־דו־ובעצמו, להביע הזדעזעות מן הטראג־דיה הנוראה. כאילו דבר יום־ביומו הוא שילד ערבי קטן יוצא מביתו בבוקר, לש־חק עם חבריו, נקטל בידי חייל צה"ל.

„כאן זה קרה!"

תמונה זו צולמה מן הכביש שעליו נסעו החיילים, שירו על עלי, כאשר ידה בהם אבנים. קאוסה בת ה־12, אחותו של הקורבן, שהיתה איתו בשעה שנפגע, מצביעה על המקום בו נפל.

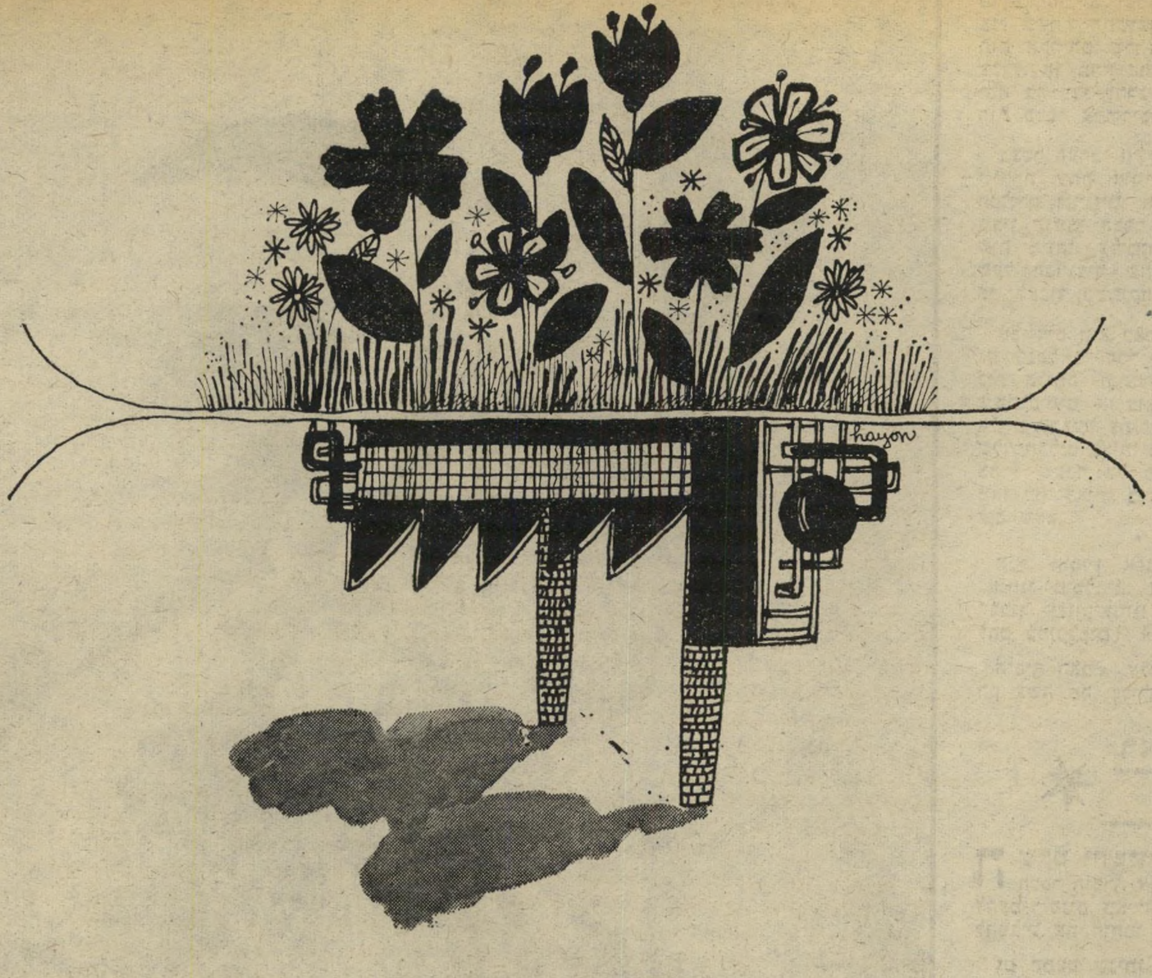

הטוב בשני העולמות במיטתך

אינך מוכנה לוותר בשום אופן על מגע הכותנה הנעים של הסדין או הציפה ועל כושר הספיגה המעולה שהכותנה מצטיינת בו. אינך רוצה לוותר על היתרונות של הסיב הסינטטי שאינו מתכווץ, אינו דורש גיהוץ ומתייבש במהירות. אל תוותרי! גלינה מאפשרת לך להנות משני העולמות ויצרה אריג מיוחד לכלי המטה שלך. האריג עשוי 50% כותנה ו־50% סיב סינטטי ומיוצר בשיטה מיוחדת: החלק הקרוב לגוף – כותנה והחלק הרחוק מהגוף – סינטטי. בגלינה סבורים שהבריאות וההרגשה הטובה חשובים לך ולכן הם נותנים לך הרבה כותנה בציפות, ציפיות וסדינים.
את כלי המטה של גלינה תמצאי בשלל דוגמאות ובצבעים שונים.

גלינה le galena FABRICS BY ROGOSIN

*לכביסה במכונת כביסה*צבעים עמידים*אל-כווץ*ללא גיהוץ*מתייבש במהירות

כלי מיטה של גלינה ייצור שווק והפצה ביוטיטקס בע"מ דרך יפו-ת"א 44, טל: 828431 תל־אביב. ניתן להשיג בסניפי השק"ם והמשביר לצרכן ובכל החנויות המובחרות בארץ.

arovo-barel

3 בעלים והרבה אהבות - וכולם נסתיימו באכזבות

„היא עברה את חייה כמו חיה פצועה. כל חייה נלחמה לבד, כשאף אחד אינו ניצב לצידה. בלי מישפחה, תמיד בפחד שבעלה יברח ממנה עם הכסף שהיא מרוויחה. נאבקת יום־יום על ההצלחה, נלחמת את מילחמת־הקיום שלה. סיפור־חייה של הבחורה הזו יכול למלא ספר.״

כך הגיב הזמר יגאל בשן, מידידיה הקרובים ביותר של דליה לביא, כשהגיעה לאוזניו השמועה שדליה, השוהה כרגע בהמבורג שבגרמניה לצורך הקלטות, עומדת להתגרש מבעלה השלישי, האמריקאי פיטר רייטמייסטר.

השיר היה אות־משמיים

את רייטמייסטר, יצרן יאכטות וספינות־מירוץ עשיר, הכירה דליה לביא במסיבה, לפני כשלוש שנים. היה זה בתקופה שבה סיימה את הרומן הממושך שלה, בן חמש השנים, עם הצייר הישראלי מנחם גפן. שחקן־הקולנוע האמריקני ג׳ורג׳ המילטון (שהופיע בשבת האחרונה בטלוויזיה הישראלית בתפקיד הרוצח בסרט מהסידרה קולומבו), ידידה הקרוב של דליה, החליט לחלצה מן הדיכאון שבו היתה שרוייה. הוא הזמין אותה למסיבה שהתקיימה סביב בריכת־שחייה, באחת החווילות המפוארות במיאמי־ביץ׳, ושם הכיר לה את רייטמייסטר.

רומן גדול לא פרח מן ההיכרות החטופה על שפת הבריכה. אולם כעבור חודשים אחדים הזדמנה דליה למסיבה שאירגנה הזמרת הבריטית לולו, במועדון־היוקרה טרמפס שבלונדון. שם ניגש אליה רייטמייסטר, והזכיר לה את פגישתם ליד הבריכה במיאמי. דליה לא זכרה בתחילה, אך הגבר בן השלושים־ושלוש עורר את סקרנותה. הם ניהלו שיחה ארוכה, שבמהלכה גילתה לו דליה כי כל השקפת עולמה מתומצתת בשירו של המשורר האנגלי רודיארד קיפלינג אם. רייטמייטר לא אמר מילה, ולקח את דליה אל דירתו הלונדונית. שם, בחדר־השינה מעל למיטה מצאה את השיר הנודע תלוי על הקיר, במיסגרת־זהב.

דליה, המאמינה באמונות תפלות, ראתה בכך אות משמיים, ומאותו ערב ואילך לא משה עוד מצידו של הרווק האמריקאי.

זמן קצר לאחר־מכן הגיעה ארצה יחד עם פיטר. מייד נסעה לבית אמה שבשבי־ציון, שם התגורר ראובן בן השבע, בנה מנישואיה לבמאי הבריטי הכושל ג׳ון סאליבן.

דליה הציגה את רייטמייסטר לפני מישפחתה, וכעבור תקופה קצרה הכריזו השניים על רצונם להינשא. אך אז החלו הבעיות.

דליה, שהיתה נשואה בראשונה לאיש־העסקים הצרפתי ז׳אק ז׳ראר, לו נישאה בהיותה בת שבע־עשרה בילבד, נתבקשה על־ידי הרבנות להביא אישור־גירושין יהודי. נישואיה בשנייה, לג׳ון סליבאן, לא עוררו בעיות. היא נישאה לסליבאן הנוצרי בטכס אזרחי.

גם פיטר רייטמייסטר, היהודי, נתבקש על־ידי הרבנות להביא אישורים: אישור אחד שהוא יהודי, אישור שני הוא רווק, ושלישי שאיננו כהן. אחרי שהמציא את שלושה האישורים, שלא אמרו לו מאומה, התקיים טכס־הנישואין — בנוכחות קרובי־מישפחה, ידידים ונציגי העיתונות, בבית האם שבשבי־ציון.

דליה היתה מאושרת מאד. היא לבשה שימלה ארוכה מפוארת, ואת ראשה עיטר זר־פרחים שנקטפו מהגן שבבית אמה. גם האם, רות לווינבוק, שסימני המחלה האנושה שקיננה בגופה נתנו בה את אותותיהם, קרנה מאושר, ואמרה כי היא מקווה שהפעם הגיעה דליה סוף־סוף אל המנוחה ואל הנחלה. דליה עצמה נעצה מבטים מעריצים בבעלה החדש, חיבקה את בנה ראובן, ואמרה, כי היא מרגישה שעם פיטר זה יהיה לכל החיים.

גירושין בשן־ועין

שמונה־עשרה שנים קודם־לכן נבחרה צעירה אלמונית, משבי־ציון שבצפון, על־ידי במאי הסרטים רפי נוסבאום לשחק בסירטו חולות לוהטים. באותה תקופה הכירה את הצעיר הצרפתי ז׳אק ז׳ראר שהתאהב בה עד מעל לאוזניו. הוא לקח אותה לפריס, שם הציגה לפני מישפחתו השמרנית האמידה, בעלת רשת של חנויות־הלבשה. חודש ימים אחרי היכרותם נישאה לז׳ראר, עברה להתגורר בפריס. להצגת־הבכורה של חולות לוהטים, שהתקיימה בברלין, באה כבר כאשה נשואה.

אך נישואיהם של היפהפייה הישראלית ושל יצרן־הבגדים הצרפתי לא עלו יפה. סיפרה אז דליה: „כשהתחתנתי, ובעלי ז׳אקי הכניס אותי לחברת אנשי־הקולנוע הצרפתיים והשיג עבורי את הקשרים הראשונים בקולנוע, החלטתי להוכיח לעצמי שאף־על־פי שאעשה סרטים, אהיה מאושרת בחיי־הנישואין שלי.״

אולם הקאריירה בכל־זאת הרסה את חיי־הנישואין של דליה, שהודתה כי לבעלה, איש־העסקים, קשה לנסוע אחריה לכל מקום שבו היא עובדת. ואולי היה זה הרומן עם נער־השעשועים האיטלקי, ז׳אן פרנקו פיזאנטיני, אותו הכירה ברומא, בצילומי הסרט שבועיים בעיר זרה, ששם קץ לנישואין אלו.

כך או כך, מנישואיה הראשונים יצאת דליה בשן־ועין. את כל הכספים שהרוויחה מעבודתה בסרטים נתנה לבעל, למימון עסקיו. יחסיה עם נער־השעשועים האיטלקי היו רומן שלווה על־ידי מדורי הרכילות האירופיים, ועל־ידי צלמי הפאפאראצ׳י האיטלקיים.

בתום הפרשה עם האיטלקי ניהלה דליה רומן עם שחקן גרמני צעיר בשם תומס פריש, ואז קיבלה תפקיד בסרט לורד ג׳ים לצידו של פיטר או׳טול. סרט זה היווה

(המשך בעמוד 34)

מס׳ 3 יצרן־היאכטות, פושט־הרגל האמריקאי פיטר רייטמייסטר, אותו הכירה במסיבה, נישאה לו בטכס יהודי בשבי־ציון, וילדה לו את הבן אלכסנדר־רותם, תוך סיכון חייה רייטמייסטר סירב להתגורר באירופה, העדיף את מיאמי־ביץ׳. הריחוק מגרמניה, שם היא כוכבת גדולה, והעובדה כי היא כיום המפרנסת במישפחה, גרמה את המשבר בנישואיהם.

דליה: מה הלאה?

מס׳ 1 יצרן־הבגדים הצרפתי ז׳אק ז׳ראר, לו נישאה דליה כשהיתה בת שבע־עשרה, חודש ימים אחרי שהכירה אותו. ז׳ראר הציג אותה לפני אנשי־קולנוע צרפתיים ועזר לה לחדור לעולם הסרטים, אך איבד אותה מפני שלא רצה כי אשתו תהיה שחקנית־קולנוע. מנישואין אלה יצאה דליה בשן־ועין.

מס׳ 2 הבמאי האירי הכושל ג׳ון סליבאן, אותו הכירה דליה כשהיה עדיין נשוי. כשהתגרשה ממנו, היתה דליה שחקנית נשכחת וחסרת־פרוטה.

ספורט-טוטו

השבוע

מינימום הפרס הראשון

450.000 ל״י

מינימום לכל הפרסים

900.000 ל״י

יום ה׳ — המועד האחרון למסירת הטפסים

עשה לך מנהג קבוע — מלא טוטו בכל שבוע!

המועצה להסדר ההימורים בספורט

מדינת ישראל
משרד החקלאות

להלן לוח המחירים המוסכם ל־21.3.76 - 26.3.76

במסגרת ההוזלות בחנויות השרשרת של הסופרסל והסופרמרקט וחנויות פרטיות שהצטרפו למבצע.

	לצרכן בל״י הק״ג
ירקות	
עגבניות מעולות	2.80
גזר	1.80
חציל	3.80
כרוב לבן	1.10
כרובית	2.00
צנון	1.20
תפוא״ד בתפזורת	2.60
תפוא״ד באריזה של 2 ק״ג	3.00
בצל יבש מסוג מעולה	3.05
בצל יבש ארוז בשקיות	3.25
סלרי אמריקאי ארוז בניילון	1.50
פירות	
תפוחים גרנד אלכסנדר גודל 6	3.80
תפוחים גרנד אלכסנדר גודל 6.5	4.65
תפוחים זהוב גודל 6	4.25
תפוחים זהוב גודל 6.5	4.60
תפוחים יונתן גודל 5.5	3.90
אגסים ספדונה גודל 5	3.20
אגסים ספדונה גודל 5.5	4.30
בננות	4.00
תפוזים	2.40
אשכוליות	2.05
לימונים	3.40
עופות	
פטמים קפואים בשקיות שקופות	
מיני תנו עוף (עד 1.1 ק״ג העוף)	15.90
גודל 1 (עד 1.4 ק״ג העוף)	13.40
גודל 2 (עד 1.6 ק״ג העוף)	12.20
גודל 3 (מעל ל־1.6 ק״ג העוף)	11.00
תחתון הודו במגשים	15.00
שוקיים הודיות בשקיות וירכיים	11.50
דגים	
כסיף	8.50

יד חזקה

(המשך מעמוד 27)

„צריכים לכלוא את המסיתים״, „יריה אחת, והם יברחו!״

אולם רבים וטובים בציבור הזה חשו שהמראות מזכירים להם משהו. העיר ה־נתונה בעוצר, הנוער המפגין, השוטרים המסתערים באלות ובמגינים. האם לא כך בדיוק ניראו הדברים, כאשר הנוער העברי התקומם נגד המנדט הבריטי? האם אין זיכרונות־הנעורים של בני ה־50 קמים לתחייה — בצורה מהופכת וטראגית?

נוער מוסת ומתפרע

קיימת שפה של כיבוש — שפה בינלאומית, הזהה בכל הלשונות.

היא נשמעה בארץ בתורכית, באנגלית, בערבית־ירדנית. עכשיו היא נשמעת בעב־רית.

„נוער מוסת.״ „ההמון התפרע.״ „התפקיד הראשון הוא להחזיר את הסדר לתיקנו.״ „נבטיח בכל מחיר את החוק והסדר.״ „מוטלת עלינו האחריות לדאוג לכך ש־האוכלוסיה בשטחים תוכל לנהל את חייה הנורמליים.״ „נכבדי העדה מעוניינים לשים קץ להשתוללות הצעירים.״ „לא ניתן לחתר את הדו־קיום, שנוצר בין השילטונות ו־האוכלוסיה.״

זוהי הלשון־הכפולה של כל כובש. הנוער שלנו „מפגין,״ הנוער שלהם „מתפרע.״ ה־נוער שלנו אידיאליסטי, הנוער שלהם „מו־סת.״ כאשר העם שלך כפוף לכיבוש זר, העסקנים הנותנים יד לכובש הם „משתפי־פעולה״ ו„קוויזלינגים״. כאשר אנחנו הכוב־שים, רוצים „הנכבדים״ של העם הכבוש בהחזרת „החוק והסדר״. בין הכובש ו־הכבוש יש יחסים אידיאליים: „דו־קיום,״ „שלום בפועל״, ובעיקר „נורמליזציה״.

כאשר הפרנו אנחנו את הסדר בימי ה־מנדט, עשינו זאת מפני שרצינו בחירות לאומית. כאשר עושים זאת הם, הם זומ־מים מזימות, מתכוונים להשפיע על בחירות מקומיות ומנהלים אינטריגות מסובכות שרק „מומחים לעניינים ערביים״ מסוגלים להסבירן בכלי־התיקשורת.

שימעון פרס מדבר בטלוויזיה כמו ז׳ק סוסטל באלג׳יריה, הארולד מק־מייקל ב־פלשתינה (א״י), המושל הפורטוגלי באנגו־לה. כל הכובשים מדברים באותה שפה, ואומרים אותם דברים, דברים הגיוניים ו־סבירים ושקטים ותרבותיים.

וכל המילים היפות של כל המושלים ה־יפים לא הועילו — ולא יועילו.

הריסת ההנהגה המקומית

בשטחים הכבושים עצמם, התוצאה העיקרית של המאורעות היא הבאשה סופית את ריחם של המנהיגים המתונים.

אילו ניתנה להם, לפני תשע שנים, ה־אפשרות לפעילות פוליטית, אפשר היה להגיע עימם לפיתרון מדיני של הבעייה הפלסטינית. אבל ההיסטוריה חלפה על פניהם. הזמן לא עמד דום. דור חדש גדל בגדה, והוא מואס בזקנים השבעים, העו־שים עסקים כל־כך טובים תחת דגל הכי־בוש.

השבוע ניראו העסקנים המקומיים במלוא עריותם. הם התפטרו בהמוניהם, כדי לשמור על שרידי יוקרתם. אולם כבודם אבד לעיני כל. הם ניראו כקוויזלינגים עלובים של ה־שילטון, והתעמולה הישראלית דאגה אף להגביר רושם זה. צעיר נורמלי בשכם וברמאללה מוכרח לבחול בזקנים עלובים אלה, חסרי הכבוד הלאומי.

כך, אחרי תשע שנים של כיבוש, מצליח השילטון הישראלי לשבור גם את השיכבה הזאת. הוא מפנה את השטח למנהיגי ה־פידאיון, ולמנהיגים החדשים שיתגבשו ב־שטחים במהלך המהומות עצמן.

הדבר החשוב היחידי הוא: נפתח דף חדש בהיסטוריה של הכיבוש. הדברים לא יחזרו למה שהיו. אחרי הסערה יכול לבוא שקט, אבל יהיה זה השקט שלפני הסערה הבאה.

הכיבוש הגיע לשלב הקלאסי. הוא יצטרך להיות יותר ברוטאלי, יותר גלוי, יותר חשוף לעיני העולם.

החיילים אשר ירו בילדים המפגינים באבו־דיס, הצליחו לספק לעם ה־פלסטיני גיבור לאומי, שילכד סביבו את דעת־הקהל בעולם כולו: ילד שנורה ב־מאבק על חירות עמו.

במדינה

מיעוטים

העבדים החדשים

מאות פועלים ערביים ננעלים מדי־לילה על־ידי מעסיקיהם היהודיים

הכבאים שפרצו אל הבניין, שעלה בלה־בות בדרום תל־אביב בשבוע שעבר, גילו בו שלוש גוויות חרוכות של פועלים ער־ביים, שנשרפו בשנתם. חקירה עשוייה לשפוך אור על התופעה של נעילת פועלים ערביים, הבאים מהשטחים, למשך הלילה על־ידי מעסיקיהם היהודיים.

שניים או שלושה? בעל המיבנה ש־נשרף, שלמה יודלביץ, נזעק מייד אל ה־מקום, בקצה רחוב העלייה בתל־אביב. הוא דיווח לכבאים כי בבניין ישנים שני פועלים.

שעות ספורות לאחר־מכן כבר טען יודל־ביץ כי שני הפועלים היו שומרי המיבנה. ואילו לאחר גילוי הגוויות שונתה הגירסה פעם נוספת: שניים מהערבים, מוחמד ג׳מיל ג׳וחא וסעיד עבד ג׳וחא, עבדו במיפעל־המיזרנים ביום, ובלילה הצטרף אליהם ג׳מל עבד ג׳וחא, בן־מישפחתם. שלושתם ישנו יחד ושמרו על הבניין.

שומר, מה מליל? אולם, בין אם היתה זו שריפה סתם, או הצתה מכוונת, כפי שחושדת המישטרה, אין להניח שכבר בשעה תשע ורבע בערב, השעה שבה פרצה הדליקה, נמו השומרים כולם את שנתם. האם יכלו להימלט בעוד־מועד מן הלהבות, ורק דלת נעולה מנעה בעדם להציל את חייהם? רק המישטרה יודעת את התשובה, והיא לא גילתה אותה.

המישטרה הסתפקה בכך שהעבירה את גופותיהם למכון לרפואה מישפטית באבו־כביר, ואנשיה עסוקים בחקירה אם היה זה מעשה־הצתה על רקע של פרוטקשן.

אולם מאחרי מיקרה זה עומדת שאלה עקרונית: מה עושים, בלילות, הפועלים הערביים הרבים? היכן הם ישנים?

מיספר הפועלים הערביים העובדים ב־תחומי הקו הירוק, בעיקר באיזור המרכז, אינו ידוע במדוייק. ההערכות, הניתנות אחת לכמה חודשים על־ידי גורמים שונים — מוסמכים יותר או פחות — נעות בין עשרת אלפים ל־90 אלף.

מרבית הפועלים עוסקים במה שמכוגה בפי הישראלי המצוי ,עבודות שחורות׳.

בידור והטרדה. עד אחרי מילחמת יום־הכיפורים, העדיפו מרבית הפועלים ל־לון בבתים שבהם עבדו, או בבניין, במקו־מות־העבודה האחרים. הקבלן היה מסדר עבורם חדר קטן, ושם היו הפועלים יש־נים. אותו קבלן חוייב על־ידי המישטרה להודיע על ריכוזי ערבים שנשארים ללון בתחומי הקו הירוק, ובכך נסתיים תפקידו. המישטרה נהגה לערוך ביקורים ובדיקות, על־פי רשימה שהמציא לידיה הקבלן, ו־להבטיח פיקוח על אותם ערביים.

מאז 1973 השתנו פני הדברים. הערביים החלו נוהגים להיפגש בלילות עם חבריהם העובדים בעיר, ולנוע בקבוצות למרכזי־הבידור בערים שבהן עבדו. במישטרה נת־קבלו, לדבריה, תלונות רבות של אזרחים על הטרדה, רעש, הפחדת קטינים ותלונות אחרות על הערביים. הצעד הבא היה הגבלת צעדיהם של אותם שהעדיפו להישאר — בניגוד לחוק — בתחומי הקו הירוק. בהחל־טה משותפת של מישטרת ישראל, המימשל הצבאי, מישרד־הביטחון ומישרד־העבודה הוחלט, להצר את צעדיהם של הפועלים.

ההחלטה קבעה, כי אסור לערביי השט־חים להימצא בתחומי הקו הירוק בלילות.

וכך, הקבלנים והמעסיקים היהודיים מצאו פיתרון. אומנם, אסור לערביים להסתובב, אבל בתוך הבניינים הם יכולים להימצא. וכדי שיהיו בטוחים שאכן הערביים אינם יוצאים, החלו קבלנים נועלים אותם.

שום קבלן יהודי לא יודה שהוא כולא את פועליו למשך הלילה. גם בעלי המיסעדות, מסרבים להודות שסמוך לסגירה מארג־נים הפועלים את מיטותיהם הארעיות ל־שנת־לילה, במיטבחים הטחובים, ובעל העסק סוגר והולך לישון בביתו.*

מישטרת ישראל העלימה עין עד כה מן התופעה, מחוקקי ההגבלה ודאי שאינם יוד־עים על תופעת הכליאה, העוקפת את החוק בהצלחה, אך גם טומנת לעובדים הערביים מלכודות־מוות.

---

* השבוע הבטיח מזכ״ל ההסתדרות, ירו־חם משל, על־פי דרישתו של אורי אבנרי. לערוך חקירה בנושא זה.

הגביע לרפת

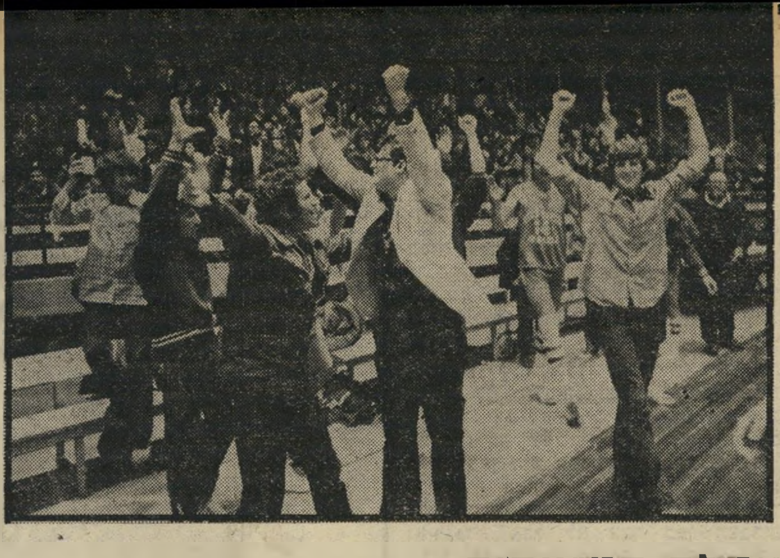

צהלת המנצחים

רן כהנא (במרכז, במיקטורן לבן) ואנשי־הספסל של קבוצת הכדורסל של **הפועל גבת/יגור**, קופצים ומניפים אגרופיהם בשימחה רבה עם שריקת הסיום של מישחק הגמר על גביע־המדינה בכדורסל, שבו זכתה קבוצתם בגביע, לראשונה בתולדותיה.

„הפועל תל־אביב לגביע דוהרת — גבת/יגור לרפת חוזרת!” הודיעה כרזה מאירת־עיניים, שהונפה בידי אוהדי קבוצת־הכדורסל הפועל תל־אביב. היה זה בעת שאלה הרעישו עולמות עם פתיחת המישחק בין קבוצתם לבין קבוצת גבת/יגור — מישחק־הגמר על גביע־המדינה בכדורסל.

אלא שכבר אחרי 20 דקות קיפלו אוהדי הפועל תל־אביב את הכרזה. בסיום המישחק הם יכלו לקרוע אותה לגזרים, ולכלות בה את חמתם. שכן, הקיבוצניקים מעמק־יזרעאל, כדורסלני גבת/יגור, חזרו אומגם לרפת, אלא שהם לקחו יחד איתם לשם גם את גביע־המדינה.

לראשונה בתולדות מישחקי גביע־המדינה בכדורסל, נלקח הגביע מידי קבוצה תל־אביבית. זאת, בניגוד לכל התחזיות של מומחי־הספורט והפרשנים למיניהם. הקבוצה הסימפאטית מהעמק, שכל המומחים הספידו אותה עוד קודם שהחל הקרב, גנבה את ההצגה. היא גברה על הפועל תל־אביב, שהכניעה השנה בביתה קבוצות כמו קינמרטיני האיטלקית וברצלונה הספרדית, בהפרש של 14 נקודות — 76:90.

האוהדים נהגו בגסות. חמישה כדורסלנים מיישובי עמק־יזרעאל — הטבח איתמר מרזל, הפלח גבי טייכנר, הלולן עירא הררי, החייל אור גורן והרפתן בועז ינאי — בזו לקבוצה התל־אביבית, שקהל־אוהדיה התנהג בגסות ולא יכול לבלוע את העלבון הצורב שבהפסד.

מול הקבוצה המיקצוענית של תל־אביב, שבשורותיה משחקים ארבעה שחקנים־עולים מארצות־הברית, הציגו כדורסלני גבת/יגור מישחק שאפתני, שנוהל בצורה טאקטית נבונה על־ידי המאמן הצעיר רן כהנא, בן ה־30.

למרות ההישג הקבוצתי והניהול הטאקטי הנבון של כהנא, והמאמן הפצוע שמואל יעקובסון, שיעץ לכהנא כשהוא רתוק לכיסא־גלגלים, היה זה יומם הגדול של שני כדורסלנים צעירים.

ביטחון בניצחון. אם עד כה התפרסמה קבוצת גבת/יגור בעיקר בזכות שני כדורסלנים, איתמר מרזל ובועז ינאי, הרי במישחק גמר הגביע של שנת 1976, קנו את עולמם גם עירא הררי בן ה־23 ואור גורן בן ה־19.

הררי, בן קיבוץ גניגר וגורן, בן מישמר־העמק, הנמנה כבר עם סגל נבחרת ישראל בכדורסל, והיה הכדורסלן הצעיר ביותר שהשתתף באליפות אירופה שנערכה ביוגוסלביה בשנה שעברה, היו הקלעים המצטיינים במישחק. הררי קלע 26 נקודות, ואור גורן 23. שניהם משחקים בתפקיד זהה, כשחקני חצי־פינה.

„הייתי בטוח,” סיפר עירא הררי בתום המישחק, „שננצח את הפועל תל־אביב. מישחק כזה מוכרח להיות מישחק קבוצתי, ואת זה אנחנו יודעים לעשות טוב יותר מאשר הפועל תל־אביב.”

„גורם נוסף שהביא לנו את הניצחון, היה ההוראות הנכונות שנתן לנו המאמן, רן כהנא. ביצענו את ההוראות על הצד הטוב ביותר. להפועל תל־אביב היה קשה לבצע את ההוראות, מפני שהמישחק של הקבוצה מבוסס על לייבוביץ, שהוא מטיבעו סוליסט.”

„ההוראות שניתנו לנו,” מגלה הררי, המיתמר לגובה של 1.87 מטר, „היו לשחק בהתקפה על התקפות־מתפרצות. בהגנה שמרנו ארבעה צפוף. החמישי, אור גורן, הופקד לשמור על בארי לייבוביץ, שביום מוצלח שלו אי־אפשר לעצור אותו.”

הבנות מתות עליו. הצעיר המבטיח, אור גורן, אינו מצניע את העבודה הטובה שעשה במהלך המישחק. „ברגע שלייבוביץ התקרב לרחבה שלנו, שמרתי אותו אישית,” הוא מספר. „אני חושב שאחת הסיבות שהביאו לניטרולו של לייבוביץ, היתה השמירה הלוחצת שלי עליו.”

אור גורן, המתנשא לגובה 1.88 מטר, נחשב היום ככישרון המבריק ביותר בכדורסל הישראלי. אור הוא בנו של אדם גורן, מי שהיה אחד הכדורסלנים הבולטים בקבוצת הפועל מישמר־העמק, עת הופיעה בליגה הלאומית. אור גורן משחק באופן סדיר מזה חמש שנים. אשתקד הוא הופיע במיסגרת הפועל מגידו, המופיעה בליגת־המישנה.

„אור שיחק כדורסל עוד כשהיה ילד קטן,” מספרת עליו יעלה, בת־כיתתו ממישמר־העמק. „הוא תמיד היה מארגן מישחקי־כדורסל במשק. הוא גם בחור כישרוני ותמים. כל הבנות מתות עליו, אבל הוא לא שם על אף אחת. מה שבראש שלו זה רק כדורסל.”

האב, אדם גורן, שטיפח את בנו וייחל לזכייה בגביע בכליון־עיניים, לא בא להיכל הספורט ביד־אליהו, כדי לחזות במישחקו של בנו. „אבי,” סיפר אור, „טען שהוא לא רוצה לקבל התקף־לב במהלך המישחק.”

תוכניות לעתיד. על התבטאויותיו של שר־החינוך, אהרון ידלין, שאמר בין השאר בתום המישחק: „קבוצה מתוצרת ישראל (גבת/יגור) זכתה בגביע,” אומר עירא הררי: „אם היינו מפסידים, שחקני הפועל תל־אביב כימעט לא היו מגיבים. צריך לקחת בחשבון שהם היו עצבניים. ואילו אור גורן טוען: „דיברי השר היו מייותרים לחלוטין.”

מתוך שיחה עם שני הצעירים מתברר, שהקיבוץ קטן עליהם. עירא הררי מתכוון לצאת לשנת־שבתון בתל־אביב, ולהופיע במיסגרת אחת הקבוצות הטובות בכרך הגדול, ואילו אור גורן רוקם חלומות.

„יש לי עוד שנתיים וחצי לשרת בצה”ל,” אומר אור. „עד לסיום שירותי הצבאי הייתי מעוניין לשחק באחת הקבוצות הטובות בתל־אביב. כרגע אני שחקן חוזה בהפועל גבת/יגור, ואני פתוח להצעות. את מכבי תל־אביב אני רואה כעדיפות ראשונה, את הפועל תל־אביב כעדיפות שנייה.”

אך בהמרת המדים מהקבוצה הקיבוצית לקבוצה העירונית אין מסתיימות תוכניותיו של הקיבוצניק הצעיר, שהיה עד לפני כחצי שנה עובד־אדמה. „אחרי סיום שירותי הצבאי,” מגלה אור גורן, „הייתי רוצה ללכת בעיקבות מיקי ברקוביץ ולנסוע לארצות־הברית, גם לשחק כדורסל וגם ללמוד חינוך־גופני. בישראל, כל הנושא הוא לא רציני. החלום שלי הוא להפוך כדורסלן מיקצועני.”

לאמץ אמריקאי. גם עירא הררי וגם אור גורן תמימי־דעים, כי לקבוצה ישראלית בלי שחקני־חיזוק אמריקאיים אין הרבה מה לחפש בגביע־אירופה. הניסיון המר של הפועל גבת/יגור מוכיח זאת. עירא הררי יודע גם לספר, כי הקבוצה חושבת לאמץ לשורותיה כדורסלן אמריקאי, שיהיה בעל מעמד של עולה.

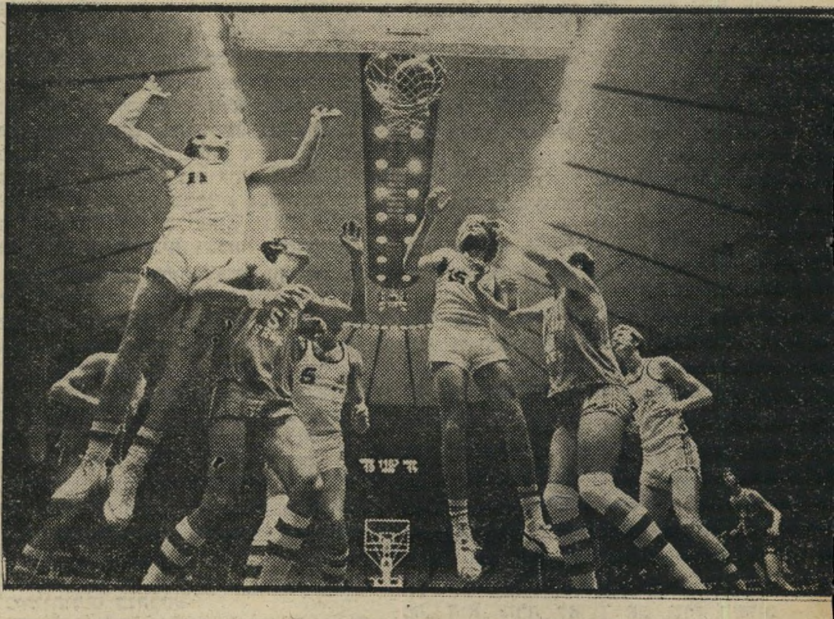

מראה מתחת לסל

ארבעה מכדורסלני **הפועל תל־אביב** תוקפים את סל **הפועל גבת/יגור**, מול שני כדורסלנים המגינים עליו. תמונה זו צולמה ברבע הראשון של המישחק, כשכדורסלני הפועל גבת/יגור הובילו בתוצאה 19:14. התמונות שבעמוד זה צולמו על־ידי יוסי רוט.

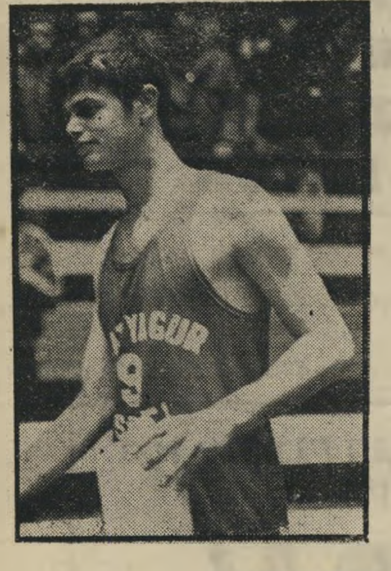

המצטיין

אור גורן בן ה־19, חייל בצה”ל, קיבוצניק ממישמר־העמק, היה אחד מכוכבי קבוצת **הפועל גבת/יגור**, קלע 23 נקודות והיה אחד הגורמים לניצחון.

הקפה בהיכל

כשהם מניפים את גביע המדינה בכדורסל אל־על, מקיפים כדורסלני **הפועל גבת/יגור** הצוהלים את היכל הספורט ביד־אליהו, בו הכניעו את קבוצת־הכדורסל של **הפועל תל־אביב**. במרכז (מיספר 13) איתמר מרזל, רכז קבוצת העמק, שלזכותו חלק ניכר מניצחון קבוצתו.

(המשך מעמוד 31)

נקודת־מיפנה בחייה. בעת ההסרטה, שהתנהלה בקמבודיה, הכירה את במאי סצינות־ההמונים של הסרט, האירי ג׳ון סליבאן. העובדה כי היה נשוי לא הפריעה להם. השניים התאהבו, ולא משו זה מצידו של זה.

דליה שמרה את דבר יחסיה עם סליבאן בסוד, לפחות בתחילה. היא סיפרה לכולם כי היא מנהלת רומן עם גבר ממוצא אירי, מה שגרם לעיתונאים לחשוב כאילו מתנהל רומן בינה לבין במאי הסרט, ריצ׳ארד ברוקס.

מאוחר יותר חדלה דליה להסתיר את יחסיה עם סליבאן, החלה מגדירה אותו כארוסה. היא באה איתו לישראל, התגוררה בבית אימה שבשבי־ציון, וסיפרה לכולם כי סליבאן הוא התגשמות כל חלומותיה: „סוף־סוף מצאתי את גבר־חלומותי. הוא גבר יוצא־מן־הכלל, מין תירכובת של צבר ואירלנדי. אבל לא צבר כמו הצברים שלנו, לא נער־שעשועים שמסתובב בדיזנגוף, אלא צבר אמיתי מין טיפוס של קיבוצניק וגבר אירופאי מהודר. זוהי התירכובת האידיאלית של איכר ואינטלקטואל.״

הבעל לא עבד

הרשת אהבתם של השניים התפוצצה ברעש גדול, בעיתונות הבריטית. פגי, אשתו של סליבאן, הגישה נגדו תביעת־גירושין, ודליה הוזמנה להופיע כעדה במישפט. מייד אחרי קבלת הגט נישאו השניים, ובמהלך נישואיה נולד הבן ראובן, הקרוי על שם אביה של דליה, שנפטר בהיותה ילדה.

אך הנישואין, שהחלו כחלום ורוד, פקעו כבועת־סבון. במהרה הסתבר כי סליבאן, למרות ידידותו האישית עם ריצ׳ארד ברטון וליז טיילור, אינו אלא במאי כושל. את כל הכספים שהרוויחה בסרטים שעשתה, נתנה דליה לבעלה, שלא עבד כלל משך כל תקופת נישואיהם. היפהפייה הישראלית, שהיתה שחקנית מפורסמת כאשר נישאה לג׳ון סליבאן, מצאה עצמה, עם גירושיה, שחקנית נשכחת וחסרת־כל.

מה שעבר על דליה לביא בתקופת גירושיה מבעלה השני, היה טראגדיה של ממש. דליה, שכל ימי חייה שלחה כסף ארצה לאמה, לאחיה יוסי ולאחותה מיכל; דליה, שהחזיקה דירות מפוארות ברומא, פריס ולונדון; דליה, שקנתה מכונית־ספורט יקרה לידידה, שהחזיקה שתי עוזרות ומזכירה, שבנתה עבור אמה בית מפואר, נותרה לפתע חסרת־פרוטה.

משך שנה וחצי היתה מחוסרת עבודה. עורך־הדין שלה המשיך, כל אותה תקופה, לשלוח לאמה, רות לווינבוק, כסף, כדי שלא תדאג. האם, שלא ידעה כלל על מצבה הקשה של בתה, תרמה רבע מסכום זה לבית־יתומים בנהריה.

ואז שב המזל והאיר לדליה פנים בשנית. היא הקליטה באנגליה תקליטון. נציג של חברת פולידור, שבא לאולפן, נדהם מהופעתה החיצונית המרשימה. העובדה ששפת אמה גרמנית, הדליקה אצלו מייד אור אדום. הוא לקח אותה לגרמניה, ודליה לביא הפכה כימעט בן־לילה כוכב בקנה־מידה בינלאומי, בכל הארצות הדוברות גרמנית.

גם במישור הריגשי עברה עליה אז תקופה נפלאה. היא התאהבה בצייר הישראלי מנחם גפן, המתגורר בלונדון, ניהלה איתו רומן ממושך, שבמהלכו ביקרו השניים פעמים רבות בארץ. פירסומה הרב של דליה עזר לקידומו של מנחם. היא אירגנה למענו תערוכות בגלריות רבות יוקרה בלונדון, שזכו בכיסוי נרחב בטלוויזיה ובעתונות. אך יחסיהם של השניים התערערו כעבור חמש שנים משותפות. ואז הופיע באופק חייה בעלה השלישי, פיטר רייטמייסטר.

עוד קודם־לכן ניהלה דליה רומן סוער עם הזמר הישראלי המנוח מייק בראנט. היא הכירה אותו בברזיל, ומשך תקופה של שלושה חודשים טסה על קו לונדון־האמבורג־פריס באורח תדיר. היא ניסתה גם להחדיר את הזמר הפופולרי אל תעשיית הפיזמונים הגרמנית, אך בראנט נכשל בשל מיבטאו הלקוי.

דליה לביא, כיום, היא סופר־כוכבת בגרמניה, אשה עשירה מאד, שהספיקה במשך שלושים־ושש שנות חייה לעשות מיספר לא־מבוטל של סרטים, להיות נשואה לשלושה בעלים, ללדת שני בנים, להיות מוצגת בפני המלכה אליזבת, להתקבל כחברה שוות־זכויות בחוג־הסילון הבינלאומי, ולהיות ידידתם של אנשי צמרת עולם הסרטים.

אך דומה כי כל דבר שהיא עושה כרוך בכאב, כל הצלחה שלה מלווה בייסורים. לידת בנה השני, אלכסנדר, כימעט שעלתה לה בחייה.

דליה חלמה ללדת תינוק לפיטר, אולם רופאיה הודיעו לה כי תשוקתה זו תישאר בגדר חלום בלבד. למרות האזהרות נכנסה להריון, תוך הפרה מפורשת של הוראות הרופאים. אולם שימחת ההריון גבלה אף היא בטראגדיה. שבועיים אחרי שדליה הודיעה לאמה כי היא בהריון, נפטרה האם ממחלתה האנושה.

דליה, שהיתה בשמירת־הריון חמורה, קיוותה כי תלד בת, ותוכל לקרוא לה על שם אמה רות. אך התינוק שכמעט המית את אמו נולד בניתוח קיסרי ונקרא אלכסנדר. שמו השני נקבע רותם, על שם האם.

דומה היה כי לידת התינוק סימלה שיא בחייהם של דליה ושל פיטר. מייד אחרי הלידה יצאה דליה לסיבוב־הופעות, בהשתתפות הזמר הישראלי יגאל בשן, שאותו היא מעריצה ועימו היא מיודדת מאד. גם הבעל הצטרף לסיור.

מספר יגאל בשן: „הם ניראו לי מאושרים מאד. פיטר הוא בחור נחמד, פיקח ובעל חוש־הומור. לדעתי, הוא ממש מעריץ את דליה. אני לא יודע מה גרם למשבר בנישואיהם. אני רק יכול לנחש שהגורם העיקרי הוא הריחוק מאירופה.

„מיאמי רחוקה מאד, אין בה פעילות, ואילו דליה היא היום כוכב בקנה־מידה של מרלן דיטריך, בגרמניה. היא חייבת להתגורר באירופה. הקפיצות האלה ממיאמי־ביץ׳, המאוכלסת בזקנים יהודיים עשירים, לגרמניה, קשות לה מאד, ולא בכל פעם היא יכולה להביא איתה את הבעל והילדים.

„סיבה נוספת לרצונה של דליה להיות באירופה, היא, לדעתי, האפשרות לקפוץ לפחות פעם בחודש לישראל. יש לה הרגשה לא טובה מזה שהיא חיה מחוץ לישראל, וזוהי הסיבה שכשהיא נמצאת באירופה, היא מדברת על הארץ בלי סוף. היא עומדת על כך שתוצג תמיד כישראלית, ובכל הופעה היא שרה שניים־שלושה שירים ישראליים.

„היא הכריחה את חברת פולידור להוציא תקליט, שסיכוייו לשאת רווחים קטנים, כי הוא כולו על טהרת השפה העיברית ושמו אני ישראלית, אני צברה. את כל ההכנסות מן התקליט תרמה לפצועי צה״ל.

לישראל בכל מחיר

„היא משתתפת באסיפות של הבונדס באמריקה, תורמת ומתרימה. היא עזרה לארגן את שוק השלום למען מדינת ישראל ועוד. כשהיינו, במיסגרת הסיור, בשטוטגארט, הוזמנו לביתו של אחד מבעלי מיפעל מרצדס. דליה השתכרה, ניגשה אל בעל־הבית וצעקה עליו: ‚אתם צבועים; נתתם לערבים לקנות אתכם! מכרתם להם שלושים אחוז! תתביישו לכם.׳ בעלה ניסה להשתיק אותה, אבל שום דבר לא עזר. היא ממש ירדה על המארח המסכן.״

ביתה של דליה לביא במיאמי־ביץ׳ מפואר מאד. יש בו כחמישה־עשרה חדרים, שכל אחד מהם מרוהט בסיגנון שונה. במיטבח תלויים אופניים ישנים, ועליהם סירים ומחבתות. חדר־השינה מסודר בצורת אוהל בדואי ענק. האמבטיה משגעת, ובה צמחייה טרופית. הבית שוכן בתוך מטע דקלים, על אי פרטי.

ראובן, בנה הבכור של דליה, שאיתו היא מתעקשת לדבר עיברית, לומד בבית־ספר יהודי, ולאלכסנדר הקטן יש מטפלת. לפני שנתיים הוכרז פיטר רייטמייסטר כפושט־רגל, כך שהפרנסה, אם־כי היא מצוייה בשפע, מוטלת ברובה על כתפיה של דליה.

השחקנית־זמרת היתה אמורה לסיים בימים אלה את הקלטת אלבומה החדש בהאמבורג, ולבוא לחופשת־מולדת בישראל. אך הסוכנת שלה, פיליס גורדון, שסיפרה לידידיה על גירושיה הקרובים של דליה, הודיעה כי הזמרת שינתה את תוכניתה. היא תיסע למיאמי־ביץ׳ כדי לפתוח שם בהליכי־גירושין, ומייד לאחר־מכן תעקור עם שני ילדיה לז׳נבה.

היי
חופשיה עם או.בה

הטמפון
הקטן
שכבש
את
העולם

בוא אל הבנק הבינלאומי הראשון
ותקבל

100%
הצמדה

בתכניות החסכון

קונר וצמוד
עוד דירה
חסכון 10000

הבנק הבינלאומי הראשון
40 סניפים לשרותך ברחבי הארץ

דרישת־שלום מגילה גולן, האומללה שהפכה סגנית מיס־תבל

עברה להוליבוד ומאז נעלמו עיקבותיה

יתומה על אי בודד

שישים הגבירים היהודיים, ש־הוזמנו אל בית המיליונר כדי להרים את תרומתם למען מכון וייצמן, היו מל־אים סקרנות.

הסקרנות לא התעוררה רק ביגלל ביתו של המיליונר — בית מפואר על אי קטן, כימעט פרטי, בין מיאמי ומיאמי־ביץ׳.

עוד יותר סיקרנה אותם אישיותה של אשת המיליונר. כולם שמעו כי היא היתה מלכת־יופי ישראלית, ושהיא צעירה מגכ־דיו של בעלה.

אולם כאשר התאספו, הם נדרשו להיי־אזר בסבלנות. הנאום על מכון וייצמן היה מוכן — אבל אשת־המיליונר לא היתה פנוייה. היא נמצאת למעלה, כך נאמר, ומיניקה את התינוק הפעוט שלה, השליי־שי במיספר.

רק כעבור שעה ירדה האשה הצעירה אל אורחיה. הם התפעלו מיופייה.

לגבי ישראלים בעלי זיכרון, זהו סיפור מעניין. כי במרכזו עומדת בחור־רה שמשכה פעם את תשומת־הלב הלאו־מית: גילה גולן.

גילה כבשה את דעת־הקהל לא רק תו־דות לעובדה שזכתה בכתר סגנית מלכת־היופי של ישראל, ולאחר־מכן בכתר סג־נית מיס־עולם בלונדון. מה ששבה את הלב היה סיפור־חייה.

כי סיפורה של גילה היה סיפור עצוב.

היא באה ארצה עם עליית־הנוער, אח־רי ששני הוריה ניספו בשואה בפולין. היא לא הכירה אותם מעולם.

בארץ התגלגלה במוסדות שונים לא כולם מן המשובחים. היא גדלה כנערה מבוהלת, שפחדה מפני הכל: מפני המטפלות, מפני המוסדות, מפני הילדים, מפני הבחורים, בלילות סבלה מסיוטים.

רק כשגדלה, החליטה לקחת את עצמה בידיים. היא הלכה למנתח־אף, בשעה שה־דבר היה עדיין יוצא־דופן מאד ויקר מאד, והוא שינה את אפה. במשך שנתיים שילי־מה לו את שכרו בתשלומים חודשיים — וחיתה על ירקות.

עם זכייתה בכתר הסגנות הכפולה, השי־תנה גורלה לטובה. היא נשלחה על־ידי מכון הייצוא לאמריקה, ושם התפעלו מן הדוגמנית הישראלית היפה. אבל היא לא הסתפקה בכך. הדוגמנות, כך חשבה, היא בת־חלוף. עיניה היו נשואות למטרתן של כל נערות־הזוהר הישראליות דאז, בעיק־בות זיווה רודן הזוהרת: הוליווד.

עזר לה בכך עיתונאי אמריקאי, שהפך בסודי־סודות בעלה. אלכס אורבן, יהודי ופליט־שואה כמוה, נשא אותה לאשה, עזר לסדר לה חוזה עם חברת פוקס בתנאים טובים. החברה התחייבה שלא להעבידה בשבתות ובחגי־ישראל, לא לחייבה ללבוש פיאות, לא לשנות את פניה או את תס־רוקתה. תמורת זאת תבעה ממנה החברה שתשמור על נישואיה בסוד.

גילה הופיעה בתפקיד קטן בספינת ה־שוטים, ולאחר־מכן לצידו של פלינט האג־דתי, בסידרת־המתח הטלוויזיונית. לכאורה היתה צריכה להיות בשיא ההצלחה, ור־בות מבנות ישראל קינאו בה. אולם היא לא היתה מאושרת, כי שוב היתה בודדה ועזובה — אם כי בבית־פאר. על מיזבח ההצלחה בהוליווד הקריבה את נישואיה. בעלה, שנשאר עובד בניו־יורק, התרחק ממנה, והם התגרשו.

מאז אבדו עיקבותיה מעיני הישראלים.

אולם דווקא מאז, קיבלו חייה של גילה גולן תפנית בלתי־צפוייה.

פעם, כשהופיעה בטלוויזיה, קיבלה לפ־תע שיחת־טלפון ממיאמי הרחוקה. האיש שעל הקו זיהה את עצמו בגילוי־לב: אדם מעל גיל 70, יהודי, עשיר. הוא התאהב בה, והציע לה נישואין.

גילה התלבטה, היססה, ולבסוף נעתרה. הגבר אהב אותה באמת, והשפיע עליה מכל טוב. הוא היה לה כל אשר חיפשה בחייה: בעל, אבא, תסוף לבדידות.

בשנים האחרונות ילדה לבעלה שלושה ילדים, שיכלו להיות נכדיו מבחינת הגיל. אבל הדבר לא הפריע להם. לפי כל הסי־מנים, הם חיים באושר ובעושר.

האם רוצה גילה לבקר בישראל? כש־נשאלה על כך לפני כמה ימים, על־ידי צעירה ישראלית שנישאה אף היא באר־צות־הברית, השיבה בנימה שהזכירה את דברי־העצבות שלה מלפני שנים: „ישר־אל? מה אני אעשה שם? אני לא מכירה שם נפש חיה, מילבד האשה שהשכירה לי בשעתו חדר מרווח!"

גילה גולן בסרט־טלוויזיה עם פלינט
חלומות־בלהה בלילות

שחקנים

היפה לא רוצה לשתוק

מוד אדמס היא דוגמנית אידיאלית. „פניה נועדו כאילו לפירסום תמרוקים, גיזרתה מושלמת להדגמת ביגדי־ים, רגליה הארוכות נוצרו בשביל תעשיית הגרביים,” מתפעל ממנה מנהל של אחת הסוכנויות הגדולות ביותר לדוגמניות באמריקה. „היא מאה אחוז,” סוברים הצלמים שעבדו עימה. „אפילו קולה מושלם.”

ואומנם, מוד אדמס היא דוגמנית־צמרת במלוא מובן המילה. היא משתכרת 50 אלף דולר לסירטון־פירסומת, וגם אז צריך לחכות בתור עד שתתפנה. ואף־על־פי־כן, היא אינה מרוצה. בגיל 30, עם כל התהי־לה שבאה לה בזכות יופייה, אשר הוצג לראווה מול פני העולם מעל עשרות שערי ירחונים המתמחים באופנה, היא רוצה יותר. וכדוגמת כמה מבנות־מיקצועה, „יותר” פירושו קאריירה קולנועית. לורן האטון

שחקנית מוד אדמס
נערת־החלומות של הגיבור הגברי

וג׳ניפר או׳ניל עשו את התפנית, מריסה ברנזון עשתה זאת כימעט בד־בבד עימה, ומרגו האמינגוויי באה בעיקבותיהן. כולן דוגמניות־צמרת שהגיעו למסקנה כי לא די להיות יפה, צריך עוד משהו, לסיפוק העצמי.

תגלית במיקרה. מוד, השוודית במוצ־אה (היא נולדה סמוך מאד לקוטב), גבוהת־קומה (1.75 מ׳) וכחולת־עיניים, הפכה דוגמ־נית אך במיקרה. כשהיתה בת 19, ונקראה עדיין מוד ויקסטרום, שלח צלם־חובב את תמונתה לתחרות־יופי. מובן שזכתה בתח־רות בקלות, וכאשר בעיקבות ההצלחה זרמו אליה הצעות לדוגמנות, היא נטשה את לימוד השפות, שבו היתה עסוקה באו־תה עת, ועטתה עליה שמלות לפי הזמנה. תחילה בשוודיה, אחר־כך בפריס, ושם קיפ־צה תוך זמן קצר לשערי ווג ואל.

בעיקבות הממון, נדדה מוד לפני תשע שנים לאמריקה, ולאחר שלמדה אנגלית החלה מככבת בסידרת סירטי־פרסומת ש־הפכו להיטים מידיים. לסלי קארון ראתה אחד מהם, ומייד שיכנעה את בעלה המפיק להחתים את מוד לסרט שעשה באותו זמן — הפקה לא מוצלחת ביותר, שכימעט לא הוצגה. לגבי מוד, היה זה צעד ראשון. משם עברה ישר אל האיש בעל אקדח הזהב, כשהיא נהנית מן החינגה שהשתול־לה סביב כל סרט בונד חדש. הצעד הבא היה רולרבול, ובהמשך התנופה, בעבור חופן יהלומים, סרט שבו היתה האשה היחי־דה מול כנופייה שלימה של גברים קשוחים.

נערת החלומות. לכאורה, קאריירה פורחת. אך למעשה, ומוד מודעת לכך היטב, כל מה שנדרשה עד אז לעשות היה

באווירת בידור ושעשועים!

הצטרף אל
האנשים היפים
בכפר הנופש
הצרפתי
באשקלון.
בלה חופשה
מיוחדת
במינה
במחיר
מיוחד:

140 ל״י ליום
לבודד בחדר כפול
עד 3.6.76

כולל:
פנסיון מלא — ארוחות ויין בלי הגבלה, שחיה, רכיבה על סוסים במחיר מינימלי, טניס, כל פעילויות הספורט למיניהן ובידור משגע! (כולל מיסים ושירותים).

להזמנת מקומות: טל. 051-24195-6
או משרדי הסתור או סוכן הנסיעות שלך

דאג להזמין כבר עתה מקומות
לתקופת הפסח!

3 תכניות נופש מיוחדות
— מ־4 עד 8 לילות,
העולות החל מ-.660 ל״י
לבודד בחדר כפול

1. מיום רביעי 14 באפריל כולל צהריים, עד יום חמישי ה־22 באפריל כולל ארוחת בוקר. מחיר לבודד: 1,100 ל״י.
2. מיום רביעי ה־14 באפריל בצהריים עד יום ראשון 18. באפריל. (עם ארוחת בוקר). מחיר לבודד: 770 ל״י.
3. מיום ראשון 18 באפריל בצהריים עד יום חמישי ה־22 באפריל (עם ארוחת בוקר). מחיר לבודד: 660 ל״י

הרשמת חברים מיוחדת לשנת 1976 נפתחת זה עתה! פרטים במועדון

תעריפון המנויים של העולם הזה
החל מ־1.3.76

	לשנה בלירות (ס״ה = מחיר העיתון + הוצאות משלוח)	ל-½ שנה (ס״ה = מחיר העיתון + הוצאות משלוח)
● דמי המנוי בארץ	232 = 16 + 216	118 = 8 + 110
● לכל ארצות תבל בדואר רגיל	256 = 50 + 216	135 = 25 + 110
דמי המנוי לארצות חוץ בדואר אוויר		
● לכל ארצות אירופה ואיראן	316 = 100 + 216	160 = 50 + 110
● לקפריסין	294 = 78 + 216	149 = 39 + 110
● לארה״ב ולקנדה	387 = 171 + 216	195 = 85 + 110
● לאוגנדה, טנזניה, אתיופיה, גאנה, קניה, ניגריה, חוף השנהב, תאילנד	373 = 157 + 216	188 = 78 + 110
● למכסיקו	378 = 162 + 216	191 = 81 + 110
● לדרום-אפריקה, זמביה, רודזיה, ונצואלה	434 = 218 + 216	219 = 109 + 110
● ברזיל, ארגנטינה, קולומביה, פרו ויפאן	496 = 280 + 216	250 = 140 + 110
● לאוסטרליה וניו-זילנד	491 = 275 + 216	248 = 138 + 110
● לפנמה	454 = 238 + 216	229 = 119 + 110

לקשט סיפורים שבהם היוותה צלע צדדית, בקומתה התמירה, בשימלותיה המסוגננות ובמבטית הכחולים היורים ברקים. בסך־הכל, לדבריה, „גילום נערת־החלומות הממוצעת של הגיבור הגברי.”

אומנם, לעדותה, „משיכה מינית היא חלק בלתי־נפרד מן המיקצוע. אילולא היו פול ניומן או רוברט רדפורד סמלים מיניים בעיני הקהל, קשה להניח שהיו זוכים באותה הצלחה.” אכן, שינוי רציני באורח המחשבה של אשה, שבשוודיה לא העזה כלל לחשוב על קאריירה של שחקנית־קולנוע, משום ש„רק שחקניות גדולות באמת זוכות בתפקידים ראשיים.”

מראה יותר מתוחכם. התעשייה האמריקאית שונה בטיבה, מסתבר, ומוד, שהשתלמה קצת במשחק, מתחילה כבר לפתח אישיות־בד מוגדרת, של נערה מפוכחת ובעלת רצון עז, עצמאית ובלתי־תלוייה. בתור שכזו היא אפילו הצליחה לסחוט מחברה־למישחק בסירטה האחרון, פיטר פונדה, ביטוי של התפעלות.

„למרות שבהתחלה היא קצת חוששת שחיצוניותה הזוהרת תקשה עליה, אין ספק שיש בה משהו. כבמאי, הייתי מחתים אותה מייד על תפקיד ראשי,” טוען פונדה, שהפיק בזמנו את אדם בעיקבות גורלו.

כיום עסוקה מוד בהבלטת עצמות־הלחיים שלה, „המעניקות לי מראה יותר מתוחכם מכפי שאני באמת.” ובחיפוש תפקידים שידרשו קצת יותר מזוהר וגיזרה. בקצרה, היא שואפת להגיע ליום שבו לא יאמרו לה עוד, על בימות הצילומים: „תהיי יפה ותשתקי.”

תדריך

חובה לראות:

תל־אביב: שלום לך יקירתי, מילחמה ואהבה, סרט מתוק, שוער־הלילה, בושם נשים.

ירושלים: אמריקאי בפריס, העוקץ, מישחקי בילוש.

חיפה: אידי אמין דאדא, מילחמה ואהבה, בושם נשים.

תל־אביב

★★★★ **סרט מתוק** (פריס, צרפת־קנדה) — ביטוי מדהים, חזותית, לאכזבתו של הבמאי היוגוסלבי דושאן (מיסתרי האורגניזם) מאקאבייב מן הקומוניזם והקאפיטליזם גם־יחד. רק למי שהולך לקולנוע כדי לחשוב.

★★★ **צמד בכותרות** (אלנבי, ארצות־הברית) — שני בדרנים ישישים חוזרים להופיע בצוותא, אחרי 11 שנים, בתוכנית־טלוויזיה משותפת. בדיחות תוצרת ניל סיימון ומישחק שנון של ואלתר מתאו וג׳ורג׳ ברנס.

★★★ **חייל בכחול** (סינמה 1, ארצות־הברית) — תקרנה חוזרת לסירטו של ראלף נלסון, המאשים את האמריקאים בסיגנון בוטה וחד־משמעי בחיסול אכזרי של אדומי־העור. עם קאנדיס ברגן ודונאלד פלזנס.

★★★ **בושם נשים** (מוגרבי, איטליה) — ויטוריו גאסמן באחד מתפקידיו הגדולים, כסרן עיוור היוצא למסע מצפון איטליה לדרומה. הבמאי דינו ריזי יורה ניצוצות בכל סצינה, במחצית הראשונה של הסרט, אחר־כך גולש קצת אל המלודראמה, וחבל.

ירושלים

★★★★ **העוקץ** (סמדר, ארצות־הברית) — מי שטרם ראה את מישחקי האהבה של פול ניומן ורוברט רדפורד, בלהיט־הפשע הבידורי ששבר שיאי קופות לפני שנה, כדאי שימהר ויחזה בו עתה, כי קשה למצוא מלאכת־מחשבת מיסחרית מוצלחת וחלקלקה מזו.

★★★ **מישחקי בילוש** (ירושלים, ארצות־הברית) — עיבוד של מחזה־בשניים לקולנוע, המנצל בצורה מירבית את אפשרויות המצלמה והעריכה. לורנס אוליבייה ומייקל קיין מנסים לחסל זה את זה, בהדרכתו המחוכמת של ג׳ו מנקייביץ׳.

★★★★ **אמריקאי בפריס** (מיטשל, ארצות־הברית) — מן הסרטים המוסיקליים הגדולים ביותר שהופקו בהוליווד, מיזוג מוצלח של בימוי אלגנטי (וינסנט מינלי) כוריאוגרפיה תוססת (ג׳ין קלי), ריקוד רענן ומרהיב (קלי ולסלי קארון), ומעל לכל, המוסיקה של ג׳ורג׳ גרשווין.

חיפה

★★★★ **אידי אמין דאדא** (אורלי, צרפת) — סרט תיעודי על המנהיג האפריקאי, שהוא ספק גוריל שזה־עתה ירדה מן העצים, ספק מנהיג אידיאלי לעולם השלישי. הבמאי ברבט־שרדר, בפיקחות רבה, משאיר את המסקנה הסופית לצופים באולם.

שכונות העתיד בניו־יורק

העיר האסורה (דרייב־אין, תל־אביב, ארצות־הברית) — ערכו של כל סיפור מדע־בידיוני, באשר הוא, נמדד בכמה תכונות: ראשית, באיזו מידה עולם העתיד שהוא מתאר מעוגן ומהווה המשך הגיוני לעולם שבו חיים; שנית, עד כמה מתקבלים כל מרכיבי עולם־העתיד הזה על הדעת, ונובעים הגיונית זה מזה; שלישית, מהן ההשלכות המיידיות שיש לעתיד דימיוני כזה על ההווה שבו חיים. כי בסופו של דבר, כל סיפור מדע־בידיוני אינו אלא משל, שליקחו בהווה.

העיר האסורה הוא סרט שממלא אחר התנאים הללו רק בחלקם. הוא יוצא מן ההנחה שבשנות האלפיים תתדלדל אוכלוסיית העולם, כתוצאה ממגיפות, שואה אטומית והרעלת מקורות־מזון. עד כאן, הנחה אפשרית. ההמשך, אורח־החיים של מתי־המעט שנותרו בחיים, המחולקים לכנופיות שנלחמות זו בזו באכזריות נוראה, והבשורה שצריכה לחישלח דרך מחילות רכבת התחתית הניו־יורקית אל אי מבודד ומרוחק (הבשורה היא זרעי ירקות שאינם גדלים עוד בעיר), כל אלה משכנעים פחות.

למען האמת, נוח הרבה יותר לראות את הסרט כהמשך למעללי הקאראטה והקונג־פו, שבהם התמחו הבמאי רוברט קלאוז והמפיקים ויינטראוב והלר (שהיו אחראים בצוותא לדראקון של ברוס לי). ואומנם, הסרט ניראה כחזרה, בתוך תיפאורה של ניו־יורק חרבה, על סיפור הלוחם האגדי (כאן, יול ברינר) שבא להושיע את החלשים ואיש אינו מטיל ספק ביכולתו להצליח. לכן, הקרבות המבויימים כימעט כבאלט ותיפאורות הסרט, הם העיקר. אבל אף אחד משני המרכיבים הללו אינו מבריק דיו כדי להסתיר את החלל הרעיוני שמאחריו.

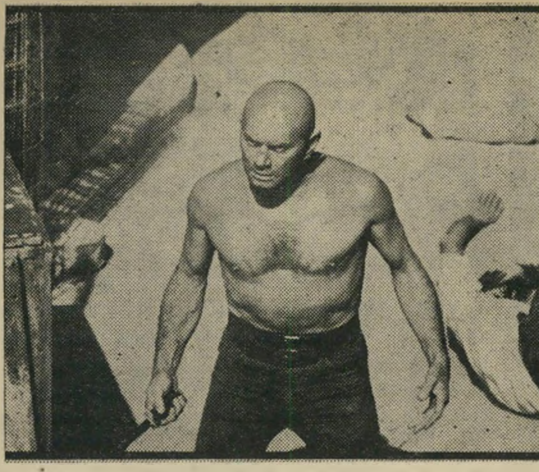

יול ברינר — הלוחם האגדי

גאון של הטעם הרע

ליסטומאניה (תכלת, תל־אביב, אנגליה) — צריך, כנראה להיות גאון מסוג מסויים כדי לדחוס כל־כך הרבה טעם רע בסרט אחד. שכן אין ספק שיוצר רגיל, אף אם התאמץ והתכוון לכך מראש, לא יכול היה להגיע להישגיו המופלאים של קן ראסל בסרט זה.

ראסל, שהיה פעם ביוגראף מופלא של מלחינים, בטלוויזיה הבריטית, הסיר מעליו כל רסן מאז הגיע למסך הגדול. צ׳ייקובסקי, הפך תחת ידיו מופרע עם בעיות מין, שכתב דרך אגב גם מוסיקה. מאהלר (בסרט שלא הוצג בארץ), היה יהודי משומד עם בעיות מין שכתב, דרך אגב, גם מוסיקה. ועכשיו, פראנץ ליסט צועד גם הוא בסך. ליסט הפך מהגר הונגרי הסובל מהפרעות מיניות, אליל־נוער שכותב לעיתים גם מוסיקה. במיצעד הביוגראפיות הקולנועיות הללו, הולכת התמונה ומתעוותת. ואם אצל צ׳ייקובסקי אפשר היה עדיין להאזין למוסיקה שלו, כל מה שמציע ראסל בסירטו החדש, של ליסט, הוא עיבודי פופ המצטיינים בתכונה אחת: כמות הרעש שהם מקימים.

אשר לפראנץ ליסט, שינוח על מישכבו בשלום. אפילו אותם חסידים מועטים של ראסל המוכנים עדיין להתפעל מן העובדה שיש לו כישרון להעמיד דברים ציבעוניים לפני המצלמה חייבים הפעם להודות שזה איננו סרט על ליסט. כי האיש שהיה גדול פסנתרני המאה הקודמת, מהפכן בתיזמור, ואולי חשוב מכל, תמך ועודד סידרה שלמה של מלחינים חשובים ממנו, איש זה הפך קאריקטורה, מעין אבי אבותיו של מיק ג׳אגר, מוקף עירומות־למחצה, ונלחם בערפד מוצץ־הדם ריכארד ואגנר, ההופך מול העיניים למיפלצת פראנקשטיינית נושאת צלב־קרס.

וכל זה, בסיגנון של סידרה מצויירת חולנית, פרי־עטו של מי שנותר עם מאניירות של אוואנגארד ומשתוקק לומר דברים חשובים. אך כל מה שנפלט מגרונו הוא נחירה צורמנית, מוסווית בתיפאורות צבעוניות ופולחנים ברבריים.

פול ניקולאס — ואגנר הערפד

מוניטין ללא כיסוי

זר בחלון האחורי (דקל, תל־אביב, צרפת) — כל הנתונים בסרט זה מבטיחים. החל מן הבמאי רנה (מישחקים אסורים) קלמן, דרך התסריטאים מארק פפלו ופיטר וולן (שעבדו עם אנטוניוני על זהות גנובה), וכלה במריה שניידר מן הטאנגו האחרון בפריס וסידני רום מהו של פולנסקי.

ולמרות הכל, אין זה אלא סרט־מתח בינוני ביותר, מן הסוג הנוצר בזמן האחרון באיטליה בכמויות גדולות למדי (הסרט כולו צולם ברומא). מעשה בכוכבנית שמאהבה המיליונר מואס בה. היא בורחת מביתו, נופלת קורבן לתאונת־דרכים שבה היא נפגעת קשה, וכאשר היא מתאוששת היא נוטלת חלק, מתוך רצון לנקום, בחטיפת בנו־יחידו של המאהב־לשעבר. תוך כך היא מסבכת את חברתה־לחדר, שהיא שמרטפית מיקצועית ופסלת בשעות הפנאי.

כל זה אינו מחפה על תסריט דליל למדי, על עריכה לא מסודרת אשר מפרטת לעיתים כל פרט ופרט בהתפתחות של תקרית, ולעיתים מדלגת על תקריות שלמות בסיגנון מודרני לחלוטין.

מה שנותר הוא תעלומת מתח, עם סיום פחות או יותר מפתיע, עם כמה ריגעי־הומור וכמה חיצי־לעג המופנים לעבר מוסר־העבודה האיטלקי, בעיקר במיסגרת המישטרה.

מריה שניידר — השמר־טפת החוטפת

משוגע -

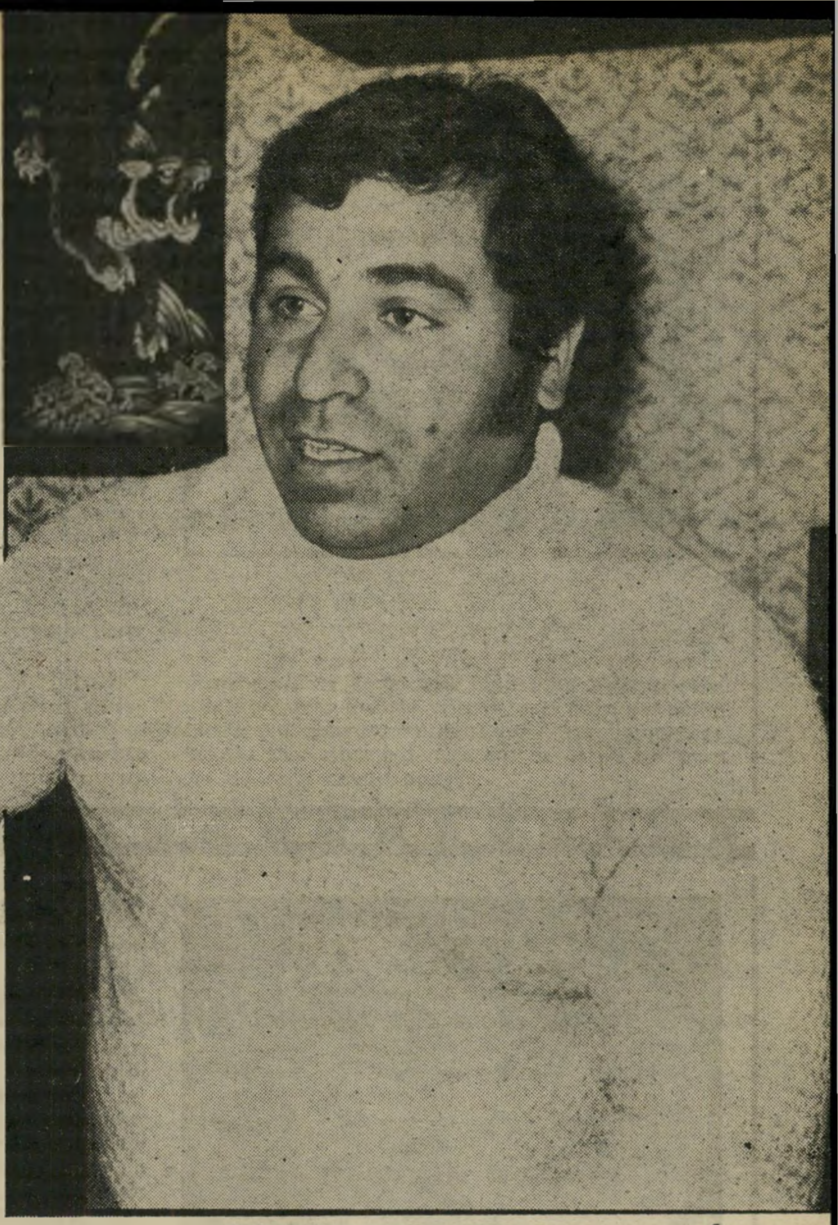

יום ושל הלילה שבהמשכו, אחרי שנפל ב־ידיהם של שוטרי תחנת נצרת. וכך כתב, במיכתב ששלח ליועץ־המישפטי־לממשלה: „כאשר הגענו אל תחנת־המישטרה, התנפלו עלי כל השוטרים ששהו בתחנה, בהתקפה אכזרית, שלא ראיתי כמוה בחיי. כל ה־שוטרים התנפלו עלי, באגרופים ובבעיטות. בזמן שטיפלו בי בתחנת־המישטרה, צעקו עלי: ,מי אתה שתדפוק שוטרים? אתה כלום! אנחנו נגמור אותך היום׳!"

„אני התעלפתי," סיפר בני לוי, „והם גררו אותי לתא־המעצר. אני מציין," כתב לוי במיכתבו ליועץ־המישפטי, „כי זיהיתי את כל השוטרים שתקפו אותי במכות, ולא אשכח אותם עד יום־מותי. ביניהם היה קצין־תורן ששמו מרדכי. הוא הרביץ לי באגרופים בפני ובעיני, ונתן לי בעיטות בבטן. אני מציין כי יש שני אזרחים ששהו בתחנת־המישטרה בזמן שתקפו אותי, והם ראו ומזהים את כל השוטרים, אחד־אחד."

מפקד מרחב־העמקים של המישט־רה, ניצב־מישנה אמיל פרי, שלתחום־אחריותו שייכת גם תחנת נצרת, לא הת־רה, ביולי 1975, החליטו ראשי המישטרה להעמיד לדין מישמעתי כחצי־תריסר שוט־רים שהיו קשורים בפרשה. השוטרים יצאו זכאים. הם הואשמו בשימוש מופרז בכוח בתחנת־המישטרה נגד בני לוי.

מה שגילתה המישטרה בחצי־פה על שי־מוש מופרז בכוח, בביתה, מחזק עוד יותר את גירסתו של בני לוי לגבי ניקמתם של שוטרי נצרת בו. עוד קודם לכן התלונן בני לוי במישטרה כי סגן ניצב מאיר הירש איים עליו. לסגן־ניצב הירש היתה סיבה

המפקד ניצב־מישנה אמיל פרי, מפקד מרחב העמקים של המישטרה, המבקש לפטר את ה־מפקח על הבנייה, בני לוי מתפקידו.

בני לוי, מפקח על הבנייה, חי בחשש לחיין - מפני שהגיש תיקים נגד קציני־מישטרה בכירים ושופט מחוזי שהפרו את החוק

המאורע שהתרחש בפתח המועדון, ניראה כלקוח מתוך הסידרה קאנון. שני אנשיו של השריף גוררים גבר שלישי אל מכוניתו של בעל־המועדון. הגבר הנגרר מכסה את פניו כדי להתגונן מפני הגז ש־שומרי־החוק מתיזים בעיניו מפעם לפעם. כאשר אשתו של הנתקף מנסה להגן עליו, מתיזים שני הגיבורים במדים גז מדמיע גם בעיניה.

אך סצינה זו לא התרחשה, כמו בסירטי קאנון בעיירה נידחת, הרחק במערב, אלא ליד מועדון בריכת־השחייה בנצרת עילית, ב־11 ביולי 1975. באותו יום בילו המפקח על הבנייה בני לוי ואשתו במועדון. שני השוטרים (שמאוחר יותר זוהו כאיזו סבסא ושוטה צצשווילי), שנמצאו במועדון ושתו משקאות, שוחחו עם בני לוי. לפתע אמרו לו: „אתה עצור!" אחד מהם לפת את לוי בחולצתו, והסביר לו: „כדאי לך לקום ולבוא איתנו."

על מה שקדם למעצרו של בני לוי קיי־מים חילוקי־דיעות. לוי טוען שהיה שתוי במיקצת, וישב ליד השוטרים שגם הם שתו ויסקי. כאשר נסתיימה התוכנית במועדון, קמו השוטרים ודרשו ממנו שיבוא איתם לתחנה. הם טענו שבני לוי לעג להם.

אך לגבי מה שאירע בתחנת־המישטרה עצמה, המקום שאליו נגרר בני לוי על־ידי השוטרים, אין סתירות מהותיות בין דבריו של לוי לבין הגירסה שמסרה המישטרה מאוחר יותר.

תיאר בני לוי את המאורעות של אותו להב כלל לגבות עדויות משני האזרחים ש־נכחו שעה ששומרי־החוק הכפופים לו התעללו בבני לוי. רק אחר שהיועץ־המיש־פטי־לממשלה נכנס לתמונה, וביקש הסב־רים ממפקד המחוז הצפוני של המישטרה ואנשיו חלה התפתחות חיובית בפרשה.

חיסול־חשבונות והתעללות

קציני המחוז העירו למפקד כי עליו לקבל את עדויותיהם של שני האזרחים, ולערוך את החקירה מחדש. אחרי שנשמעו עדויות שני האזרחים על ליל האלימות שעבר על בני לוי בתחנת־המישט־רה, ביולי 1975...

טובה לכעוס על בני לוי.

ב־21 באוגוסט 1974 גילה בני לוי, ה־מפקח על הבנייה בעיריית נצרת עילית, כי קצין־המישטרה הבכיר סנ"צ מאיר הירש, ביצע תוספת־בנייה ללא־רישיון. למרות הדו"ח שרשם בני לוי, לא הוגש כתב־אישום נגד סנ"צ הירש, בגין בנייה בלתי־חוקית.

ניצב־מישנה הירש הכחיש בתוקף שאיים על בני לוי. הוא טען שזו היתה פרובוקציה של המפקח על הבנייה.

המישטרה דחתה את טענותיו של המפקח על הבנייה כי אנשיה מאיימים עליו ומזהי־רים אותו מפני תוצאות מעשיו. זאת, עד לליל חיסול־החשבונות וההתעללות בתחנת־המישטרה, ביולי 1975.

שבוע ימים אחרי שניצל מידי השוטרים, ב־24 ביולי 1975, כתב בני לוי מיכתב רישמי אל מרדכי אלון, ראש עיריית נצרת־עילית, ובו ציין: „מזה מיספר חוד־שים ובתוקף תפקידי, אני מקבל איומים ואזהרות שונות בענייני דו"חות־בנייה שהגשתי נגד שוטרים וקצינים בכירים ב־מישטרת נצרת. המישטרה מבקשת, במע־שיה, לנקום ולהשפיל ולסבך אותי ואת אשתי בפלילים, ולהפוך אותנו לעבריי־נים."

בני לוי ביקש מראש העירייה שיערוך בירור מקיף על עבודתו במוסד, על־מנת לקבוע אם שגה כאשר הגיש דו"חות על בנייה ללא־רישיון נגד אנשי־המישרה.

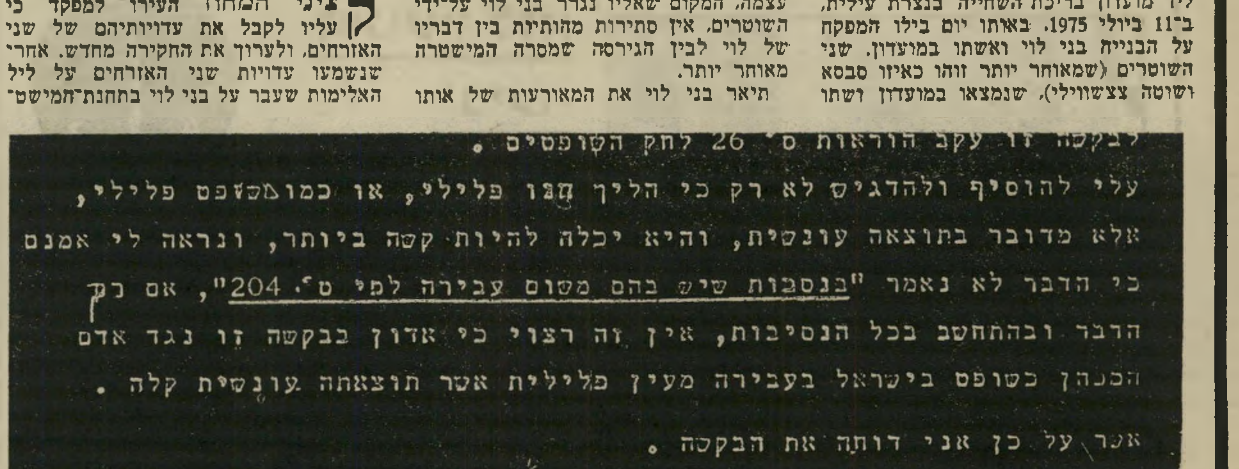

לבקשה זו עקב הוראות ס׳ 26 לחק השופטים.

עלי להוסיף ולהדגיש לא רק כי הליך הנו פלילי, או כמו מעין פלילי,

אלא מדובר בתוצאה עונשית, והיא יכלה להיות קשה ביותר, ונראה לי אמנם

כי הדבר לא נאמר "בנסבות שיש בהם משום עבירה לפי ס׳ 204", אם כך

הדבר ובהתחשב בכל הנסיבות, אין זה רצוי כי אדון בבקשה זו נגד אדם

הכהן כשופט בישראל בעבירה מעין פלילית אשר תוצאתה עונשית קלה.

אשר על כן אני דוחה את הבקשה.

ניתן במעמד בא־כח המבקש מר לוי, ובהעדר המשיב

רק לא נגד שופט!

השופט המחוזי מוחמד נמר הווארי שבנה, ללא רישיון, קומת מגורים, מוסך ועוד, נדחתה מייד ובו־במקום בבית־המישפט בנצרת. אז פנה המפקח על הבנייה בני לוי לבית־המישפט הבקשת למתן צו הפסקה שיפוטי נגד בעפולה, אך גם שם דחה שופט־השלום, א. כהן, את הבקשה. כהוכחה כי מה שאסור על האזרח הפשוט מותר לשופט־מחוזי, ציין השופט כהן בהחלטתו: „אין זה רצוי כי אדון בבקשה זו נגד אדם, המכהן כשופט בישראל, בעבירה מעין־פלילית אשר תוצאתה עונשית קלה." וכך נדחתה סופית הבקשה לצו.

שוטרים כמפירי־חוק

„נתתי ללוי גיבוי מלא בעבודתו, ו־אמשיך לתת לו גיבוי. מה שהוא עשה, היה במיסגרת סמכויותיו," אמר ב־

מי שמתחיל עם המישטרה!

מאת
מרסל זוהר

שבוע שעבר ראש העירייה אלון לכתב העו־לם הזה.

מה, בעצם, עשה בני לוי? כיצד קומם נגדו את שומרי־החוק?

התשובה נמצאת בדו״ח מפורט ששלח בני לוי ליועץ־המישפטי־לממשלה ב־14.8.1975, ובו נאמר:

„הריני להביא לידיעתך כי בהתאם לחוק הרשויות המקומיות, מחוייבים אנו להביא לידיעת היועץ־המישפטי־לממשלה בדבר בנייה בלתי־חוקית והגשת כיתבי־אישום ושאר הפרטים של עובדי מדינה (שוטרים, במיקרה הנ״ל).״

המפקח על הבנייה מסר את הפרטים הבאים:

● **סמל המישטרה טוביה וולף.** הקים מיבנה במקום ציבורי ללא־רישיון. הוצא צו־הפסקה שיפוטי בבית־מישפט־השלום בנצרת, אולם הנאשם הפר את הצו האמור והמשיך בהקמת המיבנה. הוגש כתב־אישום בתיק מס׳ 2716/74 בבית־מישפט־השלום בנצרת, והנ״ל הורשע (באשמת בנייה בלתי־חוקית). כמו־כן, תלוי ועומד כיום נגד הנאשם תיק פלילי 25/75, באשמת הפרת צו־הפסקה שיפוטי במישטרת נצרת.

● **סגן־ניצב מאיר הירש.** נמצא כי הנ״ל הקים תוספת־בנייה ללא־רישיון. טרם הוגש נגדו כתב־אישום בגין בנייה בלתי־חוקית.

● **סמל איזו כץ.** נמצא ונירארה על־ידי מפקח־הבנייה, כאשר הנאשם ועימו ה־קבלן עוסקים בהקמת מירפסת, בעבודת מסגרות והנחת תיקרת־אסבסט ללא־רישיון. הוגש כתב־אישום בתיק 2281/74 בבית־מישפט־השלום. בגלל טעות בכתב־האישום (בני לוי רשם בדו״ח כי מדובר בהקמת מירפסת ללא־רשיון, במקום סככה), העדיף השופט הראשי אליאס כתלי, לבטל את ה־תיק. היועץ המישפטי של העירייה הגיש מחדש כתב־אישום מתוקן.

● **סגן־ניצב ניסים בן־משה.** הנא־שם הקים מיבנה ללא־רישיון. הוגש נגדו כתב־אישום בתיק 2279/74 בבית־המישפט בנצרת. למרות שהנאשם הודה בעבירה ובאשמה המייוחסת לו, משום־מה בוטל ה־תיק כליל.

אחרי שלא הופיע בדיון בבית־המישפט, למרות שקיבל את ההזמנה, כתב קצין־המישטרה הבכיר ניסים בן־משה לבית־המישפט: „בתי, השוטרת, הרצליה, פנתה למהנדס־העיר מר לייבוביץ, והובטח לה להקפיא את התיק עד להוצאת רישיון לבנייה. אני מרשה לעצמי לפנות לכבודו, ולציין שמזה 20 שנה אני עומד על דוכן בתי־המישפט בארץ, ואני מצביע על עבריי־נים כמאשים ולא כנאשם. עצם גזר־הדין שניתן בהיעדרי (הוא הורשע, על־ידי השו־פט) הוא פגיעה במעמדי. לכן, אבקש את כבודו לבטל את גזר־הדין ולקבוע תאריך חדש.״

גם סנ״צ נסים בן־משה פנה, בכתב, אל מפקח־הבנייה, בני לוי, ודרש ממנו כי יבטל את התיק שנפתח נגדו בבית־המישפט. כתב הקצין בן־משה: „הופעתי בבית־מישפט כ־קצין־מישטרה אינה הולמת את תפקידי. לכן אני פונה בבקשה לבטל את התיק הנ״ל.״

בני לוי, לא נכנע ללחציו של בן־משה, אך השופט הראשי של בית־מישפט השלום בנצרת, אליאס כתלי, נענה לקצין־המישט־רה וביטל את גזר־הדין הראשוני שלו.

ימים ספורים לפני שנגרר בני לוי לטי־פול הנמרץ שהוענק לו בתחנת־המישטרה בנצרת, הגיש דו״ח מיספר 96/75, ושלח אתראה לניצב־מישנה נתן שי, ראש ליש־כת־החקירות במישטרה, בה צויין כי ה־קצין הבכיר מחזיק במיבנה ללא־רישיון. שי הגיב כי המיבנה הבלתי־חוקי האמור — תוספת בחצר — היה קיים כאשר נכנס בן־משה לדיור הנ״ל, שהוא בית־מגורים השייך למישטרה.

למרות שעל־פי החוק מתייחסת העבירה למחזיק במיבנה הבלתי־חוקי, עדיין לא החליטה המחלקה המישפטית של העירייה להגיש לבית־המישפט את כתב־האישום בנדון.

איש־מישטרה נוסף בנצרת שציפצף על החוק ולא מילא אחר צווי בית־מישפט־השלום, הוא סמל מחלקת־התנועה של מר־חב העמקים, דויד מלול. נגד שוטר זה הוגש

(המשך בעמוד 42)

4 הפרות חוק של שומר החוק

בית שוטר־התנועה

דוד מלול, ברחוב ציפורי מס׳ 4, שהוקם כתוספת לבית הקודם, ללא רישיון ועל אדמה שעדיין לא בוצעה בה פרצלציה (חלוקה). העבריין הורשע ונקנס, ועירעורו נידחה בבית־המישפט המחוזי. אך הוא לא נבחל, והמשיך לבנות עד שסיים את המיבנה.

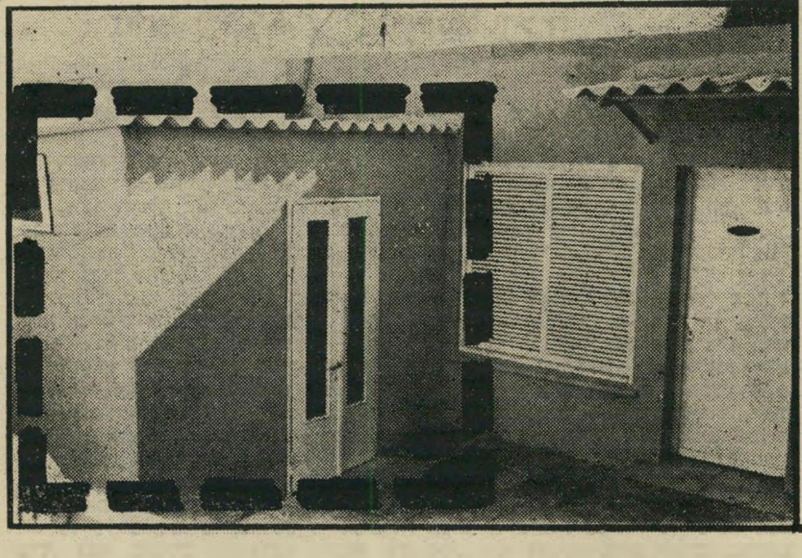

התוספת של הסנ״צ

ניסים בן־משה, ברחוב תבור 45/5. הקצין הבכיר בנה אגף קטן נוסף לדי־רתו, מבלי שיקבל רישיון־בנייה לכך מטעם הרשות. אחרי שהשופט הראשי בבית־מישפט־השלום בנצרת הרשיע אותו, הצליח הסנ״צ לשכנע את השופט, לבטל את החלטה.

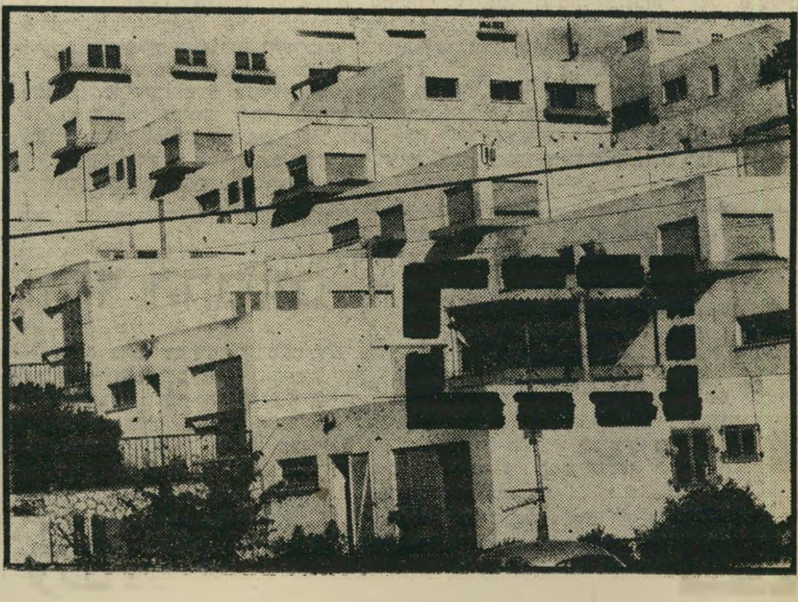

המירפסת של הסמל

איזו כץ הוא סמל־מישטרה בעל ניסיון רב, שתפקידו המוצהר לתפוס עבריי־נים המצפצפים על החוק. דבר זה לא מנע ממנו לעבור על החוק בעצמו, לבנות מירפסת ללא־רישיון. אחרי שהשופט כתלי הצילו מההרשעה, הוגש נגדו כתב־אישום חדש.

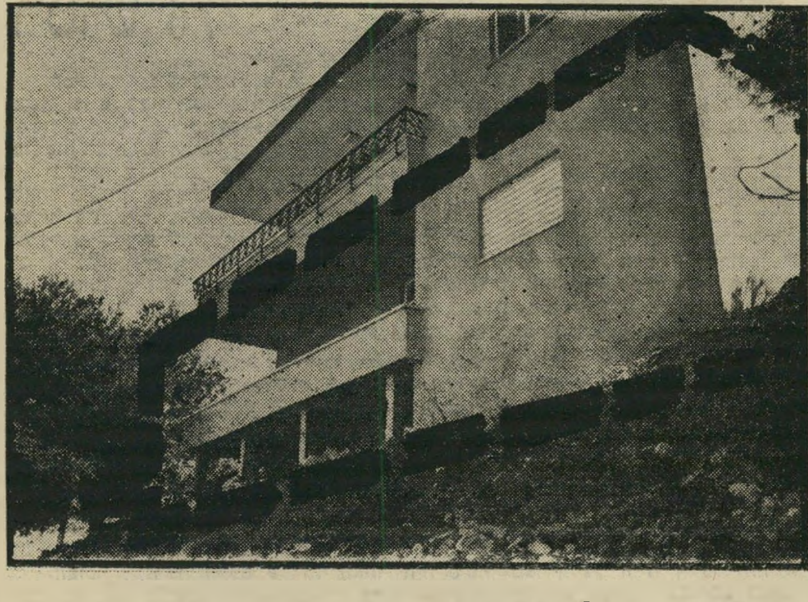

הקומה של השופט

קשה להאמין שהשופט המחוזי מוחמד נמר הוארי לא ידע מה מותר ומה אסור לו, לפני שהתחיל לבנות את התוספות לביתו, כגון הקומה הנוספת, המוסך והגדר. אך הוא סבר, כנראה, כי מה שאסור לאזרח הפשוט, מותר לשופט מחוזי.

נמר של נייר

האם יהיה יצחק ליבני שר־החינוך־והתרבות הבא ✶ באיזה יומון מוחרמים שיריו של יונתן רטוש? ✶ מיהו המשורר־הגולה גבי דניאל ✶ ספר־הטלפונים של הסיפרות העיברית הצעירה

חיים גורי

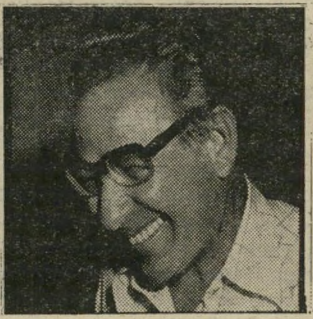

אהרון ידלין

יונתן רטוש

היינריך בל

יוסף מונדי

מהפכת תרבות

בת קול

משורר חשוב ביותר סיפר לי כי השמועה על מועמדות חיים גורי לכהונת נשיא־המדינה, מקורה באחת העסקות המפולפלות ביותר שידעה המדינה מעודה.

כאשר הועלה שמו של גורי כמועמד למישרה הרמה, פנו מושכי־החוטים (המאמינים, שבשלב זה חייב איש־רוח להתייצב בראש־המדינה) אל כמה מהבולטים שבסופרי דור־המדינה וביקשו מהם להתייצב כאיש אחד מאחוריו. אלא שמושכי־החוטים נתקלו בלאו מוחלט.

כאשר ניסו השושבינים למצוא דרך של פשרה, הובהר להם שמחיר השתיקה הוא הבראת חיי־התרבות בארץ. משמע, החלפת שר־החינוך אהרון ידלין וצמרת לבלרי אגף־התרבות (לאה פורת — מנהלת המועצה־לתרבות־ולאמנות, בן־ציון תומר — יועץ השר לענייני־תרבות) ואחרים, השולטים בשרירות על תקציבי־ענק.

אותו משורר חשוב טוען שמושכי־החוטים אימצו את ההצעה, והפעילו על ראש־הממשלה לובי, כדי שיחליף את אהרון ידלין במנכ״ל רשות־השידור, יצחק ליבני, או בפרופסור צבי יעבץ, ראש־החוג להיסטוריה באוניברסיטת תל־אביב. נימוקם הבסיסי של מושכי־החוטים היה, שחילופי־גברי אלה יעלו את פרופיל הממשלה בעיני סופרים ואינטליגנציה, שישמשו בבחירות הבאות משהו מעין „אזרחים־תומכים־באשכול” ו„בכל־זאת־מערך” עבור ראש־הממשלה יצחק רבין.

על כל מיקרה, מי שחושב כי הסיפרות העיברית שוכנת במיגדל־שן, טועה טעות מרה. ואם תתגשם לה אותה עיסקה מפולפלת, יש להניח שהיא תלווה במהפכה תרבותית שתפשיר את עשרות המיליונים של תקציב המועצה־לתרבות־ולאמנות לאפיקים חיוביים.

רטוש '76

קשר של שתיקה

המשורר יונתן רטוש לא זכה באהדת המימסד והמימסד־הסיפרותי בארץ ליצירתו. משך שנים רבות היו שיריו בחינת מוקצים מחמת מיאוס, ועד היום הוא לא זכה ששיריו יהיו נלמדים במערכת־החינוך, למרות שאיכותם ומשמעותם השירית גבוהות, בדרגות רבות, מן החומר הסיפרותי הנלמד במערכת זו.

בשיחה שנערכה עם יונתן רטוש במוסף־לסיפרות של הרדיו, טען המשורר שגם לאחר כימעט ארבעים שנות התעלמות ממנו, עדיין ננקט לגביו עקרון קשר־של־שתיקה באחד היומונים שבארץ: „בעיתון מסויים, למשל, ששם מקפידים לא לכתוב ביקורת על שום ספר־שירה שאני מוציא... יצאו במשך שנה וחצי חמישה סיפרי־שירה שלי, ושם (באותו יומון) לא היתה על אף אחד מילה. קשה לי להניח שזה מיקרה...”

באותו מישדר לא חסך רטוש גם את דעתו על האווירה הסיפרותית הקיימת בארץ: „יש אנשי־רוח שנוהגים לקרוא להם, לפעמים, אנשי־חצר, ולהם אין בעייה בשום מישטר שהוא. ואם לדבר על מי שאיננו הולך במוסכמות, אני חושש שאין לי שום תקנה... אני חושש שלאנשים כמותי אין שום תקנה בשום מישטר שהוא...”

מותו הישראלי של מורקה

צאן ברזל

השיטחיות הרדיופונית של תוכניות־הדראמה ברשת אל״ף של רשות־השידור, הצליחה בשבת (13.3) להעפיל לאחד הבולטים שבמחדליה.

הסיפור שנרצח הפעם על גלי־האתר היה סיפור מצויין של היינריך בל (תמונה קבוצתית עם גברת, קתרינה בלום) בשם שתיקותיו של מר מורקה שפורסם בזמנו בכתב־העת סימן־קריאה ושודר בכותרת: תחביביו של עורך הרדיו דוקטור מורקה או בעצם מה מציק לו, בעיבודו של יואל ניר, שהצליח לסרס את סיפורו של בל, ולרוקנו מתכניו החברתיים־היסטוריים־תיאולוגיים.

כישרונם של אנשי מחלקת־הדראמה להביא קלסיקה מודרנית של המאה־העשרים כסמואל בקט (מחכים לגודו), פרידריך דירנמאט (ביקור הגברת הזקנה), סלבומיר מרוז'ק (טנגו) ואחרים, הוא להישמע מעל גלי־האתר כמו תיפופו של המתופף האחרון שאינו נכון למות, וממשיך לתופף במונוטוניות.

במערב ובמיזרח אירופה הפך המדיום של תסכיתי־רדיו אחד מאמצעי־הביטוי האמנותיים הערכיים ביותר. אבל בישראל, שבה רשאי כל פרח־תסכיתאים להביא תוספות, תיקונים ושיפורים לטכסט של היינריך בל ואחרים, מוטב שתיסגר מחלקת־הדראמה של רשות־השידור, מאשר תמשיך בתיפופה. ואם לאו, שאנשיה יישלחו לפחות להשתלמות בעשיית תסכיתים בתחנת־השידור היריבה, גלי צה״ל, שהוכיחה לאחרונה בסידרה תמול־שילשום על־פי ש״י עגנון, שגם בתחום זה יש לה לומר יותר מאחותה הבכירה.

גיבורי דיקנס בישראל

צ'ארלס דיקנס (אוליוור טוויסט, ניקולס ניקלבי) תיאר עיוותי חברה וניצול במאה שעברה באנגליה, בראשית ימי התיעוש שלה. הוא גם חזה מדמו ומבשרו את עוצמת הניצול והצביעות שאלה מביאות לבני־האדם.

אם היתה למישהו האשלייה שבמדינת־ישראל קמה לה חברה מתוקנת, הרי שהשבוע האחרון הוכיח את ההיפך. מסתבר שכמה מגיבורי תקופתו של דיקנס חיים באולמות־הייצור של מיפעל קרגל בלוד, או במיפעלים ובבתי־מלאכה קטנים השוכנים בעיבורה של תל־אביב.

פועלי קרגל העזו רק בדצמבר 1975 להקים ועד־עובדים של ממש, כדי להתמודד על הפחתת מישמרות־העבודה שלהם מ־12 שעות (!) לפחות מכך. על גבם של פועלים אלה פעלו בהילוך־גבוה ראש התעשיינים („בומה”) שביט ונציג ההסתדרות, כדי לשמור על ,פרופיל נמוך של הסיכסוך,' לדבריהם. ואז נכנס לתמונה ח״כ יורם ארידור (בתפקיד הדמות המעורערת מסיפורי דיקנס) וניסח, כ,נבחר' של פועלים בוועד־הפועל, שורה של דרישות לפועלי קרגל, כמו: בניית חדרי־אוכל והלבשה נפרדים לפועלים היהודים והערבים, ארונות ושולחנות כתיבה, סיפרות מיקצועית וכו'.

בעלי המיפעל האמריקאיים איימו מיד לסגור את המיפעל, והפועלים נאלצו להגיע לשערי־המיפעל בזחילה תוך קבלת הטבות משוללות כל ערך.

כמה ימים מאוחר יותר, בדרום תל־אביב, נשרפו למוות שלושה פועלים ערביים מעזה, שהיו לכודים במיפעל שבו נהגו ללון.

מסקרן לדעת: מתי בפעם האחרונה תיאר סופר עיברי פועלים עובדים בבית־חרושת, שביתה, או יחסי־עבודה מעורערים?

יריד ההבלים

כמה טוב שהתוכנית־הסאטירית ניקוי־ראש הקדימה תרופה למכה, והמחישה את האיוולת וחוסר־הכישרון והדימיון של מפיקי תוכניות הטלוויזיה בנושא כמו פורים!

מסתבר שגם להומור קלוקל ומשומש יש סולם איכויות משלו. בראש הסולם הזה ניצב עמוס אטינגר (רבע לפני המילחמה, חצי אחרי המילחמה) בתוכניתו חיים שכאלה עם אחשוורוש. אך מעז יצא מתוק: אטינגר המחיש לצופים מהו סוג ההומור שמתנגדי התוכנית ניקוי־ראש היו חפצים להשריש על המסך־הקטן.

עגנוז

ספרים

הר העצה הרעה, מאת: עמוס עוז
ספריה לעם, עם עובד, 184 ע'

עורכי־סרטים צעירים נוהגים ליצור סרטים קצרים מפסולת הפילם שנזרקים לפח בשעת עריכת הסרטים. אם נדמה את ש״י עגנון לבימאי־סרטים גאון, ואת סיפרו

פיטריות הרעל בסיפרות הילדים

א. היהודים הרעים

בצורה עיקבית ביותר מבטיח אנואר אל־סאדאת שב־דור הבא יהיה שלום. אם הבטחה זו תלוייה בדמות הערבי, כפי שזו מופיעה בסיפרי־ילדים המתפרסמים בארץ, הרי אותו שלום נתון בספק רב.

סיפרות־ילדים היא מכשיר־תעמולה ראשון־במעלה. ב־גרמניה הנאצית המחישו בעזרתה נושאים כגון גזע, הרר־איזם והמיסטיות שבייעוד הגרמני. הוצאת דר שטירמר דאגה לפרסם כמה סיפרי־ילדים. אחד מהם היה קובץ־סיפורים הקרוי בשם „פיטריית הרעל".

בסיפור בשם זה, שעליו נקרא הקובץ, מסופר על אם ובתה, המלקטות פיטריות ביער. אחרי דיון בהבחנה שבין פיטריות טובות לפיטריות רעילות, מסבירה האם: „היהודים הם אנשים רעים. הם פיטריות־רעל. וכמו שקשה לעיתים קרובות להבחין בין פיטריות־רעל ופיטריות־טובות, כך קשה מאד, לעיתים קרובות, להבחין בכך שה־יהודים הם רמאים ופושעים. כשם שפיטריות־הרעל מו־פיעות בצבעים שונים ומשונים, כך יודעים היהודים להסתיר את עצמם, בלובשם דמויות שונות."

בסיפור אחר מלמד מורה את תלמידיו מה הם סימני־ההיכר של היהודי: אף עקום, שפתיים עבות, רגליים עקומות וכו׳. סיפורים אחרים מספרים על היהודים שה־כסף הוא אלוהיהם, על סוחרים שעושקים ועוד.

האם צומחות פיטריות־רעל סיפרותיות שכאלה גם אצלנו?

ב. „עוז יעוז נגד תניני פרעה"

סיפרות־הילדים בישראל היא אחד העסקים המכניסים ביותר בענף המו"לות. מו"לים אינם אנשי־רוח או הוגי־דיעות. משום כך הם מתאימים לרוב את סיפרי־הילדים שבהוצאותיהם לרחשי לב ההמונים.

מ. גרעין מעודו לא זכה בפרס־ביאליק לסיפרות־יפה או לפרס־סיפרותי אחר, אבל ספריו נמכרו עשרת־מונים מסיפרי סופרים הזוכים בפרסים. בסיפרו שד 2 יוצא לגבול הוא כותב: **„קלקיליה! השם בילבד עורר בליבנו רעד קל. שהרי ידענו היטב, כי קלקיליה היא עיירה יר־דנית, שתושביה חורשים מזימות נגד ישראל, וכי שבו־עיים לפני מיבצע־סיני פוצצו חיילינו את מיבצר חמיש־טרה של קלקיליה"** (עמ׳ 5) אלה הירהוריהם של שני ילדים, שצריכים לכתוב חיבור בנושא „מה ידוע לי על המצב בגבולות."

בסיפור אחר של מ. גרעין הקדילאק יורד דרומה, מסיירים שני ילדים בשוק הבדואי ופוגשים בבדואי מפחיד: **„על מותנו תלוייה היתה ,שברייה׳ קצרה וחדה מאוד, ועל מותנו השנייה התנוסס אקדח ענקי, קשור לחגורה מקושטת. נוסף על־כך שיחקו אצבעותיו באולר קפיצי מחודד, ומדי פעם חיטט בין שיניו הגדולות והארוכות. פניו היו רזים, מחודדים וקמוטים מאד, וציבעם חום־צהוב כנחושת־קלל. מתחת לכפייתו, שהיתה גדולה כסדין, התפרצו תלתלים ארוכים ושחורים; ועיניו נצצו כלהב השברייה. גולת הכותרת למראה הזה היה חוטמו: ממש חרטום־נשרים בעל מימדים עצומים."** (ע׳ 10—9).

תיאור מראה־פניהם של ערבים בסיפרות־הילדים הנו פרק בפני עצמו. אם לצטט מספרה של צביה גרגות, חבורת נחשון והחוטפים מחברון, אשר שמו מדבר בעד עצמו: **„היה זה נער בדואי, על פי מלבושו ומראהו. נמוך־קומה וצנום למראה, סבך של שיער שחור ומקורזל עוטר את פניו השחומים, עיניו שחורות ונוצצות, מסתתרות מתחת לגבינים עבותים, פלומה בתולית מכסה את שיפתו העליונה ומתחתיה שפתיים צרות וארוכות, קפוצות בהבעת מתיחות. הוא היה לבוש גלימה מפוספסת, כדרך הבדואים, ולראשו כפייה לבנה."** (ע׳ 9).

בסיפור אחר מדובר על „רמדאן־אף־נשר" ש„היה דומה יותר לנשר מאשר לבן־אדם" (הלא הוא ראש מרגלי־מצריים), והוא מהרהר כל הזמן ב„תענוג" בכך שהצבא המצרי יתקוף את ישראל ו„תתחיל השחיטה הסו־פית." מתחת לציור פניו של רמדאן מצוייה הכתובת הבאה, שבחר עידו סתר, מחבר עוז יעוז נגד תניני מצריים: **„ראש מרגלי האוייב, ברנש נתעב, ערמומי, בעל מזימות שטניות, היושב בקהיר ומתכנן פעולות רצח וחבלה."** צחוק־הגורל, שהנהו בבחינת איסור לילדים, הוא שראש־מרגלים ישראלי, שישב בתל־אביב, תיכנן פעולות חבלה בקהיר לפני עשרים וכמה שנים.

ואם מדובר במצרים, הרי שאין להתעלם מהקטע הבא המופיע בסיפרו של ערן שורר, עלילות ,חבריא׳ — המינהרה הסודית בנגב. בסיפור זה מתרחב הרקע אל מחוץ לגבולות הארץ, ובעד למינהרה סודית מגיעים שלו־שה נערים ישראליים לקהיר. לאחר הרפתקות שונות הם מעלים ארצה קבוצת יהודים, דרך אותה מינהרה. אך בראש־

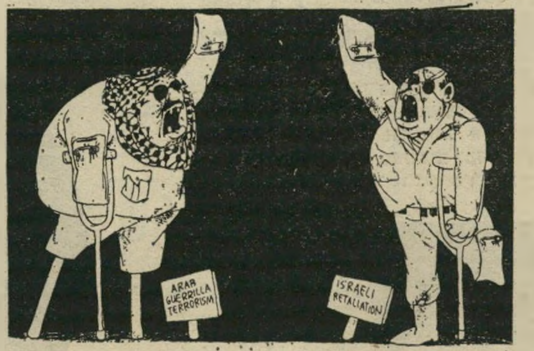

שית דרכם בקהיר הם מגיעים למיסעדה של יהודי שם, ואחד הסימנים להיות המיסעדה יהודית הוא: **„נכון — הוסיף שאול — הנה שימו לב לחלון המנופץ. זהו, כנראה, זכר לימי מערכת־סיני, כשהמצרים נקמו ביהו־דים המקומיים על הפישלונות שספגו מידי צה"ל."**

בסיפרו אש בהרים מתאר יהודה סלוא את אווירת האימים והשינאה, כשהיא מומחשת בתיאורים ישירים של דיברי הלוחמים הערביים. כאן השימוש במילים חריף: **„,פלסטין — ארצנו, היהודים — כלבינו, פלסטין אר־צנו, היהודים — כלבינו!׳ — בצווחה זו, שהיתה מלווה יללות קצובות, פרץ ההמון לחצר, כשהוא רומס בדרכו את השיחים שעוד שרדו בה."** (ע׳ 46). את אותו קרב הרואי ממשיך סופר־ילדים אחר, צבי ליברמן, בסיפרו בהרי ירושלים, שהוא מתבלט בגסותו ה,חינוכית׳: **„מישהו שאל: ,התספקנה הנשים לכל אחד מאיתנו?׳ — אינשאללה, תספקנה! הבחורים שיצטיינו בקרב יקבלו גם אחת נוספת. — הידד! נראה להם ליהודים הכלבים מי אנו!"** (ע׳ 85).

מילחמת־השיחרור זכתה לתיאורים רבים בסיפרות־הילדים בארץ. בנימין גל, בספרו שועליו של שימשון, שכל קשר בינו לבין הפלוגה בשם זה שלחמה במילחמת־48׳ הינו מיקרי, נותן תיאורים הגובלים באלה של מיל־חמות האינדיאנים במתיישבים בארצות־הברית: **„הערבים הגיחו מבין הגבעות המקיפות את הקיבוץ מצפון ומצפון־מערב. הם הסתערו על הקיבוץ ביללות־פרא, ללא תוכ־נית וסדר. לא היו אלה חיילים, כי אם בני־כפר מו־סתים. מנופפים בנישקם גלשו במידרון. תוכנית התת־קפה שלהם מבוססת היתה על מיספרם הרב, אשר עלה למאות אחדות."** (ע׳ 96).

יגאל מוסינזון, מהפופולריים שבין סופרי־הילדים, מתאר בחסמבה והסוד הגדול את הלוחם המיצרי כך: **„היה זה אוהל מזוהם ביותר, ושני קלפנים טרפו קלפים והיו זורקים אותם על ארגז־תחמושת ריק, בקול תרועה וצווחה. ,עוד מעט יתקוטטו וישלפו סעינים!׳ — לחש חסן למחמוד הנריקו (ילד ישראלי מחופש). הם מוכנים להיהרג על פחות משווה פרוטה. בטלנים! לעבוד אינם רוצים׳"** (ע׳ 76).

תיאורים אלה הינם רק קצה־קצהו של אותו קרחון מודפס באותיות עיבריות, המחנך לשינאה, גיזענות, מי־ליטריזם וכל הכרוך בזה.

ג. סיכוי קלוש

ציטטתי קודם מפיטריות־הרעל הסיפרותיות של גר־מניה הנאצית. מצער לראות שלא למדנו מכוחה ומהש־פעתה של סיפרות־ילדים שלילית.

בגרמניה של היום, סיסמת סופרי־הילדים היא שיחרור־הילד מהברוזים, הארנבות והדובונים. הצרת צעדיה של סיפרות ילדים ונוער סינתטית, הרואה את העולם מבעד לחלון חממה, או הרפתקות. היום מחפשים שם תכנים חדשים. נושאים הכוללים את מיכלול הסכנות המקיפות את האזרח. אנטי־צרכנות ואנטי־גיזענות, במקום סיפרות מסיתה או מרדימת־חושים. המטרה של סיפרות־הילדים בגרמניה של היום היא להעניק השכלה־חברתית־פוליטית, להבהיר את המאבקים ולעודד את חוש־הביקורת של היל־דים והנוער.

לדוגמה, כמה מסיפרי־הילדים שזכו בשנים האחרונות לפרסים בגרמניה המערבית. הסופרת יהודית קאר (בתו של מבקר התיאטרון הנודע אלפרד קאר) מספרת בסיפרה כאשר גנב היטלר את הארנבת הורודה על מישפחתה היהודית בשואה, מנקודת ראותה הבלתי־משוחדת של ילדה, שלמרות הסכנות הוריה הבהירו לה בדרכם את האמת לאמיתה, ואת השלילה של רעיונות הגזע והרודנות.

הסופר הגרמני פרידריך הטמאן (האנס־כריסטיאן קירש) זכה בפרס על סיפרו אני חי שבע פעמים, סיפור המספר על חייו של ארנסטו צ׳ה גווארה. מעניקי הפרס כתבו על ספרו של הטמאן: „יש להציב בפני הצעיר בימינו את ההיסטוריה בת־זמננו, את הזרמים הפוליטיים ואת שיקוף־הרנסגן של אליליו..."

אחטא לאמת אם לא אצטט גישה חיובית לבעיית־הערבים, שקיימת בסיפרו של ש. פינחס (פינחס שדה) הגנב; מטמון הזהב של ששונקין הזקן. **„הוא אמר, כי כל הערבים, כולם, כולם, הם רשעים, כי צריך לגרש אותם, להרוג אותם. בליבי חשבתי: איך אפשר לדבר כך? האין זו שיפלות? האין גם בין הערבים כמו בין היהודים (וכמו בין הרוסים, הסינים, הצרפתים, ההו־לנדים) טובים ורעים, שמנים ורזים, נוכלים והגונים, אומללים ומאושרים? למה להפיח סתם שינאה, סתם כזבים, למה לדבר על גירוש, הרג וחורבן? ברור היה לי, שהזר הוא אדם רע ושפל."** ובמקום אחר בסיפרו, ממשיך פינחס שדה **„...ולמה זה איברהים ואני אוי־בים? אני יהודי — הוא ערבי. אבל שנינו קטנים, שמנים ועצלים. כשנגדל נתגייס לצבא, אני לצבא יש־ראל והוא לצבא ירדן. נהיה אויבים. אולי נילחם אולי נהרוג זה את זה. אבל למה? הרי אנחנו דומים. הרי אנחנו סובלים באותו האופן ומאותן הסיבות."**

בסך־הכל זה משפיל ילד, כאשר כותבים בשבילו כאילו היה מטומטם. רוב סיפרות־הילדים הנכתבת כיום בארץ מיועדת למטומטמים. ועד אשר יתחיל מישרד־החינוך להקפיד עליה, ייאלצו הילדים והוריהם לדקדק בבחירת הספרים. קטעים, כמו זה של פינחס שדה, הם מועטים, אך מורים על סיכוי קלוש לעתיד.

החרות ללקט זרדים לעקידה בחטף

התיאטרון־הישראלי האמיתי איננו על קרשי הבמה. בערב שהוקדש למחזאות־ישראלית־מקורית, ושנערך במרתפי סורמללו בירושלים, הגדיר **מנדל קוהנסקי**, מבקר־התיאטרון של ג׳רוזלם פוסט, את **ד"ר אמיל פוירשטיין**, מבקר־התיאטרון של יומון־המפד"ל הצופה, בכינוי שמתחת לחגורה. המחזאי **יוסף מונדי** (זה מסתובב, מושל יריחו), שהשתתף באותו דיון, הטיח לעבר מנדל קוהנסקי שכל מבקרי־התיאטרון בארץ שוכנים מתחת לחגורה. באותו דיון, שאל המחזאי **בנימין גלאי** (קפה הפוך) את קוהנסקי מדוע לא כלל אותו בסיפורו על התיאטרון העיברי ● בהוצאת סימן־קריאה ראה־אור ספר־שירים חדש, פרי־עטו של המשורר **מאיר ויזלטיר** (מאה שירים, קח) בכותרת דבר אופטימי — עשיית שירים ● בימים אלה ראה (סופכלסוף) אור, כתב־העת סימן־קריאה ועורר, מייד עם הופעתו, חרושת־שמועות אודות משורר ישראלי אלמוני בשם **גבי דניאל**, הגולה באמסטרדם, שפירסם משיריו בכתב־עת זה. תוך ימים ספורים הסתבר, כי אותו משורר־אלמוני הינו, לדעת יודעי־ח"ן שבסיפרות־העברית, לא פחות מאשר **פרופסור בנימין הרושובסקי**, מראשי החוג־לסיפרות באוניברסיטת תל־אביב. אלא שמחזור־השירים של **גבי דניאל הרושובסקי** (?) מכיל בתוכו את השירים הטובים ביותר שבחוברת. במיסגרת מדור הביקורת בסימן־קריאה מופיע מאמר תמוה של **חיים גנז**, הדן בחירות ללקט זרדים בסיפורי **יצחק בן־נר** **וא. ב. יהושע**, ולמי שאינו בקיא במינוחי כת־מבקרי־הסיפרות, הרי הכוונה לזרדים, שלטענת חיים גנז, מוסיפים הסופרים בן־נר, וא. ב. יהושע לתסביך־העקידה של סיפרותנו הצעירה ● אחד מוותיקי כתב־העת עכשיו הגדיר את החוברת החדשה של סימן־קריאה, הבולטת בעובייה, בכינוי „ספר־הטלפונים של הסיפרות העברית החדשה".

שירה ליצירת־מופת על ירושלים של שנות ה־40, הרי שעמוס עוז, בסיפרו הר העצה הרעה, הינו בבחינת עורך־סרטים שניסה ליצור סיפורים קצרים מתוך הפילם שש"י עגנון זרק לפח.

בהר העצה הרעה קובצו שלושה סיפורי־ירושלים סינתטיים, שהינם בבחינת מכירת־סוף־העונה של נופי, אווירת, ואנשי ירושלים. לכלי־קיבול זה מזג עמוס עוז נקודות־ציון מתוך אטלס־בראוור, מהולות במילות סלנג של ,מילון בן־יהודה ובן־אמוץ׳, ניסיון כימי ליצור מירקחת שתיראה כקטלוג של שילהי דברי־ימי־המנדט־הבריטי, כפי שהם נשקפים מבעד לעיניו הבלתי־תמימות של ילד, הבוחן אותם במישקפיים ופילטרים, המנסים להשביע את רצונו של הקורא הישראלי הממוצע, במחצית שנות ה־70.

שלושת סיפורי הר העצה הרעה שדופים, ונעדרי ניסיון להעמיק לתקופה שאותה היו אמורים לתאר. כן עמוסים הסיפורים בבדיחות של תיפלות מתחכמת כ„פירסם בהפועל־הצעיר רשימה בזכות שתיית חלב־עיזים..." — „כסף שהתאדה מקופת קק"ל..." — „כל המישפחה שלי הלכה לאיבוד בלודז׳. אתה יכול לסמוך עלי...". עומס תפל זה, שתובל בידי עמוס עוז בקמצוצים של פוליטיקה יישובית חד־צדדית של אותה תקופה, וזאת מבלי לדלג על פגישת אחת הדמויות שבספר עם דויד בן־גוריון, בסיגנון המזכיר את הפגישה עם סטאלין בבמדור הראשון של סולז׳ניצין.

לתוך המערכת המילולית הצפופה והעמוסה הזאת הצליח עמוס עוז לדחוס, באילוץ בולט, בעיות והזיות מיניות של ילדים וילדות יהודיים, שאינם חולמים על תאומים ערביים, כפי שתרמה גיבורת מיכאל שלי לנוף התרבותי שלנו.

כמה מצער לקרוא סופר מ„דור־המדינה". (פוסט־פלמ"ח), היוצר סיפורים על נוסחות בדוקות של נוסטאלגיה־שימושית־לעם־קדוש. הדבר המייחד את סיפוריו של עמוס עוז מקודמיו בחרושת־הנוסטלגיה, „סופרי־דור־הפלמ׳ח", הוא פזילתו הבולטת לשוקי־הקוראות היהודיות של ברונכס.

(המשך מעמוד 39)

כתב־אישום בתיק 2271/74, באשמת חפירה מתחת ליסודות הבניין (חפירה מתחת לקומת העמודים, שכתוצאה ממנה חשף את היסודות וסיכן את יציבות הבניין).

סמל־המישטרה הורשע. הוא עירער בבית־המישפט־המחוזי בנצרת, והעירעור נידחה. כיום תלוי ועומד נגדו תיק נוסף, מס׳ 1439/75, בבית־מישפט־השלום בנצרת, באשמת הקמת מיבנה ללא רישון.

כן תלוי ועומד נגד הסמל דויד מלול במישטרת נצרת תיק פלילי מיספר 510/75, באשמת הפרת צו־הפסקה שיפוטי.

בני לוי סיים את מיכתבו אל היועץ־המישפטי במילים אלה; „כאשר המישטרה לא נותנת דוגמה של כיבוד החוק, הרי שכל המאבק למען שמירת החוק במדינה נועד מלכתחילה לכישלון.״

הבנייה בינתיים, ואיש עדיין לא העז להעיר לו כי מה שאסור על האזרח הפשוט, אסור גם עליו.

וכך המשיך בני לוי להילחם בעברייני הבנייה הבלתי־חוקית, כדון־קישוט. אלא שלוי לא נלחם בטחנות־רוח. הוא העיז לדפוק את השוטרים.

בני לוי לא למד דבר, בניגוד למה שציפו ממנו שוטרי מרחב־העמקים. אחרי השיעור המאלף שנתנו לו בתחנת נצרת בשנה שעברה. תחת שיישב וישתוק כמו ילד טוב, המשיך לדבוק בתפקידו בעקשנות. הוא שלח מיכתבים לשר־המישפטים ולמפכ״ל המישטרה, שאול רוזוליו, והתלונן במערכות העיתונים על הסיכסוך בינו לבין אנשי מישטרת מרחב־העמקים.

התגובה למעשיו החצופים לא איחרה

בניידת סמל־המישטרה טוביה וולף, שבנה לעצמו מיבנה מתחת לעמודי בניין השיכון שבו הוא מתגורר, כדי לאכסן בו יין ופריטים אחרים, צולם בניידת המישטרתית שבה הוא מסייר.

לבוא. לפני שבועות אחדים שלח ניצב־מישנה אמיל פרי, מפקד המרחב, מיכתב אל ראש־העירייה אלון. לדיברי היועץ־המישפטי של העירייה, גילה לפתע פרי לראש העירייה כי בני לוי, המפקח על הבנייה, הוא טיפוס בעל עבר פלילי ולכן, אדם כזה אינו ראוי להיות עובד־ציבור.

✶ מה שמותר לשופט

הפרשה הסתבכה עוד יותר כאשר פנתה הוועדה המיוחדת לתיכנון ולבנייה בנצרת עילית, באמצעות אותו בני לוי, לבית־מישפט־השלום המקומי, בבקשה למתן צו־הפסקה שיפוטי נגד מוחמד נמר הוארי. אותו שופט עצמו, אליאס כתלי, חתם על הבקשה, אך לפתע נדהם. הוא עיין שוב בבקשה, ומיהר למחוק את חתימתו. מאותו רגע סירב לדון בעניין. הוא

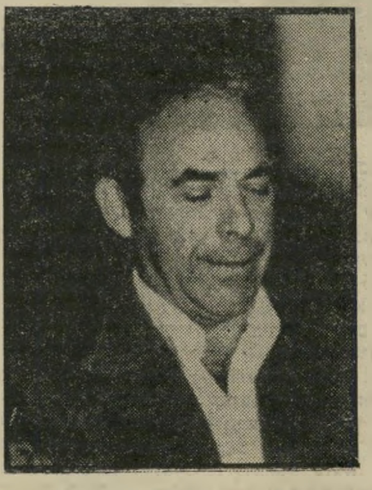

בחלון הראווה אחרי שראש־העירייה, מרדכי אלון, סירב בתוקף להצטלם במישרדו, נאלץ צלם מערכת **העולם הזה** לצלמו בחלון הראווה שבקיר העירייה.

סירב לחלוטין להתייחס לפרשה כולה, ומחק כל מה שכתב על הבקשה שהוגשה לו נגד האזרח מוחמד נמר הוארי.

כי מוחמד נמר הוארי אינו אזרח פשוט. הוא שופט מחוזי.

המפקח על הבנייה, לוי, פנה אז לבית־מישפט בעיר אחרת. הוא הגיש את הבקשה למתן הצו לשופט כהן, בעפולה.

אך גם השופט כהן סירב לאשר את הבקשה. הוא נימק את סירובו בכך ש„מדובר בהליך פלילי, אומנם לא רגיל, אך רואים אותו כהליך פלילי נגד שופט מחוזי בישראל. מסופקני אם יש לי סמכות כלשהי לדון ולהזדקק לבקשה זו, עקב הוראות ס׳ 26 לחוק השופטים.״

אילו היה רשום שם שונה בבקשה שהגיש המפקח על הבנייה לבית־המישפט, היה השופט כהן דן בה בחופשיות. אך ברגע שהתברר לו כי העבירה על החוק בוצעה על־ידי מוחמד נמר הוארי, המכהן כשופט בית־המישפט־המחוזי, נרתע מלהתנהג לפי הוראות החוק, וקבע:

„עלי להוסיף ולהדגיש לא רק כי הליך זה הינו פלילי, אלא מדובר בתוצאה עונשית, והיא יכולה להיות קשה ביותר. ונראה לי אומנם כי הדבר לא נאמר בנסיבות שיש בהם משום עבירה לפי ס׳ 204. אם כך הדבר, ובהתחשב בכל הנסיבות, אין זה רצוי כי אדון בבקשה זו נגד אדם המכהן כשופט בישראל, בעבירה מעין־פלילית אשר תוצאתה עונשית קלה. אשר על־כן אני דוחה את הבקשה...״

העתק של החלטה זו נשלח, כפי שדרש השופט כהן, ליועץ־המישפטי־לממשלה. מאז חלפה למעלה משנה. העירייה, וגם היועץ המישפטי לממשלה, עדיין לא החליטו אילו צעדים יינקטו נגד השופט המחוזי מוחמד נמר הוארי, שבנה ללא־רישיון ועבר בכך עבירה פלילית. השופט המחוזי השלים את

✶ לוי המשוגע־לדבר

בני לוי, נולד למישפחה מרובת־ילדים בכרם־התימנים בתל־אביב. בהיותו בן 15 נשפט על־ידי שופט־נוער, ונשלח לתקופה של שנתיים למוסד הנערים מיצפה־ים, על עבירת גניבה. אך מאז שוחרר מרוויח לוי את לחמו בכבוד. הוא נשוי ואב לשלושה ילדים. לפני כשנתיים זכה במישרתו בעיריית נצרת, כמפקח על הבנייה.

בגיליון ההרשעות הקודמות שלו דשום כי הוכרז כפושט־רגל, הורשע בכך שנתן צ׳ק ללא כיסוי וקיבל קנס, העליב עובד־ציבור ותקף שוטר. הוא מעולם לא ריצה כל מאסר בפועל, ולא התקבלה שום תלונה נגדו ביחס למילוי תפקידו כמפקח־בנייה. מתוך כ־80 דו״חות־בנייה שהגיש, התייחסו שמונה לאנשי־מישטרה.

„מפקד מרחב־העמקים לא ביקש מראש־העירייה שיפטר את בני לוי,״ הגיב השבוע דובר המישטרה, סגן־ניצב שמואל צחי. „היתה בקשה של עיריית נצרת־עילית לקבל מהמישטרה את הרקע האישי של בני לוי. ניצב־משנה פרי לא שלח ביוזמתו את ההרשעות הפלילית של בני לוי לעירייה.״

בינתיים צומצמו סמכויותיו של בני לוי בעיריית נצרת עילית. הוא נותר ללא מישרד, ומהנדס־העיר לייבוביץ משתמש בו כבשלית. בדבר כוונותיו של ראש־העירייה להיפטר מלוי בעתיד הקרוב, גילה היועץ המישפטי של העירייה: „אני שוקל את האפשרות לפטר את בני לוי. התנהגותו גם מוזרה לפעמים. הוא לא עבר בדיקות רפואיות כשהתקבל לעבודה בעירייה. אמליץ שיעבור בדיקה פסיכיאטרית, ואגיש את ההצעה לראש העירייה.״

וכך ימשיכו אנשי־המישטרה, שהורשעו בבית־המישפט בעבירות שייחס להם המפקח, לעסוק בעבודתם כמקודם. ואילו בני לוי, המשוגע־לדבר, יוכרז משוגע — מפני שהתחצף והעז להפריע לשומרי־החוק להפר את החוק.

השבוע בפיס

הפרס הצביר עשוי להגיע

לסכום של

900.000 ל״י

500,000 ל״י — הפרס הגדול

400,000 ל״י — פרס כדור הזהב

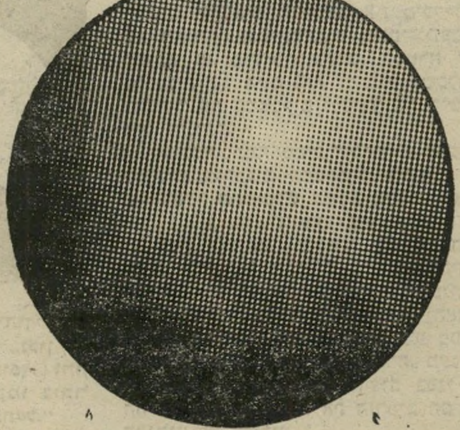

עידן-439

ביום חמישי 25.3.1976

בשעה 8.30 בערב

באולם „בת־דור״ — רח׳ אבן־גבירול 30, תל־אביב

רב־שיח

להבנה יהודית־ערבית ונגד הפקעת הקרקעות

בהשתתפות:

פרופ׳ דן מירון

נתן ילין־מור

עמוס קינן

עוזי בורשטיין

דני קרון

יבי

ראש עיריית נצרת: ח״כ תופיק זיאד

סגן ראש עיריית נצרת: עו״ד ראיק ג׳ורג׳ורה

סגן ראש עיריית נצרת: עו״ד קאמל דאהר

סמיח אל־קאסם

סאלם ג׳ובראן

הציבור מוזמן

במדינה

חינוך

מהנדסים את הסטודנטים

רק בתום שנה ג' ללימודיהם גילו הסטודנטים כי רימו אותם

כאשר הובטח לתלמידים החדשים במכון הטכנולוגי בחולון כי ייחשבו כתלמידי הפקולטה להנדסה, ובמשך ארבע שנים יוכשרו להיות מורים־מהנדסים, לא ידעו כי זוהי רק אחת מן ההבטחות, שעם השנים פקעו כבועת־סבון. עתה פתחו תלמידי שנים ג' ו־ד' של המכון לחינוך טכנולוגי של אוניברסיטת תל־אביב, במאבק נגד המימסד האוניברסיטאי. הם נלחמים באי־קיום תוכניות־לימודיהם בחוגים מסויימים, בקריטריונים בלתי־ברורים העומדים להם כמיכשול, בכך שתעודות־ההסמכה אינן משקפות את נושאי הלימוד המעשיים, ובאינטרסים ושאיפות אישיות של אנשים מסויימים הפוגעים, בסופו של דבר, בסטודנט חסר־האונים.

רציתי להיות מהנדס. אורי גולדברג (23), מזוקן ורציני, נרשם ב־1972

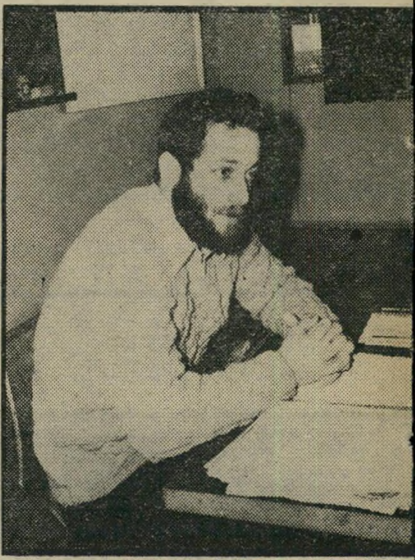

סטודנט גולדברג
„לא היו תוכניות מעולם!"

לפקולטה להנדסה באוניברסיטת תל־אביב. „הבעתי את רצוני ללמוד הנדסה, במגמה להשלים אחר־כך תעודת־הוראה ולהיות מורה," מספר אורי. „במיסגרת הייעוץ המיקצועי שקיבלתי בפקולטה, המליצו בפני שאלמד במכון לחינוך טכנולוגי, שנמצא אז בשלבי־בנייה אחרונים, בחולון. נאמר לי שהמכון הוא שלוחה של הפקולטה להנדסה, ושמשם אצא גם מורה, ולאחר השלמה קצרה בפקולטה עצמה, בתל־אביב, אוסמך גם כמהנדס."

עם פתיחת שנת הלימודים תשל"ב מצאו עצמם כ־30 צעירים, ישובים בבניין מודרני גדול במרכז חולון, שהכתובת החרוטה בפיתחו אומרת: „המכון הטכנולוגי, הפקולטה להנדסה, אוניברסיטת תל־אביב."

בשיחת־הפתיחה אמר להם אברהם מרגלית, ראש החוג לחינוך טכנולוגי, בין השאר: „במהלך הלימודים תקבלו תשתית הנדסית רחבה, שתאפשר לכם ללא כל קושי מיוחד להשלים את לימודיכם לתואר מהנדס." הוא אף הוסיף כי קיימת כבר תוכנית השלמה מיוחדת של הפקולטה להנדסה.

„אבל השנה אנו עומדים לסיים את לימודינו, והנה מתברר שאין תוכניות כאלו וגם לא היו מעולם," אומר אורי באכזבה. „עכשיו דורשים ממני להירשם מחדש, פעם נוספת, לפקולטה להנדסה, לשם המשך לימודי. מרגלית דיבר בזמנו על פרק־זמן של מכסימום כמה חודשים להשלמת תואר מהנדס, ואילו פרופסור ברול, דיקן הפקולטה להנדסה, מדבר עכשיו על שנתיים."

היכן אברהם מרגלית? אורי וחבריו, תלמידי שנים ג' ו־ד' במכון לחינוך טכנולוגי, תפסו לפתע שאיש בפקולטה להנדסה אינו מתעניין בהם. אברהם מר־

(המשך בעמוד 44)

תשבץ העולם הזה 2012

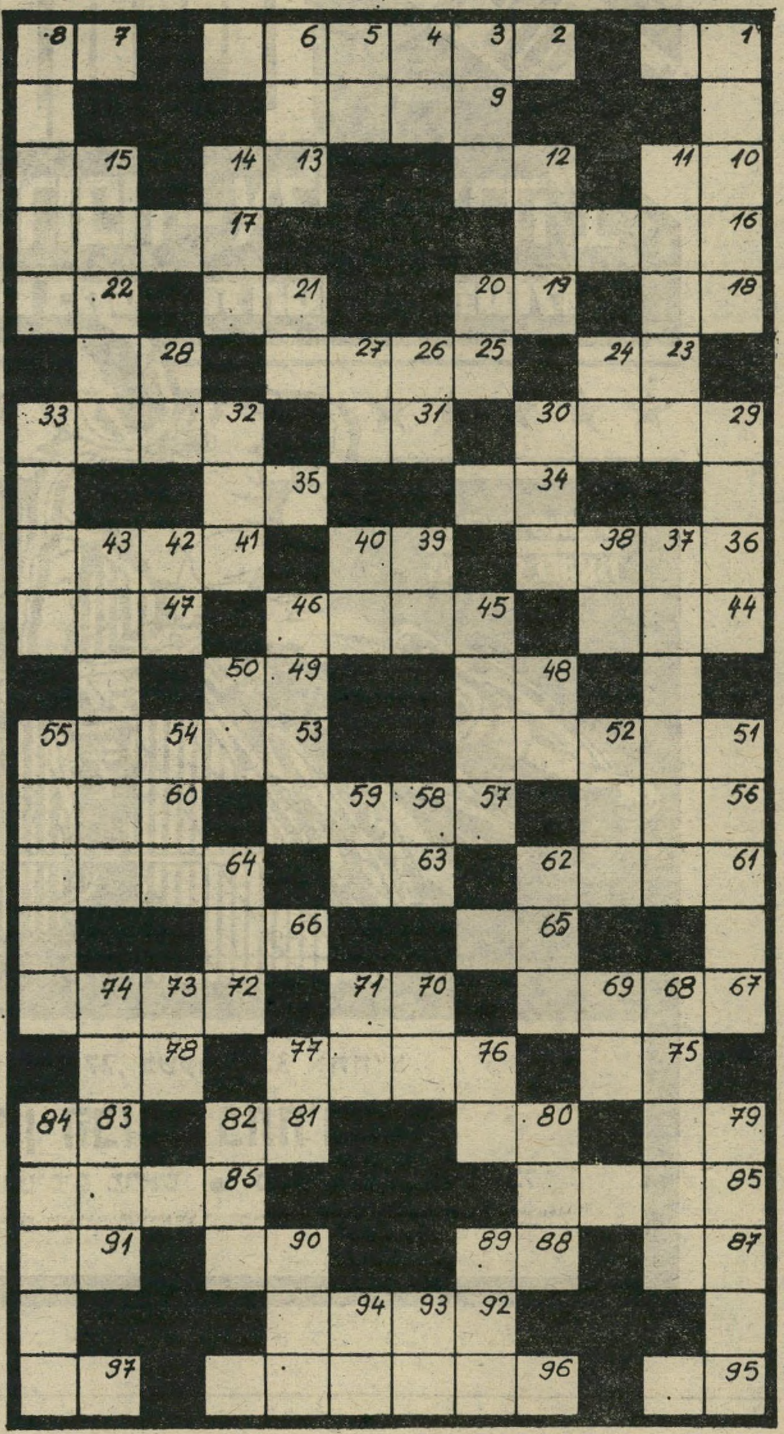

מאוזן:

1. לאן ? ; 2. שכונה ותיקה בירושלים ; 7. חייב כסף ; 9. מין ציפור קטנה ; 10. מכשף ; 12. כיתה דתית ; 13. גיבור שוויצי עממי ; 15. קול הפרה ; 16. קיבוץ בהרי־מנשה ; 19. דגל ; 21. מן השבטים ; 22. חמישים ושלושה ; 23. בהשאלה : מרכז ; 25. חבל בארץ ; 28. מילת־תחינה ; 29. ניקיון, בהירות ; 31. מכשף ; 32. בידוי ; 34. מילת־שלילה ; 35. אסקופה ; 36. חי לילי טורף ; 39. אריג מיקראי מובחר ; 41. סודות ; 44. חורבן ; 45. פיקח מאד ; 47. „פני ה... כפני הכלב." 48. מסולס־הצלילים ; 49. קידומת הולנדית ; 51. פלחה ; 53. השנה השביעית בחקלאות ; 56. כופר ; 57. פתיח ; 60. גורל ; 61. מקום שלם בגוף ; 63. כעס גדול ; 64. אוהד ; 65. מספיק ! 66. איבר־תנועה בחי ; 67. טורף החי בנהרות ; 70. חיל־אוויר (ר"ת) ; 72. בכוונה־תחילה ; 75. נהר באפריקה ; 76. תכשיר לחפיפת־שיער ; 78. אותו אכלו אבותינו במידבר ; 79. זכר בבקר ; 80. מזמר ; 81. מחצית תוף אפריקאי ; 83. חבר־ממשלה ; 85. סיסטמה ; 86. מדוכא, עגום ; 87. סיומת לרבות ; 88. צאן־קודשים ; 90. מתרחש ; 91. נהר באיטליה ; 92. עז־פנים ; 95. שקט ! 96. ג'ינג'י ; 97. כך ולא אחרת.

מאונך:

1. צי ; 3. קפל בבגד ; 4. מעבד את הבצק ; 5. מילת־ברירה ; 6. מקביל לקנה ; 8. מין תה רפואי ; 11. כמוסה ; 12. כזה היה לוי ; 14. ממוצרי החלב ; 15. טכסי ; 20. כלי־קיבול ; 21. מפריד בין המוץ לבר ; 24. תבואה ; 26. כולל ; 27. יתן שכם ; 28. בתוכם ; 29. איבה ; 30. בואו נעשה ! 32. התמזל לו מזלו ; 33. דיבור ; 27. אבן טובה ; 38. כן, באנגלית ; 39. קוץ ; 40. מניח ; 42. מרושע ; 43. כל חג הוא כזה ; 45. ללא כסף ; 46. סובייקט ; 48. מילת־שאלה לזהות ; 50. ישן ; 51. לטאה לילית ; 52. ערכו מחנה ; 54. עיר־נמל עתיקה בישראל ; 55. הזדווגות והפרייה ; 58. מגיע ; 59. סוף ללא התחלה ; 62. כינוי לרב גדול בתורה ; 64. רצון עז ; 68. פרח־בר, דומה לכלנית ; 69. מנעול פטנטי ; 70. מבני נוח ; 71. מחלקי הפנים ; 73. נוזל החיים ; 74. עוף לילי ; 76. עצם בפה ; 77. מונח בתורת־החשמל ; 79. לא מסובכת ; 80. שוקת ; 82. אנלוגיה ; 94. ארוכה ; 89. מורא ; 90. אסף בכפו ; 93. ערך תענית ; 94. קרס.

קשקשת 2012

הפעל את דימיונך ונסה למצוא לציור שלמטה כותרת מתאימה, אשר תסביר מה אתה רואה בו. הצעות לכותרות יש לשלוח לפי הכתובת: „קשקשת," ת.ד. 136, תל־אביב. ההגדרות הקולעות ביותר תפורסמנה, ובעליהן יזכו בכרטיס כניסה זוגי לקולנוע דרייב־אין בתל־אביב, קולנוע־המכוניות היחיד בישראל.

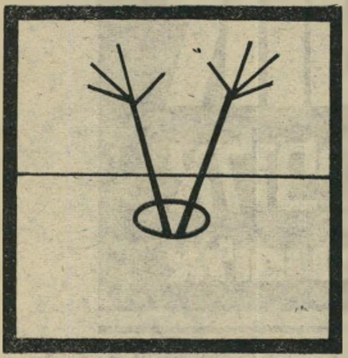

קשקשת 2010

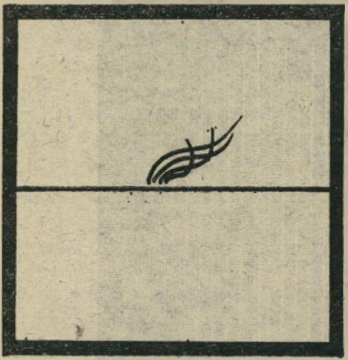

- בקיץ יופעל הפרוטקשן גם בים.
אורי גלבוע, רח' חיים פרל 26, בני־ברק

- ישראל בחזון אחרית־הימים של שליטי ערב.
שרון ג., רח' רבנו תם 4 (אצל אלון), רמת־שאול, חיפה

- מה שנשאר על המסך אחרי ניקוי־ראש.
חיים שטנברג, ת.ד. 11449, תל־אביב

- שפירית בעמידת־ידיים על חוט־השערה.
מירון גל, קיבוץ החותרים

- מיטפחת על החבל, סימן לחלבן שהבעל יצא.
אברהם טל, עין־כרמל

השבוע בדרייב־אין
בכורה ארצית
2 הצגות
7.30 — 9.30
„העיר האסורה"
בשעה 6.15
„פסטיבל טום וג'רי"

בסיטונות
● שמלות הריון
● מכנסי הריון
● טוניקות הריון
● חליפות הריון
כהן מודל
תל־אביב, רח' נחלת בנימין 4,
קומה ב', דרך החצר
פתוח עד 7 בערב
(סגור בשעות 4—2)
להזמנות ע"י סוכן: טל. 50344, ת"א

(המשך מעמוד 43)
גלית התחלף בתפקידו ב־1973, וכעת הוא משמש מנהל המרכז לחינוך טכנולוגי, העוסק במחקר ובפיתוח אמצעי־הוראה.

„האדריכל מרגלית," מספר אבירם גינת, סטודנט שנה ד' במכון בחולון, „היה האבא של החוג בשנה הראשונה. אחר־כך הוא נעלם." כיום טוען אברהם מרגלית: „כל הבטחותי היו בגדר חזון פרטי שלי. אני הייתי רק פקיד של האוניברסיטה, ולא יודע כלום."

ראש החוג הנוכחי, דוקטור יגאל כוכבי, שתפס מקום זה אחרי שלושה ראשי־חוג (כולל אברהם מרגלית) שהתחלפו מדי־שנה, גם הוא בגדר לא מכיר לא יודע. „אינני מתמצא בבעיות של קודמי," הוא אומר, „אולם היתה זו תמימות מצד הסטודנטים להאמין שהם יתקבלו אוטומטית לפקולטה להנדסה, להשלמה מהירה של לימודיהם לתואר מהנדס. הם למדו

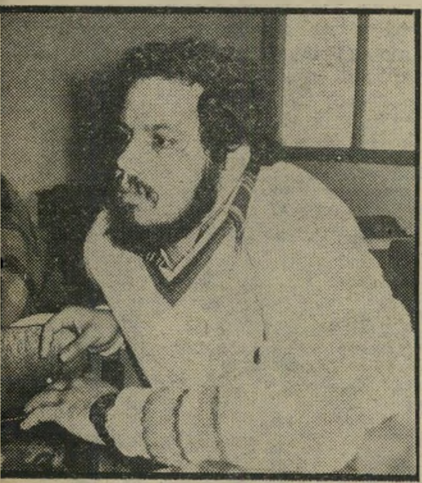

סטודנט שיין
„נרקבנו בחולות סיני!"

ראש־חוג כוכבי
„אינני מתמצא!"

במגמה שיעסקו בהוראה בלבד. אין בכוונת החוג לחינוך טכנולוגי לגדל מהנדסים בדלת האחורית."

מכה מתחת לחגורה. „לאחר מילחמת יום־הכיפורים, כשנאספנו בחזרה למכון, גילינו — לתדהמתנו — כי הכתובת בפתח המכון שונתה," מספר יוסי שיין (25), שהוא שמנמן ומזוקן כמרבית תלמידי שנה ד'. „המילים ,הפקולטה להנדסה' נתלשו, ובמקומן נכתב ,הפקולטה למדעי־הרוח' נדהמתי. רצתי להנהלה, ושם התברר לי כי בעוד אני נרקבתי בחולות סיני, החליטה הנהלת האוניברסיטה להסב את המכון, ולעשותו חוג בפקולטה למדעי־הרוח. הדבר נעשה ללא ידיעתנו, וללא כל הודעה רישמית על כך."

בפי הד"ר כוכבי יש הסבר לדבר: „בעת המעבר מהפקולטה להנדסה לפקולטה למדעי־הרוח, לא שינו במאום את יעדי המכון, כלומר הכשרת מורים."

אומר אורי: „אילו רציתי להיות רק מורה, הייתי הולך לסמינר. אינני מעוניין לקבל תעודה של הפקולטה למדעי־הרוח. לא בשביל זה למדתי חשמל, אלקטרוניקה והנדסה. רציתי להיות מהנדס, והסתבר לי שרימו אותי."

התארגנות לפעולה. „נותרנו כ־60

ליולדת
אנחנו אומרים גם מח
לא לקנות
אצלנו:
- זול יותר
- שרות טוב יותר
- יעוץ טוב יותר

מבחר ענק של כל הנחוץ לתינוק, ממוצץ ועד מיטה
Baby
„ביבי" "BABY"
המלך ג'ורג' 45, ת"א

החיילים נשאו עוזים ושכפ"צים ודמו

לישראלים - אך הם היו דרום־אפריקאים

ישראלים במילחמת אנגולה

הצוות הישראלי על נהר קונגה
אפלייה מעל לגשר

בשבת הקרובה, כאשר יצלם אריה רוזנפלד במצלמת־הטלוויזיה שלו את אחד ממישחקי־הכדורגל, איש מן הצופים שבאיצטדיון לא יעלה בדעתו, כי צלם צנום וממושקף זה, שב לאחרונה מאחד ממוקדי הפעילות האלימה שבאפריקה, ה־גבול שבין נאמיביה (שטח חסות דרום־אפרקיאי) ואנגולה, ושהוא צילם במצל־מתו את אירועיה האחרונים של מילחמת־האזרחים באנגולה, בין פילגי אוניט"א ומפל"א.

הצלם אריה רוזנפלד, והכתב־במאי כת־ריאל שחורי, עובדי חברת הסרטים קסטל, נשלחו מישראל לדרום־אפריקה לכסות את מילחמת־האזרחים באנגולה, עבור חברות הטלוויזיה אן־בי־סי האמריקאית וא־דא־פא רשת־הטלוויזיה הגרמנית מפראנקפורט.

משימתם של השניים היתה לדווח על תנועותיו של צבא דרום־אפריקה, שהחל בפעילות לקראת פלישה, ואף מימש אותה חלקית. בדומה לעיתונאים וכתבי־טלוויזיה אחרים, שנשלחו לכסות אפשרות פלישה זאת, התמקמו אריה וכתריאל בעיירה קט־נה בשם שובין, במרחק קילומטרים אחדים מגבול אנגולה, מול סכר תישלובת הידרו־אלקטרי השוכן על הגבול (מיפעל הקרוב, בסדר־גודלו, לסכר אסואן).

פרשת־המים הגורלית

מספר אריה רוזנפלד: „התיידדנו עם ג׳ימי תומפסון, אוסטרלי ענק, שהתמחה בהקמת גשרים ברחבי העולם ובסכירת סכרים, ואשר משמש כמנהל פרוייקט ההקמה של התישלובת ההידרו־אלקטרית על נהר הקונגה. עוד קודם שהרחנו מילחמה כלשהי, לקח אותנו תומפסון ללגום וויסקי, והסביר לנו את סודות המקום, ואת מטרתו של מיפעל התישלובת לספק אנרגיה זולה לדרום־אפריקה."

באור ראשון של שחר חצו אריה וכתריאל את גבול נאמיביה, בגשר שמעל לנהר קוננה. מבט חטוף על היקף המיפעל הביא את כתריאל למסקנה: „פרשת־מים זאת תגרום יותר קרבות ומתיחות מאשר מילחמות־המים בין סוריה לישראל בסוף שנות החמישים וראשית השישים."

על הגשר התוודעו שני הישראלים מ־קרוב אל הצבא הדרום־אפריקאי, צבא שהוא בבחינת נעלם במערב. אריה מתאר את הצבא הזה כ„חמוש ברובי אף־אן בלגיים ובתמ"קים עוזי ישראליים, המז־כירים את צה"ל של קודם מילחמת ששת־הימים. כמו־כן נוטל צבא זה איתו שכפ"צים ניידים."

אסוציאציות אירופיות

על אותו גשר בין נאמיביה לאנגולה זכה אריה רוזנפלד בהלם: „בגשר שעל נהר הקוננה ניצבו קציני־צבא פורטו־גליים, שמיינו את זרם הפליטים שניסה להצות את הגבול. הקצינים איפשרו מעבר אך־ורק לפורטוגזים, שהתגוררו באנגולה פחות משלושה דורות. דבר זה הזכיר לי סיפורים מאירופה, בתקופה אחרת." גם אריה וגם כתריאל לא יכלו להתעלם מן האסוציאציות שמחזה זה העלה בעיניהם.

התחבורה בכבישי דרום־אפריקה מתנ־הלת בצידו השמאלי של הכביש, כמו באנגליה; וכך, לאחר חציית הגשר היה עליהם לעבור לצידה הימני של הדרך.

כאן הם נסמעו בינות לאלפי הפליטים שהתגודדו לצידי הדרך, וכאשר נשאלו אלה לסיבת הבריחה הם סיפרו, להפתעתם של אריה וכתריאל, כי הם נמלטים דווקא מפני כוחות האוניט"א (המחתרת הפרו־מערבית), שלדיברי הנמלטים אנשיה יותר שודדים מאשר לוחמי־חירות; ואילו אנשי המפל"א (הפרו־סובייטים), לדיבריהם, נו־הגים כצבא מאורגן לכל דבר.

בהמשיכם לעבר פנים אנגולה, הבחינו אריה וכתריאל באנשי האוניט"א, שכל אחד מהם הסתובב עם כמה כלי נשק, כשהם יורים מהם לכל עבר, ונראים כ־שודדי־דרכים עמוסי חגורות כדורים ו־רימוני־יד. אריה וכתריאל הגיעו עד ל־עיירה פררה־לה־דש, ולדיברי אריה רוזנ־פלד: „העיירה נבזזה לחלוטין. הבנק שבה נפרץ בחומרי־נפץ, ותושביה הסתובבו עירומים־למחצה, כשהם מתחננים לפרוסת־לחם.

„בלילה חזרנו לעיירה שובין שבתחום נאמיביה," מספר אריה, „ופגשנו שם ב־לוקס, אפריקאי ציבעוני שעבד כעוזר־צלם במישרד־התעמולה הדרום־אפריקאי. הלב־נים שבעיירה נהגו לקרוא לו ,הסנדק׳. לוקס הוביל אותנו, ועוד כמה עיתונאים זרים ופקידים לבנים של ממשלת דרום־אפריקה, לבאר כושי, שעד לאותו לילה לא דרכה בו רגל אדם לבן.

„אחד הדרום־אפריקאים סיפר לי, שכמה ימים קודם־לכן נורה אדם ציבעוני על־ידי מחתרת ה,סוואפי׳ (מחתרת נגד־לבנה הפועלת בנאמיביה) באותו באר, בשל קשריו עם הלבנים. כתרי(אל) ואני, יחד עם כתבי־העיתונות והטלוויזיה ציפצפנו, ב־כניסתנו לבאר זה, על חוקי־ההפרדה של דרום־אפריקה וכולנו, יחד עם אותם פקידים שהצטרפו אלינו, היינו צפויים לעונשי־מאסר."

המילחמה רק החלה

מוסיף כתריאל: „כאשר שמע אחד הכושים בבאר שאנחנו מישראל, הוא כרע מייד על ברכיו — רק מאוחר יותר הסתבר לנו שהוא משתייך לכת־נוצרית, שהבישוף שלה ביקר בישראל פעמיים ושב מלא התפעלות — כך שהפכנו, לגבי צאן־מרעיתו של אותו בישוף, לשליחי ה־משיח..."

למחרת טסו כתריאל ורוזנפלד במסוק מעל לאיזורי־הקרבות. לדבריהם, גירסת ממשלת דרום־אפריקה, הטוענת שכוחותיה חדרו פנימה רק כ־100 קילומטרים אינה נכונה, ושהם חדרו מרחק קרוב ל־400 קילומטרים. מן האוויר הבחינו השניים בשיריוניות דרום־אפריקאיות נושאות תו־תחים וג׳יפים מתוצרת מרצדס.

ומוסיף כתריאל: „בהליקופטר נודע לנו, מפי אחד מאנשי הצוות, שנפלו כבר למע־לה מ־30 חיילים דרום־אפריקאיים, כמה מהם במטוס שהופל בעומק אנגולה, ובין החיילים היה יהודי צעיר. בגלל התערובת הדרום־אפריקאית, של אפריקאנס (צאצאי־הבורים) ואנגלים, נוהגים להודיע את דתו של כל חלל."

כתריאל ערך גם ראיון עם מפקד הצבא באיזור: „מייג׳ור איבן באסטר התחמק בהתמדה, מהתייחסות כלשהי לצד הפוליטי של פעולותיו, ושב וציין כי נשלח להגן על מיתקני מיפעל התישלובת ההידרו־אלקטרי."

כאשר התבהר כי מילחמת־אנגולה תמה ואנשי המפל"א ניצחו, אמר לאריה רוזנ־פלד אחד הכתבים למודי־הקרבות: „המיל־חמה רק החלה. אחרי שהם יחסלו, כך או אחרת, את רודזיה, יחלו קרבות הגרילה בגבול נאמיביה־אנגולה, ויתפשטו לאורך כל גבולות דרום־אפריקה."

רוזנפלד ושחורי עם חיילים דרום־אפריקאיים
קודם תחוסל רודזיה

סטודנטים, רחוקים ממרכזי האוניברסיטה וללא כוח ממשי או גב כלשהו," ממשיך אורי ברוגז רב. „התלמידים שהתחילו ללי־מוד ב־1974 כבר נרשמו לפקולטה למדעי־הרוח, וידעו שהם עתידים להיות מורים לחינוך טכנולוגי עם אפשרות של השלמה לתואר מהנדס, אם יתקבלו לפקולטה להנ־דסה. אנחנו הלא התקבלנו לפקולטה ל־הנדסה, ואין זה הוגן שנירשם מחדש, נעמוד בבחינות־כניסה ונלמד עוד שנ־תיים."

אבירם גינת, הפעיל בין הסטודנטים הממורמרים, הקים ועד־פעולה, „התחלנו לפנות לכל מיני גורמים," הוא מספר, „ופתאום ראינו הכל באור הנכון. ראשי החוג התחלפו שלוש פעמים במשך ארבע שנות קיום המכון. בכל פעם הגיעו אנשים שלא־כל־כך הסתדרו בפקולטה להנדסה, ונשלחו כאילו לגלות. היינו ממש בנים־חורגים לאוניברסיטה."

בינתיים השתנה התבליט בפתח המכון בשלישית. כעת רשום בו: „בית־הספר לחינוך." זאת, למרות שראש־החוג ומרי־בית המרצים הם אנשי הפקולטה להנדסה, המגיעים לחולון פעם או פעמיים בשבוע.

רמה נמוכה. בשנת 1975 נשלח מיכ־תב מן הפקולטה להנדסה לאוניברסיטת באר־שבע, בו נכתב כי הרמה במכון לחי־נוך טכנולוגי בחולון נמוכה. זאת, למרות העובדה שלאיש מראשי הפקולטה להנ־דסה אין מושג מה מתרחש במכון.

בתשובה לשאלה השיב פרופסור ברול, דיקן הפקולטה: „תוכנית הלימודים ב־מכון לחינוך טכנולוגי מורכבת מ־50% לימודי הנדסה ו־50% לימודי חינוך ו־הוראה." לעומתו טוען יגאל כוכבי, ראש החוג: „85% מן הלימודים הם לימודי הנדסה, ורק 15% לימודי הוראה של בית־הספר לחינוך."

„כל מה שאני רוצה," אומר הסטודנט יוסי שיין, „הוא שיאפשרו לי, על־פי ההב־טחות, להשלים לתואר מהנדס בלי בעיות."

לבית־המישפט. הסטודנטים המ־תוסכלים פנו לעורך־הדין אמנון זיכרוני, וזה שלח בשמם מיכתב אל רקטור האו־ניברסיטה ודיקן הפקולטה להנדסה, ובו שיטח את טענותיהם. „אולם זהו רק השלב הראשון," אומר אורי. „אין עוד הרבה זמן עד סיום שנת הלימודים, ואם לא תהיה ברירה ולא נקבל לפחות את ה־תוכנית המובטחת, שמושכים אותה כבר ארבע שנים ואיש אינו טורח לשבת עליה, ננקוט את הצעדים המקובלים במדינה: שביתות הפגנות וכו׳. נראה שבלי זה אי־אפשר להשיג מה שמגיע!"

רונן: פרדי

ה היסטוריה של פרדריקה („פרדי") סגל ובעלה דוב, כמלכי המארחים של חיי־הלילה בתל־אביב היתה קצרה ביחס, אך מטיאורית. כאשר פתחו, יחד עם רוזי נתן, את הדיסקוטק הראשון בארץ, בקצה רחוב הירקון, לא שיערו בנפשם — רק קיוו — כי יראו ברכה במאמציהם ובמטרתם: ליצור מרכז חמים ונעים עבור אנשי־החברה.

ההצלחה היתה מיידית. פרדי ודוב רכשו להם קהל לקוחות־ידידים גדול ונאמן, המלווה אותם מאז ועד היום.

אחרי שסגרו את מועדון הפיל הלבן שלהם ביפו, שלמרות יופיו המרהיב לא הצליח ביותר, הגיעה אל פרדי ודוב הצעתו של המיסעדן אלי רונן, לפתוח יחדיו מועדון בכיכר מלכי־ישראל.

כך נפתח הפרק הראשון בעלילות פרדי־רונן. המקום הושלם, ואז נערכה פתיחה חגיגית. מבלי תל־אביב נשמו לרווחה. אך אז התחולל משבר ביחסים בין השותפים. פרדי ודוב נוכחו, לאכזבתם, כי זה לא זה, ועזבו את העסק.

ואז, לפתע, נוכח גם רונן כי זה לא זה, והזמינם לחזור. כך החל הפרק השני.

תחילתו של הפרק השני היתה בקול דממה דקה. אך הפרדת־הכוחות לא החזיקה מעמד זמן רב. התעוררו חיכוכים

המתרוננת

זהבה, אשת ה־מיסעדן ושותפה של פרדי, אלי רונן, באה בתחפושת של קאובוי. בתמונה משמאל: העיתונאי ישעיהו בן־פורת, מידידיהם הוותיקים והנאמנים ביותר של דוב ופרדריקה סגל, נכח כמובן גם הוא. כאן עם הסיגר הניצחי.

הפרופסור צוחק

הפרופסור לפסיכולוגיה הנס קרייטלר הגיע לנשף אף הוא, ובתמונה הוא נראה בחברת ידידה. למטה מימין: מזכירת ליעכת העיתונות הממשלתית, בלה יהלום. משמאלה: עורכת העיתון הצרפתי קולט בלישר היפהפייה, שהגיעה לבדה לנשף הפורים.

איש־החלל

יגאל גרא, מנכ"ל חברת פז, שהגיע בחברת אשתו נעמי, לבוש בחליפת־אוברול אדומה מבהיקה שכדוגמתה הוא מייצר עבור חיל־הים. בני־הזוג גרא היו בין הקרואים היחידים שכיבדו את הפורים, והתחפשו.

פרק שלישי

איש־העסקים תוהה הלל קוק הגיע לנשף בלוויית אשתו הצעירה הטרייה, נילי. השניים, שתהו על מה שהתחדש בתל־אביב, חזרו זה־עתה מארצות־הברית. בתמונה למטה: אדריכלית־הפנים מלי לנגוצקי, שהגיעה במיוחד מירושלים, בחברת ידידה, איש־הטלוויזיה שמעון כגן.

על הברכיים של שייקה ערמוני, המנהל האדמיניסטרטיבי של בית־החולים **איכילוב**, יושבת האדריכלית אילנה שרון, חברתה הטובה של פרדי. למעלה בימין הקיצוני: אלי רונן עם ידידה. מימין, פרדי ושייקה ערמוני.

מחודשים ורונן החליט שמוטב לו לבדו.

וגם הפעם נוכח, במהרה, כי את ה־סטייל של פרדי אי־אפשר לחקות. כע־בור חודשיים התבקשו פרדי ודוב לחזור שוב. ואז הודיעה פרדי כי היא פשוט עור־כת מסיבה לכבוד חג־הפורים. וכך, כאי־

לו שלא־במתכוון, הפכה המסיבה האירוע המרכזי של תל־אביב בשבוע האחרון.

החסכם החדש פרדי־רונן מטיל על פר־די ודוב את הניהול הבילעדי, ולא נותר אלא לקוות שהפרק השלישי בפרשה יהיה גם הפינאלה שלה.

ביקורת מותחים אלמה בן־פו־רת, אשתו של שייקה, והאדריכל צבי הקר. מימין: הטבח במעוזו.

רחל מרחלת על כל העולם

גרושה עליזה בתל־אביב

אני עדיין בעניין המסיבה בקייטנה ב־פתח־תיקווה, לכבוד כל פרפרי־הלילה של העפלה. שם שמחתי לפגוש גם את ה־דוגמנית היפהפייה **דינה ברכה**, גרו־

דינה ברכה
אתגר לכוכב־הכדורסל

שתו של המועדונן־מיסעדן **טדי שאולי.**

ובכן, מסתבר שפרפריות, לילה או יום, זה דבר שעובר בתורשה ונשאר במיש־פחה. כי ברכהל׳ה נשארה בה לפחות בעניין הפירפור מפרח לפרח. ואת זה גיליתי במסיבה המפורסמת הנ״ל שנערכה באם־המרשבות.

דינה קיצצה לפני שבוע את שערה הגולש, קצוץ־קצוץ עד מעל לאוזניים. היא הגיעה למסיבה בחברת חברתה **שרה קירשמן** (זיסמן), מי שהיתה אשתו הרא־שונה של הצייר־דייל החתיך **עמי מור.** והשתיים, בתחפושת זבילעדיה, היו — ובצדק — מסמר המסיבה.

והרי החדשות: דינה נפרדה לאחרונה מהקבוע שלה, שחקן־הכדורסל **בארי לייבוביץ.** אבל בעצם, אף אחד לא יודע מה קורה ביניהם, כי הם כל הזמן גומרים וחוזרים בתדירות של לפחות פעם בחודש. הם באים למסיבה ביחד וחוזרים בנפרד, ולהיפך.

אז לשם שינוי היא באה הפעם בנפרד ממנו, וחזרה אלוהים יודע. עכשיו, כל הזאבים הטורפים מחכים רק לראות אם בארי סיים כבר את פסק־הזמן שהקציב לדינה, ומי משניהם ישרוק ראשון את שריקת הסיום, לכאן או לכאן.

פגישה בלוס־אנג׳לס

זיוה רודן
אתגר למחפשים

ברצוני לרענן אתכם קצת, אוהבי־הרכי־לות היקרים שלי, בסיפור פיקנטי שהגיע אלי היישר מלוס־אנג׳לס בשבוע שעבר, כדי שנרגיש קצת אוניברסליים. אחרי ה־כל, מה זה כבר פתח־תיקווה לעומת העולם הגדול, ועוד לוס־אנג׳לס הענקית, שבה מתגוררת המארחת הבלתי־רישמית של כל האח״מים הישראליים שנוחתים שם מדי־שבוע, הלא היא הפסלת המיליונרית **אילנה גור** המפורסמת שלנו ושלהם.

אילנה, שגם כשהיא בארץ יודעת לעשות שמח לכל החברים שלה, במסיבות שהיא עורכת בביתה תמטרף ביפו העתיקה, מק־יימת את התפקיד כלשונו גם בחו״ל. אז האחרון שבו טיפלה אילנה טיפול אישי, הוא מיודענו **דידי מנוסי**, שכרגיל יצא לסיבוב־הופעות שנתי בעולם, במיסגרת עבודתו כאיש־אשכולות.

דידי בא להתארח אצל אילנה, והוא ידע טוב מאד מה שהוא עושה. כי כמו שאמרתי, אצל אילנה לא משתעממים. והיות שהוא הגיע בגפו ולא טוב היות האדם לבדו, הוא בא עם מישאלה אכסכ־לוסיבית: לפגוש את **זיווה רודן** שלנו־לשעבר, מי שהיתה בזמנו מלכת־יין וכיום היא חלק מהייצוא הישראלי לחו״ל.

אילנה לא התעצלה, החלה בחיפושים נמרצים, כשהיא מפעילה את כל הקשרים שלה, ויש לה הרבה, כדי לאתר את זיווה.

אבל אפילו אילנה הכל־יכולה לא מצאה אותה. ואז, כדי לפצות את דידי, לקחה אותו אילנה למועדון המחפשים והמחפשות המפורסם ביותר בלוס־אנג׳לס. ואז, כמו שדידי נוחת לו עם הקסקט המפורסם שלו על הבאר, מיואש לגמרי, נחשו אתם מי הפצצה שעושה לו עיניים ממול.

נכון מאד. המחפשת התורנית לא היתה אלא ידידתו משכבר הימים, זיווה רודן.

לא צריכה לספר לכם שהיה להם ה־אפי־אנד לא־נורמלי, שעליו נוכל להתבשר ממקור ראשון כשיחזור דידי ארצה, עמוס חוויות וסיפורים כתמיד.

גרושה עליזה באילת

אמרתי לכם שהיום, גירושין זה אפילו יותר שמח מנישואין. הוכחה נוספת לתיזה הזאת מספקת לנו **אורלי יהל**, גרושתו הטרייה של **יורם ביכונסקי**, שעוד לפני שיבש הדיו על הסכם־הגירושין שלהם מצאה כבר את עצמה באילת, נהנית מ־החיים ומשלבת הנאה בעסקים.

אורלי נחתה במועדון הסלע האדום, שקולט כל הזמן חתיכות לצוות ההווי והבידור שלו, וכל מה שהיא צריכה לעשות שם הוא ללוות אנשים לחדר־האוכל, ל־הרקיד אותם בערב, ולא להזניח אותם אפילו בבריכה.

זה בקשר לביזנס. ובאשר לחלק היותר מעניין, היא צדה לה שם את אחד ה־חתיכים שבין עובדי הצוות, צעיר מנתניה בשם **מוטי**, ולפי השמועות העולות ו־מגיעות מן הדרום הרחוק, הולך שם סיפור רציני, בין מוטי החתיך לבין אורלי, שחזותה משתפרת עם הזמן.

מה שמוכיח שוב ושוב, שכיום הבחורות מחפשות קביעות לא רק בעבודה, אלא גם באהבה.

להתלבש על בוטיקאית

קשה, קשה עם הירושלמים האלה. ותהרגו אותי אם אני מבינה את הראש שלהם. מצד אחד הם מתים להראות לתל־אביבים שהם שמים בכיס את כל המסי־בות שלהם, אבל מצד שני, כשמסתובבת להם בין הידיים חתיכה משגעת כמו **רוחל׳ה זוהר**, שכל תל־אביבי שמכבד את עצמו היה שם עליה שתי ידיים בריאות בלי לחשוב פעמיים, הם פוחדים להתלבש עליה, פן ייתקלו בסירוב.

לא תאמינו, אבל כל הגברים והדון־ז׳ואנים למיניהם, ממש נרתעים ממנה, כי משום־מה הם משוכנעים מראש שלא יילך להם איתה. ממש ילדים קטנים. מה זה, הירושלמים עיוורים או מה? חוץ

רוחל׳ה וליאת זוהר
אתגר לתל־אביבים

מזה שהיא חתיכה לא־רגילה, היא גם בחורה רצינית ומבוססת, בעלת בוטיק גדול ומלבישה באופן קבוע את כל ה־קריינית לפני הצילומים בטלוויזיה.

בתור אחת שלמדה סטאטיסטיקה וכל־כלה באוניברסיטה, היא אמרה לי שלפי חוקי ההסתברות עדיף שכל אלה שפוח־דים להתקשר אליה לא יתקשרו, כי כנראה הם ממילא לא שווים הרבה. אבל לעומת זאת, כל הפוטנציאליים שמהססים, רשאים בהחלט להתחיל לנסות, ומהר, לפני שהיא עוד תתייאש ותעבור לתל־אביב. כאן, כידוע, פשוט יודעים להעריך בחורה ל־עניין. עובדה שמישהו פה כבר הספיק להגיד לה: „את לא נקבה — את אשה.״ וזאת מחמאה רצינית, מפיו של תל־אבי־בי.

מי שבכל־זאת יעבור אצלה את הטסט בהצלחה, יזכה גם ביורשת־העצר החמודה שלה, בתה **ליאת** בת הארבע, מנישואיה הראשונים, שלא מביישת את הפירמה.

לא שיש לרוחל׳ה דרישות מייוחדות. היא בסך־הכל צנועה מאד בדרישותיה, ומסתפקת בסטנדארטים המקובלים שכול־לים: מעמד, חוכמה, ניסיון, אישיות מר־תקת, יופי, מבנה אתלטי, עם תוספת מייוחדת של גובה, מפני שגם היא עצמה מיתמרת לגובה קלאסי של 172 סנטימטרים נטו.

מישהו נענה לאתגר הירושלמי הבלתי־מפוצח?

אהבת התפוז המכני

מה שאני צריכה עכשיו, זה לנוח מפורים ולהשלים את שעות־השינה החסרות עוד לפני שמגיע פסח. כי למרות שהפורים האחרון נפל עלינו ביחד עם עליות ה־מחירים, היו בעיר הזאת כמה מסיבות שלא היו מביישות את הסילבסטר.

אנט שמן ויחי עמרני
אתגר לפמיניסטית

המסיבה העליזה בה״א־הידיעה של ה־חג היתה, ללא־ספק, המסיבה שערך יצרן הג׳ינסים **יחי עמרני**, בוילה של הקבלן **חני** שבפתח־תיקווה. וילה זו, הידועה בין אנשי־הבוהמה בבינוייה הקייטנה איכ־לסה, בחג, את כל השאפות והשאפים של העיר — הדוגמניות, הבוטיקאים, האופ־נאים, הקבלנים והפרקליטים.

כל זוג שילם סך צנוע של 200 לירות, והשתייה והזלילה היו כדת אין אונס. המוסיקה המטרפת טילטלה וחיככה את כולם בכולן, והצמידה והלבישה זה על זו וזו על זה, ובקיצור — התנועה מהסלון לקומה השנייה נעה באוטוסטראדה, כשכו־לם מוציאים את המרץ בכל הכיוונים.

והעיקר, נשף התחפושות העליז הזה נמשך לא פחות ולא יותר אלא עד שמונה בבוקר באין־מפריע, כשמנצחים עליו ה־בוטיקאי **יגאל רוזנברג**, מי שהיה בעלה של הדוגמנית **חני פרי**, והג׳ינסאי יחי, שלא נפרד אפילו לריקוד אחד מחברתו האמריקאית היפהפיה **אנט שמן**, כש־שניהם מחופשים בסיגנון התפוז המכני.

יחי ואנט הכירו לפני כשנה, כשאנט הגיעה לביקור בארץ. הם יצאו יחד תקופה של כחצי־שנה, ואנט נאלצה לחזור אז להורים שלה, שבניו־יורק. אלא שלקח לה בדיוק שלושה חודשים להרגיש שהגעגועים ליחי גוברים עליה, ובלי לחשוב פעמיים היא ארזה את פקלאותיה ונחתה שוב ב־ארץ, אבל לא לפני שהיא הספיקה להודיע ליחי בטלפון שהיא מגיעה, ולתת לו שהות קצרצרה לנתק את הקשרים שהיו לו בהיי־עדרה.

כדי לחוכיח לו עד כמה כוונותיה כלפיו רציניות, היא הוציאה אשרת־עלייה, ומת־כוננת להפוך עולה־חדשה לכל דבר. אלא שיחי אינו נחפז לעשות את הצעד הגורלי. אחרי שהוא כבר ניכווה פעם אחת, ב־נישואיו עם **ורדה מרגולין**, אם בתו היפה **סיגל**, החליט שהפעם, לפני שהוא מתחתן, הוא רוצה לבדוק טוב־טוב את מצב העניינים.

מה שמפריע לו, בינתיים, הוא המנטא־ליות האמריקאית שלה. אנט טוענת ל־שיוויון־זכויות בין האשה לגבר, ואינה מסתגלת בנקל לרעיון המיזרח־תיכוני ש־הגבר הוא הקובע במישפחה, ובייחוד ב־משפחה יאמאנית כמו מישפחת עמרני.

יחי בן ה־29 פשוט לא מוכן להסכים שכל מה שמותר לו יהיה מותר גם לה. לאן נגיע? אז אני באמת מקווה שהעניין הפעוט הזה לא יהיה הקש שישבור את העניין, כי הם ממש שילוב אידיאלי: הוא שחור ועליז, והיא בלונדית תכולת־עין מקסימה.

תאווה לעיניים שכך רואות. אז שיהיה במזל, והעיקר — מעולה לעולה כוחנו עולה.

חופשה שכולה חגיגה

הכל במחיר אחד.
* אוכל מפתה, מזנונים תאוה לעיניים, קוקטילים, אפריטיבים, גבינות ויין חופשי בכל ארוחה.
* בידור וצחוק "הצגות" ו"תצוגות אופנה" מוסיקה וריקודים במועדון.
* ספורט והתעמלות, שייט מפרשיות, סקי מים, דייג, צלילה.
* יאכטה מלכותית לשייט דייג וצלילה. (בתוספת מחיר קטנה)

350 ל"י ל-2 ימים.
796 ל"י ליומיים כולל טיסה.
957 ל"י לשלשה ימים כולל טיסה.
1118 ל"י לארבעה ימים כולל טיסה.
(המחירים בחצי פנסיון לאדם בחדר זוגי).

הזמנת מקומות בכל משרדי "ארקיע" אצל סוכני הנסיעות וב"סלע האדום", אילת טל. 059-3171

בסלע האדום באילת.

עובדה.

1969

1971

1972

1973

1974

1975

1976

שנה שביעית טלוויזיות „אמקור" - המוצר הנבחר

עובדה - הרבה יצרני טלוויזיה אוהבים להכריז על עצמם שהם "הטובים ביותר" אבל יש רק טלוויזיה אחת שהציבור אומר עליה שוב ושוב שהיא הטובה ביותר: "אמקור". לכן זכינו שש פעמים רצופות בתואר "המוצר הנבחר".

עובדה-הרבה משווקים יכולים להציע לך דגם אחד או שניים או שלושה, אבל רק ל"אמקור" יש מיגוון עשיר כזה של דגמים, גדלים וצבעים, עם מפתח לנעילת המקלט או עם אוזניות להאזנה אישית. המאפשרים לך לבחור בדיוק את הטלוויזיה הדרושה (מ-"12 ועד "26) והמתאימה לך, לא "בערך".

עובדה-הרבה משווקים מציעים לעולים חדשים תנאים מיוחדים, אבל התנאים המיוחדים שנותן "אמקור" מיוחדים באמת ושווים הרבה.

עובדה-"אמקור" היה ראשון וחדשני בכל שכלול טכני משמעותי. כיום, למשל, רק ב"אמקור" תוכל להשיג (אם תרצה) דגם מיוחד של טלוויזיה עם יונוטרון המשפר את האוויר בבית נוסף על כל המעלות האחרות.

עובדה-יש הרבה עובדות אחרות שכדאי לך לדעת לפני שאתה משקיע כסף במקלט טלוויזיה. היכנס לסניפי "אמפא" או לאחר הסוחרים המורשים כדי לראות ולשמוע את כל העובדות שיעזרו לך לקבל החלטה נכונה וכדאית.

אמקור

לי תמכור רק אמקור

כן זכו במישאל „המוצר המובחר" בשנת 1976 מוצרי „אמקור" הבאים: דוד חשמלי, מכונת כביסה, מקרר, קולט אדים ואוגר חום.

אמפא

שרות עם כל הלב! לרשותך סניף נוסף, גדול ומרווח של "אמפא" בצפון תל־אביב, רחוב פנקס 48.

פרסום: א. גבבלום

סימה שמה הפתעה

אולי זו לא תגלית, אבל אילת היא עיר שהכל אפשרי בה. על־אחת־כמה־וכמה כשמדובר בחתיכה תל־אביבית, שמגיעה לשם כדי להתפרק מהלחץ הצפוני, לחרוג קצת מהמוסכמות השאבלוניות ולתפוס שמש ושלווה. עוד אחת שזה קרה לה היא **סימה אוחיון**, מי שהיתה בזמנה אחת המגישות הפופולריות בחצר של **בני אמדורסקי** ביפו, ומי שהיתה הבחורה הישראלית הראשונה שעלתה על ספינת השלום של **אייבי נתן** ועד היום לא ידוע מה קרה אותה שם.

ברור, מכל מקום, שעל החוף היא מסתדרת לגמרי לא רע. הגוף השזוף והשופע והביקיני הזעיר שלה עושים את שלהם. וכך הפכה סימה אחת החתיכות המבוקשות

סימה אוחיון ודייוויד
שני ראשים

ביותר בחוף של **רפי נלסון** ובדיסקוטק של **משה ינוקא** העובד קשה, בעיר הדרומית.

התורן ששם עליה עין הוא **דייוויד**. אמריקאי בן 22, צעיר ממנה בשנה וחצי, המתנשא לגובה של 210 סנטימטרים נטו. סימה כל־כך מאושרת בחברתו, שהיא אפילו הביאה אותו למסיבה העייפה שנערכה בביתה של מתכננת־התילבושות **רינה רמון**, לרגל סיום הסרטת המערבון הבינלאומי ניקמת דם.

וכששואלים את סימה איך זה לצאת עם אחד שגבוה ממנה בשני ראשים מינימום, היא חושפת עקב של 15 ס"מ ואומרת: „זה על־הכיפאק."

התיכנון הבא שלה הוא להצטרף ליאכטה של **סרז' פארים**, זו שחצתה את התעלה, ולצאת יחד איתו ועם דייוויד שלה לסיבוב סביב אפריקה, כשהמטרה הסופית היא ריו דה־ז'אנרו. BON VOYAGE.

נערת השבוע סימפטיה און־דה־בר

תל־אביב המעטירה היתה מאז־ומעולם מוקד חברתי, שמשך בחבלי קסם את כל בנות המין היפה, החל בשנתון שקדם למיבצע־סיני, וכלה במודלים האחרונים שמציפים כיום את העיר.

נראה שהקסם הזה פעל חזק גם על **מירי ביטון** בת ה־21, מהרצליה, שהשתחררה לפני כחמישה חדשים משירותה הצבאי בקרייה בתל־אביב. מירי היתה סמלת־ראשונה, ואתם הרי יודעים שהמרחק מהקרייה לדיזנגוף הוא בסך־הכל חמש דקות הליכה לשאפה ממוצעת. אז היא לא עמדה בפיתוי, והחליטה לחתום קבע בעיר גם אחרי השיחרור.

ואם כבר נמצאים בתל־אביב, מובן שאסור להחמיץ שום אירוע מסעיר. לכן החליטה הנערה שלא לבזבז זמן — אמרה ועשתה. אחרי שפשטה את המדים רכשה לה מייד מלתחה אופנתית, שתהלום את מעמדה החדש והמשולש, כשל חתיכה תל־אביבית מהשורה ונערה העובדת בשני מקומות גם־יחד.

סוף־סוף, לחיות היום בסטנדרטים הדוהרים זה לא כסף קטן, ומירי צריכה כסף. משום כך, בבוקר היא רצה למטה־האמנים, שם היא משמשת כמזכירתה של האמרגנית **עליזה אלון**, ויישר אחרי העבודה היא לובשת ביגדי־ערב, מוסיפה קצת שיפוץ דקורטיבי, וקופצת לעבוד בפאב המחודש של **פרדריקה ודב סגל**, בכיכר מלכי־ישראל. שם היא דואגת שכולם יקבלו את הדרינק שלהם באופן אישי, וחוזרת הביתה עם צפרירי הבוקר, וחוזר חלילה.

ואם אתם חושבים שבחורה רצינית כמו מירי מנצלת טובות־הנאה בתוקף תפקידה כמלצרית, ולוגמת פה־ושם כמה דרינקים פרטיים, אתם פשוט טועים. מפני שמירי הצהירה באוזני באופן חד־משמעי, שהיא לא מרשה לעצמה לשתות שום דבר חוץ ממיץ־תפוזים (בלי וודקה). ויתירה מזאת, אין לה מושג מה היא מגישה — ולמי.

היא פשוט מקבלת את ההזמנה, מוסרת אותה כלשונה ל**רוברט**, הבאר־מן, ומסרבת בכל תוקף לשלוקים, אפילו של ספיישל תוצרת חוץ. און־דה־האוס היא מסרבת לשתות, אבל לעומת זאת היא נורא סימפטית און־דה־באר.

אז חוץ מפלירטים דיסקרטיים, שהם חלק ממיסגרת העבודה, היא לא מאבדת את הצפון מחיזוריהם של כל האנשים היפים שבאים לבלות אצל פרדי. עכשיו אני רק שואלת כמה זמן היא תוכל להמשיך לעבוד במאורת השותים, מבלי שיתחשק גם לה לטעום מה שכרוך בעבודה המפתה הזאת.

מירי ביטון
שתי מישמרות

המת היה חי מאד

איך השמועות משתוללות בעיר הזאת, אפשר להשתגע. טוב, זה שרבים וטובים נפלו למישכב. לשם שינוי עם שפעת, מילא. אבל משפעת עד מוות סופי המרחק עדיין גדול, תודה לאל.

מעניין רק שכל מי שאני פוגשת אומר לי שהוא חולה, אבל על אף הכל אינו מחמיץ את כל המסיבות והסטוצים למיניהם. אפשר לחשוב.

ובכן, לכל אלה ששוכבים כרגע עם חום אני יכולה להבטיח שהם לא מפסידים שום דבר. כי בכל מקום ממשיכים לפגוש אותם האנשים ואותן החתיכות, כך שזה פשוט חוזר על עצמו. אפילו במסיבות שנערכו באולפני ההסרטה הרצליה ובחמאם שביפו, היה יבש מכסימלית.

וכך, מרוב שיעמום החלו השמועות להשתולל, והצליחו אפילו להרוג השבוע, בהבל־פה, את השחקן־בדרן **שייקה אופיר**.

בצורתה האחרונה סיפרה השמועה, בשבוע האחרון, ששייקה מת מסרטן. ומקור השמועה, במועדון של **פרדריקה סגל**.

אחד האורחים ניגש לבאר, ואמר ל**רוברט**, הבארמן: „שמעת? שייקה אופיר מת." רוברט העיף מבט סביב, ומשנוכח שפרדריקה איננה נראית בשטח, הניח שהיא נמצאת בוודאי ליד חברתה, **לידיה אופיר**, ומנחמת אותה על אובדן בעלה. כך חלפה השמועה מיד בכל העיר. והמודעות שבישרו על ביטול הופעות הצגתו החדשה של שייקה, מפאת מחלה, רק חיזקו את השמועה.

למחרת, כשהגיעה פרדי למועדון, שאלו אותה: „מה, לא שמעת? שייקה אופיר מת!" היא נבהלה כהוגן, ולא ידעה כיצד להתקשר ללידיה, ומה לומר לה כדי לנחם אותה. לפתע נכנס למועדון שייקה בכבודו־ובעצמו, ניגש לבאר והודיע: „הפעם הגזימו. אני חי! אפשר לקבל כוסית?"

לידיה ושייקה אופיר
הגזמה קלה

חישוב מוטעה בריו

א־פרופו ריו־דה־ז'אנרו, אני נזכרת בסיפור טרי שהביא לי אחד מידידי, שחזר מהקרנבל לפני שבוע. המדובר בשני **אחים** ישראליים, ידועים מאד ובעלי מיקצוע חופשי זהה, שכמו כל זוג ישראלים רודפי־שמחות שיכול להרשות לעצמו, גם הם מצאו את עצמם בריו בדיוק בתקופת הקרנבל השנתי הגדול.

ומאחר ששניהם דון־ז'ואנים מפורסמים באחת הערים הגדולות בישראל, הם לא רצו לקחת את הסיכון בחו"ל, שמא שם לא יילך להם קלף כמו כאן, ועשו מה שכל ישראלי ממוצע היה עושה.

הם שכרו חדר משותף אחד בבית־מלון מפואר במרכז העיר ריו, והחליטו ביניהם שבמיקרה שאחד מהם יצוד איזו חתיכה ברזילאית לעניין, יפנה לו השני את החדר ויירד לחכות בבאר של המלון. אחרי הכל, למה להם לשלם דמי־שכירות עבור שני חדרים שממילא לא יעשו שימוש אלא באחד בילבד?

חישוב ישראלי נבון. אלא מה?

התמזל מזלם של האחים, והיתה להם הצלחה לא־נורמלית אצל בנות ברזיל השחומות. מובן, שכל אחד מהם שמח לרדת לבאר בשעה שאחיו שימש שגריר־של־רצון־טוב בחברתה של חתיכה מקומית.

ככה נמשך הדבר כל ימי הקרנבל, עד שבא היום לעזוב את המלון והם קיבלו את החשבון. רק אז התבררה להם הטעות הגורלית. כי בזמן שהם ישבו בבאר של המלון וחיכו זה לזה שיסיים את ענייניו, הם נאלצו כמובן להזמין משקאות. מהחשבון שקיבלו בסוף ההרפתקה במלון התברר להם שהכסף שביזבזו על משקאות, יכול היה להספיק להם ברווחה לשכירת מערכת־חדרים שלמה למשך כל אותה תקופה.

המחיר: 6.00 ל״י | מספר 2012 | שנה 40 | כ״ב אדר ב׳ תשל״ו, 24.3.76

העולם הזה

דליה לביא מתגרשת